

Mario Puzo

Đất tiền đất bạc

Dịch giả: Ngọc Thứ Lang

WWW.VNTHUQUAN.NET, 2006

Mario Puzo

Đất tiền đất bạc

Dịch giả: Ngọc Thứ Lang

Lời giới thiệu

Từ "Bố già" đến "Đất tiền đất bạc"

Trước năm 1960, không ai biết đến Mario Puzo. Từ 1970 trở đi được coi như "nhà văn có sách bán nhiều" vào bậc nhất. Có tài hay không hậu xét. Nhưng quần chúng độc giả chịu chắc, bằng không có quay phim thành "siêu tác phẩm" chẳng nữa thì THE GODFATHER cũng chỉ là một thứ ốc mượn hồn! Một truyện phim khá được "đánh bóng" bởi muôn vàn xảo thuật điện ảnh và tên tuổi diễn viên.

Nhưng truyện THE GODFATHER đã bán số triệu, nhiều triệu. Nhiều bản dịch được thực hiện. Cùng mạt như ở Việt Nam - nơi duy nhất trên thế giới có một nghề gọi là nghề cho mượn truyện và được phép đóng môn bài - mà BỐ GIÀ còn dẫn đầu về số bán, ở tiệm sách lớn cũng như ngoài lề đường .

Nếu người đọc BỐ GIÀ thấy hào hứng ở những cảnh bắn giết

máu óc tùm lum ở mỗi trang sách, mới đi sâu vào hai xã hội bí mật nhất và bản nhất Mỹ quốc là MAFIA và HOLLYWOOD thì đọc ĐẤT TIỀN ĐẤT BẠC sẽ ngạc nhiên vì cùng một tác giả MARIO PUZO mà không thấy súng nổ loạn, chỉ thấy cảnh vì con người tranh ăn để sống! Cho tới bây giờ ông mới viết có hai truyện THE GODFATHER và THE FORTUNATE PILGRIM mà? Như tên gọi, con người đói quá bèn rủ nhau đồ xô sang Mỹ "hành hương". Họ đâu cần tìm đạo, tìm triết lý mà chỉ đi... tìm tiền! Đúng hơn là đi kiếm miếng sống, cho khỏi đói. Nhưng không chết đói là may... họ lại đòi no nữa. Họ lại muốn làm giàu, thật nhiều thật lẹ... dù đồng tiền có bản và nếu cần còn phải triệt hạ đồng loại, nhiều khi còn đồng bào !

Vì vậy phải hiểu là ĐẤT TIỀN ĐẤT BẠC đã được viết trước để làm bối cảnh xã hội cho BỐ GIÀ. Phải đọc kỹ ĐẤT TIỀN ĐẤT BẠC thì may ra mới hiểu ở BỐ GIÀ những động cơ nào đã đưa đến sự lũng đoạn của phe nhóm BÀN TAY ĐEN, dễ dàng và bất nhân như vậy .

BỐ GIÀ đã đánh trúng thị hiếu găng-tơ nơi người đọc. Người ta bèn quên khuấy tính cách tả chân cực kỳ chính xác và nhân bản của MARIO PUZO ở ĐẤT TIỀN ĐẤT BẠC mà chỉ ca ngợi tính cách sôi động, dữ dội của BỐ GIÀ. Cái mới bắt công !

Đó là lý do chính mà người làm cuốn BỐ GIÀ (The Godfather) là NGỌC THỨ LANG nhất quyết giới thiệu "phần chìm" của

MARIO PUZO. Dĩ nhiên một bản dịch trung thành chẳng thể là phóng tác nhưng nếu đọc ĐẤT TIỀN ĐẤT BẠC thấy hơi hướng HỒ BIỂU CHÁNH với đôi chút "màu sắc thời đại" thì đó là một an ủi lớn cho người dịch khi cố gắng giới thiệu một tác phẩm giá trị .

Ngọc Thứ Lang

Mario Puzo

Đất tiền đất bạc

Dịch giả: Ngọc Thứ Lang

Chương 1

Con đường nhỏ hẹp, dãy phố nhà tầng cho mượn 2 bên lại quá cao nên coi hết như khe núi. Lề đường lát đá xanh, trẻ con bên nào lề bên nấy phân minh. Đang nô đùa ồn ào, bọn chúng bảo nhau dừng để ngậy người đứng ngó.

Đó là lúc Larry Angeluzzi thúc con ngựa ô đen lảng đi trước, mở đường cho chuyến xe lửa tà tà bám theo. Trời chạng vạng tối, tay hắt vung vẩy cây đèn đỏ. Vó ngựa gõ lộp cộp nghe ròn rã, mấy cái móng sắt đập chan chát vào đường ray tóe lửa. Làm sao dân xóm đại lộ số 10 không chú ý được? Quả nhiên, sau người ngựa và đèn là cả một chuyến xe chở hàng dài thậm thọt rùng rùng từ nhà ga Saint John đường Hudson bò tới.

Năm đó là năm 1928, Sở Hỏa xa Nữ Ước còn phải mượn đường thành phố để xuôi Nam ngược Bắc, cho các chuyến hàng lên xuống băng ngang giữa các xóm đông dân, nên mới phải dùng

một số trai tráng cưỡi ngựa đi trước lo mở đường. Chỉ vài năm sau, xây thêm một cây cầu nối băng ngang là hết sợ đụng chạm. Có lẽ không biết cái nghề cưỡi ngựa mở đường cho xe lửa chạy này nhiều lắm là vài năm nữa sẽ cáo chung và người cưỡi ngựa cũng sắp thành một món đồ phế thải chẳng ai thèm nhắc tới nên cậu Larry mới hiên ngang thế kia chứ? Ngồi thẳng đứng trên yên ngựa hùng hăng cứ như cao bồi miền Viễn Tây vậy!

Bộ quần áo hăng phát nhìn cũng ngon nữa: áo vét dạ trắng, mũ nỉ đen rộng vành gắn đầy huy hiệu Hỏa xa, chiếc quần dài dạ xanh ống rộng nhưng được kẹp cứng nơi mắt cá bằng chiếc kẹp của người chạy xe máy coi lảng coóng.

Tối nay là tối mùa hè ấm áp, cậu Larry thúc ngựa cho chạy lộp cộp trên đường đá. Khởi bản tâm mở đường... vì giờ này dân xóm này quen lệ tụ họp từ lâu. Đàn bà thì xách ghế ngồi từng đám kể chuyện tào lao. Đàn ông thì chỉ đứng đầu đường tán gẫu và kéo khói xì gàn rẻ tiền Di Nobili. Thây kệ đám con nít chạy chơi với mấy toa xe lửa. Chẳng là thấy những toa xe chở hàng trống rỗng, tối nào chẳng rề rề chạy ngang, chúng đua nhau nhảy lên nhảy xuốnggiống chơi cho vui. Đoàn xe cứ thề chày dưới ánh đèn hiu hắt, thỉnh thoảng mới gặp một khúc đường được mấy bóng đèn cửa tiệm chiếu ra sáng trưng. Cứ tới ngã tư là đỡ khổ cho cả người lẫn ngựa và xe; ngọn gió sông Hudson từ đại lộ số 12 thổi bật lên, làm mát mặt người, mát cả máy xe trong khi

chiếc đầu máy đen xì nhả từng hồi còi tút.. tút..

Tới ngã tư số 27 thì nguyên một bên đường phía tay phải Larry bỗng trống lỗng. Đó là một khu công viên Chelsea rộng thênh thang với những lùm cây thấp lè tè, giờ này con nít ngồi đầy bãi coi hát bóng thì Larry liếc nhìn. Tối nay chiếu phim cao bồi nên trên màn ảnh khổng lồ bỗng hiện sừng sững một anh hùng Viễn Tây giữa ánh nắng chói lòa phi ngựa rầm rập nghe như sấm.

Hình ảnh lại lớn khủng khiếp nên ngựa của Larry đâm sợ hoảng, suýt lồng lên nếu không kịp thời tới ngã tư đường số 28 bắt đầu có dãy nhà tầng che khuất.

Gần đến nhà rồi. Đại lộ số 10 vốn có cây cầu nổi dành cho khách bộ hành băng ngang ở chỗ tiếp giáp đường số 30. Tối đây là tới nhà, chung quanh đây toàn bà con quen biết nên cưỡi ngựa hàng ngày cũng phải cưỡi sao cho ra vẻ. Ngồi phải rõ thật thẳng, mũ phải kéo lệch sang bên mới hách!

Ngựa Larry lộp cộp chạy dưới dạ cầu. Nó ngược nhìn lên đám con nít đang bám thành cầu nhìn xuống và điệu nghệt cất tay chào. Kìm cứng cương ngựa, coi tay phải không có ai... Larry mới giật cương cho ngựa rẽ vào khu đất trống nhà ga. Gọi là đất trống vì không có nhà cửa nhưng mặt đất đầy những đường ray chạy ngang dọc, chạy tuốt tới bờ sông Hudson.

Sau lưng Larry dĩ nhiên là đoàn xe. Chiếc đầu máy khổng lồ tuôn phì phì những khói và hơi nước... làm khuất lấp tất cả

những gì ở phía sau. Cầu nổi hay con nít cũng biến đâu mất tiêu, chỉ còn lại những tiếng reo hò vút cao trên nền trời đêm. Chừng đầu máy kéo những toa xe lượn vòng hẳn vào trong sân ga mới lại nhìn thấy cây cầu với đám con nít ướt đẫm hơi nước đua nhau chạy nhảy tíu tít dọc theo đại lộ.

Đến túp chòi của lão bẻ ghi, Larru dừng ngựa lại, xuống buộc cẩn thận vào cây cọc trước khi ngồi bật ngựa ra băng ghế sắt vách. Ngồi đây nhìn thấy hiện ra như trên màn bạc cả một thế giới quen thuộc từ ngày xưa ngày xưa. Ngay bên kia đại lộ chứ đâu?

Kia là cửa hàng bánh ở góc đường số 30, con nít bu đen nghệt quầy bán càrem. Lão chủ tự tay xúc từng ly giấy lớn càrem ba màu: vàng, trắng, đỏ... Xúc mạnh tay lắm vì bây giờ người già lớn rồi, người dám đi trường đua quăng đi không hết kia mà?

Cạnh tiệm bánh ghé ra đường số 31 là tiệm chụp phô, tủ hàng treo la liệt những thỏi xúc xích to như cây củi, phía dưới bày ê hề những mảng phó mát tổ bố, những tảng d8m bông khổng lồ, bọc giấy xanh đỏ. Bên cạnh là tiệm cắt tóc giờ này nghĩ làm nhưng đánh bài mới khởi sự. Tuy nhiên, ông chủ vẫn đứng tỉnh táo nhìn, thấy cái đầu mới nào đi ngang mà không phải thân chủ cây kéo của ông là ông buồn rồi.

(...thiếu 3 trang...)

Ô hay, còn con Octavia đi đâu thế kia ? Thoáng thấy bóng nó xẹt

ngang góc đường 30, đi ngang tiệm bánh chỗ quầy ngoài bày la liệt những "xăng unction" và càrem . Nhưng tự nhiên mắt Lucia Santa hoa lên . Mỗi lần thấy cửa tiệm bánh này là mẹ không thể không tức ói máu .

Xem, vợ chồng thằng cha đó là thứ gì mà bạc đồng chất đầy bao nhiêu thùng, bao nhiêu hòm bóp ? Đồng đỏ au, bạc trắng xóa, xem khoái con mắt quá đi ! Mình mơ ước không nổi sao mà thằng cha già dễ ghét đó lại có hơi hơi ... và sao chúng làm giàu dễ vậy ? Con mẹ vợ lão nào có ra gì, người thì già khăn, mép mọc ria và không có nổi lấy một mụn con, cứ sao lại được quyền làm chủ cả một cái kho tàng hách tới cỡ đó ? Càng nghĩ ngợi Lucia càng tức, tức nổ đom đóm mắt được !

Octavia tới bên hồi nào mẹ đâu có hay ? Chừng thấy nó xề xuống ngồi ghé chiếc ghế đầu, kề vai cõng lưng Lucia Santa mới biết . Mẹ đâu thích cái vụ ngồi chung chạ này nhưng nói ra sợ nó giận đành bực dọc xích ra chút . Con nhỏ xinh thì có xinh nhưng ăn mặc theo Mỹ thấy ghét quá . Mẹ háy một cái ra hiệu cho bồ Louche, bên trong không khỏi khoái ngấm . Làm gì ngồi sát bên mà Octavia không hiểu ý nghĩa cái nhìn của mẹ ? Kỳ cục quá ... nhưng phận làm con ráng nín thinh ngồi nghe .

Nàng không chịu nổi đám đàn bà hủ lậu, lạc hậu xóm này nên ngay bên ngoài Octavia cũng cố tình ăn mặc cho khác . Nàng phải khác, không thể giống họ ! Họ phô trương mọi vẻ đàn bà thì

nàng khoác đại tấm áo vét xanh che cả ngực lẫn eo . Mà phải mang găng tay trắng, bắt chước bà giáo kia ! Cặp chân mày đen rậm thật nhưng cứ để tự nhiên, nhờ làm gì ?

Đôi môi hồng dày dặn làm bộ mím chặt, đôi mắt lập nghiêm nhìn thật thẳng, có sexy cũng che đi chứ phô trương như bọn họ sao được ? Tiếng bà con lối xóm nhưng Octavia cả quyết sẽ sống khác, không thể chấp nhận được quan niệm nhục nhã rằng thân phận đàn bà không gì ngoài vụ lấy chồng để con đẻ tới ngày hầu hạ, chẳng dám mơ tưởng đến một cái gì khác .

Con gái mới lớn lên thật nhưng Octavia nguyện chối bỏ kiếp sống nô lệ đọa đầy của bọn họ . Cúi đầu lắng nghe thật ngoan song bên trong là cả một sự chống đối, toan tính thoát ly .

Thấy chung quanh toàn đàn bà con gái, nàng cởi bỏ chiếc áo vét xanh . Cứ sơ mi trắng bong, thắt thêm sợi ruy băng đỏ tươi, nàng đủ hấp dẫn chán, giản dị song nổi bật bộ ngực con gái căng phồng . Mấy ngọn tóc xanh đen thả lơ là, cặp mắt mở lớn ướt rượt xem chẳng hợp với bộ đồ "khắc khổ" chút nào . Vậy mới là kêu gọi thật sự ... chứ đâu cần xe xua làm dáng như hồi còn chưa biết gì ?

Mụ Lucia Santa vớ ngay tấm áo vét con vừa mới cởi ra để khoác trên tay, thật âu yếm nhưng rõ ràng có ý sử dụng quyền làm mẹ . Nó là con, của nó là của mụ mà ? Bề trong mụ còn muốn Octavia ngấm hiểu mụ muốn làm lành, muốn quên phứt vụ mẹ con gây

gỗ hời chập tối .

Lúc nãy Octavia ngó ý muốn theo học lớp tối để xin một chân cô giáo . Mụ không chịu . Ngày đi làm, tối còn lo học thì lơ là công việc làm ăn chắc ! Mà tại sao cứ phải "cô giáo" mới được ? "Một con thợ may nhan sắc ngon lành như mày không làm ra tiền hả ?". Đang có chỗ làm ăn xuôi rọt ... thay đổi làm gì để ... biết đâu chừng chỉ rước họa vào thân ? Đòi là vậy đó, thử thách chỉ có thiệt . Nó đâu đã hiểu chuyện đời ?

Khi không nó buột miệng nói : "Tôi không muốn sống khổ, sống sở thể này" làm mụ nổi khùng . Lâu nay mụ vẫn bênh cô gái cung tập tành đọc sách tối ngày, phục sức cổ tình không giống "bọn đàn bà lối xóm" . Nhưng vừa vừa thôi, nói phải hiểu chứ ? Mụ xài tiếng Mỹ "trí thức" nhái lại "Tôi không muốn sống khổ sở ..." để trề môi nhieếc một phát, dĩ nhiên bằng tiếng mẹ đẻ:

"Cho mày hay, không chết đói đã là may lắm rồi đó con !" .

Vì vậy, thấy mẹ chịu làm lành trước, Octavia ngồi rất hiền hòa tay đặt trên đùi . "Lạ quá không hiểu sao bà này chỉ xài trụng giọng Mỹ những lúc cần nhieếc móc con cái ?" . Đưa mắt thật nhanh nòng thoáng thấy bóng Guido, thằng con cột nhà cháy của lão chủ tiệm bánh . Nó đang đi tới, tay vung vẩy cái gì thế kia ? Ra nó bung một ly giấy tổ bố đầy càrem ba màu, hấp tấp chạy tới kính cẩn dúi tận tay Octavia, miệng lắp bắp vô duyên "xem chừng dơ hết áo" ! . Rồi quay lại quày quả trở về, lo trông hàng

phụ với bố .

Nàng mỉm cười đỡ lấy ly càrem, nhấp nhấp vài miếng cho khỏi mất lòng rồi chuyển qua bà mẹ . Mẹ Lucia Santa xưa nay vẫn khoái càrem, cầm cúi ăn như con nít vậy . Bà con cứ chuyện ào ào ...

Lúc bảy giờ Octavia mới thấy ông bố dựng từ đường 31 lộ mặt ra đại lộ . Lại còn lui cui đẩy chiếc xe con nít ! Đẩy lên rồi lại đẩy xuống làm bộ chăm chú lắm, khác hẳn bà mẹ chỉ lo nói móc hòng nên nàng đâm thương hại, dường như có ý hối hận, có hồi trót xem hấn như một ác nhân, vô loại . Mà không thù ghét sao được, mắt Octavia đã thấy hấn dượt mẹ nhiều trận, đối xử với đám con riêng của vợ như kiểu hung thần . Vả lại nàng nhớ mang máng hồi đó in hình hấn theo đuổi bà mẹ có hơi sớm, cha ruột nàng từ trần đâu đã lâu la gì ?

Octavia muốn chạy lại xem em bé ngủ trên xe như thế nào .

Nàng thương bé Aileen thật tình, dù là em cùng mẹ khác cha ... nhưng cứ nghĩ đến vụ phải chuyện trò, phải nhìn cặp mắt xanh và bộ mặt lưỡi cày khoằm khoằm của hấn là không chịu nổi . Hai người kỵ nhau rõ, ghét nhau mà vẫn ngán nhau . Nhiều lần hấn đã thẳng tay đập thẳng Vincenzo nhưng đâu dám đụng tới nàng ? Phải chi hấn cư xử cho ra người cha dựng thì đập cũng được đi . Đàng này hấn thiên lệch, bần tiện rõ ! Hồi đó thẳng Vincenzo còn chút xiu mà mua quà bánh về hấn chỉ dòn cho ba đứa con

riêng, để thằng nhỏ ngồi trơ . Đến đi hớt tóc hấn cũng chẳng bao giờ chịu dắt thằng nhỏ đi cùng !

Octavia không bao giờ thân thiện nổi mà lúc nào cũng ngăn con người xa lạ đó . Đứng tay ác nhân trong truyện, con người chỉ có cái vỏ bề ngoài . Xem dáng dấp thì "trí thức" lắm nhưng một chữ cũng hoàn toàn mù tịt . Thực sự hấn có biết đọc biết viết hời nào, nông dân thuần túy mà . Vậy mà có lần tình cờ đi xe điện ngầm, chính mắt Octavia đã thấy dựng Frank cầm tờ báo trong tay và đọc chăm chú lắm . Chạy vội về nhà khoe mẹ chuyện lạ, nàng cười âm lên . Nhưng Lucia Santa chỉ nhìn con, mím miệng cười thật khó hiểu và không nói một lời .

Bỗng có một mục nào đó lên tiếng kể chuyện . Bà con chăm chú lắng nghe, kể cả Octavia . Được thể mục càng thêm hào hứng .

Số là có một con nhỏ cũng người Ý mình (nhưng dĩ nhiên phải hiểu là sinh đẻ bên Mỹ) . Nó lấy chồng đâu được một tháng, tuần trăng mật vừa tàn và hai đứa thương nhau kể gì ? Biết sao không, con nhỏ nhè ngay nhà bà mẹ chồng tỉnh bơ ngồi vào lòng chồng để xoắn xít .

Một hôm hai vợ chồng đi khiêu vũ chơi . Khiêu vũ ngay trong khuôn viên nhà thờ mới là tệ cho những ... cha linh mục trẻ ranh ngay tiếng mẹ đẻ cũng không thềm nói một tiếng ! Thằng chồng nhảy rất bảnh, nhảy giật giải cơ mà . Có điều vừa lên lĩnh giải là cu cậu trở xuống và lăn quay ra chết ! Bệnh tim nặng mà ! Điều

đó chỉ bà mẹ biết và một mình bà ấy tận tình săn sóc lâu nay .
... Trong khi đó biết sao không ? Con vợ đang ôm thằng khác
nhảy loạn . Được bà con hồi thúc chạy lại xem thằng chồng vừa
"nằm xuống" nó đâu dám ? Nó ôm chặt như con nít sợ ma chứ
chẳng phải một thiếu phụ mà chồng vừa bất hạnh . Đến nỗi
chồng chết nằm sờ sờ ra đó, mà nó thì ngoảnh mặt đi "Tôi sợ lắm
! Tôi không dám nhìn nó đâu" .

Đúng lúc đó Louche mới "phụ đề" một câu ác ôn: "Nó lặn cổ ra
chết, nó "nằm" rồi thì nhìn làm gì ? Nó sống mới cần chứ" .

Bà con cười âm âm, vang cả xóm làm mấy phe xóm bên cũng
ngẩng lên nhìn . Thấy bà mẹ cũng nhe răng cười, Octavia vừa
bực bội, vừa chán ngấy .

Tuy nhiên nàng vẫn phải công nhận rằng xưa nay hai người là bồ
ruột . Dì Louche nói câu gì mà Lucia Santa chẳng hưởng ứng
gấp ? Giữa hai người là cả một tình quan thiết hai mươi năm, họ
sẵn sàng bênh nhau quá mà . Huống hồ Louche còn là đại ân
nhân của mẹ nàng giữa lúc cô đơn, đau khổ nhất . Giữa hai người
với nhau thì có thể thân mật suông sã ... nhưng có người ngoài là
họ dẫn đo đẽ "tâng" nhau lên, một điều bà hai điều bà không .

Nghe mãi chán quá, Octavia bỏ đi . Tới chiếc xe đẩy nhìn con
nhỏ nhưng không buồn nhìn ông bố dượng . Nàng nhìn con nhỏ
rất âu yếm, âu yếm còn hơn đối với Vincenzo nữa . Rồi nàng tạt
qua đường 31 nhìn thẳng Gino chơi đùa, thấy bé Salvatore ngồi

xè bên lề đường bèn bồng nó về đưa cho mẹ . Không thấy thằng Vincenzo đâu . Ngược nhìn lên cửa sổ mới thấy nó vẫn lì lợm ngồi một chỗ nhìn xuống .

Trong lúc Octavia cúi xuống chiếc xe đẩy ngấm con nhỏ thì Frank Corbo vẫn đứng ngây người, gương cặp mắt xanh lơ quan sát đứa con gái riêng của vợ . Hắn kể cũng khác người, đàn ông nước Ý có thằng nào chịu đẩy xe đưa con đi chơi bao giờ ? Cũng như chính cái đầu óc không ai ngờ đào không ra một chữ, hắn lơ là đưa mắt nhìn phố phường . Cũng cảm thấy nó đẹp, cũng như thừa biết con Octavia căm thù chứ . Vấn đề là chính hắn không giận ghét, căm thù ai, có lo lắng đến mấy cũng dồn nén xuống . Ngay cuộc đời hắn cũng chỉ là một giấc mơ đẹp, rõ ràng cảm nhận thấy dù chẳng hiểu gì ... Một cuộc đời muốn yêu thương mà phải thành ác độc .

Bao nhiêu dịp làm giàu đã trôi qua mà với hắn cuộc đời vẫn cứ khép cửa . Frank Corbo muốn tìm giải thoát, hắn phải rời bỏ cái thành phố này, bỏ cả gia đình nữa ... ngay đêm nay !

Sáng tinh mơ ngày mai, hắn sẽ thức dậy thật sớm và sẽ êm ả lên đường . Khởi cái cọ, đập lộn . Đón một chuyến xe xin quá giang về một miền quê nào đó để thực sự lao động, làm quần quật, một mảnh đất nào đó để lấy lại sức, tìm lại sự yên tĩnh cho tâm hồn . Đời hắn đau khổ đã nhiều chứ ? Đau khổ như một thằng mù phải ca tụng thiên nhiên, một thằng câm đau mà không kêu lên được .

Được biết thế nào là yêu thương nhưng chính mình không thể ve vuốt, nựng nịu . Ở trong nhà thì nhiều hơi người mà ra đường thì lại bị thiên hạ vây hãm chặt hơn . Đến nỗi nhiều đêm hấn nằm mơ thật dữ : nào vợ, nào con cứ xúm lấy hấn mà kẻ nào cũng có guom có dao ở trong đầu để rút ra . Hấn phải kêu thét lên vì vậy . Giờ này khuya quá rồi, con cái lẽ ra phải đi ngủ từ lâu song nhà cửa gì đầu hằm quá . Frank Corbo thẫn thờ đứng nhìn thẳng Gino chạy chơi ào ào . Nó chơi trò gì không hiểu nổi cũng như nhiều lúc nó tung ra cả tràng tiếng Mỹ quá lạ ! Cả một thế giới bít bùng khó hiểu mà hấn cảm thấy mình bị tách rời ra : Nào sách, nào báo cũng mù tịt như bóng đêm đen . Dường như hấn bị cả một thế giới bao vây, dọa nạt vậy .

Nhưng đêm nay đã đẩy xe cho con đi chơi thì hãy cứ biết đẩy, đẩy tới đẩy lui ... khỏi cần biết sâu trong tâm tư hấn đang có thay đổi lớn ... để nhường cho một thế giới khác hình thành . Frank cũng chẳng buồn biết là bản thân hấn chịu đựng dai dẳng quá rồi, này là lúc những thành trì của cái thế giới dễ sợ đang đổ sụp để mọc lên cả một thế giới mới kỳ lạ mà hấn là chủ, bao nhiêu thù địch đều phải run sợ chạy hết mà ngay những người thân thiết của hấn cũng biến luôn mà không hề tạo nơi hấn một cảm giác gì hết . Ở cái thế giới tương lai, hấn sẽ tha hồ vẫy vùng, hấn sẽ chìm đắm đến nghẹt thở trong khoái cảm cũng nên .

Một thế giới huyền diệu như vậy chừng đến là đến chứ tìm sao ra

một điều báo hiệu ? Xin chịu . Đêm nay hẳn cứ biết tạm tin nơi những ngày cải tạo sắp tới, họ trở về với đất với cây ... như một ngày xa xưa hẳn từng là thằng bé nhà nông, sống vì mảnh đất cần khô ở quê nhà bên Ý .

oOo

Thế giới của Gino, của tuổi thơ lại khác hẳn . Nó chan hòa ánh sáng và âm thanh nào cũng quyen rũ hết . Gino mãi mê chơi đùa trong thế giới của nó đến phát đau đầu . Nó nhảy lên xe lửa chạy tà tà chơi, nào rượt nhau quanh mấy trụ đèn, nào đùa giỡn với mấy con nhóc vui cười khanh khách . Có một con đường 31 mà Gino chạy lên chạy xuống đã đời, không chơi trò chạy trốn thì rượt mấy thằng bạn cũng phát mệt . Chạy hết nổi vì vách tường chắn lối thì tốp lại giơ tay lên ... hay giang rộng tay ra để đón bắt . Nếu tình cờ có chiếc taxi chắn lối mấy "địch thủ" thì cứ việc chạy vù về lề đường của mình là xong là hòa .

Đụng đầu bố đang đứng nhìn, Gino bèn dừng lại ! "Bố cho con một xu mua càrem" . Được bố liệng cho, nó hí hửng chạy dọc đại lộ số 10, ngang qua chỗ mẹ đang ngồi, tính vọt đi nữa thì bị dì Louche nắm cứng, hai tay như hai chiếc kìm sắt nhắc bổng nó lên .

Gino tròn mắt, lảo liên nhìn thấy bà già . Có bà mọc ria mép, trời đất ! Có vùng vẫy chạy sợ hết trò chơi, nó càng bị nắm cứng hơn và Louche la lối :

"Chơi gì chơi dữ vậy ? Mai đau thì sao ? Không nghe tim mi nhảy sao ? Ngồi nghỉ chơi với mẹ mi đi !" . Vùng vẫy hết nổi vì bị ôm tức cả ngực lại còn bị chê "con trai gì mà xấu quá" thằng Gino uất ức không thêm cựa quậy nữa . Mấy mẹ già còn nhìn nó cười hô hô chế nhạo làm nó mắc cỡ quá .

Thế là nó không ngần ngại Gino nhắm ngay mặt dì Louche nhỏ một bãi nước bọt . Bất ngờ quá tránh không kịp mẹ đành phải buông nó ra, mẹ nó tát với theo một tát tai trừng trị cũng hụt luôn . Nó chạy biết mất, nó tính chạy bọc nguyên một khu rộng để nương bóng tối tấn công phe địch thành linh . Chùng ra tới đại lộ số 9 gặp một đám con nít lạ dàn hàng ngang chặn đường, Gino đành chạy đâm sầm vào, đẩy giạt chúng ra thoát vòng vây nhưng chiếc sơ mi rách teng beng mấy chỗ, mà phải chạy cho thật lẹ nữa, mặc cho gió thổi rát cả mặt .

Mấy thằng nhóc rượt theo nó tới đại lộ số 9 nhưng lúc Gino rẽ ngoặt vào bóng tối khúc đường 31 thì chẳng thằng nào dám bám theo . Nó chạy chậm lại rồi đi men từng bậc đá . Đến đây là nút cùng công viên, đứng trên nhìn xuống phía xóm nhà nó thấy rõ ràng cột đèn chụp ánh sáng vàng vọt xuống đám bạn bè nó đang giỡn chơi chạy tới chạy lui như một đàn chuột . Còn chán thì giờ chơi .

Nó núp trong bóng tối và len lén dò từng bậc mò xuống phố .

Ngang một cư xá, ở một hành lang trống rỗng Gino bắt gặp một

con nhỏ khoanh tay úp mặt vào tường . Suốt dãy nhà dưới đèn xanh đèn vàng mờ mờ có thấy đứa nào đâu ? Đúng nó đang chơi trò đi trốn đi tìm, bạn bè trốn biệt cả . Gino mà dừng lại than dữ là tội nó sẽ ào ào đổ ra chạt nhà . Nhưng nó bỏ đi một nước, thấy kệ con nhỏ muốn úp mặt vào vách đợi bao lâu thì đợi .

Ngang qua một khung cửa sổ ánh đèn lò mờ, một khuôn mặt chột hiện ra làm Gino hoảng hồn - một cụ già Ái Nhĩ Lan ngồi ngay người nhìn ra bất động như muốn phơi bộ mặt nhăn nheo, khô cằn trơ xương, cặp môi mỏng đỏ ửng vì ánh nến hắt ra nhìn kinh khủng quá . Cái đầu dễ sợ đó đã ngả trên chiếc gối nhồi lông thú, nhìn nó sững sờ . Ánh đèn trong nhà tù mù ẩn hiện mấy món đồ cổ, đường phố tối thui vắng ngắt tự nhiên khuôn mặt gớm ghiếc bỗng nhe răng ra cười với nó làm thằng Gino co giò chạy .

Nó chạy một mạch cho đến lúc gần về tới nhà, vắng vắng đã nghe thấy tiếng tội bạn nó đùa mới dám nghỉ . Đến đây đã có ánh đèn thấp thoáng nhưng Gino làm gan kiếm chỗ tối nhất là lối xuống hầm nhà để núp vào đợi thằng nào đi ngang là nhảy ra chụp . Ham nghịch tch, nó quên khuấy vụ bị mẹ tát tai hựt vừa xong . Chỉ khoái ra hù một phát .

Thằng anh cùng mẹ khác cha của nó, thằng Vincenzo Angeluzzi mới mười ba tuổi, này giờ vẫn ngồi cửa sổ trên tầng tư nhìn xuống . Những âm thanh dưới phố cũng rĩ rả lọt vào tai nó chứ ...

nhưng nó vẫn thăm ngồi một mình . Suốt dãy gác tối thui chẳng còn ai mà Vincenzo còn khóa cứng cửa vào để yên trí ngồi một mình, khỏi sợ ai phá đám .

Với nó thì kỳ nghỉ hè này chẳng còn gì . Hết nghỉ, hết chơi . Mẹ nó chẳng hiểu bắt đầu từ sáng mai nghỉ học ở nhà làm gì, phải đến tiệm bánh làm phụ kiếm thêm tí tiền cho đến mùa nhập trường đó ư ? Thôi già biệt chúng bạn chơi bời, từ ngày mai là trần mình vác bao bột tới ngày . Hết lội sông, hết đánh bóng, hết chạy nhảy vui đùa mà nhảy toa xe lửa rong chơi cũng hết luôn . Khỏi còn được tụ họp chúng bạn ăn càrem, đọc truyện chơi hay đánh đáo ăn tiền hoặc chơi trò thám tử trừ gian .

Ngồi trên tầng cao nhìn xuống nó nghe lòng nặng trĩu . Cái gì nhìn cũng buồn hết . Đây là khoảng trống nhà ga xe lửa rộng mênh mông, chi chít đường ray, bao nhiêu toa hàng phế thải, mấy đầu máy xe lửa phun toàn khói than hồng đỏ, kéo còi tút tút ... Xa nữa là sông Hudson như dải lụa đen sì, rồi bờ biển Jersey lượn lờ .

Vincenzo ngồi lặng người, tai nghe ù ù . Từ phía đại lộ nó chợt thấy bóng người cưỡi ngựa vùng cây đèn đỏ mở đường cho đoàn xe lửa chở hàng từ nhà ga Saint John . Nó lắng nghe tiếng tụi nó vui đùa mà tủi thân, vẫn còn ham vui lắm song chơi đùa như chúng thì không được nữa rồi ! Đoàn xe sắp tới chui dưới cầu sắt là tụi nó reo hò chạy ủa lên bậc cầu, tranh nhau hứng làn hơi

nước do đầu máy phun ra mù mịt .

Năm nay mới mười ba tuổi, Vincenzo đầu hiệu nổi là trời sinh ra nó tính nết rầu rĩ đã qua rồi . Con chị Octavia thấy thương cho quả bánh luôn, hồi còn nhỏ xiu mỗi lần đi ngủ nó còn được chị bồng vào giường kể chuyện, hát ru cho đỡ buồn nhưng làm sao cái được tính trời ?

Vincenzo lắng tai nghe và chợt nhận ra tiếng mẹ kia và Louche cãi cộ quang quác . Có cả tiếng mẹ nó về hùa một phe nữa . Nó thấy tởm, thương không được "con mẹ đỡ đầu" khó chịu này . Vậy mà mỗi năm cứ đến ngày sinh nhật muốn lĩnh năm đồng đô la mừng tuổi là phải hôn "mẹ" một phát . Nó kỵ lắm nhưng vẫn phải hôn cho mẹ nó hài lòng . Theo Vincenzo mẹ nó quả có đẹp, dù người có mập và quanh năm chỉ bận đồ đen . Chẳng bao giờ nó cãi lời mẹ .

Nhưng "mẹ đỡ đầu Louche" thì nó không chịu nổi . Nó thù ghét mẹ từ bao giờ cũng không nhớ nữa . Đại khái hồi nó mới chập chững chạy chơi quanh xó bếp hay bám gấu váy mẹ đã ghét mặt con mẹ ưa nhìn nó trùng trùng . Hình như hai người hợp chuyện nhau lắm, toàn bô bô kể chuyện đời xưa nghèo đói thế nào ... rồi cùng ngồi nhăm nháp cà phê nhìn nó chằm bằm . Đến ghét cái hàm răng gớm khiếp của mẹ nhe ra, lắc đầu chặc lưỡi than: "Tội nghiệp ... Tội nghiệp thật, cái thằng mồ côi cha từ ngày nằm trong bụng mẹ !" .

Mẹ Louche có lỗi khích động vậy đó rồi lảng ngay sang chuyện khác được khiến hồi đó Vincenzo chưng hửng không hiểu vì sao mẹ nó tái mặt, rơm rớm nước mắt . Thế nào mẹ nó cũng cúi xuống ôm nó ngồi chết trân một lát ...

Lúc nhìn xuống thấy Octavia đi tới xe em bé tự nhiên Vincenzo đâm hận cả chị . Chị em gì mà mấy ngày nghỉ hè bắt đi làm mà không nở ngỏ lời bênh giùm một tiếng ?

Nhưng anh Larry kia ... Đến cầu sắt mới nhìn ra chính anh nó cười con ngựa ô chứ ai ? Nhìn hùng như cao bồi thật . Nó ngồi đây mà nghe rõ ràng tiếng vó ngựa khua cồm cộp mà .

Chừng đầu máy tuôn hơi nước mù mịt, khuất lấp hết cả rồi tàn than đỏ bay ngợp là Vincenzo biết đoàn xe đã rẽ vào sân ga .

Giờ này khuya rồi và nhà đã thấy đỡ hăm . Mẹ nó và mấy mụ hàng xóm đang thu dọn ghế, gọi chồng gọi con ời ời . Cha dượng nó đang đẩy xe em bé vào . Sửa soạn đi ngủ là vừa .

Lúc bảy giờ Vincenzo mới từ khung cửa sổ tụt xuống, chạy vào mở cửa cho mọi người về . Rồi nó xắt ba khoanh bánh mì bự, đổ chút dấm và thật nhiều dầu ô liu, rắc thật nhiều tiêu và cầm lâu nhìn khoái trá . Miếng bánh ngon thật, màu nâu hồng lấm tấm những điểm xanh .

Nó sẽ mang tới cho Salvatore và Gino mỗi đứa một miếng ăn cho đỡ đói, cả ba anh em cùng ăn cho vui . Làm gì nó không nghe tiếng thằng Gino nãy giờ la hét âm âm dưới đường .

Nghe tiếng thằng Gino, mẹ nó đang bông em bé đi lên ngủ cũng giật mình kia mà ? Trong khi đó Larry giật cương cho ngựa rẽ mất hút .

Lúc bấy giờ ông cha dựng hoảng hốt bỏ chạy đi đâu không biết ... nhưng rõ ràng giọng cười đùa của Gino hả hê, hứng thú lắm . Chắc nó vừa thành lĩnh xông ra hù được một thằng bạn nào nên chúng hò reo ầm ầm . Nhưng bọn quỷ quái nhè la bậy bạ "Đốt hết, đốt nhà hết" trò chơi xong rồi mà chúng cứ thế la ầm lên ! Đến giờ phải về nhà ngủ, thằng Gino mới sực nhớ ra, lúc nãy vừa làm hỗn với dì Louche và về nhà gặp mặt mẹ nó là thế nào cũng ăn bạt tai . Nó chạy lên gác như bay như biển . Chạy ngang mẹ mà Lucia Santa có muốn níu nó lại cũng không kịp . Vả lại thấy nó mê chơi, hứng thú quá mẹ cũng chẳng nỡ làm thằng con cứng cụt hứng .

Cho mãi đến lúc đó đám dân Ý ở đại lộ số 10 mới lên lầu hết, ai về nhà nấy . Đường phố lại trống trơn để vó ngựa Larry vang vọng cồm cộp lúc đưa ngựa về chuồng .

Mario Puzo

Đất tiền đất bạc

Dịch giả: Ngọc Thứ Lang

Chương 2

Cả dãy nhà gác bốn tầng cho mướn ở đại lộ số 10 chỉ có căn của gia đình Angeluzzi Corbo là ngon hơn cả . Đúng hơn mỗi tầng chỉ có một căn cửa sổ mở ra hướng Tây nhìn xuống đại lộ và hướng Đông cũng có cửa sổ nhìn xuống sân ga nhờ đó gió thổi thoáng mát . Gia đình này chiếm một mình trọn tầng trên cùng nên có quyền sử dụng luôn dãy hàng ba để tha hồ chất linh kinh những đồ vật, từ tủ nước đá bàn buyarô đến từng đồng đồ hộp . Sở dĩ phải lợi dụng cả hàng ba để chứa đồ là vì trọn dãy tầng sáu phòng thật, nhưng nhỏ vừa bằng lỗ mũi xếp theo hình chữ C vuông góc . Một đầu làm nhà bếp rồi đến phòng ăn, hai phòng ngủ, phòng khách và một đầu là căn phòng riêng xinh xắn của Octavia . Ba đứa con trai nhỏ ngủ ngay ngoài phòng khách có chiếc giường sáng ra dựng lên giáp vách che tấm riđô . Hai phòng ngủ thì hai vợ chồng chiếm một còn một dành cho Larry .

Phòng ăn vền vện có một cái bàn rộng, ăn thông sang nhà bếp sắp đặt gọn gàng nào bếp ga, nào lò, nào bồn rửa ... So với hàng xóm thì đồ đạc vậy là tiện nghi có thừa, chúng tỏ đức "dám ăn dám xài" của bà chủ nhà .

Trước khi vào phòng riêng thay đồ ngủ, Octavia lo bông con nhỏ Aileen vào giường mẹ . Chừng quay trở ra phòng khách thì chiếc giường lớn đã được hạ xuống chình ình, ba đứa nhỏ đã ngủ lăn quay . Muốn rửa cái mặt cũng phải len lỏi xuống bếp mà lại phải đi ngang phòng ăn, chạm mặt bà mẹ đang ngồi nhấm nhí ly rượu chất nhỏ . Mụ Lucia Santa chỉ ngồi chờ Octavia mò xuống là gây . Có điều lần nào cũng vậy, gây gổ xong là hai mẹ con lại mau mắn làm lành để cùng bàn tính công chuyện nhà: đào đâu ra tiền tậu căn nhà bên Long Island, ráng cho đứa nào học lên đại học ... Lần này bà mẹ làm lành trước . Mụ Lucia dùng tiếng mẹ đẻ kiểm câu chuyện giỡn chơi "Tao xem thằng con lão chủ tiệm bánh mê mảy đấy . Bộ nó "hối lộ" mảy ly càrem để lấp liếm mảy chắc ?" . Chọc được một câu, mụ thú vị lắm, nhưng chợt thấy lục đục trong phòng ngủ đã nôn nã hỏi ngay : "Mày đặt em Lena vào giữa giường đấy chứ ? Coi chừng nó lăn xuống sàn nghe" . Octavia lấy làm bức mình . Cái vụ "càrem" chọc quê còn chịu nổi, dù mấy thằng con trai xóm này nàng chê tuốt luốt . Nhưng sao lại Lena ? Con nhỏ này đã chọn mãi mới được cái tên Aileen thì cứ Aileen mà kêu . Ở Mỹ thì phải tên Mỹ, dù có phải uốn lưỡi

cũng ráng ... chứ đâu có lỗi vắn tắt lười biếng Lena là xong ?
Dù có muốn lấy lòng cô gái cưng Lucia Santa cũng chịu, chẳng thể uốn giọng theo Mỹ được ! Bực quá mụ hét lên: "Chẳng Mỹ thì đừng Mỹ ! Tao cứ Lena tao kêu đã sao ?" . Thế là cả nhà lại đồng ý Lena, trừ mấy đứa nhỏ . Đứa nào dám kêu tên tắt lập tức bị chị Octavia cho ăn tát tai liền .

Để trả đũa bà mẹ, Octavia thùng thỉnh ngồi cuộn tóc lại lấy đồ nghề ra tà tà gọt giũa mấy cái móng tay và trề môi ra xài tiếng Mỹ rất điệu: "Thứ đàn ông con trai xóm này thì xin lỗi bà ... tôi thềm vào ! Chúng chỉ muốn lấy vợ về để có người hành hạ như hành hạ con chó vậy . Chồng con mà như bà thì hết ham! " .

Nó đã nói móc họng lại cổ tình đùng đỉnh o bế, sơn phết mãi mấy cái móng tay nên mụ Lucia Santa sa sầm mặt xuống, làm bộ tỉnh táo nhìn nó trừng trừng nhưng cơn giận nổi lên, dần không nổi . "Mẹ nào con nấy" có khác, cả hai cùng mặt mày xung xĩa, mắt long lên sòng sọc . Nhưng chừng lên tiếng thì mụ chỉ chua chát rằng :

- À, ra ở cái đất này con gái ăn nói với mẹ như thế đấy ? Hay lắm ! Mà ăn học làm cô giáo thì nhất đấy . Đồ bất hiếu . Thứ con như mày tao khỏi cần .

Hình như Octavia cũng dư biết gắng chút nữa là bà mẹ dám lồng lên, có châu ăn tát tai bằng thích . Nàng thực ra khỏi ngán . Có điều con nói với mẹ như thế thì có phần quá đáng nhất là xưa nay

bà ấy vẫn vị nể, vẫn bênh vực chăm chặp mà . Cho nên Octavia nhếch mép cười, nói chữa lại :

- Tôi đâu nói gì mẹ nào ? Tôi chỉ muốn nói là có lấy chồng lấy con cũng phải lấy sao cho đàng hoàng ... chứ chẳng tội gì uống cả một đời chỉ để đánh đổi lấy cái vụ đó ...

Ba chữ cái vụ đó nàng gằn giọng cho gay gắt, danh đá . Nhưng ngượng ngùng thấy rõ vì còn con gái ... có biết cái vụ đó ra thế nào đâu ?

Lucia Santa ức quá, không thốt nên lời . Giận đỏ mặt, giận run người, mẹ nhìn đưa con gái Mỹ hóa từ đầu đến chân . Tưởng sao, mẹ ngồi thờ người ra một lúc rồi quay ngoắt vào phòng ngủ và lúc trở ra mang theo cuốn sổ tiết kiệm gửi tiền Bưu điện, bên trong kẹp hai tấm giấy năm đôla :

- Mày cầm mười đô la này sáng mai đi làm nhớ ghé qua gửi vào chương mục . Rồi đi vào khoác giùm tao cái áo xem ... chứ ba mày và thằng Larry sắp về tới rồi .

"Ba mày" ! Ngồi thứ xưng hô này Octavia đâu chịu ? Nàng cãi chính ngay: "Còn lâu mới ba tôi nghe! " .

Chỉ có bấy nhiêu mà mẹ Lucia Santa đau khổ . Tự nhiên nước mắt giàn giụa . Ra con này chiều chuộng thế nào nó vẫn cứ nhớ, nó vẫn chưa quên được người cha quá cố . Trong ba đứa con đời chồng trước chỉ mình nó là lớn, nó vẫn nhớ, vẫn thương cha nó . Hồi hấn qua đời nó đã biết rồi, nó xót xa lắm, nó thương cha đến

độ mẹ nó bắt buộc phải tái giá mà nó còn thù còn hận kia mà ?

Mụ Lucia Santa giải thích :

- Bộ người ta không đáng cha mày sao ? Hồi đó mày còn nhỏ, mày đâu có biết không có người ta thì cả bốn mẹ con cùng chết đói ! Hồi đó ngoài dì Louche ra có ai thương xót đến mẹ con mình ... hay họ ngoảnh mặt làm lơ ? Mày tưởng đâu ông già mày tốt lắm, đẹp lắm phải không ? Không lẽ bây giờ tao lại đi kể xấu ...

Có phải đây là lần đầu mụ Lucia Santa kể lẽ vậy đâu ? Nhiều quá rồi, mà mỗi lần kể là một lần khóc lóc, chừng cạn nước mắt là mặt mụ sa sầm đau khổ quá Octavia chịu đâu nổi . Biết vậy nên mụ cứ bản cũ soạn lại hoài . Dù có giận lấy mẹ đến mấy Octavia cũng chỉ có thể trách móc :

- Tôi hỏi mẹ chứ người ta có làm được cái gì đâu nào ? Thằng Vincenzo mới tí tuổi đầu mà có mấy ngày nghỉ hè phải bắt nó đi làm công cho thằng cha chủ tiệm bánh bần tiện đó . Trong khi đó người ta cứ phây phây ở không ăn chơi, có việc không chịu đi làm mà cứ lì lợm nhận một chân gác gian chỉ để ở nhà miễn phí ! Cứ làm như mình bảnh lắm trong khi chính ông già tôi thì hùng hục làm chết bỏ . Làm đến chết mới thôi .

Nghe ngóng thấy bà mẹ không nói gì, Octavia được đà thủng thỉnh tiếp :

- ... Tôi hỏi mẹ chứ nếu không làm bánh thì ngày giờ này người

ta vẫn làm hỏa xa chứ bộ ? Ra điều ta đây bắt mãi sắp là dám bỏ việc cái một đấy ! Vậy mà mẹ có dám nói đặng đến một tiếng nào đâu ? Một tiếng cũng không ! Phải tôi ... thì tôi cấm cửa . Sức mấy tôi chứa chấp mãi trong cái nhà này ... chứ đừng hòng lại ... lại thêm một mụn con nữa !

Vừa nói Octavia vừa phác một cử chỉ chối bỏ, kinh tởm . Muốn nhịn nhục Lucia Santa cũng không thể chịu được nữa . Tay run run nâng ly rượu, mụ lắc đầu than :

- Mày là con tao ... lớn đầu mà mày vẫn cứ ngu, mày ăn nói bừa bãi, mày không biết gì hết ! Nói với mày phát chán . Thôi tao đi ngủ đây . Nhưng này, mày nhớ để ngõ cửa cho thằng Larry và dựng mày về .

Lucia dứt lời và đứng lên toan đi vào nhưng thấy Octavia tung tiu mấy cái ngón tay kỹ quá bèn đứng sững nhìn . Móng tay sơn đỏ choét, nó lại còn chọc quē một câu :

- Ai ... chứ thằng Larry thì mẹ khỏi lo !

- Cái gì ? Sao mày bảo tao khỏi lo ? Công việc nó làm đến nửa đêm là phải xong ... vậy mà có có thêm về nhà ngủ đâu ? Nó còn phải đi săn gái ! Mà đàn bà con gái hồi này sẵn quá, lênghền đầy đường, trừ mấy con điếm Ái Nhĩ Lan bên đại lộ số 9 . Cái thằng khốn chỉ nhè phá hại gái nhà lành, người cùng xứ sở không !

Octavia thân nhiên chêm vào một câu :

- Kiểm nó khó gì ? Tới quán Cinglata là gặp ngay . Thằng chủ quán vừa nằm khám ... bộ mẹ không hay sao ?

Dĩ nhiên Lucia Santa phải biết chứ ? Biết hết và biết ngay là đằng khác . Vợ chồng nhà này mở quán nhưng rượu vẫn cất lầy, bán từng ly cho dân nhậu . Rượu lậu là cái chắc ! Tuần rồi mẹ Cinglata chẳng cho người xách tới biếu ba vò rượu chát lớn, đại khái để đền ơn "cậu Lorenzo" (Larry là tên gọi tắt của Lorenzo) đã có công đỡ hàng và chuyên chở về nhà giùm cả toa xe trái nho đó sao .

Với Lucia Santa thực ra mẹ Cinglata đâu phải người xa lạ . Năm đó ba đứa chẳng rời bỏ quê hương trên cùng một chuyến tàu, cùng được cha mẹ gả chồng xa, chẳng đứa nào biết mặt đức ông chồng đang mắc bận làm ăn bên đất Mỹ này sao ?

Lâu quá lắm rồi ... nhưng làm sao quên được mẹ Cinglata hồi đó nhút nhát nhất, nhà quê nhất trong đám ba đứa cô dâu sao ? Quen quá lắm nên tạm thời cứ nhin nốt tối nay xem . Đi ngủ đã, mai hãy hay .

Đi ngang phòng khách thấy ba đứa nhỏ nằm co quắp giữa giường, Lucia Santa lấy chăn đắp cho con . Đứng cửa sổ nhìn xuống đường tối thui thấy ông chồng đang lò mò đi lên đi xuống đại lộ số 10, mẹ cất tiếng gọi khe khẽ: "Frank, khuya quá rồi! ". Hấn cứ lờ đi, không buồn ngược nhìn lên .

Lên giường ngủ, Lucia Santa chỉ muốn thiếp đi được một giấc là

may . Còn nằm thao thức là còn phải nghĩ ngợi đến chồng, đến con . Chồng con gì mà chán quá . Nửa đêm không lo về ngủ cho rồi . Bực bội lo lắng ...

Quơ tay phía trong thấy con nhỏ nằm sát vách, không ngủ được là yên trí rồi . Mụ đánh tiếng hỏi thúc: "Octavia, khuya rồi đấy nghe! Đi ngủ đi, mai còn phải đi làm" . Biết mẹ có tật phải biết chắc cả nhà đi ngủ hết mới chợp mắt được, Octavia dù hậm hực cũng cố bước vào phòng .

Càng về khuya vắng lặng nghe đám con ngủ ngáy đều đều mụ Lucia Santa suy tính vắn vơ chuyện đời . Mấy đứa lớn buồn vụ mẹ tái giá làm gì mụ không biết ? Con Octavia còn ngậm trách mụ vội vã "đi bước nữa" nhưng có điều nó còn con gái, làm sao giải thích cho nó hiểu được rằng cha nó cũng chẳng ra gì, chẳng thể thương yêu nổi dù bao nhiêu năm dài bắt buộc vẫn phải chung chă, chung gối . Khó nói quá !

Cha chúng hồi đó tiếng chủ gia đình, có bốn phen kiếm tiền về nuôi con thật ... nhưng hăn an phận một cách quá ngu ngốc di . Ngày là phu bến tàu hùng hục, đêm về có chỗ chui vào miễn sao gần gần một chút là xong rồi .

Hồi đó Lucia Santa đã khóc hết nước mắt . Chồng con gì mà tháng tháng chỉ canh đưa vợ vừa đủ tiền ăn ... Còn bao nhiêu khỏi đưa dành dụm mà rượu chè, bài bạc bằng hết mới thôi . Có bao giờ hăn đưa cho vợ được một đồng xu xài riêng làm Lucia

không thể không có mặc cảm con gái nhà nghèo một bộ đồ cô dâu cha mẹ không may nổi, được hấn "chiếu cố" mời sang làm bạn sống no đủ thế này là may rồi, còn đòi hỏi gì ? Đang chết đói được vậy là quá nhiều chắc ?

Bảo hấn là người xấu, ác độc cũng không đúng . Sự thực đâu phải vậy . Người hấn xem được, tính nết dễ thương, bằng không con nhỏ Octavia đâu có thương cha cỡ đó ... Phải nhìn cảnh cha con nó cắn hạt dưa âu yếm mớm cho nhau mới biết là hấn thương con thật tình . Mẹ cũng thử muốn vậy nhưng Octavia đâu có chịu .

Thực tế quá giản dị đi . Chẳng qua hấn thuộc típ người nhà quê dốt nát, chịu khó làm ăn không ai bằng nhưng ham chơi cũng ra gì ! Hấn bản chất đâu phải người xấu, nhưng cô nào vô phúc mới có một ông chồng như vậy ... và thế gian này thì cả triệu đàn bà con gái kẹt cảnh Lucia Santa ! Đó là típ chồng nhất định nắm giữ quyền quản trị gia đình, dù chẳng đủ tư cách . Mà hấn có định làm thật và làm được đâu ? Những vụ đó phải để cho đàn bà, mẹ Lucia biết vậy và đã toan âm thầm "đảo chính" thì dùng một cái hấn lẫn ra chết .

Chồng chết thì vợ phải xót thương, phải khóc lóc . Mẹ Lucia Santa khóc ngất đi được nhưng tiếc thương người bạn đầu gối tay ấp thì ít mà thực sự kinh hoàng vì thành linh mất người kiếm cơm nuôi con, người "đứng mũi chịu sào" cho cả gia đình . Hai

đứa con thơ ai nuôi đây ... và lại một đứa nằm trong bụng nữa ?
Gặp cảnh ngộ Lucia, bà góa nào chẳng vò đầu bứt tai, chẳng gào
khóc âm ỉ, còn dám liều mình là khác . Hay ít ra cũng đau khổ
khóc thương và để tang chồng cho thiên hạ nhìn vào . Họ xót
thương chồng và đau khổ thật tình, còn kinh hoàng run sợ trước
viễn cảnh cuộc sống nay mai . Họ là góa phụ khổ sở lắm song
"bước đi bước nữa" thì vẫn sẵn sàng !

Thử hỏi có ai chết lãng như cha chúng nó ? Rùng rợn thì rùng
rợn chắc: Làm phu bến tàu lo bốc dỡ hàng mà nhè xui xẻo gặp
cần trục đứt ngang ... đúng lúc nâng lên cao nhất và rớt một cái
thì dĩ nhiên năm ông công nhân bến tàu phải chìm xuống lớp bùn
đáy sông cùng nguyên một kiện chuối . Bao nhiêu tấn chuối có ai
biết nhưng năm cái xác chắc không còn nguyên vẹn nó đã vùi
sâu luôn vào lòng đất, khỏi tìm thấy một mảnh .

Mỗi lần nghĩ tới tai nạn thảm thương đó là Lucia rùng mình .
Nhưng thà hấn chết vậy đó mà vợ con còn có đường nhờ . Còn
hơn là sống . Đau khổ như vậy đó nhưng cũng là một sự thực
không thể phủ nhận .

Vì hấn còn sống thì còn lận đận, vợ con còn khổ . Chết vì "tai
nạn nghề nghiệp" lại hóa hay vì ít nhất ở đất nước này cũng vẫn
còn bồi thường tai nạn lao động thỏa đáng . Ít nhất Tòa cũng xử
cấp cho mỗi đứa nhỏ được một ngàn đô la, kể cả đứa bé còn nằm
trong bụng mẹ nhưng chắc chắn sắp ra đời . Có điều số tiền bồi

thường phải gửi vào chương mục ăn lời, đợi mấy đứa nhỏ lớn lên lĩnh . Chẳng ai có quyền lĩnh một xu tiền mặt, luật là luật ! Tuy nhiên là vợ chính thức, Lucia Santa phải có phần riêng của mẹ, dĩ nhiên tiền mặt . Ba ngàn đô la đâu phải ít ... có điều mẹ Lucia lo giấu kỹ, ngoài Octavia chỉ một mình Louche là biết được có tiền tử tuất của chồng để lại .

Nỗi khổ tâm của Lucia là chồng chết giữa lúc bụng mang dạ chửa . Con chưa ra đời mà chồng đã chết thì chẳng phải đưa con độc loại, thứ con sát cha sao ? Mê tín dị đoan chắc ? ... nhưng Lucia Santa vẫn không khỏi run sợ, sinh nó ra rồi mà mười ba năm sau mỗi khi nghĩ đến mẹ vẫn còn khóc đỏ mắt . Phải nhìn nhận mẹ cũng xót xa cho đứa con chưa ra đời đã mồ côi bố ... chứ riêng nỗi đau khổ góa chồng thì chỉ phần nào . Điều đó làm sao Octavia biết được và hiểu nỗi kia .

Than ôi, nhục nhã nhất cho mẹ là chồng mới chết vừa vặn một năm, thằng Vincenzo máu thịt của hắn chưa đầy sáu tháng vậy mà Lucia Santa đã nhấp nhóm muốn chồng và lần đầu tiên trong đời đàn bà biết ham mê một gã đàn ông để cùng chấp nỗi tơ duyên !

Dĩ nhiên với mẹ chỉ là "bước thêm bước nữa" song đời Lucia Santa lần này mới biết đến chữ tình là một . Không phải thứ tình thanh cao của mấy cô mới lớn lên hay một vụ "lấy nhau vì tình" như trong tiểu thuyết . Chữ tình này xét ra chẳng thể cắt nghĩa

cho đứa con gái chưa chồng . Vì nó là thịt da tự nhiên phát nóng bỏng, nó làm ướt mắt và đỏ hồng đôi má . Nó làm cho con người rạo rực xốn xang, nó là cảm nhận của lớp lớp tế bào vùng dậy . Trời đất, một góa phụ với cả một bầy con thơ đại lại có thể đương đầu mơ tưởng ái tình thế sao ? Khốn nạn, cũng còn may cho mẹ là chữ tình nồng nóng hồi đó giờ này đã hiển nhiên tắt lịm .

Con người cùng Lucia Santa chấp nối là ai ? Một gã độc thân tên Frank Corbo, người cùng xứ sở gầy gò khôn ngoan, có cặp mắt xanh lơ . Ba mươi lăm tuổi mà còn chưa vợ thì ở đất nước này quả là ẹ quá, lại thêm tính tình hằn quá trầm lặng có phần cao ngạo mà chẳng qua chỉ là một nỗi chán chường, bất lực trước xã hội và định mạng mà thôi .

Theo hàng xóm láng giềng hồi đó là những người chỉ muốn kiếm cho Lucia một gã đàn ông làm chồng, kiếm một căn câu nuôi cơm bốn miệng ăn thì một gã đứng tuổi như Frank Corbo quả "đẹp đôi" với mẹ quá . Típ người lì lợm như hằn thì việc gì cũng dám làm phải không ? Có điều bao nhiêu năm nay trọn buổi sáng hằn chăm lo làm ở sở Hỏa xa, buổi chiều rồi rảnh quá tha hồ đi mèo mỡ lãng nhăng với mấy bà, mấy cô mà hằn có tai tiếng gì đâu .

Đó là lý do bà con nhất định "cặp" hai người với nhau . Xét cho cùng về mặt tiện ích thì có gì trở ngại đâu mà có thể một cuộc

nhân duyên hoàn toàn tốt đẹp .

Cứ tưởng đâu ba mươi lăm tuổi mà còn độc thân thì Frank Corbo phải sành sỏi lắm . Nào ngờ trên phương diện ái tình hắn ngu ngơ như một cậu trai mới lớn và nói chuyện vợ con thì vẫn còn ham quá xá . Xưa nay hắn có biết đến đàn bà bao giờ, trừ những dịp ào ào gần gũi mấy ả giang hồ . Chấp nối với một góa phụ ba con mà hắn làm như con trai mới lớn chuẩn bị đi hỏi cô nào làm vợ không bằng . Hắn càng đắn đo rụt rè thì bà con hàng xóm càng được dịp cười ngất .

Thoạt đầu thì chiều nào hắn chẳng đến chơi ... nghĩa là ngồi ì ra nơi bậc cửa nhìn "nàng" canh chừng đứa con lớn mê chơi và ru ngủ hai đứa nhỏ . Lâu lâu mới ở lại ăn cơm tối một lần và chưa đến giờ cho con nít đi ngủ đã lễ phép cáo từ rồi . Vậy mà một hôm hắn chính thức hỏi cưới "nàng" đấy !

Nghe đề nghị, mẹ Lucia trợn mắt nhìn "chàng" như nhìn một đứa con nít . Lucia ngược ngạo hỏi "Anh biết là tôi chồng vừa chết, con mới có vài tháng ... mà anh hỏi làm vợ, anh không ngượng miệng sao" . Lập tức mẹ bắt gặp tia nhìn hằn học của chàng đầu tiên .

Nhưng cùng lúc đó Frank Corbo lại ấp úng rằng: "Tôi thương em ... nhưng cũng thương đàn con của em nữa chứ bộ" . Hắn còn nói nữa, hắn nói dù không làm vợ chồng với nhau, tôi cứ thương mấy đứa nhỏ, tôi cứ gửi tiền cho nó được không ?

À, cái vụ sau cùng này mới khó tính ! Lâu này hấn làm hỏa xa dư ăn, dư để lần nào lại chơi không mua càrem quà bánh đồ chơi cho bọn nhỏ . Có vài lần Lucia Santa còn ngửa tay nhận tiền của hấn để may sắm quần áo cho chúng mà . Phải nói là thoát đầu dù nghèo hèn mù cũng cương quyết từ chối, nhận tiền vậy đâu được ? Nhưng hấn ép quá, hấn lại cáu giận nói lớn: "Cái gì ? Tôi không đáng mặt giúp đỡ chúng sao ? Tôi đâu phải những thằng đàn ông khác . Vả lại đối với tôi tiền bạc đâu có nghĩa lý gì" . Để chứng minh lòng thành, Frank Corbo đã nắm mớ bạc xanh xanh tính xé phăng ... thì mù Lucia lật đật cản lại và tự nhiên mù thấy cảm động muốn sa nước mắt . Mù giật ngay lại không cho xé . Thế rồi những mẹt quà bánh, tiền quần áo cứ tiếp diễn . Hấn cũng không nhắc lại vụ hôn nhân thế rồi người nóng lòng lại chính là mù .

Rồi mùa xuân năm đó vào một buổi trưa chủ nhật ông khách Frank Corbo tới ăn cơm trưa với gia đình góa phụ Angeluzzi . Tục lệ người Ý thì cả tuần lễ chỉ có ăn bữa này là hách nhất nên hấn vác tới nguyên một vò rượu chát lớn thứ đặc biệt nhà làm, kèm theo một hộp bánh kem thứ chiến, bánh gnole và bánh soffiatì . Dĩ nhiên bữa ăn đó ông "Frank" phải lên đồ lớn, thất càvạt trắng hoàng nên ngồi ăn cơm cùng mấy mẹ con bà chủ nhà mà chính hấn còn mắc cỡ, lúng túng hơn mấy đứa con nít . Nhà có khách quý nên tự tay bà chủ Lucia o bẻ đĩa spaghetti

nước sốt cà chua béo ngậy mà những viên thịt băm bò viên còn nêm thật nhiều tiêu, nhiều tỏi và lá ngò thơm . Đĩa sà lách trộn giấm thật hấp dẫn và lại có hạt dẻ rang để nhậu lai rai với rượu chát . Đại khái là bữa cơm hôm đó món nào cũng nồng nàn gia vị và cả nhà ăn lấy ăn để và ăn xong thì bọn con nít lo chạy xuống đường chơi . Ở nhà chỉ vắng vẻ có một mình và "ông Frank" thì kỳ cục thật nhưng Lucia Santa không kêu gọi mấy đứa trẻ ở lại . Cho chúng đi chơi .

Thế rồi việc gì đến đã phải đến . Đúng là lúc nắng vàng ngả dài chiều hắt hiu trên tòa cư xá hỏa xa . Có một mình bé Vincenzo nằm chèo queo góc giường và dĩ nhiên nó đã đâu biết gì ... nhưng vẫn phải có chiếc gối dài che khuất . Dĩ nhiên là cửa nẻo ra vào đều đóng cứng . Hai người khởi sự làm vợ chồng ngay ngoài đi vắng phòng khách và Lucia lâu lâu chỉ bận tâm chút đỉnh về những tiếng cười đùa của hai đứa nhỏ từ dưới đường vọng lên .

Đối với cả hai người thì buổi chiều hôm đó chẳng gì bằng . Chỉ nội hơi ấm của thịt của da gần gũi cũng đã là một mời gọi tuyệt vời, một hứa hẹn rung động mỹ mãn đến bao nhiêu năm sau hồi tưởng lại vẫn còn y nguyên cảm giác gần gũi lần đầu .

Ba mươi lăm tuổi, mới biết đến mùi vị của tình yêu vợ chồng thì đối với một thằng đàn ông quả là quá chậm, quá yếu . Chính Frank cảm thấy đau khổ vì vậy . Nhưng Lucia Santa thì sẵn sàng

bỏ qua, lờ đi ... chấp nhất làm gì ? Chiều hôm đó quả thực mẹ đã chiều chuộng, yêu thương hẳn . Hơn ông chồng thứ nhất nhiều ... chỉ có hẳn . Nhưng đêm hôm tối tắm hẳn đi vào rồi lại đi ra như vậy để làm gì không biết ? Chịu luôn .

Lucia Santa trần trọc mãi . Mẹ muốn có chồng nằm một bên cũng như muốn thằng Larry có nhà thì phải về ngủ chứ lông bông cả đêm sao được . Chồng với con chán chết ! Nhà cửa an toàn, ở tầng bốn tầng hoang, chắc chắn mà lại không chịu về cho người có trách nhiệm là mẹ yên trí, đỡ phải lo ngại không đâu mới là vào lý .

Mẹ thở dài nhưng biết làm sao hơn ? Còn bao nhiêu việc phải lo nghĩ . Sáng mai nhất định phải gây với hẳn, làm sao thì làm vẫn phải giữ chắc lấy cái chân gác đũa . Còn vụ lộn xộn với mẹ Cinglata phải giải quyết gấp . Còn phải lo may sắm quần áo cho đám con nít, còn phải mua cái máy giặt chứ bộ .

Nằm thao thức, Lucia Santa lắng nghe hơi thở của từng đứa con một . Bé Lena nằm kế bên, ba đứa nhỏ ở nhà ngoài nhưng gần gũi quá, ngay hơi thở Octavia mẹ cũng nghe rõ mồn một từ căn phòng để ngỏ cửa vọng vào . Bằng ấy hơi thở, bằng ấy tiếng ngáy làm mẹ tự nhiên "bắt" theo và thiếp đi lúc nào không biết .

Mario Puzo

Đất tiền đất bạc

Dịch giả: Ngọc Thứ Lang

Chương 3

Octavia sáng nào cũng dậy sớm, dậy đúng vào lúc mặt trời lên vừa làm ẩm hơi sương . Xuống rửa mặt ở lavabô dưới nhà bếp xong đi dọc hành lang trở về phòng nàng không thấy mặt ông cha ghê đầu hết . Xưa nay hẳn có lệ ít ngủ mà lại dậy sớm nhất nhà nên cũng chẳng lạ mấy nhưng phòng bên thì trống trơn .

Đúng là tối qua thằng Larry đi hoang, khỏi có ngủ ở nhà .

Ba đứa nhỏ vẫn ôm nhau nằm ngủ chình ình giữa nhà, quần lót sệ xuống hờ cả dái nên Octavia mau mau kéo mền đắp đỡ cho chúng .

Mỗi lần sáng ra mặc quần áo sửa soạn đi làm Octavia lại cảm thấy chán chường, vô vọng . Mới hừng sáng ra đã thấy người hầm hập khó thở, chắc tại hơi người quá nhiều . Ánh nắng chiếu hắt vào, soi rõ những bàn ghế rở tiền, lớp giấy hoa sắc sỡ dán lên trên vách nay đã phai màu hết . Có cái gì không phai nhạt, không

hư hỏng đâu ?

Chán chường nhất đối với Octavia là viễn ảnh thế nào cũng phải tái diễn cuộc đời tôi mọi của mẹ . Ôi, còn gì thê thảm cho bằng sáng mở mắt dậy chồng con đâu không thấy chỉ thấy phải chúng kiến bày con nhỏ lúc nhúc đầy một giường, nằm chình ình ra giữa phòng khách . Còn phải chăm sóc, nấu ăn, giặt giũ, hầu hạ chúng suốt một ngày trời . Đau khổ quá, rốt cuộc có còn gì đâu ? Thơ mộng đến mấy cũng chỉ đến cái giường là hết !

Vừa hận đời, vừa thương thân lại run sợ gặp phải một cái gương như thế đó, Octavia cảm thấy mình quá nhỏ nhoi, quá mỏng manh ... không sao tránh thoát . Còn biết đi đâu, còn biết làm cái gì bây giờ ?

o o o

Mớ tóc đen nhánh gỡ chải đằng hoàng, Octavia lo mặc đồ đi làm, rất giản dị váy xanh sơ mi trắng . Nàng chậm chậm đi trên lề đại lộ số 10 lát đá xanh lúc bấy giờ nóng bỏng . Tiệm may Octavia làm nằm giữa đại lộ số 9 và đường 36 nên không thể không đi ngang "quán" mù Cinglata . Biết đâu đi ngang lại không gặp thằng Larry ?

Người thứ nhì ở trong nhà thức giấc liền sau đó là mù Lucia Santa . Cảm nhận đầu tiên của mù là ông chồng đi đâu mất biệt,

chắc chắn đêm qua không về . Mụ vùng đứng dậy, thử mở tủ quần áo xem . Đôi giày hai mươi đô la của hấn còn nằm y chỗ nghĩa là có đi đâu hấn cũng còn phải về nhà chắc .

Yên trí rồi mụ đi xuống bếp . A, vậy là nó bảnh quá rồi ! Thằng Lorenzo đêm qua đâu có về ? Mặt mụ xụ xuống . Lucia Santa đi pha cà phê ngồi nhâm nhi suy tính phải làm gì ngày hôm nay . Thằng Vincenzo bắt đầu đi làm công cho tiệm bánh . Vậy được . Thằng Gino còn nhỏ ... nhưng phụ giúp mẹ trông nom quét dọn cái cư xá này không được sao ? Cũng tạm được . Ai bảo ông già chúng không lo sắp đặt cuộc sống cho đàn ông thì con cái phải khổ là dĩ nhiên !

Lucia Santa ra xách mấy chai sữa tươi vào, vác theo ổ bánh mì tổ bố . Lấy dao xắt một khoanh dày, mụ trét bơ lên ăn lót lòng cái đã . Mấy đứa nhỏ cứ để cho nó ngủ .

Ngoài những buổi tối họp mặt lối xóm, Lucia Santa chỉ khoái khoảng thời gian sớm sủa này . Trời mát, con nít chưa dậy và người lớn thì ai vào việc nấy . Riêng mụ thì khỏe khoắn, sẵn sàng gánh vác gia đình .

o o o

Con nít nhà này có lệ cứ nghe tiếng lão già rao hàng dưới đường vọng lên "Rau tốt quá này ... Ra mua mau đi" là chúng bảo nhau

nhóm dậy hết . Cả ba thằng cùng nhảy khỏi giường một lượt .
Gino ra cửa sổ nhìn lão hàng rau đang đứng trên nệm xe mỗi tay
cầm một cây xà lách xanh ngắt giờ cao lên như muốn khoe với
bà con trên gác . Miệng lão tía lia: "Rau tốt quá này ..."

Cứ mỗi lần cho chiếc xe ngựa dừng lại cách vài ba căn trên đại
lộ số 10 là lão lại đứng lên phô trương mớ "rau tốt" . Lão làm
như khoái khoe hàng hơn là mời bà con mua rau . Chiếc xe ngựa
xếp đầy những thùng, những củ hành tây trắng bóc, những củ
khoai tây bự bên cạnh những thùng táo đầy có ngon, những bó
rau cần tây, tỏi tây, hành ngò đủ thứ ...

Mụ Lucia Santa lựa đúng lúc ăn sáng để ra lệnh:

- Tụi bây nghe đây ... Cha tụi bây bỏ nhà đi chơi một thời gian .
Không có hấn thì tụi bây phải làm ăn kiếm sống phụ tao chứ ?
Thằng Vincenzo qua bên tiệm bánh làm . Thằng Gino phải lo
phụ với tao chứ chơi đùa đông dài là không được . Tao lau chùi
cầu thang thì mi lo xách nước, lo vắt nùi giẻ, lo quét dọn không
được sao ? Thằng Sal (gọi tắt chữ Salvatore) quét bụi cũng được
vậy ... còn con Lena nữa ...

Mụ nhìn hai đứa con nhỏ cười cười, ra điều đùa chơi cho vui .
Vincenzo buồn thiu, cúi mặt nhưng Gino nhìn mẹ ... nũng nịu
phản đối:

- Không được đâu mẹ ! Bữa nay con mắc bận .

Mụ Lucia Santa làm bộ cúi đầu lễ phép :

- Dạ, cậu mắc bận ? Còn tôi, tôi ngồi chơi chắc ?

Thấy mẹ cà giỡn, Gino làm tới . Nó lý sự rằng :

- Con mắc bận thật mà . Con với thằng Joey Bianco đã ngoéo tay nhau, bữa nay thế nào cũng phải vào nhà ga lấy nước đá bằng được . Tụi con sẽ đem bán nhưng thế nào cũng mang về cho mẹ một mớ, mẹ tin đi . Con sẽ biểu dì Louche nữa .

Cái thằng láu cá như vậy đó ! Mẹ Lucia nhìn nó cười và cùng nó thấy rõ làm Vincenzo ganh tức . Mẹ dọa trước :

- A, nếu vậy được ! Nhưng cái tủ nước đá của tao phải đầy, đầy trước đã . Rồi mi muốn biểu ai tùy ý ...

Thằng Vincenzo đang cầm miếng bánh mì ăn hậm hực buông xuống . Mẹ quắc mắt nhìn nó và quay sang phía Gino:

- Đi đâu thì đi, chiều mi phải về . Gặp việc là phải làm . Bằng không tao sẵn cây roi kia .

Sự thực mẹ chỉ muốn nạt thằng nhỏ cho nó ngán thôi . Vả lại ép dần nó vào công việc cũng là vừa ...

Nó nói vào nhà ga lấy nước đá nhưng đâu phải chỉ có bấy nhiêu thôi ? Với một thằng lên mười như Gino Corbo mà được thả lỏng khỏi nhà thì thiếu gì trò cực kỳ thú vị !

Gino ra cửa sổ đứng trước nhìn sang sân nhà ga đầy những toa xe lửa chờ hàng và xa hơn nữa là dòng Hudson xanh ngắt . Chao ôi, trời bữa nay sao trong sáng vậy này ! Nó cứ thế cầm cúi chạy ra đường .

Đề giày vải mỏng nên Gino cảm thấy vỉa hè nóng hực . Nó mặc chiếc quần Jean xanh bạc phéch và áo nó là áo pôlô bằng sợi nilông đan kẻ sọc mỏng dính nên lúc bay lất phất lúc dính chặt vào người . Nó đưa mắt nhìn quanh, tìm bồ ruột Bianco .

Thằng Bianco mới mười hai tuổi nhưng người thấp hơn Gino .

Trong đám con nít đại lộ 10 nó là đứa ngon nhất, dám có trên hai trăm đô la gửi nhà băng kia mà . Đó toàn là tiền tự tay kiếm ra, mùa đông bán than, mùa hè bán nước đá ... toàn đồ không mất vốn vì lên vào "dờ nhẹ" ở các toa chờ hàng trong vòng thành ga . Nó còn một mảnh lới kiếm tiền là đứng lề đường chợ Thóc bên đại lộ số 9 bán mấy túi bao giấy .

Thằng Bianco mới tới đằng xa xa Gino đã thấy rồi . Nó đang kéo chiếc xe "cút kít" tự đóng bằng thùng cây, chiếc xe "làm ăn" của nó bánh nhất phố, chiếc duy nhất có sáu bánh dư sức chở nước đá đi bán một đô la hay ba thằng bạn ngồi trên kéo đi như chơi . Cả sáu bánh xe cùng bọc vỏ cao su đặc, hai bánh xe trước có cần lái đàn hoàng, dây kéo xe cũng là thứ chế tạo ngon lành .

Trước khi lên đường "làm ăn" hai thằng đi đớp một châu càrem chanh cái đã . Chính lão tiệm bánh xúc càrem và nghe chừng khoái "đầu óc kinh doanh" của chúng nên đặc biệt tặng cho mỗi thằng thêm một muống đầy .

Có thằng Gino đi cùng thằng Bianco chịu lắm ... vì có thằng nhảy lên các toa xe "ăn hàng" . Nó cũng khoái ăn hàng lắm ...

nhưng là "chủ nhân" nên đâu dám rời chiếc xe kiếm ăn . Và lại phận sự nó còn phải thu tiền, đếm tiền mà .

Gino hồi bò ruột "Mày lên đi . Cho mày ngồi xe . Để tao đẩy cho" . Thằng Bianco nhảy ngay lên ngồi bánh chọe và dĩ nhiên nó phải nắm cần lái để Gino đẩy xe phía sau cho xe chạy băng ngang đại lộ, phóng qua căn nhà của lão bẻ ghi, cho xe len lỏi giữa khoảng đường đá sỏi nằm giữa khúc đường lầy . Tụi nó lẹ làng dừng xe vào giữa rừng toa xe chờ hàng, chọn chỗ khuất nhất khỏi sợ ai trông thấy . Thằng Bianco nhìn quanh, kiếm một toa xe mà cửa chất hàng trên nóc quên đóng và rút mấy cái móc "đồ nghề" ra .

Gino cầm chiếc móc sắt, chạy tới toa xe hàng và thoăn thoắt leo thang sắt phóng lên nóc . Nó đứng sững trên nóc toa xe nhìn xuống nhìn quanh . Khoái chí, tự do thật ! Kia là dãy gác nhà nó, tầng trên cùng chỗ cửa sổ kia chính là nhà nó . Phía dưới là phố xa " . Cửa tiệm biết bao nhiêu người đi lại, xe ngựa, xe hơi, thấy đủ hết .

Quanh đó là cả rừng toa xe hàng màu nâu, màu vàng, màu đen mang bản ghi danh hiệu cổ lỗ kỳ cục . Gino có cảm giác nó cười sòng giữa một hạm đội toa xe . Xem, mấy cái toa xe trông trơn hở hang kia chắc chở súc vật chắc ? Rõ ràng có mùi phân bò . Nó quay lại nhìn phía sau . Đứng đây nhìn ra thấy rõ tới bờ biển Jersey lận . Giữa rừng toa xe bất động cả mấy trăm chiếc thỉnh

thoảng có vài chiếc đầu máy đen xì chạy tới chạy lui . Dĩ nhiên chúng không kéo còi nhưng cái mùi khói trắng khen khét sáng ra ngửi dễ chịu lạ ...

Tiếng thằng Bianco hét lớn "Gino ... liệng xuống đi mày . Thằng trâu nước đến là hư hết !" .

Lập tức thằng Gino phóng móc sắt xuống và câu lên một cây nước đá . Một cây nữa, rồi cây nữa . Nước đá chất đầy tới nóc móc khế cũng kéo lên dễ dàng . Nó thoăn thoắt đẩy cây đá trên nóc toa cho rớt xuống đất . Bất quá chỉ mấy miếng nho nhỏ ở ngoài, những viên nước đá nhỏ sắc cạnh sáng lóng lánh .

Được cây nào Bianco ném ngay lên xe nên loáng cái đã đầy ắp, Gino bèn tụt thang xuống ra đẩy sau xe, thằng kia khoác dây kéo cho xe chạy nhanh .

Làm gì thằng Gino không nhớ mẹ hăm những gì, nhưng mới "làm" được xe đầu tiên chạy ra phố đã bị lão chủ tiệm bánh chạy ra kéo lại mua một đô la nguyên xe . Chuyển thì nhì lại có lão chủ tiệm chap phô bao, dĩ nhiên cũng một đô la một xe nhưng hai thằng có quyền đớp xăng ւých uống nước ngọt khỏi trả tiền . Làm ăn ngon, hàng bán chạy cỡ đó, được giá như vậy thì được xe nào ra cứ bán đã . Mang về nhà trước sau cũng thế chứ gì ? Chuyển thứ ba bà con tâng một chung đậu nhau mua . Chúng làm ăn lẹ làng lắm nhưng cũng phải gần hết buổi sáng . Chừng làm chuyển thứ tư thì "lâm nạn" .

Sếp cảnh sát khu đất trống nhà ga thấy tụi nó làm ăn nãy giờ .
Hai đứa lo mê mãi ăn hàng, hết toa này sang toa kia, cứ lo nhào vào sâu dần trong sân ga để tìm món bở hơn làm như thú đói "say môi" chỉ nhằm chỗ tốt để ăn cho đã ! Vì vậy mới bị người nhà nước chặn đầu đột ngột ... nghĩa là chừng biết có biến thì hết lối chạy .

Thằng Bianco đứng dưới đất nhưng nhìn thấy sếp Trâu Nước trước . Nó vừa kịp la lên phi báo thì từ nóc toa xe Gino nhìn xuống đã thấy bồ rượt bị nắm đầu, hết cục cựa . Sếp cảnh sát bận đồ rộng thùng thình xem như hề Charlot ngược nhìn lên nạt: "Nhãi con, biết điều xuống ngay . Đợi tao lên là bẻ dít!" .

Gino đứng sững, mặt nhăn nhó nhìn làm bộ suy tính . Giữa trưa nắng máu nó như sôi lên được . Điều này kệt nhưng nó thì khỏi sợ . Làm gì nổi mà lo ? Nó còn đứng trên này là vững quá, bất quá chỉ một mình thằng Bianco và cái xe "bị" ! Mà chỉ đến phá "đồ nghề", đá dít ra khỏi khu nhà ga là tối đa . Nhưng vấn đề là vẫn phải lo ... cứu bồ chứ . Nó phải nhử sếp lính, phải chọc giận cho sếp chịu không nổi, buông Bianco ra rượt theo nó là thế nào cũng thoát cả người lẫn xe . Phải làm liều ...

Nó bèn chường mặt ra nhìn sếp cười hề hề: "Ủa Charlot hả ?
Dám lên rượt thật hả ?"

Nhanh như cắt Gino chạy qua phía bên kia, dợm leo thang xuống nhưng lại cố tình ló đầu lên ngay lập tức: "Ê, đây mà bồ ?"

Úc quá, sếp cảnh sát bèn nạt Bianco "khôn hồn đừng chạy" rồi chui dưới toa xe tính chặn đầu Gino nhưng nó lại thoăn thoắt leo trở lên như không ! Sếp Trâu Nước lại bỏ trở về nắm cứng Bianco, nhưng thằng Gino cứ chạy tới chạy lui trên nóc toa xe cố tình chọc giận: "Leo lên đi, lên là bắt được liền !" . Hấn cau mặt quát lớn :

- Tao nói lần chót ... mày không xuống ngay là chết cha với tao ! Nghe sếp nạt nộ, thằng Gino đã không ngán lại đưa tay ngoáy lỗ mũi, chân chạy thoăn thoắt trên nóc toa . Vụt một cái nó đã nhảy sang toa kế và dừng lại nhìn . Dưới đất Trâu Nước trừng mắt nhìn dọa dẫm làm Bianco chưa dám liều lĩnh vùng chạy . Khoảng cách quá gần, cả đoàn xe không hơn mười toa thì nó rượt dễ quá mà .

Nhưng thằng Gino ma lanh, nhảy cõ vài toa lại giả vờ tụt thang khiến sếp Trâu Nước uất quá, chui đại qua gầm xe, thây kệ cho Bianco chạy để vô bằng được thằng con nít dám giỡn mặt nãy giờ . Quả nhiên trò cút bắt của Gino đã "giải phóng" được Bianco ! Nó hân hoan nhìn bồ kéo chiếc xe "làm ăn" chạy vọt ra ngoài vòng thành nhà ga .

Phía dưới sếp Trâu Nước đã tính rút súng ra dọa . Chỉ sợ mấy người lớn nãy giờ đứng đầu đó nhìn thấy người nhà nước móc súng uy hiếp một thằng nhỏ thì kỳ quá ! Vì vậy chỉ vậy cây dùi cui nỏ Gino: "Xuống đi, mày bắt tao phải rượt nãy giờ thì thế

nào tao cũng cho mày ăn dùi cui" .

Thằng nhỏ kéo xe nước đá đã ra thoát đến đại lộ nên Trâu Nước nạt lớn: "Xuống tức khắc . Tao đập thật thì mày chắc chết!" .

Phía trên nóc toa thằng Gino lững thững bước tới . Sếp tướng đầu nó đã biết ngán nên chuẩn bị nạp mình . Nào ngờ cái mặt nó lộ ra thấy ghét, nhe răng cười nham nhở lại còn chửi thề một câu thật mất dạy! Tiếp theo đó là cả một cục nước đá bay vụt qua đầu và thằng quỷ nhỏ chạy vùn vụt trên nóc toa, chạy ngược vào phía trong sân ga .

"Chết cha mày, đáng đi của tao đã lật đật mà mày nhè giều tao Charlot thì mày khó sống" . Yên trí nó chẳng còn lối nào ra thoát, Trâu Nước bình tĩnh bám theo . Có điều một chạy trên nóc toa biểu diễn trêu gan, một rượt dưới đất vướng víu quá, cứ vấp đường ray hoài . Vừa thấy nó lộ ra đã biến đâu mất ... còn nhìn dáo dác tìm thì thằng ranh con đã chạy ngược trở lại từ lúc nào, bay xốt ngang chỗ sếp Trâu Nước đứng hờm sẵn mà cặp giò nó nhảy cứ như cheo ! Chừng quay trở lại được thì đã thấy bóng nó phi ra gần tới vòng thành và loáng một cái đã vọt hẳn ra ngoài đại lộ . Có chạy theo cũng đến hòa vì đây là giang sơn của nó rồi .

Có lẽ cũng biết vậy nên thoát Gino không những ngừng chân mà còn đứng hẳn lại mua ly càrem ăn chơi và đưa mắt nhìn dáo dác tìm bò ruột Bianco . Không hiểu nó biến đâu ?

Đứng lơ ngơ trong sân ga sắp cảnh sát Trâu Nước tuy uất lắm lắm nhưng đành phá lên cười cho hả giận vậy . Có hai thằng ranh con vào xốt đồ ban ngày, nắm chắc được một thằng rồi mà hơ hòng thua trí nó để vượt mặt cả hai ! Vừa mất thời giờ, vừa mất mặt và rượt nãy giờ lại quá mệt càng chịu không nổi danh từ "hề Charlot" . Sếp nghiến răng chửi thảm :

- Tụi bây còn vào là còn dính ! Tao sẽ cho tụi bây khóc ... khóc cho xứng với trận cười bữa nay ...

Gino vừa ăn càrem vừa đảo mắt nhìn Bianco . Còn tiền "làm ăn" bữa nay đã chia chác đâu, phải kiếm nó gấp . Chợt nghe mẹ nó réo lên từ cửa sổ gác tư: "Gino thằng súc vật ! Nước đá của tao đâu ? Không lo về ăn cơm còn đứng đó làm gì đấy ?"

Nó nhìn lên hét lớn: "Hai phút nữa về" rồi co giò chạy miết và quẹo cua sang đường số 30 . Nó đã nhìn thấy bờ ruộng Bianco đang ngồi ôm đầu trên trụ đá, chiếc xe cút kít cột đằng hoàng vào lan can sắt, chỗ đi xuống nhà hầm .

Lúc bấy giờ Bianco đang ngồi vò đầu khổ sở, muốn khóc quá .

Nhưng vừa thấy mặt Gino nó mừng nhảy dựng lên . "Mày ra được đấy hả ? May quá ! Tao đã tính lên nói cho mẹ mày hay" .

Giữa trưa nắng, bụi bay mù đường 30 . Lần này thằng Gino có quyền thót lên xe để bờ Bianco đẩy . Tới đại lộ số 9, tụi nó sẽ vào mua hẳn mấy chiếc xăng ụch xích và mấy chai Pepsi .

Hai thằng có sẵn chỗ tụ họp bên đường 31 . Đó là bờ tường nhà

máy làm kẹo sôcôla, tha hồ râm mát .

Chúng ngồi dựa lưng vào vách thường thức xăng ụch một cách trang trọng và ngon lành, thoải mái . Làm mệt thì phải ăn ngon mới bổ công làm chứ ? Lại pha chút phiêu lưu mạo hiểm thì mỗi miếng bánh đều ngọt lịm chắc !

Làm sao Gino không sung sướng phổng mũi cho được khi bỏ ruột Bianco ngỏ lời cảm tạ: "Không có mày tao chết . Mày hay quá, Gino! Mày chơi được cả thằng Trâu Nước" . Gino cứ lặng thinh nghe . Có gì đâu ... không lẽ nó lại thú nhận rằng cái trò chơi "cút bắt" để giải thoát cho bồ không phải nó nghĩ ra mà tình cờ đọc được ở một cuốn sách hình nói về một loại chim nào đó ? Ngày hè qua nhanh lắm . Mới đó mà chỉ một vài cụm mây đen giăng ngang và che lấp hết cả là cơn mưa ào ào đổ xuống sầm chớp rền trời . Bao nhiêu những nóng nực, oi ả của vĩa hè đổ lửa, của nhựa đường nóng chảy khét lẹt bỗng được một cơn mưa đổ xuống là tan biến hết . Mưa xuống là ngửi thấy ngay mùi ngai ngái của đường phố bốc lên .

Lúc mới đổ mưa hai đứa đã lo kiếm mái hiên núp . Nhưng cơn mưa lớn quá, một phần mái hiên nứt lủng, phần nước mưa tạt vào nên chúng giờ mặt ra hứng mưa cho mát .

Một lát sau mưa còn dai dẳng Gino và Bianco xoay ra đánh bài cho đỡ buồn . Trời âm u thật nhưng để đánh bài thì vẫn dư thừa ánh sáng . Thấy Bianco móc túi quần lấy cỗ bài nhộp nhúa của

nó ra là Gino ngán quá ! Thằng ranh đánh bài cao lắm, nó chơi đâu lại và cứ đánh là thua . Nhưng mắc cơn mưa ngồi buồn quá biết làm gì bây giờ ? Đành phải chơi mấy ván bài cào vậy và chưa gì Gino đã mất tiêu năm mươi xu, tính ngay vào số tiền bán nước đá vừa "làm" được . Vậy mà trời vẫn cứ mưa nặng hạt .

Tuy nhiên không ngờ bữa nay Bianco lại tử tế . Ăn 50 xu rồi nó thản nhiên trả lại đủ 50 xu cho Gino và giải thích rằng: "Bữa nay may cứu tao thoát khỏi tay Trâu Nước, bấy nhiêu đó không đáng 50 xu sao ? May cầm lấy đi !" .

Xem, đi "làm ăn" chung với nhau ... gặp nạn là phải cứu nhau chứ lĩnh tiền "đền ơn" của nó sao được . Gino nghĩ vậy và làm bộ bực tức thì thằng Bianco xoay qua ngã khác: "Đồng ý, anh em chơi với nhau mà nói chuyện đền ơn bằng tiền xem kỳ thật .

Nhưng còn cái xe ... không có may là mất xe rồi ! Bộ nó không đáng 50 xu và tao không có quyền ép may phải nhận sao ?" .

Đồng ý là bữa nay Gino không cần tiền . Nhưng bỏ ruột mà nó đã nói đến như thế không cầm lấy đâu được . Nhất là nó nói gần như khóc nữa nên đành phải chia tay ra vậy .

Trời vẫn còn mưa . Sau khi đưa cho bỏ 50 xu, thằng Bianco cứ cầm bộ bài xạc mãi . Hai thằng cùng ngồi yên, buồn tay Gino búng đồng năm cắc cho quay chơi trên nền gạch làm Bianco nhìn sững . Nó bèn dứt túi ngay khiến bỏ ruột phải nhóng thử: "Bài cào nữa không may ? Làm vài ván thôi ?"

Gino lắc đầu quây quây .

Lát sau mưa mãi cũng phải tạnh . Mặt trời hiện ra le lói thì chúng cũng bước ra khỏi hàng hiên . Bè nào cũng chiều rồi mặt trời đã chuẩn bị hạ xuống mé sông Hudson, Bianco lên tiếng: "Xem bộ chiều rồi . Tao về nhà đây . Về không Gino ?"

Gino lắc đầu "Mày về đi! Tao ở lại chút" . Nó đứng nhìn bạn lững thững kéo chiếc xe về ngã đại lộ số 10 .

Đám thợ làm hăng kẹo tan tâm chót . Bọn họ đi về, đi ngang Gino đánh hơi rõ mùi vị ngòn ngọt nồng nàn mùi sôcôla . Mùi thơm như hương hoa vậy, có lẽ vì trời mưa xong chắc ?

Tạnh mưa hẳn Gino cũng chưa buồn về . Nó ngồi ngây người nhìn và thấy cái gì cũng đẹp cả . Ngay mái ngói cũng tươi hơn, đám trẻ con lại ào ra chơi đùa ngoài phố, mấy chiếc xe ngựa lại đủng đỉnh chạy và có chiếc còn để lại phía sau một dọc dài phân ngựa . Ở mấy cánh cửa sổ trên gác đã thấy những khuôn mặt đàn bà thập thò và sau đó là gói là chăn đem ra phơi nắng .

Ngắm cảnh mãi cũng chán, Gino để ý thấy nước cống đang cuộn cuộn chảy về mạn dưới . Nước chảy rất mạnh khiến tự nhiên nó nảy ra một trò chơi . Nó đi kiếm một thanh gỗ mỏng, đặt đồng năm cắc lên trên cho nằm ngay ngắn, cân bằng mới buông tay ra để nhìn chiếc bè tre trôi nhanh, lao vút . Gino bèn chạy theo, chạy gần đến đại lộ số 9 mới dừng bè lại, nhặt tiền đút túi .

Trên đường về đi ngang dãy nhà bỏ hoang Gino để ý thấy một

đám thanh niên đứa nào cũng cỡ Larry sắp lên chơi trò "đu dây từ thần" . Sợi dây buông từ ba, bốn tầng gác xuống và nắm dây vùn vụt đâu có dễ dàng gì ? Nó ngây người khâm phục các đàn anh đu dây biểu diễn in như Tarzan và mê lắm nhưng nó còn quá nhỏ có muốn chơi cũng chẳng được tụi nó cho phép vào !

Lại có thằng đang bám dây đu ngang đường nè hệt tay đã thấy rớt nhưng nó vội nhòe người bám ngay được cửa sổ đánh đu lên xem còn điệu nghệ nữa . Nhìn thấy Gino càng ham !

Tới ngã tư đại lộ số 9 và đường số 31 nhìn xuống rãnh vẫn thấy nước chảy xiết như thác, khoái quá Gino lại hí hửng chơi tiếp tục trò thả bè và khoan khoái nhìn nó trôi vùn vụt, len lõi quãng quãng giữa đám rác rêu tạp nhạp đủ thứ . Nó chăm chú dõi theo nhưng vẫn có ý liếc ngang bên đường vì đây còn là "đất địch" .

Nó phải để ý xem mấy đứa rượt nó tới qua có xuất hiện không .

Nhờ đám mưa lớn nước mưa bây giờ mới tuôn ở các rãnh nhỏ ra, đổ ào ào vào cống cái như thác nước cuốn theo đủ thứ rác rưởi, bao giấy, ống bơ ... Tốc lực nước khiến gặp biết bao chướng ngại vật mà bè cứ tiếp tục trôi phăng, khỏi sợ lật .

Nhưng gần đến cây cầu đại lộ 10 rồi . Gino mau mau dừng bè lại thu hồi đồng năm cắc bằng không là có châu xuống cống cái mất tiêu .

Nó mau mắn rẽ qua đại lộ số 10 và đang cầm cúi bước bỗng đụng thẳng Sal từ đầu kia hồi hả chạy tới . Đám nó đang chơi tạt

lon nhưng lỗ húc đầu vào bụng anh bèn nỗ trước: "Xem, mẹ kiểm anh này giờ đó ! Nhà ăn cơm rồi, lát nữa về mẹ đập chết luôn !" .

Gino đang hứng chơi . Nó đâu ngán ? Nó cầm đầu đi miết trở về chỗ đánh đu đưa lúc này . Máy thăng lớn đi đâu hết nhưng sợi dây dài đu đưa vô cùng hấp dẫn vẫn còn đó . Nhưng nó thấp quá phải leo lên gác mới nắm tới sợi dây . Vào nhà hoang dễ sợ thật nhưng với Gino thì khỏi !

Không ngần ngại Gino chạy vào, men theo bậc thang đi lên . Đâu phải dễ dàng ? Bậc thang thì cái còn cái mất và vì là nhà hoang nên cô bác đã tự động gỡ bằng hết ống nước, dây điện ... Cửa lớn cửa nhỏ chỉ còn trơ khung . Sàn nhà lồi lõm, bừa bãi những vôi vữa thấy ghê nhưng Gino cũng nhất quyết mò ra ban công lộ đầu ra nhìn và đưa tay quơ sợi dây .

Nó nắm chắc sợi dây, nhún nhảy lấy đà rồi đu một phát bay bổng qua bên kia đường và oai hùng "hạ cánh" xuống khung cửa sổ trên gác tòa chung cư trước mặt . Ôi ! Bay bổng khoái làm sao ? Gino nắm cứng sợi dây, đu qua đu lại mấy lần, chân đạp vung mạnh cho giống Tarzan đu bay .

Nó đu dây hăng đến nỗi hai cánh tay mỏi như hết nắm nổi mà bàn tay thì bông rớt nếu không "kinh nghiệm hạ cánh" dám buông tay rớt luôn . Cũng may mà Gino tính toán đáp đại thế nào lại buông người đứng vững trên vỉa hè, chẳng sao cả !

Nhưng bữa nay sao mau tối thế này trời ? Điều này là nguy hiểm về nhà là ăn đòn chắc . Nó cố lấy vẻ ngạc nhiên chạy về tới cư xá vẫn chưa thấy người nhà xuống ngồi trước cửa, kể cả thằng Sal . Gino bèn bay bốn thang gác lên trên nhà .

Mới tới tầng ba đã nghe rõ ràng tiếng mẹ nó và chị Octavia gây gổ . Gino bèn dừng lại nghe ngóng . Vào trong nhà thấy hai người còn ngồi đối diện hầm hè nhau, người nào cũng đặng đặng sát khí, mà thấy nó cả hai cùng nhìn, chưa nói gì nhưng dễ sợ lạ ! Tuy nhiên mắt Gino vẫn dán chặt vào thằng anh Vincenzo đang ngồi một đầu bàn, mặt mũi quần áo trắng những bột mì . Xem cặp mắt nó sao lơ dờ, mệt mỏi đến thế kia ?

Đúng lúc đó mẹ nó nạt "A, cậu Gino đi chơi đã về đây ! Giỏi thật !" Cặp mắt Octavia cũng nhìn nó kiêu quan tòa nhìn tội nhân nên Gino đâm hoảng vội sáp vào bàn ăn ngồi, không đợi giục . Và lại đói này giờ rồi !

Bỗng đâu một cái bạt tai trời giáng hạ xuống ngang tai Gino làm nó thấy cả trăm ông sao muốn ngất ngư và ù tai lên . Nó nghe tiếng mẹ la sao dữ quá !

- Đồ con nhà trời đánh ! Mà đi đâu mất biệt nguyên ngày ? Mà đi chơi hoang, tới bữa mò về ăn ngon quá ta ? Lại không thêm rửa cái tay nữa ! Đi đi, quân mèo đàn chó điếm, quân thú vật ! Còn Vincenzo nữa, đi rửa mặt mũi chân tay chút cho khỏe .

Hai thằng lẳng lặng đứng dậy, ra vực đầu vào lavabô rửa ráy một

lát mới trở lại bàn ăn .

Mắt Gino đỏ au, chỉ muốn khóc . Không phải vì bị mẹ tát tai đau, mà vì trọn ngày đi chơi rong làm người hùng quá thú vị nè chiều tối vừa về nhà bị một cú như vậy thì cuộc đời hết đẹp ! Mẹ nó, chị nó sao ghét nó quá vậy ! Gino cúi mặt, không muốn nhìn lên, không thấy đói nữa . Nếu mẹ nó không đẩy tới đĩa xúc xích nó cũng chẳng hỏi .

Chị Octavia quắc mắt nhìn nó, lên tiếng trách mẹ:

- Thằng này cũng phải học làm ăn ... Chứ bắt một mình thằng Vincenzo đâu được ? Ông già nó cũng đâu thèm ăn làm gì ? Không bắt nó làm được thì Vincenzo cũng nghỉ đằng tiệm bánh luôn . Nghỉ hè không học thì đi chơi . Khởi làm .

Không hề ganh tức, Gino len lén nhìn thẳng anh Vincenzo này giờ mệt mỏi, cầm cúi ăn . Hình như cả nhà bữa nay đều thương xót nó, nhất là chị Octavia nước mắt chảy quanh . Vincenzo còn được mẹ, được chị chiều chuộng như người lớn vậy .

Nghĩ thế Gino bèn cho tay vào túi móc ra đồng năm cắc đưa cho mẹ:

- Con cũng kiếm tiền được chứ bộ . Đây là tiền bán nước đá bữa nay . Mỗi ngày dư sức năm cắc mà .

- Kiếm tiền gì ? Mẹ phải cầm nó vào nhà ga ăn cắp chứ ?

Nghe Octavia hầm hè vậy, mẹ Lucia gạt đi:

- Về chuyện ! Cả một sở Hỏa xa mà ba đứa con nít mỗi ngày len

vào lấy có chút xíu nước đá thì ăn nhằm gì ? Tiền của mày chứ chủ nhật này dắt thằng Sal đi xem hát bóng với nghe !

Không hiểu mụ nghĩ gì nhưng ánh mắt nhìn thằng Gino dịu hẳn .

Lại còn lấy cho nó một lát bánh mì, trét thật nhiều bơ ! Nãy giờ mắt Vincenzo vẫn trắng bệch, dù đã lau rửa hết lớp bột mì . Nhìn nó mệt mỏi đau khổ quá ... đau khổ phát thương hại nên Octavia không thể không biểu lộ tình cảm . Nàng xích tới, vòng tay qua cổ nó âu yếm hỏi :

- Bữa nay họ bắt mày làm những gì ? Bộ mệt lắm hả ?

Thằng Vincenzo hờ hững nhún vai :

- Không mệt lắm ... nhưng lò bánh mì nóng thấy mồ ! Mà tụi nó bảo ... tụi nó bắt tôi vác bao bột từ nhà hầm lên ... dơ dáy quá !

- Đồ khốn nạn ! Tụi nó bắt thằng nhỏ ...

Octavia thương xót thằng em quá nên không ngần ngại xài danh từ thật độc ngay cả với bà mẹ:

- Đấy mẹ thấy không ? Cái thằng già chủ tiệm bánh khốn nạn nhà quê đó ... người cùng xứ sở đêch gì mà thằng con nít cỡ này nó nỡ bắt con người ta vác bao bột ? Được rồi, tôi đợi chừng nào con thằng cha già đó mời tôi đi chơi là tôi nhổ nước bọt vào mặt . Nhổ một bãi ngay ngoài đường cho nó mát mặt !

Thấy chị bênh sốt sắng như vậy, Vincenzo lấy làm hả hê .

Octavia mà can thiệp mạnh chút nữa là nó dám được thôi việc lắm chứ ? Cũng tại mẹ nó quá ham tiền . Nó thấy nhục thật .

Quả nhiên mẹ Lucia Santa lên tiếng ngay:

- Có vậy một tuần lễ mới có năm đô la ... và ngày ngày có bánh mì ăn cả nhà, khỏi tốn tiền ! Chừng gặp ca thằng Vincenzo đứng bán hàng mình còn có thể có càrem ăn chơi . Đỡ đồng nào hay đồng ấy ... nhất là có thằng bố thì khi không đi biệt dạng .

Ấy đấy, hấn bỏ đi mà mẹ nàng chỉ dám nói có vậy nên Octavia đâm nổi sùng . Nàng bèn sổ một tràng danh từ chẳng sạch sẽ chút nào làm hai thằng con ngừng lên ngó sững ! Chị Octavia mà có thể ăn nói tục tĩu vậy sao ?

Thấy nét mặt ngẩn ngơ của hai đứa, Octavia lấy làm đắc ý lắm . Nhưng liếc nhìn thấy mặt bà mẹ xù xụ xuống, nàng không muốn văng tục nữa mà chỉ bình tĩnh ngỏ lời tiếp:

- Không còn gì vô lý bằng ... người lớn ở nhà chơi cũng được mà bỏ đi cũng được ! Thằng bé chút xíu thì nghỉ hè cũng phải đi làm !

Mẹ Lucia Santa nhột nhột quá bèn giở tiếng Ý xài xể liền:

- Mà ă nói vậy mà nghe được ? Vậy mà đòi làm cô giáo ! Cô giáo mà trước mặt mẹ ă nói hỗn láo vậy đó ? Cho mà hay là mà muốn chỉ huy, sai phái thì cứ việc kiếm một thằng chồng, đẻ ít đứa con ... Chừng đó mà sẽ biết ! Chừng đó mà toàn quyền mắng chửi, đánh đập hay bắt đứa nào làm, đứa nào chơi hoặc làm cái giống gì tha hồ ... Nhưng bây giờ thì mà chưa có quyền đó . Mà câm đi .

Mụ nạt một hơi làm cho Octavia nín khe . Mặt mụ hầm hầm nhìn xem dễ sợ quá, làm như kẻ thù không bằng .

Nhưng may quá mụ đã quay sang chửi thằng nhỏ:

- Còn thằng Gino khốn kiếp nghe tao nói đây . Bữa nay mày đi biệt nguyên ngày . Từ sáng tới tối không thấy mặt mày không bị xe cán hay người ta bắt đi ? Đó là một . Hai là thằng bố mày bây giờ cũng đi ... vậy thì cả nhà cùng phải làm giúp tao chứ ? Mai mà mày đi nữa thì tao sẽ có cái này ...

Mụ đứng dậy tới tủ kính lấy cây tackeril . À lãnh mấy cây này thì đau phải biết ... dù nó chỉ là một thanh gỗ mỏng dài bình thường chỉ dùng vào việc cán bột để làm mì nấu ravioli . Mụ Lucia Santa vung vẩy cái roi, dẫn giọng nạt :

- Gino ... mày xem đây, thấy chưa ? Mà mày còn đi chơi là tackeril tao sẽ đập mày lần nào đáng lần nấy . Đập cho toàn thân mày tím bầm, tím đen mà cho dù mày có là ông thánh cũng chạy lên trời không khỏi . Tao dặn trước rồi nghe bây giờ thì cơm đấy, ăn đi ! Ăn xong bốn phen mày phải dọn dẹp chén bát, rửa sạch sẽ đàng hoàng . Rồi quét nhà, lau nhà ... Cấm ló mặt xuống dưới đường tối nay nghe Gino ? Tao mà thấy là chết đòn !

Sự dọa nạt của Lucia Santa xem bộ có hiệu quả . Thằng Gino ngồi im thin thít . Chưa chắc tackeril đã ngán lắm nhưng chưa bao giờ nó thấy mẹ giận dữ kinh khủng vậy . Nghe la lối ngán quá, phải chi có vụ gì khiến bà bỏ ngang . Đợi không thấy gì hết

Nhưng sau cùng cả hai người lớn đều đi xuống dưới nhà . Đỡ quá, Gino yên trí ngồi ăn, nghe chất thịt xúc xích ngọt lịm, chất dầu béo bở và hạt tiêu thơm nồng trộn đều ngậy ngậy trong miệng .

Càng đói bụng ăn càng ngon miệng . Gino chịu quá đi ! Đông tố vậy là qua rồi, khỏi sợ khỏi buồn . Mai này nó sẽ đi làm, nó sẽ đỡ đàn cho mẹ . Thấy thằng anh Vincenzo ngồi lặng thinh nhìn đĩa không buồn ăn, Gino bèn vỗ về :

- Này, bộ lão chủ khôn nạn bắt anh làm dữ, phải không ? Tôi thấy anh vác cái thùng gì lớn quá . Mang đi đâu vậy ?

- Đâu có gì . Thì mang ra cửa tiệm của họ ở đại lộ số 9 vậy mà . Còn không ... thì phải vác bao bột từ nhà hầm lên .

Nó nói vậy nhưng Gino hiểu phải có gì bên trong . Có điều chính thằng Vincenzo cũng còn con nít . Có thức ăn ngon miệng để trước mặt là mau quên lắm . Nó hỏi hả ăn . Mà nó đâu biết chính nó vừa trải qua một giai đoạn đau khổ trong đời ? Đang ăn chơi, phá phách ở nhà bỗng chốc phải bỏ hết ... để chạy tới hầu hạ đồng tiền, nghĩa là vác xác lại cho thiên hạ sai phái, hành hạ . Nó cũng từng làm công việc nhà chứ đâu phải chơi không ? Nào đỡ tay đỡ chân cho mẹ, nào lâu lâu đánh giùm cho anh Larry đôi giày và cũng được anh quăng cho một cắc . Nhưng đi làm cho người ta lại là chuyện khác .

Tuy nhiên Vincenzo cũng hiểu đi làm đây chỉ là làm tạm mấy ngày nghỉ hè rồi tựu trường lại cắp sách đi học . Chắc chắn lúc ấy nó sẽ quên phắt những ngày mẹ bắt bỏ việc nhà, bỏ chơi để đi làm cho người ngoài . Chỉ vì đồng tiền .

Chỉ tiếc mấy ngày nghỉ hè như thế này mà sáng sáng không phải đi học mà không được đi đánh bóng, đi tụ họp chúng bạn thả rêu chơi hay ngồi dựa lưng vách nhà máy kẹo bên đường 31 tán gẫu hoặc nằm lơ mơ mút càrem ... vậy là buồn, thế cũng đã buồn rồi chứ còn con nít Vincenzo đâu đã hiểu nỗi đau khổ của người lớn về kiếp nhân sinh cực nhọc ?

Y lệnh mẹ, Gino lo dọn dẹp chén đĩa và lúi húi rửa bát . Thằng anh phụ nó một tay lau chén bát cho khô . Gino khoái trá kể lại vụ "chiến thắng" gã Trâu Nước . Vụ đu dây làm Tarzan, vụ đánh bài với Bianco . Nó dấu biệt vụ thả bè trôi ở cống rồi chạy theo dài dài nhìn chơi . Xét ra trò chơi này con nít quá, đâu phải của một thằng mười tuổi cỡ nó ? Thấy một cái xoong cáu mỡ dơ dáy quá, Gino bèn giấu luôn vào trong lò .

Làm xong nhiệm vụ hai anh em rủ nhau ra cửa sổ nhìn xuống đường chơi . Mỗi đứa chiếm một khung cửa ngòai vắt vẻo không còn gì lo nghĩ .

Lúc bấy giờ Gino mới nêu thắc mắc:

- Xem, tôi mới lỡ quên ... đi chơi có ngày hôm nay mà xem bộ mẹ và chị Octavia làm dữ quá ? Tôi không hiểu sao ... Mai muốn

làm gì tôi cũng làm hết !

- Tại mẹ giận vụ bố khi không bỏ nhà đi đấy mà ! Lại không biết người đi đâu ... chừng nào người về nên càng giận nữa . Bộ người cũng "trốn" nhà chắc ?

Vincenzo cười diều . Hai đứa cùng dư hiểu người lớn có khi nào lại ... bỏ nhà ra đi . Cái vụ đó là của con nít .

Xa xa, đầu đại lộ số 10 tụi chúng thấy ánh đèn đỏ của một gã "cao bồi" vung vẩy mở đường . Ngay phía sau là vòng tròn ánh sáng dập dờn của pha đèn chiếc đầu máy chạy sau . Ngay những người đứng ngồi phía dưới cũng chỉ là những cái bóng cử động dưới ánh đèn đường vàng vọt . Lại có những bóng xanh ... vì những bóng đèn màu ở cửa tiệm bánh hắt ra và ánh đèn ở các tủ kính cửa hàng chiếu ra cũng sáng h lẫn, khác h lẫn .

Quen ngồi vắt vẻo khung cửa sổ từ lâu rồi, cả hai anh em nhắm mắt ngủ rồi lơ mơ . Lưng tựa cửa, hai khuôn mặt mệt mỏi đón gió sông Hudson thổi lên ve vuốt . Luồng gió mát rượi, tưởng chừng như có mang theo cả nước sông ... Lại thoang thoang mùi cỏ, mùi cây ngai ngái, mùi cả vô vàn thứ trong thiên nhiên mà ngọn gió quê mang vào thành thị .

Mario Puzo

Đất tiền đất bạc

Dịch giả: Ngọc Thứ Lang

Chương 4

Từ tháng tám trở đi thì dân xóm đại lộ 10 mệt mỏi hết, trừ đám con nít . Suốt ngày hơi nóng bốc lên hùng hục, chịu hết nổi mùi nhựa đường, hơi xăng và cả mùi xú uế của phân ngựa bốc lên . Nhất là khu nhà ga, nơi gia đình Angeluzzi Corbo sinh sống thì ngoài hơi nóng của trời đất còn thêm hơi nước, hơi khói từ các đầu máy suốt ngày nhả ra . Không gian như nóng quá đứng sững luôn . Lại còn cái napan tàn than bay mù mịt . Chiều chủ nhật là cái gì cũng nằm hết, những toa xe hàng phé thái màu vàng, màu nâu cũng như những đầu máy đen xì đều nằm trơ ra ăn vạ như những khối bất động giữa nắng vàng chói chang gay gắt và cả một biển sắt thép gạch đá . Đến những đường ray cũng sáng chói cả mắt . Đại lộ số 10 chạy thẳng ra mé sông đựng đại lộ 12 đã không cây cối lại ít dãy nhà cao che bớt nắng nên càng nóng càng âm ỉ . Cứ đến trưa chẳng thấy ai ngoài phố . Bữa ăn trưa chủ nhật tha hồ

mà kéo dài, tới bốn giờ chiều còn được . Có rượu chát, có đồ nhậu lai rai thì thiếu gì chuyện kể lể, tâm tình .

Dân xóm có lệ chiều chủ nhật là bỏ đi chơi, đi thăm viếng mấy bà con gặp may ăn nên làm ra giờ này đã tậu nhà tậu cửa bên Long Island hay bên Jersey . Hoặc dự lễ cưới xin, ma chay hay lễ rửa tội cũng được . Có bà con đau nằm bệnh viện Bellevue lại càng mau đi thăm hỏi, biếu xén nữa .

Những gia đình Mỹ hóa hơn một chút có thể đưa cả nhà đi chơi mát Coney Island nhưng một năm một lần thôi, xét vì chơi xa là tốn tiền, đủ mọi thứ tiền ... dù thức ăn đồ uống có thể ở nhà xách theo .

Thật ra mấy tay đàn ông không khoái đi . Cả tuần làm quần quật ở Hỏa xa chịu nắng đã đời ... Sức mấy có vụ vô lý ngày nghỉ đi "tắm nắng" thêm ! Họ chui vào nhà, vào vườn tránh nắng, giết thì giờ và tiêu khiển bằng một bộ bài vài chai rượu hay ngồi trơ ra nhìn mấy bà vợ tụ họp "tranh luận" . Đưa gia đình đi Coney Island chơi thì thà đi làm còn sướng hơn .

Chiều chủ nhật xét ra chỉ khoái ở chỗ có quyền xả hơi, khỏi phải làm gì . Đuổi mấy đứa con nít đi xem hát hết là bố mẹ có quyền nằm hủ hí cho tiêu bữa cơm trưa, ăn nằm với nhau tự do, thoải mái .

Không lẽ làm hùng hục suốt tuần mà không được nghỉ ngơi lấy nửa ngày ... nên chiều chủ nhật quý lắm ! Ít ra dân lao động cũng

nhờ nó lấy lại sức, có dịp thuận tiện để vợ chồng "thông cảm", đó là thời gian thú vị mà Chúa đã ban cho loài người chứ phải chơi sao .

Buổi trưa chủ nhật các con đường đổ về đại lộ số 10 vắng hết người nên nhìn thẳng băng, gọn ghẽ . Dân xóm hồi đó đâu đã có tiền sắm xe hơi nên chẳng có chiếc nào đậu chắn lối hay lác đác dọc đường do đó phân biệt rõ ràng: trên lề xi măng, dưới đường là đá đan đồ nhựa . Nhìn chỗ nào cũng nắng chói mắt, từ nhựa trải đường đến hàng rào sắt, bức thềm nhà đá ong . Tất cả hợp thành một khối chói chang, đứng sững bất động trong ngày chủ nhật .

Vậy mà Lucia Santa đã cố tình canh đúng cái ngày ngưng hoạt động đó để "chơi" bằng được vợ chồng nhà Cinglata, "chơi" cho trở tay không kịp . Mụ đợi cho con chị Octavia dẫn hai em nhỏ Sal và Lena đi chơi chiều chủ nhật như thường lệ, hai thằng Gino và Vincenzo đi xem hát bóng đá .

Phải cho thằng Lorenzo này một trận . Nó là con trai lớn nhất nhà, cha thì chết ... chỉ trông vào mình nó là trụ cột gia đình .

Vậy mà nó bê bối, nó dám xem thường cả mẹ đẻ . Bữa cơm trưa chủ nhật nó đâu thèm về nhà ăn ? Mà hai đêm liền không ngủ nhà, sáng ra mới bò về nói phải làm đêm và ở lại ngủ kế chuồng ngựa . Làm sao qua mắt nổi . Mụ Lucia Santa mở tủ xét thấy ngay nó đã mang đi bộ đồ chiến nhất, một trong hai chiếc sơ mi

trắng và cả chiếc va li nhỏ . Vậy là quá rồi ! Sau khi rửa "đồ chó chết" là mẹ quyết định làm liền .

Thế này là nó xem rẻ con mẹ nó quá . Chưa đủ mười tám tuổi chưa có vợ và còn ở nhà với mẹ và còn mẹ ... ai cho phép nó tự ý đi hoang ? Người ta cười vào mặt cả nhà và lối xóm còn xem con mẹ nó ra gì ? Dầu sao thì mẹ cũng là mẹ nó, mẹ có quyền . Nó không có phép làm ngang .

Ở nhà đi, Lucia Santa ăn bận đồ đen chỉnh tề, có mũ có khăn choàng che và xách ví đằng hoàng . Đi giày là phải có tất, dù chân mẹ ngắn và dây nịt giữ đôi tất xiết lắn vào đùi . Dù trời nắng mẹ cũng đi bộ từ nhà lên đường 36, vừa đi vừa bực bội, suy tính sửa lưng cho con mẹ Cinglata một trận rõ đau .

Hồi nhớ cảnh tượng hai mươi năm về trước mẹ lại nổi sùng dữ . Con ranh con hồi đó khóc suốt suốt ngay buổi lễ cưới nhà thờ, ra điều phải lấy một thằng chồng chưa hề biết mặt . Điều bộ thế đó mà bây giờ, trời ơi, nó dám làm vậy ...

Mẹ nhếch mép cười chua chát . Đến ghét những quân khoác vỏ đạo đức, làm bộ làm cao . Thứ đàn bà như nó làm điểm mới đúng ! Người đằng hoàng lấy chồng phải có hôn thư hôn thú, phải giữ tư cách để dám nhìn thẳng tận mặt thiên hạ, giàu nghèo thây kệ họ . Đó là điều quan trọng, chẳng ai dám xem rẻ . Và nếu bị hạ nhục còn có thể rửa nhục bằng máu mà không e ngại ... Mẹ hăng tiết lên nghĩ vậy nhưng đành dẹp qua một bên . Vì ... đây

đâu phải như quê hương mình ?

Phải rồi đây là đất Mỹ ! Ai muốn làm gì thì làm mà . Nó đâu phải con nít, nó đâu còn bố còn mẹ ? Bây giờ con Cinglata là bà rồi ! Một bà ra dáng lắm ... nhưng bản chất vẫn là quân hà tiện . Nhưng còn thằng Lorenzo ? Ở Mỹ hay không ở Mỹ, vị thành niên hay thành niên, đã đi làm ra tiền hay còn phải nuôi báo cô thì con vẫn phải là con . Nói không nghe là vả vờ miệng ! Nếu thằng cha nó còn sống thì ăn đòn nát xương chắc ... có điều nếu vậy nó đã chẳng dám đi ngủ hoang !

Dãy nhà mù Cinglata đây, tới nơi thấy mát mẻ hẳn . Mụ Lucia Santa quyết định đứng ở hành lang nhà dưới nghỉ một lát sau vẫn cứ thấy cái mùi hang chuột vừa lấy sức lên thang gác và còn phải cho chúng một trận chứ ? Trong giây lát Lucia Santa cảm thấy cả một nỗi chán chường cho cái thân phận chẳng ra gì ở cõi đời này . Đám con lớn lên chẳng còn là con cái mình, mở miệng ra xài rất tiếng Mỹ ... Còn thằng chồng thì tính nết dấm dớ, tranh đua không lại với thiên hạ .

Ô hay, cứ lần quần những ý nghĩ chán chường ấy đâu được ?

Vậy là hỏng ! Mụ bước lên thang . Con cái tao nhất định không lộn giống ăn cướp, không có thứ dĩ đực sống bám rút rĩa mấy con mụ già ! Mệt quá, cầu thang tròn ốc lên chóng cả mặt tự nhiên đầu óc mụ lờn vờn hình ảnh cái ghế điện, hình ảnh thằng con trai đầu lòng người đâm đi những máu vì ăn dao của thằng

cha già gốc Sicily hay của thằng chồng mọc sùng .

Cánh cửa nhà Cinglata mở bật ra là "chiến đấu tính" trong con người mẹ Lucia Santa nổi dậy đùng đùng ... để rồi hạ xuống liền khi thấy thằng chồng đứng lù lù .

Ô hay, sao lại thế này ? Rõ ràng thằng cha Cinglata ria mép rậm, sơ mi trắng, quần mang dây nịt treo đàng hoàng ... mà mặt mũi chẳng xanh xao như vừa ở tù ra chút nào . Ủa, thằng chồng vừa ở tù về và hiện có mặt ở nhà thì thằng khốn Lorenzo cũng ở đây sao được ? Nó ở đây làm gì ... hay tất cả chỉ là chuyện thiên hạ đồn nhảm ?

Mẹ Lucia đã muốn khựng lại nhưng ánh mắt vừa chạm con mẹ Cinglata đứng bên cạnh bàn là chắc chắn chẳng "thiên hạ đồn" chút nào ! "Phải có một cái gì thì nó mới nhìn mình cái lỗi thù địch, ganh tức thế kia chứ ? Nó còn vênh mặt kên kên mà ?"

Nó cũng mặc đồ đen như Lucia, cũng cỡ tuổi mẹ nhưng không mập bằng nên dĩ nhiên nhìn trẻ trung hơn . Dù sao nó cũng một cỡ với mẹ ... nghĩa là bằng tuổi mẹ thằng Lorenzo . Sao nó dám quỵến rũ một thằng cỡ tuổi con nó và còn làm mặt tự nhiên, ngây thơ thế kia được ?

Thằng cha Cinglata lớn tiếng chào "Tuởng ai hóa ra chị Lucia . Mời chị vào chơi, uống với tụi tôi một ly rượu" . Nó đưa mẹ tới một chiếc bàn mặt lót thiếc trắng, tay buông vò rượu đặc biệt rót mời một ly, miệng nói tía lia mắt nháy nhó:

- Xin tiết lộ là năm ngoái bên mình được mùa nho . Rượu chát năm nay thơm lắm, rõ ràng mùi quê hương xứ sở . Dĩ nhiên đây chẳng phải thứ nhà bán thường ngày, chỉ đãi quý khách mới mang ra ...

Mụ vợ bung ra nguyên một đĩa bánh cay tarella nóng giòn và điểm ớt lấm tẩm đỏ . Mụ đặt lên bàn mời khách rồi ngồi khoanh tay ... vì mụ đâu biết uống rượu . Thằng chồng tự rót ly rượu, nâng lên mời rất lịch sự, quý trọng làm Lucia Santa có muốn nổi nóng tức khắc cũng cứ phải nhịn chút xem sao cái đã .

Lucia Santa bung ly rượu lên uống . Giây lát sau mụ mới mở lời, giọng ngọt ngào chứ không cay đắng, gay gắt như đã dự tính từ nhà . Mụ nhóng hỏi :

- Tôi mấy bữa nay có nghe người ta nói thằng nhỏ nhà tôi ở bên đây ... giúp đỡ chị tiếp khách . Hôm nay nhân thể rồi rảnh ghé qua xem thằng Lorenzo đi đâu mà hai đêm rồi không về nhà ngủ ? Chắc chủ nhật nhà đông khách lắm mới phải nhờ tới nó, phải không ?

Thằng cha Cinglata cười hề hề :

- Đâu có ? Chiều chủ nhật là tụi tôi nghỉ chứ ? Có bán cũng là bán tồi thôi . Bà con mình mà ... đâu phải dân Do Thái ?

- Tôi thấy phải xin phép nói ra điều này, mong anh hiểu cho nỗi lòng người mẹ . Thằng Lorenzo nhà tôi còn con nít, nó đâu đã đủ khôn ngoan để dính vào những vụ này ? Nó đâu đã biết suy nghĩ

chín chắn ... bằng không đâu dám đụng đến một ông già cỡ tuổi cha nó ? Ấy là tôi nghe nói vậy . Mà nó nhè đụng thứ dân Sicily dữ dằn, lúc nào cũng có thể giết nó như giết ruồi ! Vụ này chắc anh phải biết chứ ?

- Đúng thế ! Dĩ nhiên tôi phải biết . Thằng Lorenzo nhà chị vậy mà được . Nó ngoan đấy . Nó đã được chị nuôi dưỡng dạy dỗ đúng nếp sống xứ sở mình ... nghĩa là biết kính trọng người già cả và gặp việc là mau mau giúp đỡ . Nghe nói lương nó lĩnh ra bao nhiêu đưa về cho chị đủ mà ? Con nít mới lớn lên mà được như vậy là nhất đấy ! Bởi vậy tôi mới thương nó, tôi hoàn toàn tin tưởng nơi nó nên xưa nay tôi ít chịu tin ai ... mà nhà tôi chỉ riêng mình nó ra vào tha hồ, lúc nào cũng được . Tôi mà chịu nó thì thằng nhỏ phải có gì hơn người .

Nó nói dông dài nghe sốt ruột quá . Mụ Lucia buộc lòng phải cắt ngang :

- Cảm ơn anh khen cháu ... Nhưng ngoan ngoãn hay "được" đến mấy thì còn con nít nó cũng phải vâng lời ... và trước hết phải vâng lời, kính trọng con mẹ nó là tôi đây này ! Tôi nói vậy có gì sai quấy không ? Tôi thấy nó đi biệt hai đêm, xách theo cả quần áo ... nên mới sang hỏi anh xem nó có ở lại đây đêm nào không ? Khi không con mẹ Cinglata chen lời và ngay Lucia Santa cũng phải phục nó ở chỗ dám nói thẳng băng, trắng trợn bênh thằng Lorenzo chăm chặp . Nó bảo rằng:

- Ô, tưởng gì ... chứ thằng Lorenzo nhà chị xem vậy cũng lớn rồi chứ bộ con nít sao ? Nó đã biết đi kiếm tiền thiên hạ nuôi thân và còn giúp đỡ mẹ nuôi mấy đứa em nhỏ phần nào phải không ?
Mình đang ở Mỹ chứ có phải ở bên Ý đâu ... nên theo tôi "cai trị" có hơi khắc nghiệt đây !

Lucia Santa cười nhạt "Mày nói vậy là mày hồ với tao rồi ! Mày dám đụng chạm, phê phán đến quyền hạn của một người mẹ sao ? Mày dám chê tao khắc nghiệt ?" . Mụ nghĩ thế và cho là có quyền nổi nóng ... nhưng cố nhũn nhận lịch sự xem thử:

- À, bây giờ đến lượt chị cho là tôi khắc nghiệt ? Cũng may là chị không có đứa con nào ... chứ gặp hoàn cảnh tôi thì ... Vả lại chị đâu biết bọn con nít bây giờ tồi tệ quá ? Nên chị đỡ được hẳn những mối ưu tư, lo rầu của một người mẹ . Chẳng hạn như vụ thằng Lorenzo nhà tôi đi ngủ lang . Tôi là mẹ nó, tôi phải lo . Mỹ thì Mỹ ... chứ ở Phi châu hay ở Ănglê đi nữa thì vấn đề vẫn vậy . Còn ở trong gia đình con cái đâu có quyền đi ngủ bậy ? Nó có nhà thì phải về nhà chứ ? Tôi là mẹ tôi không lo ngại sao được, khi không nghe thiên hạ đồn rùm là thằng Lorenzo nhà tôi đi ăn nhậu hay có chuyện đập lộn với dân ăn nhậu ? Lỡ ra một cái nó tù tội, nó lên ghé điện thì sao ?

Nghe Lucia Santa dồn một hồi, mụ Cinglata đâm nổi nóng và nạt lại:

- Xem, chị nói gì kỳ vậy ? Chị nói vậy, khác nào bảo thẳng vào

mặt tụi tôi làm ăn bần tiện, bệ rạc và thằng Lorenzo không đáng ra vào nơi này ? Oai quá ta ! Nhưng xin hỏi ... chị là ai mới được chứ, gốc gác chị cỡ nào mà cao sang thế ? Hồi còn ở bên nhà tôi có nghe nói dòng dõi quý tộc nào mang danh hiệu Angeluzzi hay Corbo quái đâu ! Tôi xin lỗi phải nói vậy vì bề nào thằng chồng tôi cũng đã từng làm ăn chung và là bạn thân thiết của bố thằng Lorenzo hồi đó . Gọi Bố già cũng không quá đáng mà . Vậy mà theo ý chị thì thằng Lorenzo không đáng đặt chân ra vào nơi đây, phải vậy không ?

Mụ Lucia Santa nghĩ thầm: ra con này lì lợm thật . Mụ muốn nói đốp vào mặt "Tao cấm con tao là vì không muốn cho nó gần mày ... chứ như chồng tao thì có bao giờ có chuyện ?" . Nói vậy thì nó hết đường cãi song Lucia Santa không dám . Lỡ ra thằng chồng nổi giận "thịt" luôn cả con vợ ngoại tình lẫn thằng ranh đi ngủ bậy thì sao ? Cái đó nguy hiểm . Mụ đành giữ thế thủ trước:

- Tôi nói rõ lại nghe . Tôi đâu cấm thằng Lorenzo đi lại, đặt chân vào nơi đây ! Nhưng nó làm, nó đụng chạm với dân nhậu thì không được . Và ngủ lại qua đêm cũng không được .

Câu sau cùng mụ Lucia cố ý dẫn giọng mà con mẹ Cinglata vẫn cứ cười:

- Cho chị hay là thằng Lorenzo ở lại đây chồng tôi biết, chồng tôi đồng ý mà ? Chồng tôi hiểu biết chứ đâu phải hạng người chỉ nghe "thiên hạ đồn" mà tin ngay được ... là vợ nhà "ngoại tình",

thất tiết với một thằng bé con ? Dĩ nhiên là chồng tôi chịu nó là chịu ở chỗ nó dám bênh vực trong lúc mình vắng mặt . Nên mới thương cho nó hai chục đô la chứ ? Chị thấy chưa ... hay chị cứ nhất quyết tin rằng thằng Lorenzo hư hỏng, nhân danh là mẹ nó ? Bất gặp ánh mắt thằng chồng gườm gườm nhìn ngay cổ họng con vợ, mẹ Lucia cuống quýt đáp:

- Tôi ấy à ? Người ta nói thì mặc người ta ... nhưng tôi, tôi biết chứ . Anh ấy đâu phải người khờ khạo tin nhầm .

Miệng nói đẹp vậy, nhưng bên trong mẹ muốn chửi ầm lên !

"Thằng ngu ... thằng mọc sừng" . Còn nghĩ xấu cho chính thằng con lớn ư ? Còn ai đủ thẩm quyền bằng mẹ, người đẻ ra nó ?

Nhằm đúng boong lúc đó thằng Lorenzo ở đâu thò đầu vào . Nó vào tự nhiên ... như nhà nó vậy, đâu thèm gõ cửa ? Nội cái vẻ sững sờ, nhột nhạt của nó cũng đủ để Lucia rũ sạch mọi nghi ngờ . Đừng hòng giấu giếm che đậy !

Nhìn thấy mặt mẹ nó ở đây mà thằng Lorenzo còn nhe răng cười được . Nó nhoẻn miệng cười với con vợ ngoại tình với cả thằng chồng mọc sừng . Và vợ chồng Cinglata còn cười đáp lễ mới lạ .

Chỉ bấy nhiêu thôi song con mắt sành sỏi của bà mẹ khôn ngoan đã phân tích rành rẽ: Thằng chồng cười là cười giả, cười gượng .

Nụ cười của một thằng không mất mát cái gì ! Còn con vợ thì cùng chung lứa tuổi với mẹ mà nó cười được vậy quả là dễ sợ .

Nó cười bằng mắt với thằng bé . Cặp mắt ướt long lanh đa tình

và môi con mẹ dâm thấy ghê !

Mụ Lucia lẳng lặng nhìn thẳng con lớn . Mày bỏ trai đấy nhưng mày không tìm, Lorenzo ! Xem, khổ người nó vạm vỡ lực lưỡng, mặt mũi đều đặn, mái tóc xanh đen và da thì rõ ràng là da con trai mới lớn ... hừng hực những nam tính . Cái thằng dôi lão quen, thấy mẹ ngồi đó làm bộ ngạc nhiên khéo lạ ! Chiếc va li nhỏ nó đang cầm nơi tay được đặt xuống và nói:

- Ủa, mẹ đi đâu vậy ? Mẹ có chuyện gì thế ? Hai bữa không về nhà nhớ mẹ ghê đi !

"Quân giả dôi ... thứ một mặt hai lòng" . Nhớ mẹ ghê đi ! Mấy hôm nay mụ chỉ rình rình gặp mặt nó là cho một trận . Chắc nó vừa giờ núp đâu đó thấy mẹ đi là vọt về nhà thay đồ rồi xách va li vọt thẳng lại đây . Nó không ngờ là mụ dám tới nơi, tận ỏ ?

Giận con quá lắm mụ Lucia vẫn cố nén xuống để hỏi móc họng:

- À, cậu con tôi ! Cậu xách đồ đi dọn nhà hả ? Chắc cậu tới xin làm con nuôi ông bà Cinglata đây chắc ? Hoan nghênh . Tại tôi nấu ăn hầu cậu quá dở ... hay có đứa em nào dám hỗn láo cho nên cậu giận cậu bỏ đi đến nhà mới, phải không ?

Cái thằng quá khôn đi ! Biết mẹ giận dỗi mới "chơi chữ", nó nhe răng cười phá lên . Nó dư biết mụ tới làm gì mà .

- Thôi, cho con xin đi mẹ ! Mẹ cứ tưởng tượng vậy chứ con đã nói rõ là ít hôm con sẽ lại đây giúp việc ít ngày kiếm thêm ít tiền ... bao nhiêu đưa về mẹ hết mà ! Mẹ phải biết dưỡng Cinglata

ngoài vụ tòa án ra còn phải đi đây đi đó, đi nhiều nơi mua nho chứ bộ .

Mụ nhìn Lorenzo mỉm cười "cảm ơn" cậu . Hai vợ chồng thẳng Cinglata cũng cười . Cái gì chứ ở đây, lúc này mà thân nhiên xài chữ dượng được thì nó quả có điểm ! Không lẽ thẳng chồng mù tịt ... bằng không sao nó tỉnh bơ tiếp lời:

- Này chị, xin nói rõ là tụi tôi chịu thẳng này và xem nó như con đẻ . Tụi tôi bất hạnh không con ... mà tôi thì cứ vắng nhà hoài . Có ai khả dĩ tin được và bênh vực nhà tôi trong vụ làm ăn buôn bán đâu ? Cái nghề này đàn bà khỏi làm được, nếu không có đàn ông con trai trong nhà . Có thẳng Lorenzo thì tôi yên trí quá đi . Chị nghe xem, Lucia ... công việc ở Hỏa xa nó cứ làm đúng y giờ giấc . Xong việc là tới phụ giúp nhà tôi bán buổi sáng . Đêm làm thì ngày phải nghỉ ngơi mà đằng nhà chị đông trẻ chạy ra chạy vào la hét tới ngày . Đằng này vắng vẻ yên tĩnh thì làm sao không tới cho khỏe nhỉ ? Bà con mình với nhau tôi không tin nó còn tin ai ? Hơi đâu bận tâm chuyện thiên hạ đồn ! Tôi là thẳng đàn ông biết đi kiếm tiền và kiếm ra tiền ... hà tất tôi phải để vào tai những lời nói nhảm của mấy ông bà hàng xóm .

Nghe thẳng chồng nói thẳng thừng như vậy, Lucia Santa hiểu rồi . Hiểu hết . Ra tụi nó ghê gớm thật . Thẳng chồng thì hùng hục chạy theo tiền, thầy kệ cho con vợ ngủ dậy . Con vợ chẳng lạ gì nét yêu tiền của chồng - lòng dạ con vợ hay danh giá gia đình,

tiếng xấu đồn đại ... với nó tất cả đều thua tiền . Đến tởm cho cái giống tham tiền !

Cứ giả thử không có chuyện "bậy bạ" ... nhưng sống chung đụng với hạng người này thằng Lorenzo làm sao khá nổi ? Để nó ở lại đây, do đó không thể được . Tuy nhiên, Lucia Santa vẫn ngọt ngào bảo con trước đã:

- Thôi, Lorenzo nghe tao nói . Mà con tao thì mày phải ở nhà tao . Mày lấy đồ đi về nhà ngay . Mày không về thì tao cũng ở lại đây luôn .

Lorenzo bây giờ mới cười gượng gạo:

- Mẹ ... mẹ làm kỳ quá ! Con đi làm năm năm rồi, lương con là mẹ lĩnh . Con đâu phải con nít mà mẹ giữ .

Mụ Lucia Santa đứng phắt dậy, nghiêm nghị nạt:

- Xem, tao là mẹ ... tao đẻ ra mày phải không ? Có mặt người ngoài mà mày dám cưỡng lời tao, phải không Lorenzo ?

Con mẹ Cinglata chen vào bảo thằng nhỏ:

- Thôi về nhà đi cậu bé ! Về nhà cho mẹ yên trí . Mẹ kêu là con phải về gấp chứ ?

Khuôn mặt r ám nắng của thằng Lorenzo bỗng đỏ ửng . Nó mắc cỡ và cũng giận dữ nữa chứ . Mắt nó đỏ lửa in hệt thằng cha nó ngày trước . Nó hùng hổ: "Về nhà hả ? Khỏi !" .

Uất quá mụ Lucia Santa chồm tới, vả vào miệng Lorenzo một phát cái bốp . Nó vùng đẩy mẹ ra, làm mụ chới với nếu lưng

không dựa vào thành bàn dấm ngã lắm . Vợ chồng Cinglata sống sờ: mẹ con mà phải dùng đến chân tay với nhau là dễ có chuyện lớn đến nơi . Hai người chạy tới chen vào giữa can . Tưởng sao, Lucia Santa rít lên khoái trá :

- À, thằng này bây giờ bảnh quá ta ? Con mà dám đánh cả mẹ thì trời đất ơi ... đồ súc vật, đồ súc sinh, đồ con nhà đảng điểm ! Ôi, cũng may mà cha mày chết rồi, khỏi phải chứng kiến cái cảnh con đánh mẹ, chỉ vì người ngoài .

Một bên mặt Larry còn in hằn năm vết đỏ của cái bạt tai nhưng nó xẹp ngay, hết dấm giận dữ . Vì mắt mẹ nó đỏ hoe, nước mắt chảy dài trên má . Con mà làm mẹ khóc, trước mặt người xa lạ thì tội quá ! Nó bèn xuống nước nhỏ giọng vỗ về:

- Trời, mẹ nói vậy chứ con đâu dám ? Con lỡ tay gạt ra ...

Bây giờ Lucia Santa thấy chẳng còn gì để nói với nó . Mụ quay sang vợ chồng Cinglata:

- Vậy cho mấy người hài lòng ! Thôi được, thằng con tôi muốn ở lại đây cứ việc ở . Nhưng xin cho hay tôi bảo nó phải về nhà tối nay . Bằng không sáng sớm mai tôi sẽ ra Cục Cảnh sát . Nó còn vị thành niên thì tôi gửi vào Trại giáo hóa, còn mấy người có vào khám ráng chịu ! Mấy người nấu rượu lậu được ... nhưng quyền rũ trẻ vị thành niên thì tù chắc ! Luật pháp nước Mỹ này như vậy . Chị nói đúng, mình đâu phải ở Ý .

Vậy là quá rõ . Mụ bảo thằng con trai:

- Còn mày ... mày cứ việc ở lại với mấy người thân của mày !
Tao đi về, nhưng tao không muốn cùng đi chung với mày . Mày cứ ở lại cho thỏa chí đi ... nhưng khuya nay mà không thấy mặt mày ở nhà thì đừng oán trách tao . Mày sẽ được gửi vào Trại giáo hóa .

Dứt lời mẹ Lucia Santa quảy quả bỏ đi, mặt ngừng lên kiêu hãnh . Trên đường về mẹ không khỏi suy nghĩ: "Thế mới biết đời có những đứa chỉ biết có tiền . Tiền trên hết, chúng đều thật, thú vật thật ! Nhưng có đồng tiền trong tay thì chúng vẫn dám hất mặt lên như thường" ...

Ngay tối hôm đó chờ cho bọn trẻ ngủ hết, mẹ con Lucia Santa và Octavia mới ngồi bàn tính bên tách cà phê, ở dưới bếp . Vẫn chưa thấy mặt thằng Lorenzo nên Octavia chỉ sợ mẹ làm dữ, sáng mai tống nó vào Trại Giáo hóa thật . Nếu vậy phải bỏ một buổi làm, phải đi theo mẹ tới Cục cảnh sát đưa đơn . Không ngờ mẹ cả quyết tới mức đó ! Vậy ác quá ...

Có tiếng gõ cửa làm hai mẹ con giật mình . Octavia mau mắn chạy ra mở cửa, đụng đầu một gã cao lớn, bô trai, ăn diện chững chạc như kép xine . Hắn mỉm cười và cất tiếng hỏi bằng tiếng Ý đàng hoàng, đúng văn phạm:

- Thưa đây có phải là nhà bà Corbo không ? Tôi là luật sư được thân chủ Cinglata nhờ tới thưa chuyện ...

Luật sư thì cũng là khách mà khách tới nhà thì phải mời ngồi,

mời uống tách cà phê . Ông luật sư ngỏ lời:

- Thưa bà Corbo ... theo tôi nghĩ thì bà giận dữ Lorenzo có hơi quá . Nói thực là ... về vấn đề rượu lậu . Còn dùng thì vẫn cứ dùng, kể cả Tổng thống của chúng ta ... và cả chính bà nữa .
- Thưa luật sư ... Ông muốn nói sao thì nói ...

Lucia Santa khi không cắt ngang nhưng ông luật sư vẫn bình tĩnh ngồi nghe và nhìn mặt đăm đăm .

- ... Còn nó là con tôi thì nó phải ở nhà, đêm đến phải ngủ nhà với chị nó, các em nó . Chưa có vợ là chưa có quyền ở riêng nhưng nếu nó muốn thì tôi sẽ mời nó vào Trại giáo hóa ở chơi . Ở đến năm chẵn mười tám tuổi nó có quyền ra và dĩ nhiên tôi mới hết là mẹ nó . Còn bây giờ chưa đến tuổi thì nó không được tự quyền . Tôi là mẹ nó và tôi không muốn con cái tôi lớn lên làm ma cô, làm ... đực ... hay làm kẻ cướp !

Ông luật sư vẫn thản nhiên nhìn mặt trừng trừng để rồi ngỏ lời thật vắn tắt:

- Bà nói đúng, tôi hoàn toàn đồng ý . Nhưng chỉ xin bà nghe tôi nói đây . Tôi vạ gì đi trình cảnh sát ? Tôi cam kết với bà là nội nhật ngày mai Lorenzo sẽ trở về nhà này và từ giờ trở đi sẽ chấm dứt mọi chuyện lộn xộn . Như vậy được không ?
- Không được ! Ngay tối nay ...
- Xin lỗi bà ... tôi thấy bà bắt buộc vậy không được ! Thằng con bà ngày giờ này nó đâu còn con nít ? Nó có tự ái của nó . Bà là

mẹ nó và kinh nghiệm sống có thừa ... chắc hẳn bà phải biết điều đó hơn ai hết . Ép nó quá mất mặt đời nào nó chịu ?

Đó là sự thực phải công nhận . Vả lại tự ái của mẹ cũng đã được vượt ve nên Lucia Santa hể hả gật đầu .

- Bà thông cảm vậy là tốt ... Xin tạm biệt .

Ông luật sư đứng dậy cúi đầu chào cáo lui . Còn hai mẹ con, Lucia Santa bảo Octavia: "Mày thấy chưa, đối với Lorenzo thì phải làm dữ vậy đó !" . Nàng còn ngần ngợ chưa hiểu mẹ muốn nói gì thì Lucia cười phá lên:

- Luật sư ? Luật sư chó gì thằng vừa rồi ? Nó làm ăn với Mafia, nó lĩnh lương Bàn tay đen . Chỉ liếc xem bản mặt nó là tao biết liền !

Octavia cũng cười hả hê: "Mẹ làm con thấy ghê quá" . Nó nhìn bà mẹ, phục mẹ sát đất . Xem vậy mà mẹ đối chọi ngon lành, biết thằng cha luật sư có liên hệ ăn cướp mà vẫn tỉnh táo, ung dung . Khỏi khớp, khỏi ngán nó ... dù chỉ là một mẹ đàn bà nhà quê thất học . Trái lại ... lúc đầu nàng còn có cảm giác là mẹ sắp sửa lấy cây tackeril ra, phết cho ông luật sư mấy roi !

- Vậy là mai con cứ đi làm như thường chứ ?

Mẹ Lucia Santa đáp thản nhiên:

- Còn hỏi ? Phải đi làm chứ bộ, bỏ một ngày lương sao . Mình đâu đã đủ tư cách . Người như mình có bao giờ giàu nổi !

Mario Puzo

Đất tiền đất bạc

Dịch giả: Ngọc Thứ Lang

Chương 5

Buổi sáng cuối tháng tám nắng chói chang, mẹ Lucia Santa bế con nhỏ Lena đứng cửa sổ phòng khách nhìn xuống đường, người xe qua lại rộn rịp. Ngay phía dưới gã bán rau ngẩng lên rao hàng. "Ai mua khoai, mua chuối, mua rau dền ra mua. Rẻ lắm, rẻ lắm". Xe rau của gã chia ô, chia ngăn đầy những rau trái xanh đỏ vàng nâu, đứng trên trông xuống như tấm họa con nít bơi màu vậy.

Bên kia trong vòng thành ga xe lửa có một đám đông người lớn con nít bu xem. Mẹ Lucia không thể không nhìn. Nhưng yên trí ở chỗ đỡ lo ngại cho thằng Lorenzo. Nó đi làm đêm về đang nằm ngủ yên lành trong kia. Bằng không thì chỉ lo ngại cho nó mà nhiều lúc rụng rời người.

Trên nóc toa xe có một thằng nhỏ đang đứng nhìn xuống. Rồi nó chạy xem bộ cuống quít quá, nó mặc chiếc sơ mi xanh có sọc

trắng trước ngực thế kia thì đúng là thằng Gino nhà này rồi !
Nhưng nó làm gì trên đó và kẹt cái gì thế kia ? Máy toa xe đậu y
chỗ, không đâu máy khỏi lo tai nạn .

Lucia Santa rõ ràng có cảm giác bất an như bất cứ một bà mẹ
nào ngấm ngấm giám thị mấy đứa con chơi đùa ... mà không cho
chúng nhìn thấy . Đại khái như sự tích Thượng đế trên trời nhìn
xuống đám con cái người, những đứa con lo ăn quá mập nên
ngẩng lên nhìn trời không nổi !

Nhưng mục hiệu ngay lập tức, khi thoáng thấy bóng một gã cảnh
sát gác nhà ga xuất hiện . Gã thông thả trèo lên thang và như vậy
là trên nóc toa xe này giờ thằng Gino lâm nguy .

Nhanh như điện, mục chạy vào phòng kêu thằng anh: "Lorenzo ...
dậy mau, dậy mau ! Có chuyện gấp ..." Mục lay người nó râm râm
và cuống quýt rõ làm thằng Larry tỉnh ngủ hẳn . Đang mặc quần
áo lót nó vội vàng đứng dậy, người ngợm chân tay lông lá nhìn
đến khiếp . Với người ngoài thì tục tĩu nhưng mẹ con thì xá gì !
Mặt nó lảng nhẩy những mồ hôi, xem một mẻ quá nhưng mẹ gọi
thì Larry vẫn hùng hục chạy theo ra cửa sổ nhìn xuống xem có
cái gì . Đúng lúc đó trên nóc toa xe thằng Gino phóng đại xuống
. Mục Lucia la thất thanh ...

Thằng Gino chạy đâu khỏi ? Chạy thằng cha trèo lên bắt thì dừng
ngay gã hòm sắn ở dưới nắm đầu . Gã nắm cứng hết sẩy .

Larry cần nhần: "Bảo mẹ bao nhiêu lần rồi ... cấm triệt không

cho nó vào ăn cấp nước đá ! Vậy mà ..."

Nói thế nó vẫn ào vào phòng tắm, vớ chiếc quần Jean và chiếc áo thun xỏ vội vào, hồi hả bay xuống thang gác . Nó xuống tới cửa nhà, mẹ Lucia còn thò cổ ra ngoài cửa sổ hỏi: "Lorenzo ... nhanh lên ... không chúng giết thằng nhỏ bây giờ !" . Đó là lúc mà mẹ thấy tận mắt một sếp vừa giáng cho thằng Gino một cái bạt tai . Xem, hình như cả bọn chúng đang đi về ngã căn chòi của lão bẻ ghi .

Larry chạy vọt theo, đuổi kịp và giật thằng Gino lại . Có thể chứ ? Mẹ quên phắt ngay nó vừa hỗn láo ở nhà vợ chồng Cinglata cũng như mấy tuần nay nó làm buồn không ít . Ít ra nó cũng phải cho thấy là chẳng gì bằng tình ruột thịt, máu mủ . Đúng vậy so với tình nghĩa gia đình thì tổ quốc tôn giáo hay vợ con tiền bạc cũng phải thua vì "anh em như thể chân tay" mà . Lucia Santa bỗng có cảm giác là thằng Larry cố tình làm vậy để cho mẹ hài lòng, mẹ bỏ qua tội lỗi . Mẹ hài lòng chứ ?

Sự thực bữa nay Larry làm xem xăng xái, dám liều luôn cả tính mạng vì lâu nay nó nặng những mặc cảm phạm tội . Cáu giận, nhục nhã ... nhưng trong gia đình nó có lỗi nhiều hơn vì dám cưỡng lời mẹ, xô đẩy mẹ nghĩa là chẳng xem mẹ ra gì trước mặt những người xa lạ . Nhất là những người đó lại lợi dụng nó rồi ... mời đi chỗ khác chơi . Có khác nào một thằng con nít để người ta sai phái chán rồi xua đuổi tùy thích ? Một người như nó đâu

có thể bị đòi bạc đãi vậy ? Phải chi vụ mẹ con đụng độ ở bên nhà Cinglata giản dị là bà mẹ lỡ trượt chân té và nó đưa tay ra đỡ thì hay biết mấy . Không, sự thực làm Larry đỏ mặt .

Kể như một phản ứng tất nhiên đi . Thấy thằng em bị nạn, mẹ chạy ào đến cầu cứu thì bốn phen nó là phải giải thoát . Nó bèn giật lại thằng bé với cảm giác là thế nào mẹ cũng phải nhìn thấy .

Thằng Gino khóc lóc ... nhưng chẳng phải vì sợ hãi, đau đớn .

Cho đến phút chót nó vẫn yên chí là thoát dễ như chơi mà ? Đến phóng từ nóc toa xe xuống mặt đất đầy những đá cứng như vậy mà nó cũng khỏi sợ và sự thực có hề hấn gì đâu . Nó khóc vì uất ức, vì cảm thấy bị mất mặt ... vì bị gài bẫy bắt và nắm đầu dẫn đi bao nhiêu người biết mà bất lực, không làm gì nổi .

Có hai sếp gác trong vụ này thì Larry chỉ quen có một là thằng Charlie . Có thể gọi bồ bịch vì làm cùng sở, nhiều đêm gác ngủ chung trong chòi, hai đứa vẫn nói dóc chơi, kể tào lao chuyện đàn bà con gái và Larry còn chế nhạo cái tật "chân đi chữ bát" khệnh khạng của hắn kia mà .

Larry lên tiếng hỏi: "Mấy anh làm gì thằng em tôi ?" . Nó đã định xuống nước nhỏ trước, kệt cái vụ này thì phải bồ bịch, ăn nói nhũn nhặn . Không hiểu sao nó lại cất vắn cái điệu thách thức .

Sếp gác lạ người to con, mập mập thấy Larry vừa sừng sộ hỏi vừa giật ngược lại thằng nhỏ bèn hất hàm hỏi Charlie: "Thằng

cha này là ai vậy ?" . Hấn tính nắm thằng Gino lại thì Larry đẩy em ra sau lưng đuổi: "Đi về nhà mày !" . Thằng nhỏ đâu chịu, nó cứ đứng .

Charlie ghé tai đồng nghiệp: "Cha này cùng sở mình, làm "cao bồi" ca đêm đó mà" rồi quay sang giải thích:

- Larry à, thằng nhỏ em bạn cứ vào lấy nước đá hoài . Có lần nó còn dám vác đá chọi tôi và chửi tôi nữa chứ . Con nhà mất dạy đó . Em bạn tôi cũng sẽ phải đập nát đít cho nó tổn . Nào, ra đây thằng ranh ! Bạn đừng quên bạn cũng làm hỏa xa mà công việc tôi làm đây là bảo vệ tài sản sở . Bạn dây dưa vào bênh nó là phiền lắm nghe !

Có gã phu người cùng xứ sở đứng bên chen vào:

- Còn sẽ đập gì ? Nãy giờ tụi nó dợt thằng bé chán rồi !

Làm bộ rất tự nhiên, Larry bước lui mấy bước . Không thấy đá sỏi quèn quẹt dưới chân là nó biết ra đến lề đường rồi . Hết còn là vòng thành nhà ga . Nó đứng lại nói: "Chỗ này không phải đất nhà ga nhé ? Mấy bạn khỏi có quyền gì hết !" . Có điều Larry không muốn sinh sự sợ mất việc phiền quá ... nên nói thẳng với Charlie:

- Bạn làm Hỏa xa quá lâu, bạn còn lạ gì đám con nít xóm này, đưa nào chẳng vào ga ăn cắp nước đá ? Thằng nhỏ em bồ ruột của bạn không vào hả ? Bạn nhằm dọa tôi đâu được ! Thằng em tôi nó có liệng đá bạn thì bạn vừa đập nó xong . Kể như hòa đi ...

Larry vừa nói vừa liếc bà con chung quanh, thấy thằng Gino vẫn lơ quơ đứng bên, rất tỉnh táo và cặp mắt nó ráo hoảnh và mặt còn hầm hầm tính rửa hận tức khắc nhìn tức cười lạ ! Bèn nạt nộ:

- Tao cấm nghe Gino ? Mày còn vào nhà ga nữa là tao đập chết .
Cút về !

Cứ như Larry nghĩ thì giải quyết cách đó là đẹp rồi . Không mất mặt mà cũng không quá hung hăng để mua thù chuốc oán . Nó đang hãnh diện về cách xử trí biết điều thì tự nhiên sếp mập xía vào hồng hết .

Hắn trách thằng Charlie: "Thế nào bạn ? Bạn kêu tôi đến đây bộ để giỡn chơi ?" . Charlie mới nhún vai chưa nói gì thì hắn xón xác chạy đến Gino, giáng cho thằng nhỏ một cái bạt tai đồ lửa .
Hắn nạt nộ: "Phải mày gặp tao thì mày chết rồi !" .

Một cú thôi sơn của Larry bay vào giữa mặt sếp mập cho hắn nằm luôn và nó đâm mạnh đến nỗi chiếc mũ kết trên đầu sếp văng đi đâu mất . Bà con bèn giạt ra cho rộng chỗ, chờ sếp mập đứng dậy đấm, dù mép đã "ăn trầu" và bỏ mũ kết ra . Trông sếp già hắn đi vì chiếc đầu sói .

Sếp mập đứng dậy nhìn Larry . Hắn cởi chiếc áo sevít, đưa luôn bao súng và giây đạn cho Charlie giữ hộ . Mặc somi xem hắn đô con quá ! Hắn nhỏ nhẹ bảo:

- À, thằng này ngon ! Nào tụi mình chơi thử một mạch ... Thằng Charlie lên tiếng . Tưởng nó can thiệp nào ngờ nó đưa tay: "Nếu

muốn đánh lộn ... mấy cha ra chỗ đằng sau mấy toa xe súc vật kia kìa" . Nó muốn hai thằng ráp lại công khai so tài một mạch, thằng nào ngon thằng ấy thắng chứ dựa hơi công lực đàn áp là khó sống với bà con xóm này .

Larry lập tức cởi phăng áo thụng nhét cặp quần . Ngực nó đầy lông lá, trông còn to con hơn sếp mập . Tưởng gì chứ đánh lộn thì dễ quá, chỉ sợ bà mẹ chạy xuống can thiệp ... chửi bới om sòm thì mất mặt, hết ở xóm này . May quá mẹ Lucia vẫn còn đứng cửa sổ gác tư nhìn xuống .

Lần đầu tiên trong đời Larry, nó muốn đánh lộn thực sự . Nó muốn quần cho một thằng tới bờ để xác nhận ở xóm này nó là sếp sòng, thằng nào đụng tới là nát xương .

Có đám đánh lộn là bà con kéo tới rần rần, đứng trên gác cũng ló đầu ra cửa sổ nhìn . Sau lưng Larry có thằng Vincenzo đứng từ hồi nào, mặt tái mét . Thằng Guido con lão chủ lò bánh cũng tới đứng bên ủng hộ: "Cứ chơi đi Larry . Có tao đây" .

Làm như đánh võ đài vậy ... hai thằng giơ cao hai tay chào nhau . Tự nhiên Larry thấy như vừa được thêm sức, hùng hấn lên vì mẹ nó trên gác chứng kiến, hai thằng em đứng ngay sau lưng mở to mắt nhìn anh đập lộn . Bằng ấy con mắt thân thiết lo ngại cho nó, bao nhiêu bà con bu quanh cổ vũ nó thì Larry làm sao thua được, ai thắng nổi ? Ở đây và bây giờ nó mạnh hơn ai hết .

Larry xông tới màn địch thủ . Hai thằng đám qua đám lại bình

bịch nhưng trúng tay trúng vai không . Bỗng đâu một cú thủ của sếp mập lớn ngớ thể nào chạm mặt Larry làm một bên má nó máu chảy ròng ròng .

Thằng Gino bèn nhảy vào la lớn làm như trọng tài vậy . Nó đưa tay giang hai địch thủ ra, sửa ông ổng: "Xem, liệng cái cà rá đi chứ ? Chơi vậy đâu được, đâu có công bằng ?"

Thì ra sếp mập chơi ác, thuận chiếc nhẫn cưới tổ bố cho nó tụt xuống lòng tay giữa để chơi cho độc nhưng lại bị thằng Guido phát giác . Hắn lúng túng tháo nhẫn liệng cho thằng Charlie giữ hộ . Bà con hoan hô làm hắn quê quá, nhào tới vào địch thủ .

Larry có hơi khựng vì máu chảy đầm đìa ướt mặt ... nhưng mùi máu càng làm cho nó nổi hung, nhè đúng vào bụng bự của sếp mập bung một đám móc tay phải đích đáng . Chịu sao nổi, hắn gục liền ! Bà con hò hét ... Guido gào lên: "Chơi tiếp đi Larry ! Cho nó nằm luôn ..."

Sếp mập loạng choạng đứng dậy . Cử tọa nín khe thì trên gác mụ Lucia sửa giọng xuống : "Thôi ... tao bảo thôi Lorenzo !". Tiếng mụ quát lạnh lạnh làm ai cũng phải ngược nhìn lên và Larry bực bội xua tay ra hiệu im đi .

Lập tức hai thằng lại quần vào nhau và sếp mập lại nằm . Không phải vì Larry chơi quá mạnh mà vì mệt đứt hơi . Chừng hắn lồm cồm đứng dậy được bị Larry động một cú ngay mặt . Lại nằm nữa !

Bị thằng "con nít" cho ao mấy lần, sếp mập nhục quá đâm liều, nhào vào câu cổ địch thủ tính lên gỏi nhưng chỉ một cú vung tay đã văng ra xa . Cả hai cùng thâm đòn một đừ . Chẳng thằng nào còn đủ sức dứt địch thủ nên xét ra cùng dừng là hơn . Bên sếp mập Charlie ôm cứng lấy hấn và phía Larry đã có thằng Guido xốc tới đỡ . Trận đấu thế là dứt ngang .

Charlie nhảy ra tuyên bố:

- Thôi chơi vậy là đủ ... là đẹp rồi ! Cả hai thằng theo tao cùng ngon, cùng dám chơi . Vậy yêu cầu bắt xua nhau một phát và chuyện gì cũng bỏ qua hết . OK ?

Guido gạt đầu thay: "OK ... hòa thì hòa" . Nó nhìn hai sếp, bầm Larry: "Hòa đi mày !" . Bà con bu quanh Larry, kẻ vỗ vai người khen nức nở . Nó thắng thấy rõ mà kẻ hòa thì còn ngon nữa !

Hai địch thủ nhìn nhau cười bẽn lễn . Chừng nắm tay "bắt xua" thì cả hai cùng cười hô hô và ôm nhau tỏ tình thân thiện . Sếp mập vỗ vai Larry khen: "Mày nhỏ mà chơi ngon" .

Vậy là đẹp . Bà con xầm xì, tẩm tặc . Trong khi đó Larry choàng tay qua vai Gino bảo: "Đi về chứ ... thằng khốn" . Hai anh em cùng băng ngang đường lên gác về nhà, theo sau có Guido, Vincenzo .

Vừa thấy mặt Gino ló vào là mụ Lucia quơ ngay một tát tai ... nhưng trúng sao nổi . Thấy một bên má Larry rách tét, mụ xót xa: "Trời đất ôi ... có sao không ?" .

Vừa lật đật đi kiếm một mảnh giẻ thấm nước đắp lên chỗ chảy máu cho thằng con lớn, mẹ vừa quắc mắt nạt thằng nhỏ:

- Mày thấy không Gino ? Chỉ vì mày mà anh mày bị chúng đánh thế này đây ...

- Ai đánh được con ? Con không đánh thì thôi ... không tin mẹ hỏi Guido xem ?

Nghe giọng hào hứng, đắc thắng của Larry, thằng con lão chủ tiệm bánh bèn xác nhận ngay:

- Nó nói đúng đó bác ! Nó chơi như võ sĩ chuyên nghiệp vậy mà . Thằng kia sức mấy chơi lại ! Trừ cái vụ "ăn gian" chiếc nhẫn thì Larry có hề hấn gì đâu . Trái lại nó chơi thằng kia ngã lên ngã xuống .

Khoái quá Gino nói leo, khoe ầm lên:

- Em đếm bốn lần cả thầy ! Vậy kể như thằng mập chó chết "ao" luôn phải không ? Anh Larry thắng rõ, khỏi hòa !

Larry chặn họng nó ngay nhưng bên trong chưa bao giờ nó có cảm giác thương yêu, xót xa mẹ nó, các em nó và gia đình nó đến như vậy ! Nó chững chạc tuyên bố, như một người lớn:

- Có tôi đây ai dám đụng tới bất cứ người nào trong gia đình này ? Đụng tới có chuyện gấp ! Như thằng mập lúc nãy ... nếu không sợ mất việc ở sở tôi dám đập nó chết ngắc .

Sau một châu cà phê cho cả nhà, mẹ Lucia nhắc con:

- Lorenzo, bây giờ xong rồi mi vào ngủ đờ đi . Tối nay còn phải

đi làm đi ăn chứ .

Guido và Vincenzo bèn đứng lên đi về lò bánh . Larry thong thả cởi bỏ quần áo vào giường ngủ lại . Nằm trên giường nó còn nghe tiếng thằng Gino ở nhà ngoài hăm hờ kể lại cho mẹ nghe từng giây phút của cuộc đấu .

Larry nghe mệt rãi ròi nhưng hài lòng vì uy tín phục hồi . Nó không phải thằng con hư đồn nữa, chắc chắn vậy ! Tối nay đây, lúc nó cưỡi ngựa dẫn đoàn xe lửa ngang xóm này bà con sẽ vẫy nó, kêu tên nó, chuyện trò với nó ... Có ai dám xem thường một thằng con trai đủ sức bảo vệ gia đình và sẵn sàng đổ máu để bênh em hay giữ gìn danh giá ? Chẳng ai dám xem thường gia đình nó, bất cứ người nào trong gia đình .

Khoan khoái trong lòng, Larry ngủ thiếp đi .

Ngoài nhà bếp mẹ Lucia Santa giận dữ, đe nẹt thằng Gino:

- Cho mày hay ... mày mà còn héo lánh vào trong nhà ga là tao giết mày nghe Gino .

Thằng nhỏ nhún vai, biết mẹ chỉ dọa .

Vụ đánh lộn của thằng con lớn làm mẹ Lucia hài lòng chứ ! Chỉ hơi bực mình vì có vậy mà chúng làm như to chuyện lắm, thằng Lorenzo lấy làm tự đắc lắm . Mẹ chỉ muốn quên khuấy cho xong .

Biết sống quá mà, Lucia Santa có hoan nghênh những trò làm người hùng cũng chỉ hoan nghênh ngầm . Có gì ghê gớm đâu mà

vẽ vời trình diện ? Con nít ! Bọn đàn ông vì tự ái hay rửa hận đánh lộn đến đổ máu thì có nghĩa gì so với sức chịu đựng, hy sinh của người đàn bà ? Âm thầm, ngày qua ngày năm này sang năm khác .

Nội cái vụ yêu nhau và sinh nở thì người đàn bà cũng bảnh hơn nhiều ! Có mấy thằng đàn ông chịu nổi sự "banh da xẻ thịt" và so với sự đau đớn ấy thì những vụ "đổ máu" của bọn họ chỉ là trò chơi con nít .

Mẹ thì suy nghĩ vậy nè thằng Gino cứ lăng xăng đề cao "chiến thắng" của anh Larry mãi . Mẹ phải nắm ót nó liệng đi như liệng con mèo nhỏ mà rằng: "Cút đi đâu thì cút ... com tối mà về trễ là ăn đòn!"

Trọn một mùa hè, hai mẹ con Lucia Santa đã chịu đựng hơi nóng âm ỉ ... còn phải lo đối phó với vô vàn bụi bặm, rác rưởi . In hình trên máng xối, dưới vỉa hè chỗ nào cũng ngập ngụa những cặn bã của người, của vật thải ra ... đến độ không thể không có cảm giác bị hơi nóng hun đúc, ngay những tòa cư xá đồ sộ cũng hao hụt đi, cũng rơi rớt đi một phần như chó đến mùa rụng lông vậy .

Đã vậy hai mẹ con còn lo ghìem nhau nữa ! Sau cùng người thắng là Octavia . Nàng không làm thợ may nữa mà trở thành một huấn luyện viên chỉ bảo nghề đập máy may và cách giữ gìn máy móc cho công ty Melody . Bà nào mua máy cũng được cô giáo Octavia chỉ vẽ miễn phí . Tiền lương có kém đi mỗi tuần lẽ ba đô

la nhưng bù lại còn có hy vọng lên chức lên lương . Ngoài ra nàng còn có thể sử dụng những thời giờ rảnh rang để may cho mẹ hay em bé Lena một vài cái áo . Nội cái quyền lợi sau cùng này cũng khiến bà mẹ phải nhượng bộ .

Cũng trong thời gian "nghỉ hè" thằng Vincenzo gây rắc rối người . Mẹ nó lo, chị Octavia còn lo hơn . Một hôm Octavia đưa ba đứa nhỏ đi khám răng miễn phí ở cơ sở y khoa Hudson . Trước đó nàng có xem thấy biểu ngữ của nhật báo Herald Tribune quảng cáo giúp đỡ con nhà nghèo không đủ phương tiện đi nghỉ hè bằng cách gửi chúng vào trại hè hai tuần lễ hoặc gửi về một nông trại nào đó . Octavia bèn ghi ngay tên em, dĩ nhiên trước khi thằng Vincenzo tới "giúp việc" lò bánh .

Khi thằng Vincenzo được kêu tên đi trại hè thì Octavia lại phải lo giải thích cho mẹ hiểu rằng bề nào nó có đi làm cũng chỉ là làm tạm, nay bỏ hai tuần lương nào có nghĩa lý gì . Nó được bao hai tuần lễ ăn ở, được gửi đến một nông trại nào đó để nghỉ mát thì tốt quá còn gì .

Thoạt đầu Lucia phản đối . Không ngại mất hai tuần lương song hà tất phải vẽ chuyện con nít thành thị mùa hè phải về quê nghỉ mát cho khỏe ? Nông trại, theo mục nghĩ chẳng thể khỏe được ! Và lại có đời nào người ta chịu nhận ba đứa con nít về "ở chơi" mấy ngày nghỉ hè ! Ít nhất họ cũng phải làm một cái gì cho xứng đáng với cơm ăn nhà ở chứ ? Octavia lại phải giải thích là nông

trại cũng lĩnh một số tiền của tổ chức gửi tới mục mới hiểu . Và cho rằng chắc món tiền cũng phải kha khá .

Sau cùng Vincenzo cũng được đi, với điều kiện là thằng Gino phải tới lò bánh làm thay . Nó còn được trao một phong bì thư có ghi sẵn địa chỉ, có dán tem đảng hoàng, đề nếu "nghỉ hè ở nông trại" có điều gì bất ổn là gửi ngay thư về để chị Octavia tới tận nơi lĩnh .

Vậy mà thằng Vincenzo phút chót lại giờ què ! Nó sợ, nó không chịu ở hai tuần lễ với những người lạ . Ở tuốt tận đâu đâu . Chị Octavia phải làm bộ giận dữ, sắp khóc đến nơi nó mới chịu lên đường cho .

Ở nhà thằng Gino tiếng là đi làm thay anh thật ... nhưng nó làm mất cả thanh danh "lao động" của gia đình Angeluzzi Corbo .

Đại khái là đến làm trễ nhưng lo đông về thật sớm . Sai đi mua bánh mì thì đi một chuyến là mất mặt cả mấy giờ . Vác bao bột dưới nhà hầm lên thì nó đặt đại ở bậc cầu thang rồi lúi lôm lên xênh xệch, bao rách bột vung vãi thây kệ . Đã vậy nó còn đớp liên miên: cả tấn xăng ulych và càrem !

Vậy mà có ai dám đụng đến hay nói gì đến nó ? Lão chủ tiệm chỉ lắc đầu, năm sau xin chịu không dám nhận ông em làm thay !

Nghe nói vậy cả mẹ nó cùng lão chủ chỉ nhìn nhau cười ha hả khiến Octavia bức mình, chịu không nổi . Phải thằng Vincenzo làm vậy là có châu ăn đòn nát xương !

Có bức bối như vậy mới có sự sung sướng kéo lại . Đó là lúc gần hết hè, chỉ còn một tuần lễ nữa là tựu trường và thình lình Vincenzo trở về nhà .

Trông nó lạ hẳn đi . Cả một thay đổi lớn ! Nó xách một chiếc vali da nâu mới toanh . Mặc quần len, sơ mi trắng bong lại áo vét xanh, ca vát xanh đàng hoàng . Nước da nó đỏ hồng, mặt đầy đặn và môi đây đã cao thêm cỡ hai phân tây . Lúc mấy người cán bộ xã hội ra ga đón và thả nó từ xe tắc xi xuống thiếu điều cả nhà nhận không ra vì Vincenzo trông người lớn hẳn .

Tối hôm đó cả gia đình rút lên gác ngủ sớm ... chỉ cốt để nghe Vincenzo kể chuyện nhà quê . Thằng Gino, thằng Sal tròn tròn mắt nhìn . Ngay bé Lena làm như cũng biết nghe hóng chuyện nữa !

Nhà quê, theo lời Vincenzo diễn tả, là nơi không thấy gạch mà cũng chẳng có vỉa hè . Khỏi có phố xá mà chỉ toàn đường đất nhỏ, có điều với tay lên cành là bứt được trái táo còn trái dâu thì có bụi cây là có nó . Muốn ăn cái gì, muốn ăn lúc nào tùy ý thích ! Nhà quê còn có căn nhà xây nho nhỏ sơn trắng và đêm nào đi ngủ cũng phải đắp chăn kia mà ? Ở nhà quê ai cũng phải có xe hơi vì lấy đâu ra xe điện, xe điện ngầm ?

Cả nhà xem ra chỉ có một mình mẹ Lucia Santa là không lấy gì làm lạ . Mẹ từng ở nhà quê rồi mà ? Riêng Gino thì tiếc hùi hụi vì chính nó không được đi !

Sau đó Vincenzo còn lấy bộ pyjama ra khoe . Cả nhà này có ai mặc đồ ngủ bao giờ ? Bộ quần áo hai màu xanh vàng chiến quá đi ! Mẹ nó phải hỏi: "Đây là đồ may mặc đi ngủ hả ?" . Nhà này có lệ mùa rét thì đóng nguyên quần áo trùm chăn ngủ, mà trời nóng thì cứ áo thun quần lót ... có ai biết đến đồ ngủ là gì ? Chỉ dân các chú mới mặc pyjama !

Mụ Lucia Santa vẫn thắc mắc: "Không lẽ họ bỏ tiền túi ra may ngân này đồ mới cho may ? Chắc tổ chức trả tiền cho họ khá lắm ?"

Vincenzo lắc đầu ngay:

- Đâu có ? Tại họ thương con ... họ cho con đấy chứ . Họ nói hè sang năm nhớ trở lại và có thể mang Gino theo . Con có nói về gia đình mình, họ bảo thế nào họ cũng viết thư và lễ Giáng sinh này còn gửi quà cho nữa ! Họ cho thì mình thế nào cũng phải biếu lại họ một món quà gì .

- Gia đình họ không có con phải không ?

- Dạ, đúng .

Thấy thằng em hứng quá, Octavia không muốn nó buồn bèn buột miệng nói:

- À, chỉ còn một tuần nữa là tựu trường rồi . Em khỏi phải sang lò bánh nghe Vincenzo !

Hai chị em cùng ngược nhìn mẹ nhưng mụ Lucia Santa mỉm cười, không nói gì và xem bộ đang mặc suy nghĩ dăm dăm ...

Đúng, Lucia đang nghĩ ngợi thật . Không ngờ rằng trên cõi đời này lại còn có những người tốt, tử tế đến độ giúp được là giúp, không vị lợi mà chẳng cần quen hay lạ ! Sao lại có những người dám mua quần sấm áo cho một thằng con nít từ đâu tới ở chơi hai tuần và không bao giờ thấy mặt trở lại ?

Có lẽ nào ngoài cái thế giới dơ bẩn này còn có một thế giới khác hoàn toàn khác biệt hẳn mà những người như mẹ không thể chấp nhận được ? Có thể nào có một thế giới từ thiện của riêng những người tử tế với nhau ... dù từ thiện chẳng thể tồn tại mãi ? Như ở quê nhà đó, con nhà nghèo làm sao sống nổi với đám chủ đất cá mập, lúc nào cũng sẵn sàng ăn tươi nuốt sống ?

Nghĩ vậy xa vời quá ! Hãy cứ biết đêm nay đám con cái mẹ sung sướng và chúng còn có quyền hy vọng . Vậy là tạm hài lòng rồi . Trái lại Octavia có dịp nhìn thẳng vào cuộc đời đều giả . Vì một hôm lão giám đốc cho người kêu nàng tới . Xưa nay hẳn vẫn là người đàng hoàng, tử tế . Vừa thấy mặt nàng hẳn nói:

- Cô Angeluizzi ... lâu nay đối với tôi vẫn có thiện cảm . Công việc làm thì cô làm được lắm, mấy bà đi mua máy may được cô chỉ dẫn chẳng buồn bao giờ cũng như mấy cái máy họ mua về chẳng hề trục trặc . Có điều chúng ta cần phải tính lại ...

Octavia ngẩn ngơ, không hiểu tại sao có vấn đề "tính lại" nên nói ngay:

- Xin ông giám đốc nói rõ giùm ...

- Đúng vậy . Tôi sẽ nói rõ chứ . Chúng tôi cầu mong có được một người giúp việc như cô . Còn trẻ, thông minh và bền chí . Có một lần mụ khách hàng dấm dớ, hạch sách đủ mọi chuyện song cô vẫn kiên nhẫn làm tròn phận sự . Vậy là hay lắm ...

Cùng với lời khen cuối, ông giám đốc còn thân mật vỗ vai làm Octavia vội chạy ngay ra . Làm gì hấn không biết ? Xưa nay mấy ông sếp mà thân mật với mấy người làm công là phải hiểu ngay họ nhắm cái gì ?

Vì không thấy hấn có "cái đó" nên Octavia lấy làm hãnh diện có người quen "cô giáo chỉ dẫn tốt" .

- ... Nhưng cô nghĩ xem cả cái công ty Melody này lập ra đâu phải chỉ để chỉ dẫn nghề đập máy ? Dĩ nhiên hãng mình cũng không thềm quảng cáo để bán hàng cái điệu "mập mờ đánh lộn con đen !" . Tôi tưởng cô Octavia dư biết điều đó nên mới dám đề nghị để cô đứng bán hàng, lương mỗi tuần lên 20 đô la chứ .

Nhưng cô chẳng biết gì hết . Cô không biết lấy lòng người ta .

Tự nhiên Octavia khẽ nhích ra một chút, mắt sáng quắc lên .

Thấy vậy ông giám đốc hiểu ngay bèn cười cười:

- Không, xin cô đừng hiểu lầm ! Tôi đâu bảo cô lấy lòng tôi ?

Chúng ta cần khách hàng kìa ! Cô cần phải lấy lòng họ, họ rủ đi uống nước chơi phải mau mau chiều ý, cô lại còn nói được tiếng Ý nữa vậy là nhất rồi ! Vấn đề là cô phải làm sao cho họ mua máy của mình mới có ăn vào đấy chứ ? Cứ tiếp chuyện khơi khơi

rồi chẳng tiêu thụ được hàng thì dói hết . Cô đâu cần phải quan tâm đến giờ làm ? Cô có quyền đến trễ - nếu tới qua đi "ngoại giao" cùng với bà khách hàng nào đó . Và tha hồ đến trễ vì nhiệm vụ của cô là bán máy chứ đâu phải trình diện ở sở ? Ông giám đốc nói vậy và không đưa ra một kết luận nào mà để cho Octavia toàn quyền quyết định sau khi vỗ vai vài ba cái rất thân mật, kể cả ...

Cho nên ở sở về bữa hôm đó, Octavia cảm thấy hân hoan vì vai trò quan trọng của nàng trong hãng chứ ? Làm người làm công thật, nhưng tự mình quyết định số phận tương lai của mình mà ? Ngay buổi chiều hôm đó nàng còn có dịp được mấy bà mua máy mời đi uống nước chơi . Bà nào cũng vị nể xem trọng Octavia quá . Cô giáo mà ? Nghe nàng hỏi xem máy may mới thế nào thì một mụ trả lời "Tốt lắm chứ" và cho hay thêm rằng:

- Nói cô đừng buồn chứ ông giám đốc của cô chỉ mong tôi bỏ cái máy cũ, xách một cái mới về . Dĩ nhiên máy tôi tân phải đắt tiền chứ ? Có điều tôi đang làm cái máy cũ rồi, bao nhiêu quần áo mẹ con tôi nhà may lấy hết . Tại sao lại phải rước một cái máy mới về, tốn tiền vô ích nhỉ ?

Mụ chẳng nói gì hơn nhưng Octavia vụt hiểu ngay ông giám đốc muốn nàng làm gì, làm như thế nào . Từ ngày thôi làm thợ may để lãnh chân bán hàng, Octavia đã suy nghĩ chán rồi . Bán hàng là bán hàng, chẳng thể lợi dụng bất cứ một cái gì khác để ép

buộc khách hàng chiều ý .

Để tiến thân trên đường đời Octavia cho rằng đâu cần phải lừa gạt, bịp bợm . Giả thử bà mẹ nàng đi mua máy và bị một con nhỏ nào đó lung lạc thì sao ? Phải chi đói khổ, không đóng kịch để tiêu thu nổi một vài bàn máy may thì chết đến với nàng cũng chịu, cũng đành đi ! Phải ga gẫm, phải nói ngon, nói ngọt chỉ cốt sao người mua tin lời mình, nể mình để mua phắt một cái máy thì kỳ cục quá ! Đã mấy lần Octavia thử nhắm mắt, nói hươu nói vượn để khách hàng tin bằng lời cốt tiêu thụ cho hãng một món đồ, nhưng rút cục vẫn không nổi .

Thế là hai tuần sau nàng mất việc . Lúc bỏ sở đi ra, ông giám đốc còn đứng bên cửa vừa lắc đầu vừa cười gượng để tiễn chân nàng một câu: "Octavia, cô là người đáng hoàng" nàng cũng chẳng buồn nhếch mép . Nàng chỉ quắc mắt nhìn nhưng làm gì hấn chẳng hiểu . Hấn hiểu chứ, nhưng có làm gì được cho nàng đâu ? Thực tế cuộc đời là vậy, ranh giới giữa bên được và bên thua đã quá phân minh rồi .

Đó là lý do có muốn mơ mộng Octavia cũng không thể mơ mộng nổi nữa . Đau khổ là những kẻ mà nàng trách oán lại chính là những cô giáo từng khen nàng ngay thẳng, từng khuyến khích "Em ráng giữ tấm lòng trong sạch, thế nào sau này cũng khá !" . Chao ôi, muốn khá cũng đâu có nổi và đâu đủ tư cách để "giữ một tấm lòng trong sạch" ? Cái giá của sự trong sạch quá đắt, đôi

với những đứa con gái nhà nghèo như nàng !

Dĩ nhiên mất chân bán hàng thì Octavia lại trở về nghề thợ may không khó . Chừng thu xếp xong công chuyện, đem sự việc kể từ đầu đến đuôi cho mẹ nghe thì mẹ Lucia Santa chỉ ngồi làm thinh . Đang kẹp bé Sal giữa hai đầu gối để chải đầu cho nó, mẹ nàng thủng thẳng buông một câu:

- Tao đã bảo trước mà ! Người như mi khá đâu được, giàu sao nổi !

Bực bội quá Octavia hét lên:

- Chứ mẹ bắt con bịp mấy người nghèo khổ như mình để làm giàu cho mấy thằng nhà giàu chó đó hả ? Mẹ có làm không ?

Bằng một giọng nãy nê mẹ đáp:

- Gặp mẹ hả ? Mẹ già rồi, mẹ bắt tài ... vả lại mẹ đau khổ nhiều nên mẹ tử tế không nổi, dù làm bộ tử tế ăn tiền . Còn mi, đời mi còn dài . Còn nhiều dịp học hỏi, Octavia ! Cũng không khó lắm đâu ! Mi thấy không, mấy đứa em mi cứ tưởng nhà mình giàu vì nó muốn sách có sách, muốn đi cinê có cinê mà . Mẹ nói vậy thôi chứ giàu nghèo mẹ đâu có cần, mẹ từng nghèo quá giờ này tụi mày cũng nghèo đâu có sao . Mình nghèo cứ nhận nghèo, phải lấy làm vinh dự được nghèo chứ ?

Mẹ Lucia Santa đẩy bé Sal đi . Nó vùi hai xu mua càrem . Có bao giờ mẹ từ chối con nhưng hôm nay phải dẫn mặt:

- Đòi tiền hoài ! Mi không nghe mẹ vừa nói sao ? Mình nghèo

mà . Cút đi .

Thằng nhỏ nhìn mẹ đăm đăm làm mẹ đau khổ vì cảm giác con cái đứa nào cũng "già" trước tuổi . Chỉ vì nghèo . Thằng Sal láu lỉnh chất vấn: "Mẹ không cho con hai xu, mẹ có giàu thêm được đâu ?". Lucia Santa cười phá lên, móc ví liệng đại cho nó hai xu . Nó chạy nhanh như biến !

Mụ nhún vai nhìn Octavia mỉm cười . Đồ con nít cứ tưởng bỏ ! Đứa nào cũng biết nhịn hai xu càrem thì nhà này giàu mấy hời ? Dư sức giàu, nếu cố thôi cinê, đá bóng, ráng tuần lễ ăn thịt một lần thôi và chờ tối mịt hãy bật đèn . Thử cho con nít nghỉ học hết, kiếm việc làm tối tối không lãnh thêm khuy nút thì làm việc khác xem ? Dám giàu lắm chứ ? Nhưng ai đọc sách, ai xem tivi đây ?

Thử cố nhịn mấy món lật vặt đó thì sao không tậu nhà bên Long Island được kia ? Có điều nhà này không nhịn nổi ! Nhịn vậy được thì hết ham sống chắc ! Con cái lại oán, lại trách mẹ tham tiền bắt chúng cực nhọc, dù bản thân mẹ cũng khổ vậy .

Thực ra Lucia Santa đâu có ghét người hận đời ? Thiên hạ đâu có độc có đều mấy ? Chẳng qua có tiền là có cả Trời vậy thôi ! Tiền là tự do, là hy vọng, là an ninh bảo đảm . Ai dám chê tiền, từ chối đồng tiền ? Giữa rừng hoang đầy thú dữ có thằng nào có sẵn súng trong tay dám liệng đi bao giờ ?

Đời này có tiền là tương lai con cái bảo đảm, là phóng chúng

vượt khỏi tối tăm, nghèo hèn . Có mấy người thiếu tiền mà không từng khóc và khóc chỉ vì tiền ? Vì tiền kêu được nhiều người . Kêu dễ dàng nào tu sĩ, nào bác sĩ nào con cháu hiếu nghĩa !

Phải công nhận có tiền là đời lên liền . Biết bao nhiêu phen nửa đêm thức dậy cộng ngẫm những dãy số trong "công" bằng . Lucia Santa đã rung mình đến nổi da gà, nửa mừng, nửa lo . Rõ ràng cảm giác bồi hồi của một thằng từng đêm từng ngày tự do ! Khỏi nói là bà con, chúng bạn gần gũi cũng vì tiền . Giả thử đời này có một đấng Giê-su sống lại thì người cũng chẳng trừng phạt thằng có tiền bao giờ, đúng thế !

Cứ như Lucia nghĩ thì chẳng cần phải giàu . Chỉ có tiền cũng đã mạnh dạn đối phó với đời được rồi ! Vững bụng lắm .

Mỗi lần mẹ suy nghĩ đến tiền là Octavia biết liền, nhiều lắm . Vì cái gì cũng là tiền . Tiền bác sĩ, tiền quần áo, tiền bếp lò, tiền sách vở . Đủ thứ tiền . Tậu nhà hay cho thằng con út học lên đại học phải có tiền đã đành . Đến lễ Minh Thánh Chúa cũng tiền, ít ra cũng phải có bộ đồ mới đi xem lễ chứ .

Chao ơi, Octavia biết mẹ điên đầu vì tiền . Đúng thế, nhưng ngược lại có ai xem rẻ đồng tiền bằng mẹ ?

Ăn uống mẹ cho ăn toàn đồ ngon: dầu ô liu hạng nhất, pho mát hách nhất, mà dăm bông cũng phải thứ nhập cảng ... và một tuần giá chót ba lần ăn thịt . Có đứa nào đau là mau mau cho đi bác sĩ,

chứ khỏi có kiểu nhét mấy viên thuốc bậy bạ, sốt nóng hay cảm hàn thì cũng ráng ít bữa xem sao ! Khỏi nói quần áo . Lễ Phục sinh đưa nào cũng còn được may đồ mới mà ?

Ấy thế cứ đều đặn một hai tuần là mẹ vẫn có tí tiền để ra . Hoặc năm đô la, hoặc mười đô la ... tự tay Octavia lo đi gửi bằng chứ ai ? Bởi vậy ngày giờ này mới có nổi một ngàn năm trăm đô la để lấy lời trong quỹ tiết kiệm . Dĩ nhiên bí mật ghê gớm này chỉ có hai mẹ con biết với nhau . Octavia vẫn thăm chờ đợi một buổi sáng đẹp trời mẹ ra lệnh "Mẹ con mình mua nhà bên Long Island dọn sang ngay tức thời" . Chao ôi, cả một cuộc đời đổi mới .

Đây mùa thu tới, bọn trẻ lo tựu trường và trời bỗng trở lạnh .

Đâu còn những buổi tối tụ họp trò chuyện tào lao nữa đâu ? Nhà nào chẳng công việc bù đầu ? Từ quần áo giày dép đến ống lò, cái gì cũng phải lo hết .

Mùa thu đến là trời đất cũng đổi thay . Hơi thu làm vàng úa mặt trời và ngay mấy cái máng xối cũng lạnh lẽo làm sao . Nhà cửa còn như cao lên, thu hẹp lại và còn rời rã ra kia ...

Dĩ nhiên mùa này đỡ được cái nạn vỉ hè, nhựa đường bốc lửa và không gian cũng còn dính nguyên một khối vì hơi nóng, bụi bặm . Ngay mùi khói nhà ga cũng hết khét mới lạ .

Frank Corbo đã lựa đúng một buổi sáng vào thu như vậy đó để trở về nhà sống với vợ, với đàn con .

Mario Puzo

Đất tiền đất bạc

Dịch giả: Ngọc Thứ Lang

Chương 6

- Này, bé con . Cho mày hay chơi với bọn con nít xóm này mà mày nói như vừa rồi là chắc chắn tụi nó xúm lại lột quần mày treo lên trụ đèn chơi . Mày sẽ ở trường chạy về nhà chắc !

Hai anh em chia bài chơi và khoái trá vì Job ngồi bên xem bộ hoảng . Đột nhiên nó bảo:

- Rồi ! Nhưng hai đứa mày tội lỗi, sắp xuống hỏa ngục đó .

Chúng lờ đi để chú tâm vào mấy cây bài thì Job dọa thêm:

- Cho tụi mày hay . Cha tao nói ngày tận thế gần đến rồi nghe ?

Hai anh em Vincenzo nghỉ ngơi một phút . Ông Coluci là người dễ nể lắm mà ? Thằng Job bèn cho biết:

- Tụi mày biết không ... trái đất tận thế vì loài người xấu xa quá bị Chúa trừng phạt . Như tụi mày cờ bạc, chửi thề đó . Nếu ai cũng làm điều thiện như lời cha tao dạy mà tao vừa nói đó thì đâu có tai họa .

Thằng Gino nhăn mặt . Mới năm ngoài đây nó chịu lẽ Thêm sức, di phước dạy Kinh Thánh đâu có nói vậy kìa ? Bèn chất vấn:

- Chừng nào tận thế ?

- Sắp rồi ...

- Đồng ý sắp ! Nhưng "sắp" bao giờ chứ ?

Tuy vặn hỏi Job vậy nhưng giọng thằng Gino còn từ tốn chán .

- Tụi mày biết không, ngày đó lửa cháy, nước dâng ngập thế gian sấm chớp dậy lên . Địa cầu phát nổ tiêu hết, hồng thủy dâng lên cuốn loài người sống ngay lành mới khỏi nạn . Chừng đó Chúa mới hết giận và Chúa sẽ thương yêu con cái như xưa .

Cái điệu trả lời vòng vo này Gino không chịu . Nó chỉ muốn biết vắn tắt, đúng boong ... nên cật vấn nữa:

- Biết thế, nhưng tao hỏi chừng nào ?

- Hai chục năm nữa .

Thằng Gino móc túi đếm tiền bảo Vincenzo "Bàn này tao đặt một cắc nghe ?" . Thằng anh gật đầu làm bài . Gino thua .

Tưởng sắp rồi "chứ hai chục năm nữa thì còn quá lâu" . Nó nghĩ vậy . Hai mươi năm thì biết bao nhiêu chuyện ! Thua cây bài cay, nó móc thằng Job:

- Không chừng tao đổi tên, cóc lo cái nạn tận thế .

Hai anh em nháy nhó nhau . Lúc bấy giờ Job mới nổi giận:

- Tên tao là tên ông Thánh Job trong sách Kinh nghe tụi mày ?

Thánh là một đệ tử của Đức Thánh Cha và có đức tin mạnh hơn

ai hết sau bao nhiêu thử thách Đức Thánh Cha đặt ra . Các con chết, vợ bỏ, chính mình mù lòa ... Đức Thánh Cha sai quỷ dữ tới thử hỏi: "Bị đau khổ vậy người còn tin hay hết ?". Ông Thánh Job bảo rằng: "Chúa cho thì Chúa lấy lại . Ta vẫn thờ kính Chúa !" .

Vincenzo theo dõi câu chuyện, nhìn Job dăm dăm nhưng thẳng Gino tức lắm . Nó vặn lại:

- Có thật ông ấy nói thế ? Biết đâu ông Thánh cũng sợ chết nên phải nói vậy ?

- Ủa sao không thực ? Thánh Job thực tâm tin kính Chúa nên sau đó mới được ân sủng của Đức Thánh Cha như thế chứ ? Cha tao bảo ông Thánh Job đúng là thánh dòng người Báp Tít . Người Báp Tít được cứu rồi và chống lại là sa hỏa ngục cả triệu năm . Tao nói thật đó . Tụi mày chớ cờ bạc, chửi thề nữa ...

Vừa khuyên cáo xong, Job trở mắt nhìn . Còn con nít, lại chưa thấy bao giờ nên chợt thấy Gino hai bàn tay làm bài, đan qua đan lại khéo quá, đều tăm tắp, nó không khỏi thán phục . Thấy mê quá đi !

Gino liếc nhìn biết ý ngay . "Mày muốn xạc thử không ?" . Nó mau mắn cúi cổ bài tận tay Job . Cái thẳng làm vụng quá, có mấy cây bài mà cũng rớt lung tung ! Lượm bài lên làm lại mấy lần, chăm chú lắm, cẩn thận lắm nhưng vẫn không hơn .

Hai tay Job đang "làm bài" bỗng có bóng ai nhìn xuống . Chúng

ngừng lên . Ra bà Coluci này giờ vẫn đứng ngoài hành lang chúng không hay . Anh em thằng Vincenzo nhìn sững vì chúng thấy bà khách đẹp quá . Bà không lên tiếng mà chỉ lạnh lùng nhướn mày nhìn thằng con từ đầu xuống chân, từ chân lên đầu mấy lần .

Thằng Job hốt hoảng, ấp úng:

- Mẹ, con đâu có đánh bài mẹ ? Gino đưa bài để con thử làm bất chước nó mà ! Nãy giờ con chỉ ngồi ngoài xem ...

Gino xác nhận:

- Thừa bà Job không đánh bài thật . Nó ngồi ngoài xem chứ không nói dối đâu ạ . Cháu có rủ chơi nhưng Job nhất định không .

- Cái đó bác biết, Job không dám nói dối bác bao giờ, nhưng cầm vào cỗ bài cũng không được . Nó sẽ quen đi . Cha nó biết vụ này chắc buồn lắm .

Gino cười tin tưởng:

- Dạ bà không nói, ông đâu biết ?

- Đúng tôi không nói, nhưng chắc chắn Job sẽ nói .

Thằng Gino nhìn Job, không hiểu sao lại kỳ vậy . Bà khách giải thích:

- Vì cha nó là chủ gia đình như Chúa ngự trị muôn loài vậy . Có ai dám giấu Chúa, Gino ?

Gino lẳng lẳng nhìn bà Coluci, tin tưởng lắm . Tự nhiên

Vincenzo thấy bức, hai tay cấu kính xào bài . Nó bức thẳng em cóc biết gì về những người làm ra vẻ thương yêu người khác, cố tình trình diễn những cử chỉ tốt để "hù" thiên hạ .

Nó thấy, nó biết . Chẳng hạn như con mẹ Coluci, ăn nói tử tế như vậy nhưng lúc nãy nó chột thấy mẹ nhìn chúng chơi bài mà nhăn mặt làm bộ kinh tởm lắm lắm . Làm như mẹ bắt được quả tang chúng đang làm một cái gì điếm nhục không thể tưởng tượng được kia ! Vincenzo bèn chia bài ra hỏi em: "Chuyện gì bỏ đi mà ! Chơi ít ván đã ?".

Thằng Gino đâu đã biết gì ? Nó xem ra vẫn thắc mắc về vụ thằng Job nên làm tài khôn !

- Mà ừ đâu phải nói cho ông già hay làm chi ? Mà ừ không nói mẹ mà ừ cũng không nói thì ông già mà ừ đâu biết ? Thừa bà có phải vậy không ạ ?

Hai mẹ con Job cùng không trả lời . Gino đâu biết là mẹ quá kinh tởm và thằng con thì đang sợ đến phát khóc ? Nên nó ngạc nhiên quá bèn đưa thử giải pháp:

- Thôi được, để tao vào nói với ông Coluci rằng mà ừ không đánh bài vậy . Chính tao cầm bộ bài nhét vào tay mà ừ được không ? Sự thực là vậy, để vào nói nghe ? Phải không Vincenzo ?

Bà Coluci chặn nó lại:

- Thôi, chào các cháu . Để Job nói . Bao giờ ông nhà tôi chẳng tin bằng lời bất cứ điều gì con nói ? Kia Job, sao không chào các

bạn đi ?

Job không nói lẳng lặng theo mẹ đi vào nhà . Còn hai anh em nhưng hết hứng chơi bài ! Gino ra mở cửa sổ trèo lên ngồi .

Vincenzo chiếm cửa sổ bên kia để nhìn xuống như thường lệ .

Cả khu nhà ga tối thui tro tro ánh đèn pha của một chiếc đầu máy nào đó đang chạy tuy không thấy dạng nhưng vẫn nghe tiếng bánh xe nghiền trên đường ray . Mặt sông Hudson đen thẫm dưới ánh trăng thu mờ nhạt, xa xa là dãy bờ biển mấp mô còn đá . Đại lộ số 10 giờ này cũng tối thui, vắng ngắt . Tháng mười trời lạnh quá rồi, ngồi tụ họp nói chuyện chơi sao nổi ?

Chỉ có khoảng góc đường 31 là còn ánh đèn và còn có bóng mấy cậu nhỏ chạy chơi quanh .

Phía dưới đường không phải cha chúng nó đang đưa vợ chồng ông Coluci về nhà là gì kia ? Chắc họ tới đại lộ 9 đợi xe điện .

Lát sau thấy bóng ông ta trở về, đi ngang chỗ đèn sáng góc đường còn dừng lại nhìn chứ ? Mãi sau mới chịu lò mò về .

Vincenzo, Gino cùng tụt xuống lo đi ngủ . Phải hạ cái giường xuống, trải chăn nệm đàng hoàng . Vincenzo lấy bộ pyjama ra mặc sủng sính và thằng Gino nhìn nó nói:

- Thằng Job này xem bộ hiên lành đấy chứ ? Nó mà ở xóm mình chắc chắn sẽ bị chúng hành hạ đau khổ .

Coluci đâu phải hạng người nói suông, nói để đấy ? Ngay tuần sau Frank Corbo đã được hãng kẹo Runkel gọi đi làm liền . Tối

đầu tiên đi làm về, bọn con nít khoái quá, người bố, quần áo bố toàn mùi ca cao không !

Vậy là chắc chắn sẽ có sôcôla đóp bằng thích . Mấy ngày sau hôm nào Frank Corbo chẳng đưa về một tảng sôcôla bự ? Xù xì như cục đá nhưng là thứ nguyên chất, mấy thanh sôcôla mua ngoài tiệm đâu có ngon bằng ?

Bao giờ hần cũng đưa cho thằng Gino chia . Nó lấy con dao hì hục chặt làm đôi để đưa cho Vincenzo một miếng . Sau đó tụi chúng mới lãnh chia lại cho Sal và bé Lena . Đối với Gino thì công tác chia sôcôla này thật là khoái . Nó nghĩ chắc chỗ hăng bố nó làm sôcôla phải là một núi, muốn lấy về cho tụi nó chỉ việc lấy búa bửa ra một cục !

Hồi đó Frank Corbo đã quyết định theo đạo Tin lành, tính làm lễ Rửa tội nhằm mùa Phục sinh . Tối nào hần chẳng chịu khó mò đến nhà vợ chồng Coluci học chữ, sau đó sang nhà thờ xem lễ và học nữa ? Đôi lúc hần còn bắt Gino lấy Kinh thánh đọc cho nghe nhưng thằng nhỏ căn nhẫn quá ! Một là vì nó đọc sách đâu đã thạo ? Hai là nó chán đọc những chuyện vớ vẩn, nhất là những đoạn khoái chí của ông ta nói về vụ Chúa sẽ giận dữ trừng phạt loài người, đẩy tuốt xuống hỏa ngục .

Vì thế mỗi lần phải đọc là Gino giả giọng ê a, chán ngấy làm Frank Corbo nghe chỉ tức thêm . Có bữa hần mỉm cười mắng yêu thằng con: "Quân súc sinh ! Bộ mày không chịu tin nơi Đức

Chúa ? Mày sợ chết phải sa hỏa ngục hả ?"

Nghe bố mắng Gino bối rối một lát, rồi mới cãi lại: "Đâu có ... ba ? Con có Rửa tội và chịu lễ Thêm sức đang hoàng mà ?" . Frank Corbo nhún vai nhìn nó . Không nói gì nhưng từ đó hết bắt nó đọc sách kinh .

Hai tháng trôi qua êm đẹp, mà không hề có chuyện lộn xộn cãi vã . Cho đến khi mẹ Lucia Santa lên tiếng gây . Có gì đâu, Frank hồi này được lắm . Có việc làm, ăn ở đứng đắn, tử tế và vẫn kín tiếng . Mẹ vợ muốn hấn phải "khá" hơn nữa kìa ! Tại sao hấn cứ vắng nhà luôn, chẳng chịu ở nhà trông nom con cái mà cũng không thèm đưa vợ đến thăm bà con ? Làm như hấn biết thế nào mẹ cũng gây, có ý chờ đợi xem mẹ làm gì được vậy .

Sau một hồi cãi cọ hấn giáng cho mẹ một cái bạt tai . Lucia la chối lói, kêu khóc ầm ĩ . Con Octavia còn bệnh mẹ, đưa con dao nhà bếp lên hăm . Đại khái thì lại vẫn như hồi trước Frank Corbo tức tối bỏ đi và sáng mai lại bò về .

Nhưng sau đó hấn cũng có tiến bộ chứ ? Hấn đi nhà thờ hấn, nhiều hôm ở sở ra đi về thẳng nhà vào giường nằm ngủ, cơm tối cũng bỏ luôn ! Song hấn đâu có ngủ ? Hấn nằm dài ra giường, ngửa mặt nhìn trần nhà, khỏi nói với ai . Mẹ Lucia Santa bung cơm vào thì bữa hấn ăn, bữa hấn vứt đi, văng tung tóe đầy giường nệm . Thay "ra" trải giường hấn cũng không cho mới lạ ! Thường thường Frank ngủ ít, gần nửa đêm hay trở dậy than thở,

bực dọc, kêu nhức đầu như búa bổ thì lập tức mẹ vợ lấy dầu ra thoa bóp hai bên thái dương . Vậy mà sáng mai vẫn dậy đi làm đều đặn, khỏi chịu mất một buổi .

Phải nói là những cơn đau đầu nửa đêm Frank làm thấy ghê quá ! Hắn kêu la, rên rĩ làm cả nhà sợ, bé Lena cũng vùng thức giấc . Ở nhà ngoài ba thằng Vincenzo, Gino và Sal cũng mất ngủ, ngồi nhòm cả dậy . Hai đứa lớn còn đỡ chứ thằng Sal sợ đến phát run .

Dĩ nhiên Octavia cũng biết . Nàng nằm lì ở phòng riêng, cắn nhần không hiểu sao "Chồng con như vậy mà bà ấy chịu nổi" . Minh thằng Larry thoát nạn . Nó đi làm ca đêm có ngủ nhà bao giờ ?

Frank càng ngày càng tệ . Khi không nửa đêm vùng dậy chửi vợ ầm ầm, chửi ào ào như ... đọc kinh vậy . Đêm khuya đèn đuốc tắt hết thì đột nhiên hắn la lối, chửi bới ầm nhà . Những danh từ tục tĩu nhất, tởm tệ nhất để hạ nhục một người đàn bà đều được hắn xài thả ga . Nào đồ đĩ điếm, quân đàn bà trêu chó, bản thủ, tởm bại, súc vật, thứ đàn bà trắng trợn không biết nhục . Chửi bới chán là rên rĩ, khóc lóc và cuối cùng hắn mang cả Chúa ra để xin cứu rồi !

Mỗi màn bi kịch đều làm cả nhà mất ngủ, nhưng còn biết làm gì hơn là chống mắt chờ, không hiểu hắn còn làm những gì nữa ? Sau đó mới thấy tiếng mẹ Lucia Santa năn nỉ, van lơn "Minh khe

khẽ cho tụi nó ngủ với chứ ?" . Thế rồi mùi dầu thoa bóp xông lên ngạt mũi .

Có lần Octavia phải bảo mẹ: "Xem, sao không đưa ông ấy vào bệnh viện cho rồi", nhưng mẹ Lucia gạt phắt . Nửa đêm mất ngủ mất sức, bực bội tới phát khùng lên, nàng la lối phản đối còn bị mẹ tát tai nên Octavia đành áp dụng chiến thuật khác . Phòng bên ông cha ghê la lối chán rồi rên rĩ "Chúa ơi" thì bên này Octavia cũng "Chúa ơi" in hệt . Hấn nổi sùng giở tiếng mẹ đẻ và lựa những tiếng thô bỉ nhất để gầm lên thì những tiếng thét nháy lại của Octavia cũng in hệt và còn kinh khủng hơn nữa .

Thấy nhà có chuyện ầm ĩ dĩ nhiên thằng Sal và bé Lena cũng òa lên khóc và ở phòng ngoài Vincenzo, Gino cũng đâm hoảng ngồi bật dậy chờ . Mẹ Lucia phải chạy sang phòng con gái đập cửa ùng ùng, hết nạt nộ đến năn nỉ nhưng Octavia đã nổi khùng lên sức mấy chịu im . Rốt cuộc ông cha ghê bao giờ cũng phải dừng trước mới chấm dứt được màn khủng hoảng .

Sau một đêm "khẩu chiến" sáng hôm sau Frank Corbo nằm lì trong phòng, bỏ buổi làm . Mẹ vợ không dám hỏi mà lo đuổi đám con nít đi học hết rồi tự tay mang đồ ăn sáng vào .

Hấn nằm cứng như khúc cây, mắt lơ lảo nhìn . Chừng Lucia lay gọi mới thều thào "trối trăn" đại khái "Tôi chắc chết quá . Có chôn cho xin bộ quần áo che thân và đôi giày của tôi nhớ đặt dưới chân . Chúa kêu tới rồi ..."

Hoảng quá Lucia Santa nắm tay bóp chân cho hấn . Chân tay Frank ngay đơ, lạnh như tiền, nhưng miệng luôn luôn cầu Chúa, van xin tha tội . Mụ phải nắm chặt tay nài nỉ: "Frank, mình đau nặng đây, tôi đi kêu bác sĩ nghe ?"

Đang nằm im bất thấy tiếng "bác sĩ" tự nhiên hấn bực bội hất tay vợ ra, dọa rằng "Thằng nào tới xem bệnh là tôi nắm đầu nó liệng qua cửa sổ !". Giọng Frank vẫn thều thào đúng điệu sắp chết, nhưng mụ Lucia Santa lại vững bụng . Vì nổi nóng nên cặp mắt hấn bồng hết lò đờ mà thoáng lấp lánh hung quang, tay chân cũng âm áp hấn .

Có tiếng chân lên thang gác và bước vào nhà . Thằng Larry đi làm đêm về . Mụ gọi vọng ra:

- Lorenzo hả ? Vào đây xem cha mày làm sao đây này ? Người đâu kỳ cục, đau mà nhất định không cho kêu bác sĩ . Mày thử nói xem .

Vừa ló đầu vào thấy bộ dạng của ông cha ghê Larry giật bắn mình . Mới đây mà sao thất sắc, gầy rạc ghê gớm vậy ? Đúng là nét hốc hác của thằng cuồng trí . Nó thử dỗ ngọt:

- Ủa, sao bố không cho mẹ kêu bác sĩ ? Bệnh nặng là phải kêu, chết rồi cũng còn phải kêu mà bố ? Bằng không dám có chuyện phiền phức, rồi thiên hạ lại đặt điều "bố chết mờ ám, dám bị đầu độc lắm !". Bố thấy không, có chết cũng còn phải làm giấy khai tử chứ bộ ?

Larry nhìn tận mặt cha ghe mỉm cười . Hắn giương mắt nhìn, ý muốn nói cần gì phải bày đặt vô lý vậy nhưng chỉ ấp úng vắn tắt cho qua: "Khỏi bác sĩ . Để tao nằm nghỉ chút", rồi nhắm mắt lại .
Mụ Lucia Santa kéo thẳng con lớn đi ra . Hai mẹ con đi tuốt về phía nhà bếp . Mụ thì thảo bảo:

- Bây giờ mi tới hăng kẹo kêu ngay ông Coluci tới nhà cho tao nghe ? Chỉ có một mình ông ta là khuyên nủi Frank . Mi tới liền đi, vì tới qua hắn làm thấy ghê quá !

Đi làm đêm về mệt, chỉ mong về tới nhà là nằm lăn ra ngủ nhưng thấy bà mẹ sáng nay xem bộ khổ sở, bấn loạn thật tình Larry không nỡ từ chối . Xưa nay bà ấy có thêm nhờ vả ai, có luống cuống bao giờ vậy mà nói có mấy câu đã muốn khóc thì phải hiểu là bối rối lắm .

Mấy cái vụ "tình cảm cá nhân" lộn xộn này Larry xưa nay không ưa . Dính vào chỉ mệt, dù là chuyện của mẹ nó . Nó bèn vỗ vai mẹ trấn an:

- Được rồi . Để con tới ông Coluci liền cho mẹ !

Dù chỉ làm công việc văn phòng nhưng có phải ông Coluci muốn bỏ sở lúc nào cũng được ? Phải đợi đến năm giờ chiều ông ta mới đến thăm Frank Corbo . Cùng đi còn có ba ông bạn thợ người ngòm, quần áo sục mùi sôcôla .

Lúc họ vào phòng thì Frank đang nằm lì bất động . Bốn người chia nhau đến vây quanh giường thăm hỏi, như đệ tử vấn an ông

thầy vậy ! Coluci cất tiếng dịu dàng:

- Kia Frank, sao bạn nghĩ vậy thế ? Có gì đâu mà chết và chết thì bỏ vợ con lại ai nuôi . Bạn nói Chúa kêu nhưng sự thực đâu phải ? Bạn còn cần phải ở lại . Bạn còn quá nhiều việc chưa làm xong cho đúng ý Chúa, thì đời nào Chúa đã vội kêu ? Chưa đến lúc đâu ! Hãy cứ nghe lời tôi là người rất yêu thương bạn thử xem nào ?

Nghe Coluci an ủi người bệnh, ba ông bạn đang đứng vây quanh bèn "Amen" một loạt . Ông ta bèn đi thẳng vào đề:

- Bạn nghĩ sao . Nếu bạn đau đầu chúng tôi đi kêu bác sĩ liền ?
Tội tôi đi kêu bác sĩ nghe ?

"Người bệnh" Frank Corbo nghe tiếng "bác sĩ" bèn nhích vai gượng ngồi dậy . Giọng hần khỏe mạnh, sáng suốt lắm chứ ?
Hần bảo:

- Bác sĩ cái gì kia ? Ông chẳng từng bảo tôi: "Bác sĩ mà làm gì - chính Chúa quyết định hết . Là con cái chúng ta chỉ có tuân theo đó sao ?" . Bây giờ chính ông lại đi nói ngược . Ông là đồ ngược ngạo đồ Judá phản bội !

Hần đưa tay chỉ mặt Coluci, ngón tay thiếu điều đụng vào mắt làm ông ta kinh ngạc lùi lại . Nhưng sau đó vẫn ngồi ghé xuống giường bệnh, cầm tay "bệnh nhân" Frank Corbo coi bộ thân yêu lắm . Coluci giải thích rằng:

- Bạn hãy nghe tôi nói đã, Frank ! Đúng tôi đã nói như vậy và tôi

có tin tưởng như vậy thật . Nhưng thấy hoàn cảnh vợ con bạn, tôi không cảm lòng nổi . Đức tin của chính tôi cũng lay chuyển .

Thực ra tôi đâu có thể khư khư giữ lấy lòng tin để mặc cho tàn tạ, phải không ? Tôi biết bạn mắc chứng đau đầu, bạn chịu đựng đau khổ nhiều thứ . Nhưng Frank này, bạn nói bạn sắp chết và Chúa đã cho gọi đến bạn là bạn nói tầm bậy nghe . Bạn còn phải chấp nhận đau khổ nữa, cho đến ngày tận thế . Lúc đó bạn mới thực sự được Chúa kêu ...

Bây giờ bạn phải lo sống đã . Tối nay ráng lại nhà tôi đi . Chúng ta sẽ cùng sang Thánh Đường, cùng nhau quỳ xuống cầu nguyện cho sự giải thoát của chính bạn . Bạn dậy đi, cố đi ...

Coluci nói có vậy mà Frank Corbo khóc . Mấy người kia bèn cúi đầu nhưng cặp mắt Coluci vẫn nhìn chòng chọc người bệnh .

Ngay sau đó Frank nói: "Tôi ngồi dậy đây . Tôi cố ..." và lấy tay ra hiệu mời khách ra để hấn thay đồ .

Cả bốn người cùng lục đục theo Coluci đi ra, đi sang nhà bếp ngồi uống cà phê mà Lucia Santa vừa pha xong rót ra .

Coluci ngồi trầm ngâm nhìn sững mặt bàn, coi bộ mắc suy tư dữ . Hoạ cảnh vừa rồi là một thử thách mà Chúa có ý đặt ra cho con cái người sao ? Lại có thể có người thành tâm tin tưởng đến chấp nhận nằm một chỗ chờ chết sao ?

Sau đó Coluci tới bên Lucia Santa, tay đặt trên vai mẹ:

- Cỡ chín giờ tối nay ông nhà sẽ về . Bà cứ cho mời bác sĩ, đừng

sợ . Tôi sẽ đưa về và sẽ ở lại đây mà . Xin cứ trợn tin nơi tôi .
Chúng tôi là bạn tốt của Frank Corbo, chúng tôi sẽ cầu nguyện
cho bạn, khỏi bệnh và linh hồn cũng được thanh thản .

Mario Puzo

Đất tiền đất bạc

Dịch giả: Ngọc Thứ Lang

Chương 7

Bác sĩ Silvio Barbato với dân xóm đại lộ số 10 đâu có xa lạ ? Người là con ông chủ phố lớn có nhiều nhà cho mượn ở đây . Phải nói là ông chủ đã chịu đựng đủ điều chỉ cốt để cho con ăn học thành bác sĩ . Người làm ruộng hùng hục đổ mồ hôi hột, người bỏ quê hương sang Mỹ làm ăn, người cất nhà cho mượn và bóp họng dân ở thuê lời từng xu một và chính người cũng ăn khổ, ăn sở một tuần lễ tới bốn ngày . Khổ sở như vậy đâu phải để có một ông con nhân đạo thương người ?

Thực tế là bác sĩ Barbato còn trẻ nhưng lời thề Hippocrate chẳng coi trọng bao nhiêu . Người vốn có hiếu với bố mà người cũng thừa thông minh, chẳng đại gì "có lòng nhân đạo" với đám dân Ý miền Nam ở chui rúc như chuột Tây Nữ Ước . Dù sao cũng phải công nhận Barbato mới đi chữa bệnh chưa thể mất hết lòng nhân .

Làm gì bác sĩ Barbato chẳng biết Lucia Santa ? Biết từ hồi còn đi học, ông bố còn nghèo cùng ở đại lộ số 10 . Biết mà còn có ý kính trọng kìa ! Phần vì mụ lớn tuổi hơn, phần vì mụ sống hách hơn chứ đâu có bần tiện một tuần lễ chỉ có quyền ăn thịt hai lần và thế nào cũng phải có một ngày ăn rau cho dễ tiêu ? Vào nhà này chẳng thể lơ là cái điệu "khám bệnh cho toa ăn tiền" và có dịp thấy cảnh sống của họ càng phục ông bố biết sống .

Ông bố quả thật khôn ngoan, nhất định cho con ăn học làm bác sĩ . Thiên hạ còn bệnh, xã hội còn nhà thương là còn kiếm ăn được . Vi trùng thì chỗ nào chẳng có . Có thoát được vài lần thì chính sự chết cũng vẫn cứ hiện diện dài dài . Còn sống và túi còn tiền thì đương nhiên thiên hạ còn phải chi tiền cho ông bác sĩ chắc . Được mời ngồi uống cà phê thì ông bác sĩ ngồi và uống vậy . Chê là khinh người, dám mất mỗi uống, dù cái tủ lạnh để đầu hàng ba kia bên trong dấm đầy nhóc gián . Con bé nhà này không nhớ tên gì nhưng trông lớn bộn, chắc phải có công ăn việc làm rồi và người ngợm nó thế kia không lo kiếm thẳng nào gả đi dấm sinh giặc nay mai .

Mấy người này sao quê thế ? Bao nhiêu cái miệng nhâu nhâu vào giới thiệu con bệnh, toàn những "cố vấn" hàng xóm láng giềng mà dễ sợ nhất là mấy mụ già . Khám bệnh tối kỵ vụ này .

Sau cùng ông bác sĩ cũng được đưa vào xem bệnh . Ủa hẳn có vẻ bệnh hoạn gì đâu ? Bắt mạch, đo máu bống khám phá ra liền: lớp

vỏ bình tĩnh, mà bệnh tật kia hiển nhiên là cả một cơ thể rã rời vì đầu óc căng thẳng gay cần chịu không nổi . Biết bao nhiêu đồng nghiệp đàn anh từng gặp ca này: đang đói khổ mà làm ra tiền dễ dàng là nhiều tay gục . Chỉ đàn ông bị !

Di dân gốc Ý nhiều ông tự nhiên phát cuồng phải tổng vào nhà thương điên . Làm như rời khỏi mảnh đất quê hương họ như cây bị bứng nguyên rễ cái vậy .

Trị bệnh này chẳng khó . Phải tổng ngay vào bệnh viện cho nghỉ xả hơi một thời gian đời sống hết căng là hết cuồng . Kẹt ở điểm họ còn công việc làm, họ còn phải nuôi vợ con . Và còn phải chơi bời cò bạc giải trí nữa chứ ?

Chừng lật mền ra xem, bác sĩ Barbato giật mình vì sao lại có thể có những bàn chân biến dạng kỳ cục vậy này ? "Bệnh nhân"

Frank Corbo rõ ràng sợ phát giác vụ chân hư này quá . Bác sĩ bèn dùng tiếng mẹ đẻ nói "Tại sao chân vậy ?" và hỏi gần giọng cái điệu không trả lời không xong .

Bệnh nhân ngồi nhồm dậy lấy tấm "ra" trùm kín hai bàn chân gấp . "Để ý đến bàn chân làm gì ? Tôi chẳng thấy làm sao cả" .

Giọng hằn hằn học, chẳng thân thiện tí nào !

- Vậy anh đau đầu ?

- Đúng .

- Lâu mau rồi ?

- Cho đến chết !

Con bệnh đã cố tình như thế đó thì khám bệnh thế nào được ?
Bác sĩ Barbato bèn cho đại cái toa mua thuốc an thần, thứ nặng .
Rồi người ngồi trơ ra đợi . Người còn chờ đợi cái gì, ngoài tiền ?
Bà chủ nhà hốt hoảng chạy đi kiểm xem giấu vào hộc kẹt nào
quên khuất mắt . Vụ này làm ông bác sĩ hơi ngượng chút, xưa
nay người vẫn mong mỗi phải chi dám thân chủ chi tiền có mức
sống đàng hoàng chút nữa, dư dả chút nữa . Xem, nhà này có tới
radio thì họ đâu đến nỗi khổ sở ? Vậy thì có bệnh cũng chẳng sao
.

Tuần sau Frank Corbo đi làm lại . Chứng bệnh cũng đỡ rồi . Lâu
lâu mới có màn la lối, thở than nhưng cũng chỉ cỡ vài ba phút là
cùng, và từ mười hai giờ khuya trở đi là ngủ ngon . Nhưng chưa
được một tuần thì tự nhiên một buổi trưa hăn thành linh bỏ sở bò
về, đứng khựng ở bậc cửa . Lucia Santa chưa hỏi hăn đã thở dài
nói:

- Ông chủ bảo về . Tại tôi mệt quá, làm hết nổi .

Thế rồi Frank bung mặt khóc . Mụ vợ giật mình chẳng hiểu sao
bèn dìu hăn vào nhà ép ngồi xuống nghỉ đỡ và uống tách cà phê .
Người hăn gầy rạc . Hăn ấp úng kể chuyện . Từ ngày lấy nhau
bữa nay mới thấy Frank ngồi kể chuyện là một . Hăn hốt hoảng:

- Nay mình thấy tôi hồi này thế nào ? Bộ đau nặng thật sao ?

Ông chủ bảo ở sở tôi đang làm cứ bỏ việc hoài và hay quên quá .

Ông chủ bảo nghỉ ít lâu cho đỡ rồi tính . Nhưng thực ra tôi đâu

có bệnh hoạn gì ? Tôi vẫn đủ sáng suốt, tôi biết mình làm cái gì mà ?

- Ô, nghỉ việc thì nghỉ có sao đâu ? Lo dưỡng sức ít bữa là xong hết . Chiều nay mình ở nhà bỗng bé Lena ra vườn hoa hai bố con chơi mát .

Hắn cúi đầu không đáp . Chẳng biết hắn bệnh gì, nhẹ hay nặng !
Đành phải chờ ít lâu xem .

Lúc hai bố con đi chơi, mẹ nhét vào túi cho hắn một đô la . Phải có tí tiền mua thuốc lá cho bố, mua kẹo cho con chứ ? Xưa nay đi chơi Frank vẫn muốn có ít tiền lẻ trong túi, có chút đỉnh cũng yên trí hơn nhiều ! Hai bố con đi trọn buổi chiều, nhà sắp ăn cơm tối mới về .

Cả nhà quây quần bên bàn ăn . Lớn nhỏ đứa nào cũng biết bố vừa mất việc nên chẳng vui vẻ gì, nhưng thấy ông bố vẫn tự nhiên im lặng, như không hề có chuyện gì xảy ra . Lại còn có vẻ tỉnh táo . Làm như vụ mất việc đột ngột đã tống bớt những lăm cẩm, dờ người trong đầu óc ông ra vậy .

Mọi người vừa ăn vừa nói cười vui vẻ . Thằng Larry phá hai em Gino và Sal ngồi kế bên . Khi không nó la "Ô hay mấy con gián làm gì trên vách tường kia ?". Hai đứa quay nhìn lại lập tức bị thằng anh hót trộm gần hết khoai tây trong đĩa .

Octavia vẫn bỗng đứa bé Lena thong thả dứt cơm, riêng Vincenzo chỉ ngồi nhìn . Đời nào nó mắc lừa Larry . Bà mẹ vừa

buông đĩa đồ ăn đi ngang là nó lẹ làng giật giật tay áo ra điều "mẹ xúc cho con trước" .

Cơm nước xong mẹ Lucia Santa hỏi chồng có đi nhà thờ không thì hấn nghiễm nhiên trả lời "Từ giờ khỏi cần cha Coluci nữa !" . Mẹ vợ ngẩn người . Không lẽ một thằng xưa nay ù lì nhất nhà như hấn mà bây giờ cũng biết xài thủ đoạn ? Chỉ lợi dụng vợ chồng Coluci để có việc làm mà xong xuôi là cắt ? Nhưng nếu vậy thì đầu óc hấn đã tỉnh táo, đâu có phát cuồng mâu thuẫn vậy .

Đêm hôm đó dù khuya rồi Lucia Santa vẫn để nguyên quần áo ngồi dưới bếp may vá . Mẹ kinh nghiệm quá rồi, đợi cho Frank không "lên con" đã rồi mới lo cởi quần áo đi ngủ .

Frank nhìn vợ hỏi: "Mình vào ngủ trước đi . Tôi ngồi chút xíu, lát nữa vào liền !" .

Còn lạ gì cái "chút xíu" của hấn ? Bây giờ gần mười một giờ con nít ngủ hết rồi, thằng Larry cũng đi làm rồi . Hấn nói "vào liền" nhưng ít ra cũng sau mười hai giờ khuya !

Lucia Santa tự cho mẹ đã nghĩ đúng, tính đúng . Hấn đỡ bệnh nhiều rồi . Đàn ông ai chẳng có lúc nóng giận, cuồng trí ? Có điều đâu lại vào đấy ngay mà .

Mẹ nói "Để tôi làm xong cái này đã !" . Vợ cầm cúi khâu, chồng thư thả kéo khói xì gà . Hấn lẳng lặng rót cho mẹ một ly rượu chát và tự rót một ly, chẳng thèm kể đến Corbo . Chừng vợ

chồng đi ngủ thì Lucia Santa cẩn thận đặt bé Lena vào nằm giữa

.

Quá nửa đêm đèn đuốc tối thui tự nhiên Lucia thấy hấn ngồi bật dậy, cất tiếng hỏi vô cùng tỉnh táo :

- Này, tại sao đặt con búp bê vào giữa giường thế này ? Đẹp đi ... không tôi liệng ra cửa sổ bây giờ ?

Lucia giật bắn mình . Còn ngái ngủ mẹ cũng đưa tay ra giữ con bé lại và khẽ hỏi chồng:

- Ô hay ... mình làm sao đây ? Mình nói gì kỳ lạ vậy ?

- Tôi nói tại sao cho con búp bê nằm đây ?

Không dám nói lớn, mẹ Lucia đành nhẹ nhàng :

- Búp bê nào ? Con Lena, con mình đây mà ? Mình tỉnh ngủ hấn chưa ?

Frank làm tỉnh một lúc lâu . Mẹ đâu dám ngủ, thỉnh thoảng nghe giường chuyển động rồi ông chồng ngồi bật dậy . Hấn bật đèn lên soi rõ từng tí một, mặt đỏ tía tai nhưng quần áo chỉnh tề từ hồi nào ! Hấn gầm thét lên:

- Cút đi hết ! Quân dĩ điểm ... cả họ súc sinh . Tụi bây không cút khỏi nhà tao lập tức tao giết hết !

Mẹ Lucia còn mặc đồ ngủ đứng bật dậy, ôm cứng bé Lena . Mẹ đi ra đánh thức và hỏi thúc mấy thằng con nhỏ: "Vincenzo, Gino hai đứa bây dắt em chạy sang nhà dì Louche ngay . Nhanh lên" .

Frank vẫn la lối, chửi bới nhưng chợt thấy thằng Vincenzo hốt

hoảng sửa soạn "tản cư" bèn hạ giọng nói: Riêng thằng Vincenzo khỏi cần đi đâu hết, nó là thằng được . Tuy nhiên cả ba đứa vẫn bị mẹ đẩy đi cấp tốc .

Bây giờ chỉ còn hai vợ chồng đứng nhìn nhau . Cặp mắt Frank lạnh lùng, giọng nói chững chạc nhưng rõ ràng căm hận:

- Bây giờ đến lượt mày xách con búp bê đi khỏi nhà tao ngay .

Mụ Lucia đưa mắt nhìn cánh cửa phòng ngủ . Dĩ nhiên là phòng của Octavia vì cả nhà có phòng ngủ nào có cửa đâu ? Frank Corbo biết vậy nên quắc mắt nạt:

- Bộ mày tưởng tao không dám động cái cửa kia chắc ? Tao khỏi cần . Bảo nó đi luôn . Người như nó phải ở vỉa hè mới thích hợp .

Cánh cửa bỗng mở bật, Octavia đứng sững, quần áo chỉnh tề và tay thủ sẵn cây kéo thợ may . Thấy vậy mụ Lucia đâm hoảng:

- Octavia lại đây với mẹ đi .

Sự thực Octavia không ngán . Lo thủ cây kéo là đã quyết ý bảo vệ mẹ và các em rồi . Nhưng xem cặp mắt hấn đēm nay sao tự nhiên hung dữ lạ ? Tự nhiên nàng đâm run, lần đầu tiên bỗng thấy sợ hấn ! Bèn chạy tới bên mẹ, giật lấy bé Lena và tay bỗng em, tay thủ cây kéo chạy xuống bếp .

Ba thằng nhỏ chỉ kịp choàng đại chiếc áo lạnh đứng dựa vào nhau xớ rớ . Octavia bèn dắt chúng xuống thang, đi ra đường .

Trên nhà vậy là chỉ còn hai vợ chồng kinh nhau .

Mụ Lucia khoác sơ cái áo ngoài . Lên tiếng hỏi hần giọng mụ run run rõ:

- Xem ... khi không sao anh làm kỳ vậy ? Ban ngày không sao mà nửa đêm sinh chuyện ? Anh muốn gì đây ?

Cặp mắt xanh lơ lơ đờ, mặt tỉnh bơ nạt:

- Đi ra, cút ra hết !

Hần bước lại gần vợ và đưa tay tính xô mụ ra phía cửa . Đúng lúc đó thằng Larry và lão chủ lò bánh ào vào can .

Lập tức Frank sấn tới nắm đầu thằng Larry, đẩy bật nó dựa lưng vào vách tường, tay nắm thùm thụp, miệng hét lớn:

- À, mày ỷ mày cấp cho tao mỗi ngày được một đô la nên mày dám xía vào chuyện của tao hả ?

Larry tỉnh táo và ôn tồn giải thích:

- Bô à ... Đừng nói lớn, đừng làm dữ ! Tôi tới giúp bố mà ? Lính tới kia kia .

Có tiếng còi xe cảnh sát ré lên . Frank Corbo chạy ra cửa sổ nhìn xuống .

Xe cảnh sát ngừng, có mấy người lính nhảy xuống thật . Có bóng Octavia bồng đứa nhỏ, dắt mấy thằng em . Nó ngoắc tay chỉ trở lên lầu, và ít nhất cũng có hai người lính xông lên .

Frank tắt tả chạy vào, cất tiếng rầu rĩ:

- Đúng, lính thật ! Lính vác dùi cui lên thật . Thôi đành chịu vậy, sức mấy chống lại lính ?

Hắn ung dung ngồi xuống ghế . Vừa lúc đó hai gã cảnh sát đồ sộ, hùng hục chạy vào . Larry vội vàng đứng dậy, nói nhẹ trước trong khi Frank vẫn giương mắt nhìn . Rồi nó sấp tới gần ông cha ghế:

- Này bố nghe tôi nói nghe . Bố đau, trước sau thì bố cũng sẽ vào nhà thương thì bây giờ dưới đó sẵn xe, bố chịu khó đi liền đi nghe . Bố vì mẹ và mấy đứa nhỏ thử đi đàng hoàng xem .

Frank vừa gạt Larry ra thì hai gã lính đã sấp tới . Họ chưa kịp làm gì thì Lucia đã chạy ra ngăn:

- Mấy ông để tôi nói cho . Này, mình ráng đi nhà thương chữa bệnh cho khỏi chứ có gì đâu mà lẹ . Bây giờ mình nhất định không chịu đi thì thế nào cảnh sát cũng làm dữ . Để họ đánh đập mình trước mặt bọn nhỏ đâu được ? Mình vào nhà thương nằm thì ngày mai tôi sẽ vào thăm mình, tôi hứa chắc như vậy đó . Cỡ một hay hai tuần lễ mình khỏi liền chứ gì .

Frank đứng dậy . Lần này có thêm hai ông y tá áo choàng trắng đàng hoàng bước vào . Thấy họ hắn thủng thỉnh tới bên cạnh bàn, đứng ngơ ngẩn như mắc suy nghĩ điều gì . Tự nhiên Frank thốt: "Bà con hãy uống cà phê đã nào . Tôi tự tay mời mà ?"

Cũng như mấy người lính vào trước, hai ông người nhà thương nhìn Frank sừng sững . Họ tính xông tới thì mụ Lucia vội đứng chặn đầu, quay mặt đi nói khe khẽ: "Nhà tôi tính kỳ khôi lắm . Mấy ông cứ dùng lời lẽ o bế thì hắn sẽ thông thả đi ngay . Dùng

biện pháp mạnh không được đâu . Hấn sẽ nổi hung trở thành một con thú dữ" .

Cà phê đang nấu thì Frank thông thả ra lavabô soi gương cạo râu đang hoàng . Hai ông y tá đứng hờm sẵn cũng như mấy ông lính ghim chắc cây dùi cui . Cạo râu xong hấn mới tự tay dọn mấy ly cà phê ra bàn, thấy kệ mấy chị em Octavia đứng bên bàn nhìn .

Frank từ tốn mời mấy người nhà nước uống cà phê . Không thể từ chối họ cũng nhăm nháp . Trong khi đó hấn tỉnh táo sai mụ vợ đi lấy một chiếc sơ mi sạch . Rồi nhìn cử tọa, Frank thông thả gằn từng tiếng:

- Mấy người nghe tôi nói đây, mấy người là quân súc sinh, nhớ như vậy ! Quý vị "làm ăn" đặc lực quá nhỉ ! Còn ông bạn chủ lò thân mến, ông nấu ứt ky lậu ở nhà sau chứ gì ! Đêm nào ông bạn không làm ăn, ông bạn cứ tưởng thiên hạ ngon giấc hết, chẳng ai biết được ! Nhưng tôi, tôi thấy hết . Tôi không lạ gì công việc phi pháp của ông bạn cũng như mọi thứ xấu xa, tội lỗi trên cõi đời này !

Vậy mà thiên hạ cứ đòi qua mặt tôi mới lạ ! Đồ ăn cướp, đồ giết người, quân điếm đảng khôn nạn cả lũ !

Càng chửi bởi Frank càng hăng . Nói thì lấp bắp nhưng bất thần hấn đập một cú trên mặt bàn, bao nhiêu tách cà phê đổ hết .

Không những đã quất to, dường như hấn còn kiễng chân lên cho cao thêm, cho hách nữa kia . Hai mẹ con Larry vội lảng đi .

Lập tức hai ông y tá và hai thầy chú giàn hàng ngang tiến tới .
Đang đứng đối diện bọn nhỏ, nghĩa là quay lưng lại đám người
nhà nước Frank chợt bắt gặp bên kia bàn bộ mặt trắng nhợt kinh
hoàng của thằng Gino . Cặp mắt nó như thất thần, chỉ thấy lòng
trắng không . Thấy vậy Frank Corbo đưa mắt nháy con, nháy
một mắt thôi . Rõ ràng hắn thấy thằng nhỏ hoàn hồn . Nó hết sợ
lập tức nhưng ngơ ngẩn chẳng hiểu tại sao .

Khi người nhà nước sắp tới gần nhưng chưa đụng đến người hắn
thì Frank điềm nhiên đưa hai tay ra xua, có ý bảo giang xa ra
nghe hắn nói một điều gì tối quan trọng . Tưởng gì, hắn thọc tay
vào túi lấy xâu chìa khóa đưa cho vợ và cả cái ví nữa .

Mụ Lucia vội nắm lấy tay chồng, thông thả dìu hắn ra khỏi
phòng đi xuống thang . Thằng Larry vội chạy tới xóc bên kia .
Mấy ông lính, y tá đi theo bén gót .

Đại lộ số 10 lạnh lẽo không một bóng người, gió đêm thổi ào ào .
Ngay cửa chung cư, có chiếc xe tuần tiểu và chiếc xe hồng thập
tự .

Đột nhiên Frank Corbo quay sang phía vợ năn nỉ khẽ:

- Lucia Santa, mình cho tôi về nhà . Đừng để chúng lôi tôi đi .
Tôi khó sống với chúng . Tôi xin mình .

Có tiếng còi xe lửa vang lên . Mụ Lucia cúi đầu, buông tay hắn
ra lùi lại mấy bước . Hai người y tá bèn xông lên nắm cứng lấy
tay Frank, quàng cái gì vào tay hắn rồi mỗi người một bên xách

hắn thấy lên xe hồng thập tự . Hắn không la lối chống cự mà thấy những cánh tay giơ lên hạ xuống, cử động thật nhăm lẹ . Thế là xong . Mụ Lucia đưa tay bịt miệng và Larry thì đứng sững sờ nhìn theo chiếc xe nhà thương lăn bánh .

Mấy người cảnh sát bước tới . Trời sắp sáng đến nơi nhưng sương mù bàng bạc che lấp hết . Mụ Lucia khóc nức nở ngay ngoài đường trong khi Larry phải làm bốn phen khai báo nội vụ xảy ra như thế nào, "đương sự" tên gì, những ai có mặt ở nhà lúc bấy giờ đều phải cho tên tuổi hết .

Phải đến chủ nhật sau người nhà mới được phép vào thăm Frank Corbo . Cơm nước xong mụ Lucia hỏi con gái:

- Thế nào, mi nghĩ có thể hắn về đây được không ? Có gì phiền phức không ?

Octavia nhún vai làm thinh . Nàng không dám "có sao nói vậy" và ngạc nhiên thấy bà mẹ chẳng bi quan chút nào . Người lên tiếng là Larry, nhân danh "người đàn ông lớn nhất nhà" và nó đứng hẳn về phe đàn ông để bên:

- Mẹ nói vậy tính để bố chết rục ở nhà thương Bellevue sao ? Phát cuồng một đêm có quan trọng gì ! Phải đưa ông ấy về ngay chứ ? Không có chuyện lộn xộn đâu, đừng lo ...

Octavia mĩa mai:

- Mà nói nghe nhân đạo, tử tế quá nhỉ ? Mà nói dễ vì mày có bao giờ ở nhà ? Mày chỉ lo tối ngày của gái, mày đâu thèm nghĩ

là lúc mày đang du dương thì có thể ở nhà, mẹ và tao cùng mấy đứa nhỏ bị cắt cổ lúc nào không biết ? Chừng mày về tới thì chỉ có nước khóc ! Nhưng khóc đâu có làm sống lại người ? Mày ngu vừa vừa chứ ...

- Chị thì chỉ được cái quan trọng hóa, lâm ly hóa là không ai bằng ! Tôi biết vào trong Bellevue ít bữa là ông ấy sẽ ném mùi đời ngay và cam đoan không bao giờ dám nổi khùng nữa . Vấn đề là xưa nay chị đâu có muốn cho ông ấy ở trong nhà này ? Chị ghét ông ấy từ hồi nào tới giờ !

- Ô hay, không ghét sao được kìa ? Hắn có làm được cái gì cho thằng Vincenzo ? Ngay con đẻ của hắn cũng hết nhờ ! Hắn còn đánh đập mẹ nhiều lần chứ ? Có lần mẹ đang có bầu hắn cũng thẳng tay . Tao không thể quên ...

Nghe hai đứa con lớn nói lại, mẹ Lucia rầu rĩ nhăn mặt . Tụi nó lớn đầu mà vẫn còn con nít đã biết gì, nói được là nói ào ào .

Chứ tư cách thì đâu chúng đã đủ ?

Xưa nay Lucia Santa dù thất học ngu dốt cũng đã từng chèo chống một gia đình . Những cảnh người một nhà chống đối nhau, phản đối nhau mẹ vẫn thấy thường quá ... nên đâu có nói chuyện tình cảm khơi khơi ? Tình yêu hay lòng thương xót cũng có giá trị nhưng chỉ phần nào thôi .

Phải nói rằng Frank Corbo từng làm chồng mẹ, từng gỡ giùm mẹ khỏi thế kẹt "mẹ góa con cô", từng đem lại cho mẹ hạnh phúc

gối chần ... nhưng giờ đây đối với mẹ có còn giá trị gì nữa ?
Có hẳn còn tai họa cho gia đình . Con Octavia chắc chắn sẽ bỏ nhà ra đi, nó sẽ vớ ngay một thằng nào đó làm chồng, chỉ cốt để khỏi phải thấy mặt ông cha ghẻ ? Vậy thì giữa hạnh phúc của đám nhỏ mấy đứa và hạnh phúc của riêng mình, Lucia Santa không thể lựa chọn Frank .

Kẹt cái ngoài hạnh phúc chồng vợ còn có vấn đề danh dự, còn có bổn phận, còn có sự kết hợp chung để đối phó với cuộc đời .
Frank Corbo đâu đã phản bội danh dự, dù hẳn không đủ tư cách làm tròn bổn phận ? Bề nào ba đứa con nhỏ vẫn là máu huyết của hẳn, chúng lớn lên mẹ còn phải nương dựa vào, và dĩ nhiên chúng khó quên vì ai mới có chúng . Vợ chồng già thì còn trông cậy vào ai, ngoài mấy đứa con ? Phải nhờ chúng cũng như hồi nào từng chăm nuôi chúng chứ sao khỏi ?

Giữa lúc mẹ ngồi trầm ngâm, anh chị lớn gây gổ thì Gino cứ giỡn chơi, cãi cọ với Vincenzo và Sal . Ai nói gì thây kệ, nó nghe làm chi ? Đột nhiên tiết lộ:

- Mẹ đâu biết, tối hôm ba đi ba còn nháy nhó con đó !

Nó nói vậy là phải có, nhưng "nháy nhó" là gì kìa ? Octavia phải cắt nghĩa rõ cho mẹ . Lúc bấy giờ Lucia Santa mới khoái chí, lớn tiếng phân bua:

- Đó, tui bây thấy chưa ? Tao biết ngay hẳn chẳng phải tay vừa !
Hắn cố tình làm, hẳn chờ đợi cái vụ đó, chứ đâu phải hẳn không

biết . Hẳn biết hết nhưng không nói ra vậy thôi .

Larry nhất định cãi:

- Đâu phải vậy, mẹ ? Chắc ông ấy thấy thằng Gino run sợ quá nên làm vậy thôi, chứ có gì quan trọng dữ vậy ? Con nói rồi mà, ông ấy bệnh hoạn một chút, có vậy thôi . Phải để ông ấy về chứ ? Vậy là được . Mẹ Lucia có chủ ý rồi nhưng vẫn muốn "lấy ý kiến chung" cho cửa nhà vui vẻ . Mẹ nhìn Octavia nhưng nó còn mãi nhìn Gino trong khi thằng nhỏ nhìn lảng chỗ khác .

- Còn mày, mày tính sao Octavia ?

- Mẹ tính sao cũng được . Cố chịu đựng là xong hết .

Cả nhà xúm vào phụ giúp mẹ sửa soạn đồ tiếp tế cho ông cha ghê . Thứ gì cũng có một chút, từ gói spaghetti đến trái cây, nửa ổ bánh mì thứ thật . Biết đâu chừng bữa nay chưa được thì sao ? Mẹ con vừa làm vừa nói vui vẻ . Lucia còn vui miệng nhắc tới "tai nạn" đêm hôm ấy . Mẹ nói:

- Đúng là thằng cha tui bây khùng thật . Thằng Vincenzo mà nhè nói nó "được" thì tao chẳng hiểu sao ! Nó mà "được" !

Chuẩn bị xong mẹ xách túi thức ăn lên đường . Trước khi đi thằng Gino nhè hỏi: "Liệu bữa nay bố có về không mẹ ?". Lucia Santa nhìn sâu vào mắt con, bắt gặp một sự kinh hoàng khó tả .

- Không bữa nay thì ngày mai, ngày mốt lo gì !

Mẹ nói khơi khơi vậy mà tự nhiên Gino hết sợ . Mặt nó tươi hẳn . Mẹ đã nói thì có bao giờ trật đâu mà lo ?

Tự nhiên Vincenzo vỗ tay phụ họa "Nếu vậy hay . Hoan hô" .

Dường như Octavia cũng vui lây với lũ em, nên tươi cười nói với mẹ: "Đề con lo tắm rửa cho mấy đứa nhỏ đang hoàng chút" .

Larry lẽ dĩ nhiên phải đi theo mẹ . Mẹ Lucia ngoái cổ lại dặn phòng hờ:

- Tụi bây nghe tao dặn . Nếu ông ấy về bữa nay nhớ đừng đưa nào làm rộn . Đề ông ấy nghỉ ngơi, bảo gì cũng gặt đầu hết, nhớ chưa ?

Lucia Santa dặn dò kỹ vì thực sự mẹ thấy lên tinh thần . Vụ này có kể như "tiền hung hậu kiết", chứng điên khùng của Frank đâu đến nỗi gì mà lo ? Phải nói là nhà nay ai cũng thần kinh căng thẳng hết . Hắn mới bực bội, la hét chút xíu thì đâu cần phải điện thoại cho cảnh sát, kêu xe hồng thập tự tới làm chi ? Cái đó quá đáng .

Nhưng không biết chừng làm như vậy lại có lợi cho chính hắn !

Dù có nằm nhà thương điên một thời gian mà khi trở về khỏe mạnh, có công ăn việc làm, nhà cửa yên lành thì còn mong muốn gì hơn ?

Lucia Santa khoác bộ đồ đen, tự tay xách túi đồ sang đường số 23 đón xe điện tới bệnh viện Bellevue . Thằng Larry đi theo mẹ, đưa tay cho mẹ khoác khăn hoàng như một thằng hiếu thảo nhất . Phòng đợi bệnh viện sao đông vậy ? Hai mẹ con chờ mãi mới có người cho hay bệnh nhân Frank Corbo phải đợi y sĩ điều trị có

cho phép mới được vào thăm . Quanh quẩn một lát mới tìm ra văn phòng ông bác sĩ để vào xin phép .

Nghe nói bệnh viện Bellevue thuộc vào hạng lớn nhất, y sĩ chuyên môn cừ nhất, y tá ở đây cũng săn sóc tận tình nhất, có lương tâm nhất .

Mấy con bệnh lao ngồi phơi nắng ngoài ban công trơ trụi, buồng phổi tha hồ thở hít bụi bặm tro than của cả một thành phố Nữ Ước nhả ra . Những con bệnh già nằm trơ ra chẳng ai chăm sóc, trừ đám bà con lâu lâu vào cho quà và cho thêm một tia hy vọng . Lại có khu của những kẻ chán đời, liều lĩnh tìm đủ mọi cách tự hủy thật là ghê rợn nhưng rốt cuộc đâu đã được chết cho ? Bây giờ thì chính họ nằm quằn quại trông cực kỳ đau khổ để may ra bầu vú được chút hy vọng sống sót chẳng . Dĩ nhiên cũng có khu thần kinh, khu của những kẻ điên cuồng vùng bỏ cuộc đời nhảy vào tắm tòi .

Có những giường mà bệnh nhân nằm đau khổ, vật vã thực sự: đó là những "cần câu cơm" ngoài vụ đau bệnh sợ chết còn kinh hoàng vì viễn ảnh thê thảm chết đi là vợ con đói rách .

Lúc hai mẹ con Lucia Santa đặt chân vào phòng của bác sĩ, mẹ không thể ngờ vận mạng của ông chồng lại nằm trong tay một ông mặt non choẹt mặc chiếc áo trắng thùng thình . Vừa ngồi xuống hẳn đã bảo bữa nay không được phép thăm nuôi và phải ký một mớ giấy tờ gì đó .

Mụ dùng tiếng mẹ đẻ thì thảo với Larry "Mi nói cái vụ nháy mắt đi" thì ông bác sĩ cũng bật tiếng Ý ra: "Khỏi, người nói là bà kia" ! Xem hấn Mỹ rất, không ngờ người cùng xứ sở .

Có điều hấn nói thứ tiếng Ý nhà giàu và hỏi han rất lịch sự . Mụ Lucia kể rành rẽ sự tích cái nháy mắt khó hiểu của chồng khuya hôm đó . Không hiểu sao đã cuồng trí đến cùng độ mà hấn lại nhìn thẳng con lớn của hấn nháy mắt với nó một phát ?

Để nó khỏi sợ hay hấn muốn chứng minh hấn chẳng khủng chút nào ? Hấn cố ý cho tuôn ra, bật ra cả một sự uất ức vì chịu không nổi cảnh gia đình ngọt ngạt, đời sống quá chán chường ?

Hay là vì quá nghèo, sức quá yếu lo kiếm cơm không nổi ? Đôi khi người đàn ông phát cuồng vì vậy .

Mà có thể vì cái đầu của hấn mà ra . Suốt mùa đông đi đâu Frank cũng chỉ đầu trần . Mũ đâu mà đội, trời gió lạnh thế này dám buốt óc lắm chứ ? Lại còn tai nạn sập hầm hồi làm phu đào đường hầm xe điện bên đại lộ số 8 . Hấn đã bị đập đầu và tưởng đâu bị chôn sống tới mấy phút nên bộ óc dám hư hại như không .

Theo mụ thì chứng bệnh thần kinh của Frank nhất định do nguyên nhân từ ngoài đưa tới, chẳng có gì phức tạp . Nhưng tại sao hấn lại nháy mắt ? Quả thật đêm đó người nào cũng bị Frank "nổi cơn" chửi lên đầu tuốt luốt . Cả hai ông y tá hấn cũng đâu có tha ?

Nghe Lucia Santa kể lể, ông bác sĩ có vẻ chăm chú lắm, luôn

luôn gặt đầu như khuyến khích mù kể nữa đi . Đúng cái nháy mắt trong hoàn cảnh đó thì khó hiểu thật . Chứng buốt óc, tai nạn sập hầm cũng dám làm con người ta phát cuồng lắm chứ ? Mụ tưởng đâu ông bác sĩ gọi chuyện là vì lịch sự chứ đâu ngờ ông ta thương hại, chưa nỡ nói ra .

Sự thực đau khổ được phanh phui khéo lắm:

- Xin bà đừng buồn, bệnh chứng của ông nhà như vậy là nặng lắm . Bệnh viện này không đủ điều kiện chữa trị . Dĩ nhiên để ở nhà không được . Phải gửi tới một trung tâm chuyên khoa . Cỡ một năm, hai năm có thể khỏi hẳn nhưng nói chắc chắn thì chẳng ai dám chắc chắn . Não bộ con người cho đến bây giờ vẫn còn là một bí ẩn .

Mụ Lucia áp ứng:

- Tôi chỉ muốn thấy mặt nhà tôi . Ký giấy thì tôi không ký .

Không ký kết gì hết !

Bác sĩ nhìn Larry lắc đầu . Nó bảo mẹ:

- Mẹ à, mai con lại dẫn mẹ tới, có thể họ sẽ cho vào thăm .

Lucia Santa ngồi rầu rĩ, ngơ ngẩn nghe ông bác sĩ dịu dàng giải thích:

- Nếu ông nhà cảm cúm thì bà đâu nỡ bắt đi làm để hành hạ xác thân cho cực nhọc thêm phải không . Chân gầy bắt đi bộ sao nổi, nên bộ óc hư hại như thế mà tiếp tục làm việc thì quả là đau khổ cực kỳ . Bà nên hiểu chứng bệnh phát ra có thể xem như một báo

hiệu . Không dừng lại là đi vào cõi chết . Nếu bà thương ông nhà thì nghe tôi ký mấy cái giấy này đi .

Ông bác sĩ gõ gõ một phong bì hồ sơ màu nâu trên bàn . Mụ ngừng đầu lên nhìn trừng trừng trả lời cả quyết:

- Tôi không ký ! Không bao giờ .

Câu trả lời cộc lốc làm ông bác sĩ đỏ mặt . Nhưng ông ta đành nhượng bộ .

- In hình bà tính gửi cho ông nhà gói đồ ? Nếu vậy được . Bà có thể vào thăm và nói ít câu rồi ra ngay nghe . Ở lâu không được .

Lucia Santa gật đầu cảm ơn . Sau khi nhắc phôn gọi, bác sĩ đứng lên ra hiệu "bà đi theo tôi" . Larry cũng đứng dậy dợm bước theo thì bị từ chối: "Cậu nên đợi mẹ ở đây thì hơn" .

Mụ theo chân ông bác sĩ đi dọc cả dãy hành lang tối thui như nhà tù, hết đi lên mấy bậc lại đi xuống . Đi một hồi mới tới một cánh cửa bên trong là một phòng rất rộng lát gạch bông kê la liệt những bồn tắm vài cái có màn che . Ông bác sĩ đi tuốt vào góc phòng mở một cánh cửa nữa . Sau đó hai người dừng lối trước một bồn tắm có màn che .

Tự nhiên ông bác sĩ đưa tay phải đỡ Lucia, nắm lấy mụ như sợ có thể trượt chân ngã vậy . Tay trái kéo vệt tấm màn che ra .

Kìa, giữa bồn tắm đầy nước ngồi sừng sững một gã đàn ông trần truồng, hai tay trói ké ! Lucia Santa thét lên: "Frank . Trời ơi, mình !" .

Cái sợ khi gầy đét quay lại, khuôn mặt choắt chảy dài lại nhăn nhó, nhe răng kinh hãi, vẻ kinh hãi của một con thú bị sa bẫy . Cặp mắt xanh lơ trơ ra như mắt sứ, ánh lên một niềm căm phẫn ghê gớm . Khuôn mặt ngược lên nhưng cặp mắt đâu có nhìn ai mà lơ lảo nhìn trời đâu đó ... Chợt nhìn thoáng qua cũng biết khuôn mặt ngây khờ hết chữa .

Ông bác sĩ vội buông tấm màn xuống sau tiếng thét kinh hoàng của Lucia Santa . Mấy người y công đổ xô lại . Gối đồ ăn rơi bịch xuống đất, bắn tung tóe lên giày, lên tất của mẹ .

Trở lại văn phòng, Lucia Santa ngồi sững, nước nở khóc . Larry chạy tới dỗ dành mẹ . Mẹ ảm ức khóc thương cho thân phận lại thêm một lần góa bụa, lại đêm đêm ngủ một mình . Xót xa cho mấy đứa con nhỏ kể như mồ côi bố, từ nay cũng mồ côi bố như mấy đứa lớn . Thế thì đành chịu bó tay đầu hàng số mệnh khắt khe .

Mẹ khóc vì bao nhiêu năm nay chưa thấy một cảnh tượng nào rùng rợn bằng . Chao ôi người đàn ông mẹ lấy làm chồng, ăn ở mấy mặt con với nhau ! Giờ đây mẹ thấy tận mắt: hấn tuy sống nhưng thực mất hồn . Hấn không còn nữa .

Sau đó thì giấy tờ gì Lucia Santa cũng ký hết, mẹ còn ngỏ lời cảm ơn bác sĩ . Larry gọi taxi đưa mẹ về và lấy làm lo ngại quá . Vậy mà xe vừa tới đại lộ số 10 đặt bước xuống đường là mẹ lại tỉnh táo như thường . Mẹ lên thang một mình khỏi cần nó đỡ .

Lúc này đâu có nhìn thấy ba anh em Vincenzo, Gino và bé Sal
đứng chờ mẹ về ở góc đường .

Mario Puzo

Đất tiền đất bạc

Dịch giả: Ngọc Thứ Lang

Chương 8

Chủ nhật đầu xuân trời đẹp quá, Octavia bèn ra lệnh tổng dọn dẹp trọn chung cư, chia việc cho bọn nhỏ làm . Hai anh em Vincenzo, Gino phải chia nhau lau chùi cầu thang, hàng ba và quét dọn luôn phía sân sau nhà . Thằng Sal, bé Lena cũng có công tác: mỗi đứa một nùi giẻ lau hết mọi bàn ghế . Có những cái bàn đồ sộ hai đứa chui vào núp trong gầm bàn cũng còn vừa . Chùi sạch bụi bặm còn phải xài dầu bóng đánh cho láng coóng để chị Octavia còn chùi khô và kiểm soát lại .

Bao nhiêu hốc tủ được moi móc ra hết, mấy cái kệ đều được lót lại bằng lớp giấy nhật trình mới . Bao nhiêu bát đĩa cũng được dọn ra bàn bếp để thanh toán hết lớp bụi kinh niên .

Cỡ một giờ sau hai đứa lớn đã về, xách theo linh kinh đủ mọi "đồ nghề" và một xô nước xà bông ấm . Thằng Gino giao hẹn:

- Tụi tôi làm xong rồi nghe ? Bây giờ có quyền đi đánh bóng

chơi .

Nghe tiếng nó, Octavia đang chui đầu vào một hộp tủ lớn moi móc vội rút ra . Ít lâu nay thằng Gino đâm cứng đầu, vô trách nhiệm đến kinh khủng ! Nó chỉ chơi, đụng gì hư nấy và chưa làm đã mắt trước mắt sau trốn việc . Chừng nào bị canh gắt quá, khỏi lên đi đâu được nó mới làm . Nó đã làm là làm hăng lắm, hay lắm . Bây giờ nó đồ đốn, lúc nào cũng mặt lăm lăm lại sẵn sàng ai đụng đến là gây gổ .

Octavia bực mình quá . Trước chỉ có nó bây giờ thêm thằng Vincenzo nữa . Nó cũng sắp bằng thằng em đến nơi ! Nàng gắt gỏng mách mẹ:

- Mẹ xem này ! Hai thằng chùi rửa cả mấy dãy tầng mà chỉ có một xô nước xà bông cỡ này thì làm sao cho sạch nổi ? Chút xíu nước mà bốn cái cầu thang, bốn dãy hàng ba, cả một cái nền nhà đá hoa rộng cỡ đó, mẹ thấy không ?

Octavia tuy gắt em nhưng vẫn quay mặt đi cười mủm mỉm . Nhè bà mẹ trong bếp lại phụ họa:

- Ôi cha ... thầy kệ chúng nó ! Miễn sao xem sạch sạch một chút là được rồi mà .

- Sạch cái gì ? Sạch sao nổi với một xô nước cỡ này ?

Hai mẹ con cùng cất tiếng cười . Sáng nay trời tốt quá, nắng chiếu vào xem nhà cửa rạng rỡ hẳn lên .

Hai thằng đứng xớ rớ, nào chổi nào bàn chải, nùi giẻ, mặt mũi

chúng méo xẹo xem thật là hài hước ! Chúng chỉ muốn đông đi chơi gấp mà nãy giờ cứ phải công tác vệ sinh chán nản quá . Đã thế Octavia còn sắp cắt việc thêm nữa .

- Được rồi, kể như xong ! Bây giờ Vincenzo phụ tao moi móc các học, các kệ . Thằng Gino leo lên chùi cửa sổ, phần mây chùi phía trong . Phần ngoài để tao . Xong đâu đấy hai đứa lo dọn dẹp tất cả những thứ này xuống sân sau . Rồi đi chơi, không ai cấm !
- Tôi khỏi làm .

Cái thằng bướng quá . Octavia chưa buồn nhìn nó vội chỉ cất tiếng nạt sơ sơ "Đừng làm tàng mây !" . Vậy mà thằng Gino bất chấp . Nó ngạo nghễ: "Không làm tàng gì hết . Tôi đi chơi !" .

Hai thằng Vincenzo, Sal giật mình nhìn nhau . Thằng Gino bữa nay gan cùng mình ta ? Xưa nay trong nhà này có đứa nào dám cãi lại chị Octavia ? Ngay thằng Larry cũng đâu dám, bảo gì cũng còn phải làm nữa kìa ? Cãi lại một câu hay bảo không nghe còn bị Octavia tóm tóc đập đầu cho một chầu tát tai sưng mặt ! Có lần Larry còn bị giáng cả một chai sữa lên đầu mà ?

Đang mắc lúi húi moi học tủ Octavia không tiện ngừng tay bèn nói vọng ra:

- Mày đừng làm tao nổi sùng nghe Gino ?
- Sùng kệ chị, tôi khỏi cần . Khỏi cửa sổ gì hết, đi đánh bóng đây .

Lập tức Octavia nhảy xổ tới trừng trị thằng em . Một tay nắm tóc

nó, một tay quạt hai cái tát qua lại dôm đóp . Gino vùng vẫy chống cự, nhưng bị xiết chặt quá, chạy đâu được ? Octavia tát lia một hồi, miệng la chối lỏi:

- Quân mất dạy ! Mày nói gì ? Mày nói lại thử xem . Nói lại là tao đập chết .

Gino không nói một tiếng nhưng bắt thần vùng mạnh một phát, Octavia giữ lại không nổi . Nó giương mắt nhìn con chị không sợ hãi, không thù hận . Chỉ ngây mặt sững sờ nhìn rõ ra một thằng quá uất ức vì bị đòn đau mà không làm gì được !

Octavia ghét cái lối nhìn này lắm . Thằng Vincenzo nàng từng đánh nhiều lần đau hơn, chẳng bao giờ nàng có cảm giác phũ phàng, tàn nhẫn với nó . Dù có ghét mặt ông cha ghê thật nhưng có bao giờ Octavia xem chúng nhát đâu ? Hoàn toàn không khác những đứa em ruột cùng mẹ cùng cha .

Thấy Gino bị đòn mụ Lucia Santa vội từ trong bếp chạy ra, lên tiếng can:

- Thôi đánh em vậy đủ rồi con . Bây giờ thằng Gino đi chùi giùm mẹ hai cửa sổ xem ! Hai cái thôi rồi cho mày tha hồ chơi !

Thằng Gino nét mặt đã xương xương, bỗng tối sầm lại:

- Khỏi chùi cửa sổ ... đêch nào hết !

Nó vênh vênh mặt sau khi đã văng tục làm như để xem thử có ai làm gì được không . Mụ Lucia vẫn cố nhin lơ đi . Mụ chỉ trách nhẹ:

- Ủa, sao bữa nay thằng nhỏ này ăn nói tục tĩu vậy kìa ?

Gino đột nhiên hét lớn:

- Tục tĩu cái gì ? Chị Octavia còn vắng tục cỡ nào, tại sao mẹ không dám nói ? Bề ngoài thì ra vẻ tử tế, tư cách ghê gớm lắm ! Nó nói đúng nên mẹ Lucia chỉ che miệng cười trong khi chính Octavia cũng phải quay mặt đi, không cho nó thấy nàng cười sằng sặc .

Có ai dám tưởng tượng, một cô gái chưa chồng đang hoang cỡ Octavia có thể mở miệng chửi thề hay ăn nói tục tĩu, nhất là cậu con ông chủ lò bánh ? Vì Octavia chỉ xài danh từ kém sạch sẽ khi không có người lạ, nghĩa là trong gia đình, với mẹ với em vậy thôi . Dĩ nhiên phải trừ những lúc "lên cơn" với ông cha ghê . Những lúc ấy Octavia đâu còn nhớ gì mà nóng giận quá chỉ cốt văng ra cho hả ! Vì vậy có con bạn phải phê bình: "Sao mồm miệng mày dơ dáy quá vậy ?"

Mẹ Lucia đứng ra hòa giải:

- Thôi được . Tụi bây cố làm giùm tao đến bữa cơm đi . Ăn xong muốn đi chơi đâu thì đi . Cơm sắp xong rồi mà ?

Mẹ nói vậy vì làm gì chẳng biết Octavia đâu chịu chấp nhận bọn con nít gây gỗ láo, nhưng cùng lúc đó cũng muốn gia đình yên ổn chứ bộ . Lạ thay thằng Gino ngang bướng quá cỡ . Nó bảo:

- Cơm thây kệ cơm ! Tôi không đói . Tôi đi chơi liền bây giờ !

Vừa nói nó vừa chạy tới góc nhà vác cây gậy đánh bóng tính

chạy đi chơi . Tức quá mẹ Lucia xông tới giáng một tát tai làm Gino tránh không kịp . Mẹ gầm lên:

- Đồ cứng đầu, quân súc vật . Mày hết như thằng cha mày . Tao cấm không cho đi chơi, không được ra khỏi nhà trọn ngày nay . Thằng Gino đứng sững nhìn mẹ . Hai mẹ con nhìn nhau . Chao ôi, mới ngần ấy tuổi đầu mà mắt nó in hết thằng cha ! Nó đứng đầu đã cao bằng mẹ ? Nhưng nó vẫn tròn mắt nhìn mọi người, tay cầm cây gậy đánh bóng liệng một phát . Nó đã cố tình canh thật kỹ, nhưng liệng không trúng ai .

Cây gậy đánh bóng bay vọt lên, lướt ngang mặt bàn và hất tất cả chén đĩa, ly tách rơi lảng cẳng, rớt tan tành bao nhiêu mảnh vụn . Có điều không ai sao hết !

Cả nhà giật mình im lặng đến sững sờ . Gino liếc mẹ, liếc chị rồi ù té chạy . Nó chạy vùn vụt dọc hành lang, chạy xuống thang gác, chạy vọt ra ngoài đường . Mẹ Lucia tất tả chạy, theo, chửi với theo:

- Đồ con nhà mất dạy ! Đồ dĩ điểm . Đừng về ăn cơm trưa nay nghe mày, Gino ?

Nhưng xuống được dưới đường, sang được đường số 31 là Gino có quyền thanh thoi . Mẹ nó, chị nó hay ai đi nữa đều có nghĩa gì ? Nó chạy như bay song bỗng đâu có người cản lại . Tưởng ai hóa ra Vincenzo .

Thằng Vincenzo nắm cứng lấy nó bảo: "Về nhà đi mày ? Chị

Octavia buộc tao phải đi kêu mày về đây" . Nó vùng vẫy vượt khỏi tay Vincenzo, đẩy cho nó một phát kèm theo một lời hăm dọa: "Sao, thằng khốn ? Mày muốn đánh nhau với tao hả ?"

Vincenzo vỗ về: "Thôi mày, đi về đi . Cửa sổ để tao chùi cho . Làm xong thì cả hai thằng mình cùng đi đánh bóng chơi, chịu không ?"

Gino vùng chạy . Chẳng ai đuổi theo . Thường lệ Vincenzo chạy nhanh hơn nó quá nhiều . Nếu định đuổi thì nó đã đuổi kịp từ lâu .

.
o o o

Nó cảm thấy phơi phới tự do . Bất mãn lắm chứ, nhưng Gino đâu đã khùng ? Nó chẳng muốn ai sai phái vậy thôi, dù người đó là anh Larry ! Nếu nó chạy đi thì dĩ nhiên Larry sẽ là người đuổi theo . Chắc chắn vậy . Do đó phải chạy lẹ, lẹ nữa .

Sang tới đại lộ số 9 tình cờ có chuyên xe lửa chạy ngang . Nó bèn nhảy ngay lên nhưng mới được vài dãy nhà thì thằng cười ngựa đã phát giác, đưa roi quật vun vút .

Gino đành phải xuống, lượm cục đá . Nó cứ nhắm toa xe thủy đại, khỏi nhắm gì hết, nhưng tình cờ lại trúng . Nghe trên toa xe có tiếng chửi ầm ĩ là nó mau chân tạt qua đại lộ số 8 . Thấy chiếc taxi rề rề chạy ngang kiểm mỗi, Gino bèn nhảy lên, bám cứng phía sau xe . Thấy vậy gã tài xế bèn tổng ga phóng vùn vụt cho nó muốn xuống cũng không thể nhảy xuống được .

Cứ thế nó đành bám cứng sau xe, đông tuốt tới Central Park . Có bao giờ nó dám chạy chơi tới đây ? Đành phải nhảy xuống vậy, thây kệ cho gã tài xế ngoáy mũi chọc quē .

Khát nước quá Gino bèn xề tới máy nước vốc một ngụm uống đỡ . Một xu ăn càrem hay uống nước ngọt cũng không có . Nó chạy băng ngang Central Park, chạy tuốt sang phía bên kia công viên và chỉ dừng lại khi nó nhìn thấy dãy nhà trắng trắng cao vút, khu nhà của bọn có tiền ! Nhưng có tiền hay không thây kệ bọn chúng . Có bao giờ Gino thèm nghĩ tới đồng tiền đâu ? Nếu có tưởng tượng thì nó phải tưởng tượng mình là một người hùng, một chiến sĩ xông pha ngoài mặt trận . Hay một cao thủ đánh bóng ngoài sân cỏ .

Gino lo chạy đi kiếm một chỗ cây cối um tùm như rừng để dựa lưng gốc cây nhìn mà mắt nó không chạm phải những dãy nhà sang trọng, hay một chuyến xe lửa băng ngang . Nó muốn vậy đó nhưng đâu được ?

Vì dù đứng hay ngồi thì mỗi khi ngược mắt nhìn là mắt Gino vẫn chạm phải một vật đứng chắn đường trước . Hai tai nó vẫn phải nghe . Nếu không phải tòa nhà lầu sừng sững thì một tấm bảng quảng cáo khổng lồ cũng như nếu không nghe thấy còi xe thì phải có vó ngựa gõ lộp cộp vậy .

Gino thoáng bắt chọt mùi hơi xăng trộn theo ngọn cỏ lá cây . Sau cùng một đút hơi nó phải nằm lăn kên ra thăm cỏ bên cạnh cái

hồ nhân tạo bờ xây xi măng .

Nhưng một khi nó đã nằm xuống thì đương nhiên bao nhiêu tòa nhà vĩ đại cũng chỉ như treo trong không gian, nhẹ hều phơ phớt như trong truyện thần tiên . Nhìn mãi cũng mỏi mắt . Gino tưởng như tháp cánh bay vụt ra khỏi công viên để xâm nhập vào thành phố . Vậy là nó thiếp đi trong giấc ngủ .

Sự thực Gino chỉ ngây đi trong giấc ngủ chập chờn . Nó mơ màng thấy kẻ qua người lại dừng chân nhìn, một trái bóng rớt kế bên và hai thằng chạy tới nhặt lên . Thấy hết nhưng muốn mở mắt ra xem cho rõ không nổi . Mơ thấy ấm nóng rồi ánh sáng nhạt dần dưới tàng cây râm mát . Trời đổ mưa lâm râm quần áo nó ướt sũng . Rõ ràng nó cảm thấy lạnh lạnh chừng có ánh nắng mặt trời rọi tới mới ấm áp trở lại song mệt quá hết dậy nổi .

Đúng là nằm một buổi mà cảm nhận đủ thời tiết bốn mùa ! Gino gồi đầu cánh tay nằm co ro áp mặt xuống thảm cỏ xanh đánh một giấc đã đời . Tưởng đâu ngủ được đến một năm nhưng sức tỉnh mới hay trời vừa chạng vạng tối .

Ngẩng mặt nhìn trời không thấy ánh nắng mà xanh ngắt hoang hôn . Cây cối công viên giờ này xanh thẫm, rậm đen . Điều này phải về nhà lẹ lẹ trước khi trời sập tối .

Gino rời công viên ra đường số 72 . Đường về nhà còn xa quá nó đâm lo: quen nhà, quen xóm rồi mà không thấy mặt mấy người thân trong nhà quả thật buồn . Có bao giờ nó đi một mình suốt

ngày thế này ? Cũng may lại có chiếc taxi trống rề rề chạy tới . Nó nhảy lên bám đằng sau và may nữa là ông tài xế cũng chạy về xóm nó .

Qua đại lộ số 9, rẽ vào đường số 31 chiếc taxi vẫn vùn vụt phóng . Bắt buộc phải xuống Gino bèn phóng đại một phát . Chân vừa đụng đất là nó nhảy tung phát nữa để giữ thăng bằng . Làm sao té nổi ? Hai chân nó nhảy như cheo .

Đúng lúc đó có tiếng phanh nghiêng ken két sau lưng . Đột nhiên Gino có cảm giác thân hình bay bổng . Nó bay thật, bay một quãng khá xa . Lúc hạ chân xuống thì đụng lề đường nhưng nó cho người tung lên thêm một phát . Khởi bị thương, khởi trầy trụa nhưng Gino hết hồn . Chút xíu nữa không nhảy kịp là nằm dưới gầm xe rồi !

Chùng nó hoàn hồn thì thấy một chiếc xe tổ bố nằm gác lề, hai bánh trên, hai bánh dưới . Một gã đàn ông cao lớn tông cửa vọt ra chạy tới Gino . Đầu hấn sói, cặp mắt xanh lơ lảo và chính hấn cuồng quát đến nỗi nó cảm thấy thương hại .

Gino nói ngay: "Không sao đâu ông" nhưng người lái xe vẫn cứ đỡ lấy nó đưa tay sờ soạng khắp người ý hấn xem có chỗ nào gãy xương không . Đâu có ? Cả người nó nguyên vẹn, chỉ có chiếc quần cao bồi rách tét ống bên trái . Máu tươm ra nhỏ giọt . Người lái xe hỏi hỏ hỏ dồn:

- Cháu ... cháu có sao không ? Cháu thấy trong người thế nào ?

Gino áp úng: "In hình chỗ đầu gối bị ..." . Hấn lệ làng cúi xuống nhìn và tìm ngay ra một vết tét máu đang rỉ rả chảy .

Thế là hấn ôm xốc nó lên như ẵm đứa trẻ thơ và cẩn thận đặt lên băng trước . Bà con xúm lại xem thì hấn gạt ra:

- Cô bác cho nhờ chút xiu ? Tôi chở thằng nhỏ đi nhà thương gấp

.

Xe ngừng trước nhà thương Pháp đường số 30 . Hấn kiểm chỗ đậu xe, châm thuốc hút, mắt vẫn không rời Gino .

- Bây giờ cháu nói thật đi, cháu có sao không ?

- Không sao .

Miệng nói vậy nhưng bụng cũng hơi run ! Suýt bị xe cán mà ?

"Để tôi xem kỹ thử" . Gino vén ống quần . Chỗ xây xát máu không chảy nữa, đóng cứng chỗ đầu gối . Nó hí hửng: "Cháu ít khi chảy máu lâu . Chút xiu là lành ngay" .

- Thôi, dù sao cũng phải vào nhà thương xem qua đã ...

- Cháu chịu thôi ... ở nhà thương họ bắt đợi lâu lắm, cháu phải về nhà ngay không mẹ cháu la chết . Cháu không sao đâu mà ! Và lại cũng tại cháu chạy bậy chứ đâu phải lỗi ông ?

Gino mở cửa xe bước xuống . Nó ăn nói chững chạc và ngang hàng cứ như người lớn, và nói là bỏ đi, bước thấp, bước cao .

Người lái xe ló đầu ra kêu:

- Ê, bé con !

Nó ngừng lại nhìn . Hấn chìa ra một tờ năm đô la, vẫy vẫy nó tới

. Gino lúng túng đáp:

- Thôi ông . Cháu không lấy tiền đâu . Lỗi cháu mà ?

- Cầm lấy đi, đừng làm tàng ! Bộ mày tính bắt bà già mi phải xuất tiền ra may đèn mày chiếc quần mới hả ?

Thái độ và giọng nói ông ta nghe được . Xem bộ người đang hoang . Lúc Gino cầm tiền hần hả hê nắm tay chặt, bắt xua một cái khen: "Đó, vậy có phải được không ?"

Có năm đô la trong tay, Gino hí hửng ra về . Bây giờ chỉ việc băng đại lộ số 9, đi dưới dạ cầu và dọc theo đường số 30 là tới đại lộ số 10 rồi . Rẽ cua là tới nhà .

Kìa thằng Sal đang chạy chơi tung tăng dưới đường, mẹ nó đang ngồi ghé đầu như thường lệ ngay trước lối vào chung cư . Cùng ngồi một chỗ còn có dì Louche và một bà nữa . Đi ngang lò bánh Gino thấy Octavia đang đứng bên quầy càrem nói chuyện với Guido . Hai chị em cùng thấy nhau nhưng cùng lờ đi . Nhưng muốn về nhà phải đi ngang chỗ mẹ nó ngồi . Mẹ nó kêu thì phải ngừng lại, bà ta không bức bối la lối như nó tưởng .

- Mày đây hả ? Tưởng mày đi luôn chứ ! Đồ ăn để trong bếp lò đó ...

Lucia Santa liếc nhìn chỗ khác, quay ra nói chuyện với Louche . Gino bước vào nhà dưới "Quái sao bà ấy không thấy mình chân đi khập khiễng kìa ?". Nhưng vậy mà lại đỡ . Nó từ từ lên thang . Chà, bây giờ mới thấy chỗ đầu gối đau ê ẩm . Miệng nó đắng

ng hét, nước bọt đi đâu hết ? Mắt nó nhìn cũng thấy yếu mà chân bước run run thật .

Thằng Vincenzo đang ngồi xem sách trong bếp . Thấy mặt Gino nó mau mắn mở cửa lò lấy ra mấy đĩa trứng, khoai tây đặt lên trên bàn . Nó còn chạy ra tủ lạnh xách vào chai sữa tươi . Gino bèn vồ lấy, tu ừng ực một hơi rồi mới ngồi ăn . Vincenzo hỏi:

- Mày đi đâu mà đi biệt một ngày vậy ? Ở nhà mẹ và chị Octavia lo quá . Còn anh Larry đi kiếm mày tùm lum ...

Gino chỉ "thế hả" cho có . Nhưng vậy là đỡ khổ rồi, có điều sao tối nay nó không ăn vào, chỉ được vài miếng . Để gác chân lên ghế thấy tê chồn bèn kéo quần lên xem . Ô hay sao lúc này không có gì mà bây giờ chỗ đầu gối loét ra lớn miệng thế này mà xung quanh sưng tím bầm ?

Vincenzo để ý thấy hấp tấp bảo:

- Ủa, sao vậy mày ? Lại đánh lộn ? Phải rửa ráy rồi rắc thuốc gấp . Cả mặt mày, tay mày cũng xây xát kia ...

- Đâu có đánh lộn ? Đụng xe ...

Nói có vậy đó mà Gino thấy ghen ngào muốn khóc .

Nó chạy tới lavabô rửa ráy, rồi ra ngoài phòng hạ giường xuống, cởi quần áo tính ngủ sớm . Người nó lạnh ngắt nhưng đắp mền lên là xong chứ gì ? Tắm giấy năm đô la lấy ở túi quần ra nó vẫn giữ đây .

Bỗng nhiên Gino thấy bụng còn cào, mặt nóng bừng bừng . Nó

nhớ lại giây phút chiếc xe lao tới đụng nó cái rầm bay lên trên lề . Thấy Vincenzo xề lại ngồi bên cạnh nó kể lể:

- Tôi vừa bị xe đụng thật đó . Thằng cha lái xe kẻ cũng tử tế, nó cho năm đô la đây này, còn bắt vào nhà thương nhưng tôi đâu chịu . Mình có sau đâu nào ? Huống hồ tại nhẩy bậy nên bị xe đàng sau đâm phải . Tờ giấy năm đô la tôi còn giữ đây này ...

Gino chìa tấm giấy bạc ra khoe . Bằng ấy tiền đâu phải chuyện chơi ? Vincenzo đã từng có năm đô la rồi chứ, bằng tiền vàng đảng hoàng của dì Louche cho buổi lễ Thêm sức, nhưng có mà đâu được xài ? Nó hỏi thằng em:

- Mà có tới năm đô la kia ? Mà dám xài, hay mà tính gửi mẹ ?

- Giỡn hoài ! Biết đụng xe bà ấy còn đánh chết luôn !

Tự nhiên nét mặt Gino nghiêm trọng hẳn . Nó nói rất đúng đắn:

- À này, xưa nay tụi mình vẫn mơ ước có tí vốn riêng để mua lave về bán kiếm lời ngon lành, phải không ? Bây giờ có năm đô la quá thừa rồi, tại sao ta không làm liền ? Mình bán được mà, biết đâu chừng phát tài lớn ?

Gino gãi trúng chỗ ngứa của thằng anh . Có tới năm đô la mua lave về bán thì hách quá rồi . Vincenzo bèn chộp ngay:

- Thật không ? Nếu mà tính làm ăn thật thì để tiền tao giữ cho ? Mẹ mà biết mà có tiền thì mẹ "giữ giùm" là một đấy !

- Đâu được bạn ? Tiền tôi thì tôi giữ chứ ?

Vincenzo sa sầm mặt . Vừa chạm tự ái vừa ngạc nhiên vì sao thằng này dám nghi ngờ vậy ? Xưa nay tiền nào Gino cũng đưa nó giữ hết mà, dù tiền bán nước đá hay tiền ăn bài cào . Bây giờ để nó giữ tiền đâu được ?

- Thôi mày để tao giữ, chứ tiền ở tay mày đến thua sạch ...

- Đâu được ? Tiền này là tiền ... đựng xe mà ? Mày có đựng xe không ... hay mày có đi cùng thằng bị đựng xe không ? Mày đứng về phe Octavia mà ? Cho mày "làm ăn" chung là tốt ... còn đòi giữ tiền !

Giọng Gino cay cú . Nó nằm bật ngửa ra gối xem kỳ quá !

Không hiểu tại sao nó trở chứng vậy kìa ? Thôi được, tiền nó cứ để nó giữ đi . Vincenzo thấy ghét quá, định bảo thằng "tiền này ... mày giữ đi ! Tao không thèm" . Bề nào nó cũng là anh mà ý kiến "làm ăn" là của nó chứ bộ ? Sau mấy phút suy nghĩ,

Vincenzo đành nhượng bộ:

- Thôi được . Mày muốn giữ lấy thì giữ . Nhưng chỗ đầu gối thế nào ? Có cần phải băng sơ sơ không ?

- Khỏi cần ! Mình bàn vụ làm ăn buôn bán đi ? Mày nhớ đừng nói hớ tiền đựng xe nghe ? Cứ bảo là ... trúng số đi .

- Đợi chút, để tao lấy giấy bút tính toán đàng hoàng .

Vincenzo hỏi hã đi lấy giấy bút . Tuy nhiên phải dọn dẹp chén đĩa, rửa ráy cho đàng hoàng đã chứ ? Đây là công việc của Gino, mẹ đã giao rồi . Nhưng bây giờ phải làm giùm nó vậy .

Lúc mang được giấy bút vào thì trời đã tối mờ . Nhìn kỹ trong bóng tối lờ mờ thì thằng Gino đã nằm lăn ra ngủ hồi nào ? Nó ngủ say như chết, tay thò ra khỏi mền và tấm giấy năm đô la nhàu nát đã nằm dưới sàn nhà !

Nhưng không, sao vẫn có tiếng gì vậy ? Tới sát bên xem kỹ mới hay thằng Gino tuy thiếp ngủ đi thật nhưng nó vẫn nức nở khóc, nước mắt đầm đề . Nó mê ngủ, hay nằm mơ thấy chuyện dữ ?

Tới lay người kêu tên nó mà Gino vẫn cứ ngáy đều đều . Không nức nở nhưng mặt mũi vẫn đầm đìa nước mắt .

Vincenzo cầm tờ giấy bạc, đứng bên giường đợi một lát xem nó có dậy và đòi lại không . Nó vẫn ngủ . Vincenzo bèn nhét tấm giấy bạc vào một khe hở bí mật ở vách tường .

Nó ra cửa sổ trèo lên ngòai nhìn xuống đường . Bây giờ đã mùa xuân thật nhưng trời còn lạnh, mấy bà hàng xóm đầu đã tụ họp nổi . Cả một khu phố yên tĩnh, ngay khu nhà ga xe lửa cũng lặng như tờ: khỏi có xe chạy, khỏi có tiếng sắt thép va chạm nhau .

Vincenzo ngoái cổ nhìn vào xem thằng Gino có gì không . Nó vẫn ngủ yên . Bèn nhắm mắt suy tính xem "làm ăn" cái nghề lave này cần những gì, phải khởi sự làm sao . Thằng Gino bày đặt đòi giữ tiền nhưng Vincenzo thừa biết người điều khiển sẽ là nó, không nó còn ai ?

Mario Puzo

Đất tiền đất bạc

Dịch giả: Ngọc Thứ Lang

Chương 9

Thời tiết tháng tám sương giăng mù mịt có nhìn rõ gì đâu ? Cây cầu sắt băng ngang đại lộ số 10 cũng chỉ thấy mờ mờ và phía dưới thì đen ngòm tưởng như vực thẳm chứ không phải dưới nó cỡ hai tầng gác là con đường lát đá xanh vừa đường ray xe lửa hai vạch sắt chạy song song .

Có chiếc xe ngựa ì ạch từ đường 28 tới chui dưới dạ cầu . Con ngựa màu nâu đỏ sộ kéo chiếc xe chở hàng bên trên chất đầy những thùng ván đựng đầy nho .

Khoảng giữa hai đường 30 và 31, xe ngựa ngừng lại . Gã đánh xe và chú em hì hục khiêng cỡ hai chục thùng nho đặt trước cửa một chung cư . Gã ngửa mặt nhìn lên, tay bắc loa la lớn:

"Caterina nho chở tới rồi . Xuống lấy nho" .

Một cánh cửa sổ tầng tư mở bật . Máy cái đầu con nít thò ra rồi đàn ông, đàn bà ... Lẹ quá, có mấy giây đồng hồ sau đã thấy họ

bay ra khỏi cửa . Gã đàn ông đi một vòng quan sát đồng thùng nho, dừng lại hí mũi vào cạnh thùng hít hà đánh hơi .

Hắn lên tiếng hỏi: "Nho mùa này tốt không cha ?". Gã đánh xe không buồn trả lời mà thông thả chìa tay ra hỏi tiền . Dĩ nhiên phải có ngay .

Mụ vợ hối hả cắt hai đĩa con canh chừng hai đầu và cùng với mấy đĩa khác hì hục khuân từng thùng vào chát trong nhà hầm . Ông chồng lấy tay nạy một miếng ván cạnh thùng móc ra một chùm nho tím sẫm ném thử . Vợ con mỗi người được phát một chùm nhỏ .

Chung cư nào chẳng có một người năm nào cũng mua bao nho làm lấy rượu chát ? Thùng nho vừa chát xuống là in như rằng vợ con người canh gác kẻ khiêng hùng hục, mỗi người một chùm nho đen nhăm nháp ăn chơi và ông chủ gia đình có quyền khoanh tay dựa lưng vào đồng thùng nhìn vợ con làm việc . Dĩ nhiên mấy anh hàng xóm nhà nghèo lại được dịp bu quanh trầm trồ khen nho tốt và bốc mùa này rượu ông chủ nhất định phải ngon . Chắc chắn sẽ có mục liếm mép thêm thưởng, tưởng tượng ra từng vò rượu chát đồ sộ đang xếp hàng nằm chờ trong nhà hầm .

Nhà thằng Gino sức mấy cất nổi rượu ? Do đó có xe nho là phải có mặt nó đứng xó rợ cạnh mấy thùng nho nhìn đỡ thèm . Nó đứng xem nho của nhà thằng Bianco nhưng cha con thằng này

bàn tiện nổi tiếng có mời ai ăn được trái nho bao giờ ? Cha nó có bao giờ móc ra được một chùm nho để mời hàng xóm "ăn chơi" . Ngay họ hàng bạn bè cũng khỏi !

Nhưng lão chủ lò bánh thì khác . Lão mập thù lù, đầu đội cái mũ thợ bánh màu trắng cao nghêu bước ra nhận ba chồng thùng nho thật cao, chất ngay trước cửa tiệm . Lão hô con nít tới, mở một lúc hai thùng, mỗi thùng lấy ra một mớ phân phát cho con nít mỗi đứa một chùm . Thằng Gino xông vào lĩnh phần gấp . Sau đó lão bảo: "Bây giờ khuân vào nhà hầm nghe ? Đứa nào làm giùm tao xong suôn sẽ có xăng ւ́ch ăn chơi !" .

Bọn con nít bèn ào ào xông vào như kiến tranh nhau thanh toán công tác nên chỉ loáng một cái đã không còn một thùng nào ngoài đường . Ba chồng cao như núi mà thằng Gino không lĩnh được tới một thùng !

Lão chủ lò nhìn Gino hỏi móc:

- À, cậu Gino đấy à ? Mạnh giỏi chứ ? Vẫn không khoái làm việc, ở không chơi cho sướng hả ? Vậy ngon ... nhưng cậu chịu phiền đi chỗ khác chơi chứ ? Có làm mới có ăn là lẽ tự nhiên . Gino uất ức nhìn lão . Đã định quay vào nhưng chợt thấy nó nhìn gườm gườm không hiểu sao lão ngừng lại nói:
- Ủa, hay mày cũng muốn làm mà chậm chân không tranh lại với tụi nó ? Mày nói thật không ? Nếu còn một thùng thì mày xông vào khiêng giùm tao ? Nếu vậy thì cho mày vào đi ...

Gino vào liền . Chùng đám khiêng đồ rầm rập trở lên cửa tiệm để lĩnh phần xăng ụch của ông chủ phát thì thằng Gino đã lững thững đi ra tay cầm bánh ăn ngon lành . Vừa ăn nho ngọt lịm xong đóp mấy miếng pizza này sốt cà chua vừa ngọt vừa cay vừa thơm ngon hết sảy !

Lúc trời tối sầm là bọn con nít ở trong lò bánh ủa ra và lâu lâu được đóp thả giàn thì hứng thú để đâu cho hết ? Chúng bèn chạy nhảy phá phách loạn cả đường phố, mòm đĩa nào cũng đỏ ngòm những sốt cà chua xem như bày quý một lượt . Thấy xe lửa chạy tới chúng ào ào tranh nhau chạy lên cầu nổi chui vào đám hơi nước giỡn chơi . Chùng thấy mặt chúng ló ra là chen chúc cùng với đám tàn than đỏ bay mù mịt . Chúng la hét cho tới khuya chưa đã . Đường phố tối thui thì chúng nổi lửa đốt . Biết bao nhiêu ván gỗ khai thùng nho liệng đầy cống rãnh, chúng chỉ việc nhặt chất chồng đống . Một vài thằng lớn đầu bật quẹt là cả xóm đại lộ số 10 bùng lên năm bảy đống "lửa trại" để bọn con nít tha hồ chạy tới vòng vòng, reo hò ầm ầm đến quá nửa khuya, thây kệ những bà mẹ ở trên lầu thò cổ ra ngoài cửa sổ réo gọi tên con ơi ới . Hai bên đường những tiếng kêu ơi ới đua nhau vang vọng lên nghe như chạy dài giữa khe núi hẹp .

Một mình chống tay lên bậc cửa sổ, lấy chiếc gối trần kê đằng hoàng, Lucia Santa đứng nhìn xuống từ tầng bốn căn nhà số 358 . Những gì phía dưới thoát sao khỏi cặp mắt mù ? Lucia thấy

từng đứa con mình cũng như đám con hàng xóm . Chúng xách từng chùm nho ăn, chúng giỡn chơi trên cầu, chúng nổi lửa trại, mù thấy hết . Bóng tối nó chập chùng ẩn hiện trong gió lạnh căm căm . Năm nay lạnh hơi sớm . Mùa hè ấm áp, mùa lý tưởng của dân nghèo thành phố đã thực sự qua rồi .

Mùa đông đến là bao nhiêu lo nghĩ . Tụ trường là phải lo quần áo đang hoang, khâu vá lại tề chỉnh cho đám con có đồ sạch sẽ, ấm áp để học . Phải có giày da cho chúng đi chứ thứ giày vải rách đã có băng keo dán đỡ làm sao chịu nổi . Đến tiền cắt tóc cũng phải lo, rồi áo lạnh, rồi mũ và găng tay dĩ nhiên lại phải mua mới hết . Chúng đâu biết giữ những đôi cũ năm ngoái ?

Cái lò sưởi chạy dầu là phải xách từ hàng ba vào đặt trong nhà, khoảng giữa phòng khách và nhà bếp . Phải xem lại có hư là sửa, ngoài mỡ dầu hôi phải mua trử, còn tiền đầu tiên ốm nữa, không có sẵn đâu được ?

Làm sao kiếm cho ra tiền xài ngân ấy khoản ? Đầu óc mù quay cuồng suy nghĩ và một ý tưởng chợt lóe lên ? Hay là hàng ngày bắt thằng Sal theo bọn chúng nó vô nhà ga "nhảy dù" than ? Đỡ lắm chứ ? Nhưng kẹt thằng khốn nhút nhát quá, nó không chịu "làm" ... như thằng Gino . Thằng anh bây giờ không "làm" được nữa rồi . Trông Gino đã lớn bộn, lớ quớ để chúng bắt được là lãnh đủ chứ không phải ... con nít làm bậy nữa rồi ! Nghèo phải tính toán khôn vậy chứ ?

Mụ chăm chú nhìn một đồng lửa . Có một thằng từ vỉa hè phẳng phẳng chạy xuống đường, lấy đà nhảy vọt qua đồng lửa như chơi . Thằng Gino nhà này chứ ai ? Chết thực, còn gì là quần áo ! Một thằng nhỏ hơn cũng bắt chước nhảy và hực đà, rớt xuống ngay cạnh đồng lửa, tàn than đỏ vung lên . Thằng Gino lại lấy đà trở tài cú nữa .

Lucia Santa rửa "Đồ súc sinh" rồi mụ chạy vào bếp xách cây tackeril vung vẩy chạy xuống . Đang đọc sách Octavia ngừng lên nhìn .

Lúc mụ ra tới cửa thì bắt gặp Gino đang biểu diễn cú thứ ba . Đúng là quả tang . Nó đang lơ lửng giữa đồng lửa, chợt thấy bóng mẹ là vừa đặt chân xuống vội chuồn gấp . Mụ vung cây roi . Gino bị một cú tackeril ngay lưng đánh đẹt, không đau lắm nó cũng ranh mãnh rú lên làm bộ đau đớn cho mẹ hả dạ rồi chạy vọt lên tầng .

Đến lượt thằng Sal . Nó cũng nhảy lửa và thấy bóng mẹ cũng lo chạy trốn . Chạy ngang mặt mụ, rõ ràng Lucia ngửi mùi vải cháy khét . Quất cho một roi mụ cố tình chậm tay một chút nhưng nó đâu lẹ làng bằng thằng anh nên vẫn lãnh đủ một roi la chói lói . Chừng mụ hí hục leo hết bốn cầu thang lên đến nhà thì cả hai thằng đã cởi quần áo xong và chui gầm giường trốn kỹ . Ít ra tụi nó cũng chẳng dám hó hé cỡ nửa giờ . Cho nó xong một ngày, ít ra cũng qua được một ngày vô sự .

Mụ bảo Octavia "Thôi nghỉ đọc sách đi . Mi lo cho bọn nhỏ giùm tao cái !". Octavia gật đầu làm liền . Xưa nay nàng vẫn mau mắn giúp đỡ mẹ, nhất là vào những tối chủ nhật . Một tối thiêng liêng trong tuần, một tối nghỉ ngơi thoải mái .

Nàng vào phòng tắm dọn dẹp mấy cái quần áo khô cất đi, cọ bồn đằng hoàng, mở nước nóng xong xả mới cúi xuống gằm giường kê hai thằng nhỏ ra . Chúng lóp ngóp bò ra, thằng Sal vội nhón nhắc hỏi: "Mẹ còn la không ?" Octavia bèn nờ trước:

- Hiện giờ thì hết ... nhưng tội bây mà lộn xộn là bảo đảm còn tackeril nữa kia ! Bây giờ hai thằng lo đi tắm ngay, phá phách nhau là chết đòn !

Lucia Santa lo làm cơm tối dưới bếp . Có thằng Vincenzo xem hát bóng về dọn bàn ăn phụ . Nó sẽ tắm sau . Tối nay phải lo xong quần áo mùa lạnh cho con nít . Lúc ở phòng tắm ra Gino và Sal xúng xính áo thun dài tay quần dài . Mấy cái cặp táp cũ năm ngoái cũng được moi ra sửa sang lại .

Tối nay cả nhà ăn xăng uých với thịt viên đánh sốt cà chua .

Lucia Santa đã có lệ có sốt cà chua là bỏ béo rồi, khỏi phải uống sữa . Uống nước ngọt đủ rồi !

Sau khi cơm nước xong, Octavia lãnh nhiệm vụ "huấn thị" bọn con nít trước khi chúng tựu trường . Cái vụ nghe giảng này Vincenzo, Gino và Sal vẫn bị hoài !

- Tội bây nghe tao nói đây . Niên học tới là không thể lạng quạng

được . Tụi bây phải có điểm cao mà hạnh kiểm cũng phải khá nữa . Vincenzo năm vừa rồi cũng đỡ ... nhưng năm nay lên năm thứ hai rồi . Muốn bỏ được lên đại học nhà nước khỏi tốn tiền là phải ráng ngay từ bây giờ .

Điều đó Vincenzo biết lắm . Lên đại học mà phải chi tiền thì sức mấy nó được học tiếp ? Tiền đâu ra ? Chỉ sợ vừa xong trung học phổ thông đã phải bỏ học đi kiếm ăn rồi . Tuy nhiên nó đâu biết chị Octavia đã tính xong vụ này kể cả tiền bạc cũng không ngại lắm . Thằng Vincenzo thế nào cũng được lên đại học . Bằng không nàng đâu chịu từ bỏ giấc mộng trở thành cô giáo ?

Quay qua Gino nàng nồ mạnh hơn:

- Thằng Gino mà điểm hạnh kiểm bết như năm rồi là tao đánh như đòn mà còn tống vào nhà thương điên đấy ! Học hành cũng phải chăm chỉ hơn bằng không thế nào trước sau mà cũng đến vào trại Giáo Hóa để mang tai tiếng cho cả nhà .

Octavia nồ hơi quá đáng . Thực ra hạnh kiểm thằng Gino đâu đã đến nỗi tệ vậy và làm gì đến phải vô trại Giáo Hóa ? Mà học hành nó cũng đã lọt xuống hạng "ngu dốt" bao giờ ?

Tuy nhiên mấy đứa nhỏ vẫn chăm chú nghe . Em bé Lena đang nằm trong nôi cũng bò dậy đòi ra ghế ngồi và được chị bế vào lòng để tiếp tục dạy dỗ thằng út .

- Thằng Sal năm rồi học không tệ ... nhưng năm nay lớp khó hơn nhiều nghe . Bài vở về nhà đã có tao giảng lại, chỉ cần mà chăm

chỉ chứ tao dạy đâu có thua mấy cô giáo mày đẳng trường ?

Đừng lo !

Có điều này tụi bây phải nhớ kỹ: Tao đi làm về là phải thấy tụi bây ở nhà chứ không có lêu lổng chơi ngoài đường đến tối nghe . Cỡ sáu giờ chiều mà tụi mày còn la cà đi chơi là chết đòn . Không chơi bài và đùa giỡn trước khi học bài xong và trả bài cho tao kiểm soát lại nghe . Ba thằng phải chia nhau việc rửa chén giúp mẹ, mỗi đứa một ngày .

Nếu Octavia tự đề cao "không thua gì mấy cô giáo" quả có tự phụ hơi con nít một chút thì trái lại lời cảnh cáo của nàng không phải giỡn chơi hoặc lớn lối chút nào . Nàng quắc mắt nạt thẳng cánh, rõ ràng là "dám làm" chứ chẳng nói suông . Ngay bé Lena cũng nhột nhạt kia mà ?

- Thằng nào không lên lớp, ở lại một năm đừng có trách tao ác . Tao giết . Đừng để cả nhà mang xấu vì một đứa, nhớ đấy . Tụi mày được cho ăn học là để mai sau nên người đàng hoàng chứ không phải mặt đời ngu dốt ở cái xóm tồi bại này nghe chưa ?

Thấy Octavia nói quá hăng, nhất là câu cuối cùng nghe không lọt tai chút nào mẹ Lucia phải lên tiếng:

- Thôi, mi nói vậy quá đáng . Đủ rồi ! Mi làm như tụi nó sắp sửa lên đường ra mặt trận không bằng .

Sau đó chính mẹ "giảng bài" tiếp:

- Còn mấy thằng lêu lổng ma-cà-bông nghe đây . Chính con mẹ

chúng mày đâu có được điểm phúc cấp sách đi học ? Tao dám bỏ hết mọi thứ nếu hồi đó được đi học sơ sơ, đọc thông viết thạo thôi ! Phải con nhà giàu mới đi học nổi, bên xứ sở mình vậy đó . Bằng tuổi tụi mày tao đã phải đi chăn dê, đi đào khoai, hốt phân . Ở nhà thì làm bếp, giặt giũ, lau nhà chứ có bao giờ dám mơ tưởng đến chuyện đi học ? Còn thằng cha tụi bây nếu hồi đó được đi học thì đâu đến nỗi chịu ngu dốt làm cu ly và biết đâu chừng không đến nỗi cuồng trí ? Vậy tụi mày giờ được đi học phải tự hiểu là có phúc lắm . Bằng không hiểu là tao sẽ dạy cho hiểu bằng roi . Có tackeril đây .

Thằng Sal giương mắt nhìn mẹ . Gino và Vincenzo cũng hơi ngán, và thậm thía phần nào chứ ? Tự nhiên thằng Sal đâm hoảng, nhìn ngớ ngẩn hỏi một câu, xem bộ nó sợ sệt nên cả Lucia Santa và Octavia cùng phát bật cười .

- Mẹ à ... lỡ con không học nổi thì sao ? Nếu con không đủ sức, học không vào chẳng hạn ? Đâu phải lỗi ở con ?

- Mày yên chí đừng lo ! Nhà này không đưa nào đến nỗi ngu dốt vậy đâu . Miễn mày ráng sức là đủ . Tao sẽ chỉ bảo thêm cho . Hồi học trung học phổ thông tao học thông minh nhất lớp chứ bộ ?

Hai thằng Vincenzo, Gino thấy chị xem bộ muốn giỡn bèn cười ha hả . Cặp mắt Octavia đã muốn quắc lên nhưng nàng mỉm cười viện chứng có "Có phải vậy không mẹ ?"

Đối với mấy đứa nhỏ học dốt này có dọa dẫm bao nhiêu cũng chẳng bằng nêu một tấm gương học bảnh của chính người trong nhà . Nhưng có một lời đe dọa ghê gớm mà chúng nó ngán rõ: "Đứa nào bị ở lại đừng trách tao áo . Tao giết" . Tụi nó dư biết Octavia không nói chơi .

Lucia Santa nhìn con gái . Mụ đâu đã quên Octavia vốn ham học lắm và xem việc học vô cùng quan trọng . Phải nói là nhờ vậy cô gái cũng có Mỹ hóa mụ cũng bỏ qua . Xưa nay mụ kỳ thói trèo đèo, mơ mộng quá cao xa, xét vì từng thấy trước mắt thiếu gì cảnh "trèo cao ngã đau" . Thà là thấp thỏi một chút mà an toàn còn hơn ham lên cao cho lắm chừng thất bại là thất bại quá nặng, hết đường gỡ . Có điều trường hợp Octavia khác, mụ thấy cần phải xác nhận giùm nó mới hợp lý . Mụ bảo mấy đứa nhỏ:

- Đúng, Octavia học rất bảnh . Nó dư sức làm cô giáo nếu thằng cha chúng mày như người ta ...

Thằng Gino chột ngược mắt nhìn sững nên mụ nhìn nó như có ý nói cho một mình nó nghe:

- Phải chi cha chúng mày cũng đi làm ăn như người ta nuôi nổi gia đình thì con Octavia còn được đi học nữa chứ . Nhưng chính hần có nghĩ đến ai đâu ? Còn mày, thằng mất dạy kia, mày cứ bắt chước thằng cha mày đi . Mày phá hại không ! Như lúc này mày xón xác nhảy đồng lửa biểu diễn, mày có thương tiếc gì áo quần ? Mày còn bày điều cho thằng Sal ... và lại đến tao phải may

quần mới cho nó . Thấy chưa quân súc vật ? Mà có nghĩ gì đến ai đâu ? Tao cho mày hay ...

Lần này Octavia cắt ngang lời mẹ:

- Thôi, mẹ nói với tụi nó điều đó làm gì ? Chỉ cần cho tụi nó biết trước việc học hành quan trọng cho tương lai thế nào . Tụi mày lo học bây giờ thì mai sau nên ông nên thầy . Bằng không lại đến phu khuân vác bến tàu ... hay dân hỏa xa hạng bét như thằng Larry . Cho tụi mày hay ...

o o o

Đám con nít đi ngủ hết, Lucia Santa mới lo đi ủi bằng hết đồng đồ để còn khâu vá nhiều thứ . Nhìn chồng áo quần cao ngất thấy sợ luôn ! Octavia đặt cuốn sách trên bàn để dựa vào hũ đường ngồi đọc chăm chú .

Đêm về yên tĩnh quá . Lâu lâu mới nghe tiếng bọn con nít trở mình cọt kẹt ở giường ngoài . Cả hai mẹ con cùng cảm thấy hài lòng vì đám con nít nhà này còn dạy bảo được . Ít ra cũng phải vậy ! Hai mẹ con phải dựa lưng vào nhau để nuôi nấng, gánh vác cả gia đình . Octavia là đứa con ngoan biết đặt gia đình trên hết song nó đâu có thiếu cứng rắn ? Nó lại biết chỉ huy và trợ giúp đắc lực cho mẹ nên có nề vì nó cũng phải, dù ở nhà này dĩ nhiên chẳng ai bằng mẹ !

Dù không ai nói ra, nhưng hồi này cả hai mẹ con cùng đỡ khổ, đỡ thắc mắc sau ngày ông cha ghe phải vào nhà thương . Hấn đi như thế còn là may, để hai người đàn bà rảnh trí lo lắng cho cả một gia đình ngần này người .

Lucia Santa đứng dậy đi pha cà phê lấy . Mụ biết Octavia mà đã chúi mũi vào cuốn sách thì chẳng thiết đến cái gì ! Mụ lấy làm lạ không hiểu trong mấy cuốn sách chứa đựng những gì, nói những điều gì mà con nhỏ ham xem đến thế ! Mụ chịu không hiểu nữa và phải chi còn ít tuổi thì không ganh tức với nó cũng tiếc rẻ mình không biết chữ mà đọc .

Bề nào cũng lớn đầu rồi, tối ngày làm quần quật không hờ tay lại toàn những việc không làm không xong thì mụ còn lòng dạ nào để bực bội tiếc rẻ chữ nghĩa là những thứ mụ chưa biết mùi vị nó ra thế nào . Có những thú vị mụ từng được nếm mùi rồi, mát mát hết có tiếc rẻ cũng chẳng được nào ! Chịu, chẳng thể làm gì được kia mà ! Lucia tự nhiên nhăn mặt vì ý tưởng đó mà cũng vì hơi nước sôi bốc phì phì .

Mụ mò ra đầu hàng ba mở tủ lạnh lấy chai sữa tươi và một miếng dăm bông rắc nhiều tiêu từ Ý nhập cảng mà Octavia rất khoái xưa nay . Xem nó có ăn không chứ hồi này gầy đi trông thấy .

Đúng lúc ấy rõ ràng tai Lucia Santa nghe có tiếng chân ai bước lên thang gác . Để ý vậy chứ thôi chứ có ai lọt nổi vô nhà này, ở

tuốt tận tầng tư ? Cùng lắm chỉ có thể lên tới tầng dưới ... vì lên đây có mở được cửa thì không lẽ thoát ra được nóc nhà ? Dù cửa có mở hứng chút gió để ủi đồ cho đỡ nóng thì cũng chẳng ai dám . Hai mẹ con cứ việc ngồi thản nhiên ăn bánh mì dăm bông uống cà phê .

Nhưng tiếng bước chân mỗi lúc một gần rồi cái đầu sói của mẹ Louche chậm chậm thò lên đầu cầu thang . Mẹ Louche bước chân vào, miệng lèm bèm chửi thề bằng tiếng Ý .

Chỗ thân tình quá rồi, giữa Lucia Santa và bạn già Louche miễn cái vụ chào hỏi xã giao . Mẹ Lucia lấy thêm ly tách ra rót cà phê, thêm bánh mời khách ... dù biết Louche xưa nay quen lệ ăn uống cu ky, chẳng dùng bữa với ai bao giờ . Mẹ cất tiếng hỏi đùa:

"Thế nào, mạnh giỏi chứ ?"

Mẹ Louche vùng vằng khoát tay, mặt nặng ra vì câu hỏi xỏ cái điệu "mày biết tao sắp chết đến nơi còn mạnh giỏi cái nỗi gì ?".

Cả ba người nín thinh . Rút cuộc Lucia Santa lại phải mở lời:

- Chao ôi, đến sợ cái ngày tự trường ! Bà đặt làm chi không biết ? Con cái thì ăn mặc cứ như Tổng thống còn mẹ thì quần quật giặt ủi như một con mọi thế này !

Mẹ Louche lại ậm ừ xua tay như không muốn cho lại gần mấy người sống buông thả chỉ biết ham vui . Mẹ từ tốn cởi chiếc áo ngoài, cởi luôn chiếc áo len dài có hàng nút chạy xuống tới đầu gối .

Có mặt bà già khó tính này, Octavia đành bỏ dở trang sách, sợ mụ bắt lỗi con nhà vô phép . Nàng đứng dậy lo ủi đồ giùm mẹ, ủi chậm chậm cho có lệ thôi . Cuốn sách để ngửa trên bàn mụ Lucia còn phải gấp ngay lại sợ con nhỏ đang mê xem dám vừa ủi đồ vừa liếc chùng lăm .

Thấy điệu bộ mụ, Octavia biết ngay dì Louche sắp có chuyện nói với mình . Chắc phải chuyện trò với con nít ? Quả nhiên mụ hỏi bằng giọng kẻ cả:

- Này nhỏ, trọn ngày hôm nay mi có thấy bóng dáng thằng em bộ trai của mi mò về nhà không ?

- Thừa dì không .

Octavia trả lời ngoan ngoãn dù xưa nay nàng kỵ lời hỏi trích thượng này lắm . Nếu người hỏi không phải dì Louche, bồ ruột của mẹ nàng mà cũng là người thân nhất của gia đình nàng thì chắc chắn Octavia đã cho một bãi nước bọt vào mặt . Nhất là mấy mụ xồn xồn vô duyên xóm này động nói với mấy đứa lớp tuổi nàng là ưa lên mặt người lớn, ra điều "Mấy con nhỏ này chưa biết cái mùi đời nó ra thế nào" thì kẻ như vẫn con nít vậy !

- Còn Lucia thế nào, có thấy không ?

Bà mẹ Octavia lắc đầu là mụ Louche dòn một hơi, giọng đánh đả gay gắt làm người nghe phải e ngại không biết chuyện gì đã xảy ra .

- Cũng không biết ? Vậy có nghĩa là cái thằng ranh mười bảy

tuổi đó ở xứ sở này tha hồ tự do ... nó làm gì khỏi cần biết ! Mà chị cũng chẳng cần lo cho nó nữa .

- Có chuyện gì đây ? Cái thằng đốn mạt đó có đêm thứ bảy nào chịu ngủ nhà đâu ?

Mụ Louche cười hăng hắc:

- Có chuyện gì hả ? Phải nói cả một vở kịch mới đúng và cũng theo lối Mỹ ... bà mẹ bao giờ cũng biết sau hết mọi người . Đừng lo, con chị không sao đâu ! Vẫn khỏe mạnh như thường và chàng hiệp sĩ đẹp trai của chị còn gặp một nàng tiên trong mộng còn đẹp hơn nữa . Xin ngỏ lời mừng chị sắp có một cô con dâu hách . Hách như đám cưới lối Mỹ vậy !

Quái, mụ nói xa xôi văn vẻ ... chẳng hiểu gì ! Hai mẹ con Lucia Santa ngơ ngẩn nhìn nhau . Vì Louche mới đầu nói nghe ghê lắm, làm như mụ sắp nổi giận tới nơi . Vậy mà càng có vẻ giễu cợt, như muốn chọc cười vậy . Chính mụ lại cười trước hết, cười rung cả người, cười gập đôi người lại .

- Xin lỗi phải nói dài dòng ... chỗ chị em với nhau Lucia chẳng lạ gì tôi với chị cũng như một . Có điều lần này thằng Lorenzo nhà chị quá quắt . Nó quá quắt ... quá lắm !

Louche khựng lại vì Lucia Santa mặt lạnh như tiền, cặp môi mỏng mím chặt lại . Giận dữ đến thế là cùng nhưng mụ cố nén xuống làm bà bạn già hết dám cười mà phải vội vàng nghiêm nét mặt . Cười sao được nữa khi chỉ vì mình mà có một người mẹ

đâm lo lắng ?

- Có một thằng con được đàn bà con gái mê lên mê xuống như thằng Larry không lẽ chị bắt nó chết hay để chúng giết ? Nó đâu phải thằng hư hỏng ? Nó là thằng ngon lành chứ bộ ? Bằng không nó sức mấy mang lại hạnh phúc cho cả hai vợ chồng nhà Cinglata ? Mụ Cinglata hai chục năm nay đâu có chữa đẽ ... còn thằng chồng thì hai đời vợ, bốn mươi năm làm chồng cả thấy mà đâu có được làm cha bao giờ ? Bây giờ bỗng mụ vợ có bầu thì không phải là phúc đức quá sao ? Cái đó là phải cảm ơn trời đất . Nói đến trời đất, Louche tự nhiên phải khẽ cúi đầu nhưng mụ chỉ làm bộ vậy để cười ha hả:

- Nhưng kẹt ở chỗ thằng chồng không chịu tin trời ban ơn mà nhất định phải là người . Một người có dịp gần gũi mụ vợ nên lão Cinglata tính tạ ơn bằng một mũi dao ! Trong khi đó mụ vợ lại mê thằng Larry quá, dám nghĩ tới việc vợ chồng đang hoang, chính thức ăn đời ở kiếp với nhau thì ... chị nghĩ xem có tởm không ? Đàn bà con gái nước Ý mình có bao giờ dám vậy ? Sang đất nước này mới đổ đốn .

"À, con mụ Cinglata khôn nạn thật ! Rồi mày sẽ biết tay tao" .

Lucia Santa rửa ngăm, xích gần tới để bà chị Louche kể tiếp:

- Người kẹt trong vụ này lại là thằng Larry nhà chị mới khổ, chị nghĩ xem ... con khôn chỉ rỉ tai chồng một câu thôi là chết thằng bé ! Trường hợp nó không chịu là chắc chắn vậy . Nếu có chịu

thì con đàn bà điếm đàn ông đó sẽ cho thằng chồng già một liều thuốc độc cấp kỳ . Rồi hai đứa sẽ dắt tay nhau lên ghế điện chứ thoát sao nổi ?

Chị thấy chưa, Lucia ? Nguy hiểm cho thằng Larry chưa ? Nào ngờ thằng con chị khôn quá đi ! Xưa nay nguyên tắc của nó là không làm mất lòng ai, không từ chối ai bèn có ngay một giải pháp tuyệt vời . Nó lấy vợ ! Hay tuyệt !

- Thằng Lorenzo nhà tôi lấy vợ ? Nó lấy ai ?

- Khoan đã ... Nó cấp tốc lên xã Tây làm hôn thú, nó lấy một con nhỏ cũng người xứ sở mình, từ hồi còn kẹp tóc ở trong nhà nhìn ra thấy anh Larry cười ngửa đêm đêm đã phải lòng rồi ! Lạ lùng ở chỗ hai đứa chưa chuyện trò, hẹn hò đi chơi bao giờ ... có ai biết chúng quen nhau đâu ? Con nhà Maronozzi bên đường số 31 chứ ai ? Nhà nghèo nhất nhưng đàn ông thì chẳng ai bằng . Thấy thằng con chị ghê gớm chưa ? Nó làm một tu sĩ cũng còn được !

- Nhưng con nhỏ tính nết thế nào ? Có ngoan thật không ?

Louche cười hề hề:

- Cái đó theo tôi khỏi hỏi ! Một thằng như Larry chừng lấy vợ có bao giờ chịu chọn thứ gái mất nết ? Chỉ những thằng như nó, những thằng con trai gái chạy theo lu bù mới biết chọn vợ ngoan . Nó đã chịu là yên trí, khỏi có vụ lấy vợ thừa !

Nghe chuyện vợ con của thằng Larry, Octavia sùng quá . Nó ầu

tả đến thế là cùng ! Chơi bời bừa bãi thấy ghê ... mà lấy vợ sao nó dám tính liều, muốn lấy là lấy dễ dàng được như vậy kia ? Đâu phải nhà nghèo mà tôi bại vậy ?

Octavia không hiểu sao bà mẹ tính nét khó khăn là thế mà nghe vụ Larry cưới bừa con vợ lại không nói năng gì ? Kể như vô hại mà xem bộ còn vui vẻ mới lạ ! Nàng đâu đã đủ tư cách, đâu đã hiểu chuyện đời để chấp nhận cái "tin mừng" bất thành linh của Larry ? Dù có đột ngột bừa bãi và chẳng ai chờ đợi thật nhưng cũng vẫn là một tin mừng chứ ? Chẳng hơn là lâu nay Lucia Santa vẫn nơm nớp chờ đợi một tin buồn rụng rời vì thằng con đang điếm có thể chúc bất cứ một bất hạnh nào sao ? Nó dám bị đâm chém tù tội, đầu độc hay tai nạn như không ! Dám ghế điện nữa kia ... Cái gì cũng có thể lắm, dễ lắm ...

Octavia đâu biết những nỗi lo sợ của bà mẹ lỡ có thằng con lớn "lả lướt" . Với Lucia Santa thì thà nó làm bậy ! Thằng Lorenzo dám lấy vợ người ta, dám cưới một con Ái Nhĩ Lan mà nó cũng dám rước một con điếm về làm vợ lắm chứ ? Thiếu gì đám cưới nhà nghèo đã được tổ chức hồi hủ vào giờ chót cho xong ? Nếu có mất mặt thì đảng nhà gái lãnh đủ chứ nhà trai có sao đâu ! Đúng thế, nhưng nhà trai hay nhà gái Larry làm cú này cũng bậy ! Octavia phải hậm hực kết luận: "Thằng mất dạy !".

Xem, Lucia Santa phát cười ha hả . Cứ nghĩ đến cả hai vợ chồng Cinglata cùng bị nó cho de là mù chịu rồi ! Mụ vui vẻ hỏi

Louche:

- Bây giờ chị có biết thằng con bồ trai của tôi nó ở đâu không ?

Bà bạn già cười tinh quái:

- Khoan, nghe tôi kể đã nào . Biết sao không ... bây giờ thằng cha Cinglata lại tin cái bầu là của nó ! Dễ hiểu quá mà ? Một thằng đàn ông mà vui lòng để cho con vợ nắm đầu thì nó muốn xách tai bắt đi đâu không được ? Nhưng vụ đó kể bỏ . Vấn đề đáng ngại là bên nhà gái kia . Họ nghèo thật nhưng họ đâu có hèn ? Gả con mà chịu tai tiếng là "gỡ thế bí" giúp thằng con chị thì ai người ta chịu, nhất là bà sui gái ? Giấu giếm sự thực với mẹ là không xong rồi ...

Lucia Santa gạt đi ngay:

- Cái đó dễ . Bọn nhà nghèo mình hiểu nhau . Tôi cũng nghèo và cũng chẳng chịu hèn, chẳng chịu mang tai tiếng mà ? Do đó tôi nói được chắc . Có điều phải biết thằng Lorenzo với con vợ nó hiện giờ ở đâu chứ ?

Mẹ Louche chẳng để chờ lâu mà đứng phắt dậy, tắt tả đi ra thò đầu xuống thang lầu la lớn:

- Lorenzo, Lousia đâu ? Tụi bây lên đi ...

Vậy là tụi nó đã chuẩn bị để xuất hiện rồi . Trong khi chờ đợi thì mỗi người mỗi ý nghĩ . Mẹ con Octavia chỉ nghĩ đến khía cạnh tài chính của vấn đề . Nghĩa là tiền !

Đầu óc Lucia Santa làm việc nhanh lắm . Chưa lấy vợ nó đưa về

đủ lương ... nhưng từ bây giờ thì sức mấy ? Hụt tiền nhiều quá !
Nhưng thằng Lorenzo phải hiểu hoàn cảnh nhà đông em nhỏ chứ
? Lấy vợ thì được nhưng chưa có con bắt buộc nó phải chia
lương để giúp mẹ nuôi em chứ ?

Nó mà không chịu đóng góp thì mẹ làm liền ! À còn chỗ ở thì
tầng hai này sắp trống một căn . Hai vợ chồng nó dọn tới thì tiện
quá . Dễ kiểm soát nàng dâu mới chạy qua chạy lại thật là gần
mà trông nom cho chúng luôn thể càng hay . Nhấp nháy là chúng
có tí nhau và phen này lên chức bà nội nhanh chẳng trật đi đâu
nổi .

Vả lại Lucia Santa cũng nôn nóng muốn thấy mặt nàng dâu,
muốn biết người ngợm nó như thế nào mà có thể khiến "cá mắc
câu" . Thằng Lorenzo đâu phải tay vừa ?

Dĩ nhiên Octavia cũng suy tính như mẹ . Nàng thấy thằng em
mất dạy quá . Nhè đúng lúc nhà đang cần tiền nhất thì nó hời hả
tách ra ở riêng . Vậy là trốn nợ, trốn trách nhiệm còn gì ? Xét ra
dám có quyết định lấy vợ chỉ vì bà mẹ độc tài quá . Larry vừa bị
hạn chế tự do mà lương lãnh bao nhiêu phải "đóng" cho mẹ gần
hết . Nên nó muốn thoát ly ... chứ ở lại chỉ thêm khổ ! Nếu vậy
lát nữa gặp mặt nó phải bảo thẳng cho nó biết . Nó đi thì còn ai
gánh chịu cả cái gia đình này, ngoài nàng ?

Louche cũng có ý chờ chứ ? Có bao giờ mẹ có ý xấu với gia đình
này đâu ? Nhưng một vở kịch bi hài đặc biệt như thế này thì mẹ

khoái chứng kiến bằng thích . Để chờ xem sao ...

Đầu thằng Larry với mái tóc đen đen thò lên trước . Con vợ nó chắc đi sau, nhưng bị che khuất hết . Thấy mặt thằng Larry là thấy nụ cười . Nó ưa cười một cách rất tự tin nhưng tối nay rõ ràng ngập ngừng, e ngại . Bà mẹ đang chờ đợi bèn đứng lên nở nụ cười khoan dung, tha thứ .

Larry vội nhanh nhẩu giới thiệu, đưa con nhỏ đứng nép sau lưng ra:

- Mẹ, chị ... bữa nay con đưa vợ con về . Còn Lou, đây là mẹ anh và đây là chị Octavia .

Mụ Lucia Santa đứng lên đón con dâu, ôm hôn thân mật và kéo ép ngồi xuống ghế . Octavia nhìn con nhỏ và tự nhiên thấy thương hại nó quá: khuôn mặt trắng xanh xinh xẻo, đôi mắt to đen mở lớn và khổ người nhỏ nhắn trông rõ ra con nít, chưa lớn hẳn . Như vậy đó mà nhè làm vợ thằng Larry thì chết rồi ! Làm sao nắm nổi thằng chồng khi chính cuộc đời mai sau cũng chưa biết ra làm sao ?

Thằng Larry đứng lên xem đồ sộ hẳn, người chắc nịch, mái tóc xanh đen . Nhưng tình cảnh nó cũng đáng thương lắm chứ ?

Thích tự do mơ mộng mà nhè "cột cuộc đời" vào một con vợ là thôi hết bay nhảy . Cuộc đời kể như bế mạc từ đây .

Octavia làm sao quên nổi hình ảnh thằng Larry đêm đêm cười con ngựa ô dọc theo đại lộ số 10, móng ngựa gõ chan chát trên

đường đá lâu lâu đục đường sắt tóe lửa . Nó nghênh ngang chỉ mơ tưởng mai sau giàu lớn ! Bản chất tốt thấy nhà nghèo là tự động lo bỏ học sớm để đi kiếm tiền phụ với mẹ nuôi các em . Chỉ vì vậy mà đời nó sau này hẳn chịu thiệt thòi, không đủ vốn để tranh sống với thiên hạ . Giờ đây có vợ là sẽ có con, đời nó sẽ vùn vụt như bóng câu qua cửa sổ, trung niên rồi già lão mấy hồi ? Không biết còn giữ nổi đầu óc mơ mộng nữa không ?

Hồi còn nhỏ Octavia cũng thương Larry thật tình chứ ? Bây giờ thấy con vợ còn con nít của nó, nàng cũng đậm thương hại . Nàng hôn thẳng chồng thân mật vào hai bên má và khi ôm hôn con vợ nàng thấy con nhỏ hoảng sợ tới cứng cả người .

Tiện bữa cơm vợ chồng Larry ngồi ăn luôn . Cả nhà tính toán lo sắp xếp chỗ ăn chỗ nằm cho vợ chồng son trước khi muộn được căn nhà ở tầng hai . Thấy cả nhà vui vẻ, Larry đậm hứng chí cười nói luôn miệng xem như không hề có chuyện gì xảy ra . Giữa lúc đó thì Lousia tự nhiên ôm mặt khóc nức nở . Nó bảo phải về nhà hỏi mẹ, không dám ở lại .

Thương tình Lucia Santa an ủi:

- Con đừng lo ... Để mẹ cùng đi về . Đằng nào thì mẹ cũng phải tới thăm mẹ con . Sui gia mà ?
- Mẹ à ... con phải đi làm khuya . Mẹ đi với nhà con, sáng mai thế nào con cũng tới mà ?

Lousia nhìn Larry sững sờ, ngạc nhiên không hiểu tại sao thì

Octavia gất lên:

- Sao lại sáng mai ? Mà kỳ quá, Larry . Lấy vợ mà không nghĩ nổi một ngày sao ? Mà phải đi với mẹ đưa Lousia về nhà nó rồi chồng đâu vợ đây chứ ?

Con nhỏ ngại ngùng mở lớn mắt nhìn chị Octavia . Thằng Larry cười cười: "Làm gì mà ghê thế chị ! Em muốn anh cùng về không, Lou ?" . Con vợ gật đầu gáp . Nó ôm vai vợ như sẵn sàng che chở nó: "Được, về thì về ..."

Lousia đáp: "Cảm ơn anh" làm Octavia cười ồ lên . Bà mẹ đưa mắt nạt làm nàng càng thấy vô lý . Đáng lẽ bà ấy phải giục Larry chứ đâu đến nàng ? Nàng hiểu tại sao khi bà mẹ từ tốn bảo nó: "Lorenzo ... con nên đi cùng một thể thì hơn" .

Có bao giờ Lucia Santa nói với thằng con trai khách sáo, mềm mỏng như vậy ! Điều này là bà ấy từ nay trở đi không muốn xem Larry như trước mà đặt nó ra ngoài vòng kiểm tỏa của gia đình . Không phải giận dữ, ghét bỏ mà thằng Larry đã bị mẹ gạt ra, xem như một gánh nặng không mang nổi nữa còn phải để sức lo những gánh nặng khác .

Lúc họ đi hết, Octavia tự nhiên thấy chán nản quá ! Chán đến hết muốn đọc sách, bao nhiêu đồ ủi lấy ra ủi bằng hết .

oOo

Sáng hôm sau thức dậy thấy giường anh Larry bỗng có cô nào ngủ chung, mái tóc đen dài xõa ra, Gino chỉ đứng nhìn, không

ngạc nhiên lắm . Đời này thiếu gì cái lạ lùng hơn !

Nó thấy anh Larry khác hẳn và cô kia cũng có vẻ lạ quá . Hai cái mặt lộ ra trời lạnh thế này xem trắng bệch thấy sợ như thầy ma, chắc vì ngủ mê mệt quá khỏi biết trời đất gì . Hai mái tóc cùng rậm đen rối nùi và quện vào nhau quăn quýt chẳng biết của ai vào với ai .

Bỗng đâu anh Larry chợt quậy, lúc bấy giờ sinh khí mới chuyển động từ từ và khuôn mặt tái nhợt bắt đầu hồng hồng màu máu . Hai gò má bây giờ mới thấy đỏ đỏ, cặp lông mày đen sẫm đung đưa, con mắt chớp chớp mở và lòng đen sáng quắc . Anh Larry nghiêng đầu cho hai mái tóc hết quăn quýt vào nhau và thấy thằng Gino đang đứng nhìn đăm đăm bèn nhe răng cười .

Vincenzo dậy sớm hơn và này giờ đã thưởng thức chai sữa tươi mà chỉ thằng nào chịu dậy sớm mới được hưởng: trời lạnh là thế nào chất kem béo béo chẳng đóng váng đầy đến hai ba phân ở cổ chai sữa ? Thằng Gino vớ chai sữa nguyên lui cui tính khai bồng rút tay lại vì bị mẹ đập cho một lưỡi dao đau điếng .

Lúc Gino trở lại phòng ngủ để mặc nốt quần áo đã thấy anh Larry lưng dựa thành giường phì phà điều thuốc lá . Cái lưng nhỏ nhỏ đáng nằm khom khom . Có sợi dây nịt trắng lấp ló, đeo xung quanh chỗ xương vai gầy gầy chìa ra xem cứ như cánh gà vậy ! Thấy bóng Gino anh Larry vội kéo chăn lên che cho cô vợ nhưng phía bên mép chăn lại tụt xuống để hở bộ ngực trần lông

lá thấy ghê .

o o o

Đối với Gino năm anh Larry lấy vợ là một năm không bao giờ quên .

Một hôm tan học ra đi ngang hăng kẹo Runkel nó thấy bồ Bianco ngồi xếp xuống nền xi măng, sách vở liệng bừa bãi . Thằng Bianco lại khóc, xem bộ uất ức quá . Gino vội hỏi bồ:

- Ủa, sao mày ngồi đó khóc ? Bộ có chuyện gì ở đằng nhà mày ? Hay ba mẹ mày làm sao ?

Bianco lắc đầu . Nó vẫn khóc sụt sịt làm Gino phải bá vai kéo nó lên ngồi trên thêm gạ chuyện:

- Làm vài ván bài cào chơi mày ? Tao có mười sáu xu đây .

- Tao hết tiền ...

Gino nhìn sững . Thằng này mà hết tiền được ? Bianco bật khóc nức nở:

- Mày ơi tao hết tiền, hết sạch tiền thật . Bố tao bảo bao nhiêu tiền phải gửi hết vào nhà băng mà bây giờ nhà băng quýt hết, quýt cái một . Khôn nạn không ? Bố tao còn cười ầm lên nữa . Bọn nhà băng bảo gửi tiền chừng lớn hãy lấy ra làm vốn . Bây giờ vốn mất tiêu luôn mà chúng còn cười vào mặt chắc !

Mặt Bianco rầu rĩ . Nó khóc hu hu và chửi thề tùm lum . Bây giờ

Gino hiểu ngay tại sao thằng bò ruột đau khổ vậy . Nó biết tính thằng Bianco hơn ai hết . Thằng này chỉ tiền, chỉ lo dành dụm từng xu để bỏ băng !

Xem, có hai xu một cây càrem mà Bianco có bao giờ dám mua ăn ? Bao nhiêu lần Gino phải bỏ tiền ra mua càrem và cho nó mút nhờ mấy cái ! Chiều chủ nhật nào nó cũng ở nhà, để tiền mua giấy xem hát bóng gửi băng . Thiếu gì dịp đi ngang xe bánh mì xăng ụch che chiếc dù sọc vàng thằng Bianco đã làm lơ quay mặt đi, tay thủ chặt đồng năm xu trong túi ? Gino là khỏi được, chịu không nổi ! Nó khoái đớp lớp bánh xăng ụch thơm mềm, nhân thịt bò băm ớt đo đỏ, ngon ngọt biết mấy, lớp sốt trắng tươi béo bở và còn thêm chút mù tạt vàng cay cay nữa . Chao ôi, ngàn ấy mùi vị trộn vào nhau khoái khẩu biết mấy ? Vậy mà bây giờ bao nhiêu tiền mất sạch thì Bianco chịu sao nổi ? Không phải tiền nó mà Gino còn tiếc quá xá mà ? Lũ chúng bạn thấy Bianco ráng nhịn thềm thằng nào cũng chửi bần tiện, riêng một mình nó phục lãn . Có miếng bánh mì thịt, cặp xăng ụch hay cây càrem là Gino luôn luôn chia cho Bianco một vài miếng ăn đỡ, cho khỏi thềm thuồng . Ngay đến ngày lễ Phục Sinh đưa nào ở xóm này chẳng có nổi một cặp mua mấy chiếc hột gà màu trắng, màu hồng để thưởng thức món quà đặc biệt truyền thống một năm mới có một lần mà Bianco có chịu bỏ tiền ra mua bao giờ ?

Gino thán phục Bianco lắm và lấy làm vinh dự có thằng bồ bịch giàu lớn . Có lẽ đám giàu nhất cả khu Chelses luôn chứ xóm đại lộ số 10 này thì dĩ nhiên nhất nó rồi ? Nó ghé tai bồ Bianco khẽ hỏi:

- Mày mất tất cả bao nhiêu ?

- Hai trăm mười ba đôla cả thảy ...

Nó nói con số một cách trang trọng nhưng giọng chán nản, đau khổ quá . "Hai trăm mười ba đôla đâu phải là ít ?". Hai thằng buồn bã nhìn nhau . Còn biết nói gì bây giờ ? Gino không ngờ thằng Bianco có vốn lớn đến thế ... và mất luôn cú một . Vì vậy nó ai oán than trời cũng phải . Gino phải rủ nó:

- Bây giờ tội mình phải lo về chứ mày ? Nhặt sách vở lên xem .

Thằng Bianco đứng bật dậy, lấy chân chà đạp đồng sách văng tuốt luốt ra ngoài cổng rớt ra tới ngoài đường . Nó hét lên: "ĐM sách ... ĐM trường . Tao sẽ chơi chúng nó phen này . Tao khỏi về nhà, tao đi luôn" .

Chửi thề một hơi là Bianco vùn vụt chạy về ngã đại lộ số 9 .

Bóng nó mất hút dưới dạ cầu nổi .

Gino bèn lượm sách vở giùm nó vậy . Xem, cuốn nào cũng rách tung beng, dơ dáy và dính cả phân ngựa nữa . Đành chùi sơ, chùi đại vào quần để cấp về nhà, mang qua trả cho nó .

Nhà thằng Bianco ở số 356 trên tầng ba . Chừng gõ cửa rồi Gino mới nghe trong nhà có tiếng đàn bà khóc lóc . Nó định bỏ chạy

luôn thì cánh cửa mở bật . Mẹ thằng Bianco người nhỏ thó bận đồ đen vẩy nó vào luôn .

Lạ quá, giờ này mà bố Bianco cũng đã về nhà sao ? Ông ta ngồi lù lù sau bàn ăn dưới bếp . Bố nó xem cũng nhỏ người, lưng hơi gù và đặc biệt là để một hàng ria chổi xể rất đậm . Gặp ông ta ở ngoài phố là tứ thời độc chiếc mũ nỉ xám cũ mềm . Không hiểu sao bữa nay ngồi bàn ăn mà bố nó vẫn chưa chịu bỏ mũ kia ?

Trước mặt ông ta có nguyên vò rượu chát bụi và ly rượu uống dở .

Gino chào hỏi:

- Thưa bác cháu mang giùm Bianco mấy cuốn sách về . Cô giáo nhờ nó làm chút việc, nó phải ở lại về sau .

Nó đặt chồng sách lên bàn . Bố Bianco nhìn nó cất tiếng nhừa nhựa:

- A, thằng nhỏ mày là con Lucia Santa, mày là bồ bịch thằng Bianco nhà tao ? Mày khá . Mày bướng, mày đêch chịu nghe ai ... cứ ý mình làm, phải không ? Hay lắm, con trai vậy mới ngon . Làm với tao tí rượu chát đi ? Cứ kể ra không cha như mày lại hên .

- Cảm ơn bác ... cháu không uống rượu !

Gino không chịu cái vụ ông Pasqual xem việc mất tiền của thằng Bianco như không có gì . Bà vợ ngồi một bên bèn nhìn .

Chừng ông Pasqual giục "Uống, uống đi mà !" thì bà vợ lấy ra

một chiếc ly nhỏ . Ông ta rót đầy rượu cho Gino rồi cất cao ly của mình la lớn:

- Nào tụi mình nâng ly chúc mừng Mỹ quốc . Mừng cho mấy thằng chủ nhà băng mai một có quyền moi ruột mẹ chúng ra nhậu .

- Thôi đừng nói lớn chứ ?

Bà Pasqual chỉ dám nói có bấy nhiêu . Gino hồi nhớ lại nó gặp bố Bianco gần như mỗi ngày và ông ta xem bộ "lên" đều làm ăn khá lắm .

Hồi đầu xem ông ta vất vả quá, thân hình khẳng khiu bước thấp bước cao từ nhà ga đi ra, chạy quay bước theo đường ray .

Những lúc ấy xem ông ta mệt quá, người lem luốc mồ hôi, bụi đất bám mấy tầng, các lỗ chân lông dãn nở luôn quá ! Chiếc mũ nỉ xám vành đen đã cũ mềm lại dơ dáy quá . Chắc chỉ để che đầu đỡ nắng . Ông ta còn đeo cái giỏ đựng thức ăn trưa ở ngang hông . Cái giỏ đóng đưà lúc ông ta hí hục leo từng bậc thang gác tối om ...

Bao giờ đi làm về, ông Pasqual chẳng tụt bộ đồ ra, tắm qua loa nước nóng xà bông rồi bà vợ lấy khăn lông lau khô người giùm để ông chồng khoác vội chiếc sơ mi xanh, mau mắn vớ lấy hũ rượu ly rượu xách ra bàn .

Có cả thằng Gino ngồi đó mà mắt ông ta gườm gườm nhìn như giận dữ, nhưng rồi lắc đầu như có ý bỏ qua . Làm một hơi rượu

chát và nghe chừng giã cả xương cốt, khỏe mạnh như thường . Bà vợ bung ra một đĩa đậu và "nui" lớn tướng đánh sốt ngon lành , còn nóng hổi bay thơm phưng phức mùi tỏi . Ông Pasqual lấy cái muỗng lớn xúc một muỗng đầy như xà beng xúc cát, mặt cúi xuống và "hụp" một phát đúng điệu nông dân thuần túy là trộn muỗng thức ăn chạy tuốt vào trong cái miệng có hàng ria rậm che gần hết .

Sau khi làm một hơi ba muỗng đầy, ông ta bỏ muỗng xuống vớ lấy khúc bánh mì lớn . Rồi tay muỗng tay bánh "thanh toán" bữa cơm ào ào, làm như ăn thêm một miếng ông ta khỏe thêm được một chút . Nét mặt đậm hồng hào, bộ răng trắng bóng và nhờ bộ ria dính nước sốt nằm ép xuống mới thấp thoáng cặp môi đỏ sậm ! Xem, vỏ bánh mì nâu, ròn ông ta nhai rôm rốp và cái muỗng cầm tay khua lên hoa cả mắt . Ly rượu cạn rất lẹ . Phải nói là chất nông dân của bố thằng Bianco đã bộc lộ đầy đủ trên bàn ăn nên nhìn ông ta ăn dễ dàng tưởng tượng mùi bột mì, mùi nho, mùi đậu tươi xanh phảng phất đâu đây .

Xong bữa bà vợ đưa cho ông ta con dao và đẩy đĩa pho mát tới . Ông Pasqual xắt một miếng pho mát lốm đốm và chìa ra đưa cao lên cho mọi người cùng thưởng thức mùi thơm . Tay kia ông quơ lát bánh mì ăn còn dư trên bàn rồi lấy điệu bộ chắc chắn, oai vệ vừa cười vừa hỏi mọi người: "Xem đây có thằng nào bảnh bằng tao không ?"

Bà vợ "ê à ..." một tiếng xác nhận, đúng điệu: "Còn phải hỏi ! Ông không tin tôi cũng tin đúng như vậy . Nhất ông !". Bọn con nít dĩ nhiên chẳng hiểu gì chỉ biết giương mắt nhìn .

Này bánh, này rượu, này thức ăn ... cái gì cũng ngon ngọt, béo bổ, có giá trị nuôi sống con người, bồi bổ cơ thể mà điển hình là người chủ gia đình tối nay . Bao nhiêu mệt mỏi xương thịt, bao nhiêu rã rượi tinh thần đều biến mất sau một bữa ăn ngon .

Ăn xong bữa ăn ngon lành, ông Pasqual vươn vai khoái trá . Hết mệt nhọc, hết buồn phiền, đời sống đâu đến nỗi gì ? Nếu nói đến sung sướng thì còn ai sung sướng được như thế này nào ?

Ngồi bàn ăn thấy bố thằng Bianco có vẻ dễ chịu rồi Gino mới dám có ý kiến:

- Thừa bác ... tiền mất Bianco có thể kiếm lại được mà ? Nó lấy than ở nhà ga ra cháu có thể bán phụ . Mùa hè tới hai đứa lại "làm" nước đá . Dần dà cũng kiếm lại được vậy !

Rõ ràng Gino thấy hàng rìa chổi xể của ông Pasqual rung rung .

Ông ta cười khành khách nhăn cả mặt mũi:

- Thằng nhỏ, sao mày lo cho thằng Bianco nhà tao thế ? Ôi chao, nó mất bấy nhiêu đã ăn nhằm gì ! Nó đâu biết, mày đâu biết ... tụi mày đâu biết tao mất đến bao nhiêu ? Hà hà ... năm ngàn đôla . Năm ngàn đôla thôi ... nhưng cả một công trình hai mươi năm làm ăn ròng rã chặt bóp . Nóng lạnh, mưa nắng chịu đủ . Chủ chửi vào mặt cũng phải câm, tên cha mẹ đặt và họ là họ tổ tiên cả

ngàn năm nay mà cũng phải đổi đi chỉ để kiếm ăn ! Ôi chao, dòng họ Baccalona bao nhiêu đời lập nghiệp đất Salerno . Vậy mà tao phải thay họ đổi tên, phải bỏ đi hết . Thằng con tao mất có bấy nhiêu đã khóc hu hu ngoài đường !

Ông Pasqual vớ ly rượu làm ừng ực một hơi cạn . Không biết bao nhiêu ly rồi ?

- Trời ơi, năm ngàn đôla ! Năm ngàn đôla của tôi . Tôi làm quần quật và dành dụm đúng hai mươi năm trời, xương cốt muốn rã rời mới có nổi . Vậy mà Chúa ơi ... chúng cướp giật cái một, không gươm, không súng và giữa ban ngày ban mặt . Sao chuyện đời lại ghê gớm thế ?

Lúc bấy giờ bà vợ phải khuyên can:

- Mình ... mình đừng nhậu nữa ! Mai còn phải đi làm mà ngày hôm nay đã ở nhà chơi rồi ! Hồi này kinh tế khủng hoảng, kiếm việc làm đâu phải dễ ? Bao nhiêu người bị đuổi sở, thấy không ? Thôi mình lo ăn thêm chút nữa rồi đi ngủ cho khỏe . Mai đi làm .

Ông Pasqual từ tốn đáp:

- Đừng lo ! Mai đi làm là tôi đi làm liền . Thấy không hồi có con nhỏ tôi cũng đi làm mà ? Bao nhiêu lần mình đi sinh tôi có bỏ việc ngày nào ? Mình ốm, con ốm cũng đâu dám nghỉ bao giờ ? Vậy đừng sợ, mai tôi sẽ đi làm . Phải công nhận là tôi thua mình . Tối mịt hết thấy đường mới dám bật đèn để hà tiện được đúng một xu tiền điện . Một xu ! Thịt không dám ăn, chỉ rau không !

Trời lạnh quá xá, mình ở nhà cứ xù xụ áo len cả ngày để khỏi phải đốt lò, tốn tiền than . Vậy mà mình vẫn chịu đựng như không, tôi nói đâu có sai ? Người mình vậy là sắt, là thép còn gì ! Chao ôi, đến sợ mấy người đàn bà . Gino, mày phải sợ họ nghe ? Ông Pasqual nâng ly rượu đầy làm một cái cạn đáy . Buông ly là nằm kênh ra, té lăn trên sàn nhà !

Bà vợ lúc bấy giờ mới la trời than khổ . Ông chồng say bổ ngửa còn biết trời đất gì đâu ? Bà mẹ Bianco tha hồ khóc lóc", rên rĩ và nhờ Gino phụ lực lôi chồng vào buồng ngủ . Hai người hì hục khiêng ông ta đặt lên giường đàn ông, cởi quần áo tử tế mà ông Pasqual vẫn cứ ngáy vo vo trông bộ ria tức cười hết sức . Bà Pasqual bảo Gino ra bếp ngồi để hỏi chuyện thằng Bianco . Nó đi đâu ? Thằng Gino thuật chuyện để nghe bà ta kể lể . Bà ta than van, thương hại ông chồng đau khổ . Ông ấy là trụ cột, là niềm hy vọng của cả nhà này . Bây giờ quá tiếc của mà lăn đùng ra thì chết hết . Mất hết tiền thì cực kỳ đau khổ đấy nhưng đâu đã chết ? Còn người còn của .

Chao ôi, đất tiền đất bạc là thế này đây . Bao nhiêu người từng đặt hy vọng sang đây làm ăn cho sung sướng tẩm thân . Hạnh phúc thật ... nhưng hạnh phúc phải có giá chứ ? Nó đâu có tới khoi khoi, nó đắt giá lắm chứ ? Nhưng dù sao thì ở đất này vẫn có quyền hy vọng, ở bên Ý khỏi !

Thôi thì lại bắt đầu lại từ đầu . Ông Pasqual năm nay mới bốn

tám tuổi, còn khỏe mạnh chán ... còn làm được ít nhất hai mươi năm nữa . Còn người là còn làm ra tiền, còn cả một kho tiền để cung ứng cả tiền ăn tiền ở lẫn tiền khóc tiền cười .

Gino không khỏi bật cười khi tưởng tượng "cái kho tiền" gầy gò, có hàng rìa chổi xể, mặc bộ đồ lót sọc vàng đang ngứa khò khò . "Kho tiền" của bà mẹ Bianco đấy . Một người hà tiện tiền như bà ta ... mà tiền mất hết không tiếc, chỉ lo mất chồng .

Ngồi nghe chuyện một lát sau Gino mới chạy về nhà . Nó về trễ . Cả nhà đã ngồi vào bàn ăn, nhà bếp ấm áp quá và chao ôi mùi tỏi phi trong chảo dầu ô-liu, mùi sốt cà chua mới quyến rũ, sung sướng làm sao ! Giữa bàn ăn là một đĩa mì xào tởm tởm đầy có ngon . Bữa nay thứ năm lấy đâu ra thịt băm viên ? Chỉ có một khúc thịt bò nạm nhưng nhờ hầm thật nhừ nên lấy nữa xấn cũng tởm tởm ngay . Đang ăn thì vợ chồng Larry từ nhà dưới lên nhập cuộc . Thấy mặt Larry là cả nhà vui, nhất là bọn con nít chịu lắm lắm . Vì anh Larry có tài kể chuyện hay tuyệt vời, chuyện gì kể cũng hấp dẫn hết ! Máy chuyện vừa xảy ra trong nhà ga và đặc biệt là dân xóm này bất cứ nhà nào vừa xảy ra chuyện gì là anh Larry cũng biết liền . Chuyện của nó vui đến nỗi bà mẹ và chị Octavia nghe còn khoái, con nít ồn ào không buồn la kia mà ?

Gino liếc nhìn và thấy chị dâu Lousia hồi này xem mặt ra nhưng khuôn mặt sao lại choắt đi kia ? Dĩ nhiên đề tài của Larry tối nay phải là chuyện nhà băng vỡ nợ, dân xóm này nhiều kẻ mất tiền

toi .

- A, mấy ngày nay dân xóm này có nhiều thằng thất nghiệp !
Nhiều lắm . Lão mập chủ lò bánh nghe nói nguyên tiền mua
chứng khoán cổ phần cũng đi đứt mười ngàn đôla . Còn mất một
mớ gửi băng nữa chứ ? Cũng đỡ khổ vì cửa tiệm còn nguyên .

Mẹ à, kể ra nhà mình không có tiền cũng hên đấy chứ !

À, cái vụ này Larry khỏi biết ! Hai mẹ con Octavia nhìn nhau .

Tiền nhà này mất sao nôi ? Gửi trương mục tiết kiệm Bưu điện,
nghĩa là gửi nhà nước mà !

Lucia Santa quay sang bảo con dâu: "Ăn đi con, con phải ráng ăn
cho lại sức" . Mụ nhìn sang đĩa của Larry mà xúc một miếng thịt
bò lớn đặt vào đĩa của Lousia . Mụ la: "Thằng chó này, người
mày thế kia đâu cần ăn thịt ? Mày ăn mì không đi, để thịt cho vợ
mày !" .

Hình như Lousia có ý khoái thì phải . Tính nó nói ít, ít quá
nhưng cũng lí nhí "con cảm ơn mẹ" . Hai anh em Vincenzo và
Gino lặng lẽ nhìn nhau . Cả hai đứa cùng thấy kỳ cục . Tính nét
mẹ chúng thì chúng còn lạ gì ? Chúng biết hết . Mẹ chúng đâu có
thương gì Lousia ... chỉ làm bộ vậy ra điều chiều chuộng con dâu
. Vậy mà cũng "con cảm ơn mẹ" được !

Larry nhớn miệng cười, nháy nhó hai đứa . Nó lấy muỗng múc
một muỗng nước sốt đầy rồi "bỏn cũ soạn lại" cứ y như thực .

"Xem, mấy con gián làm cái điệu gì kỳ cục" . Cái trò gián nhảy,

gián đánh bóng để hốt trộm khoai tây chiên bữa tối thứ bảy này đâu có xài được với bọn nhỏ nữa . Vincenzo và Gino cứ lơ tuốt ... nhưng Lousia tưởng thật quay lại nhìn, nhón nhác đưa mắt tìm . Lập tức miếng thịt bò của nó bị Larry câu sang đĩa mình, xắt một miếng lớn và trả về chỗ cũ nhanh như chớp . Bọn con nít cười ầm lên . Lousia biết bị mắc lừa bỗng bật khóc . Nó khóc thật làm cả nhà ngạc nhiên .

Larry cười nói:

- Ô hay, có gì mà khóc ? Đùa tí chơi mà ? Nhà này giỡn hoài vậy mà ?

Mụ Lucia và Octavia can thiệp ngay . Chị thì la: "Larry ... lần sau đừng chọc nó nghe mày ? Nó khóc tội nghiệp" . Bà mẹ còn nờ dử: "Con à ... thằng chồng con có lỗi đùa súc vật vậy đó . Nó tưởng hay lắm đấy . Để lần sau mẹ cho nó cái đĩa vào mặt ..." . Được mẹ bênh, chị bênh thế đó nhưng Lousia vẫn đứng dậy chạy tuốt xuống dưới nhà, vừa chạy vừa khóc nức nở .

Lucia Santa bảo con: "Nó chưa ăn xong đâu . Mày phải mang xuống cho con vợ mày đi" thì thằng Larry điềm nhiên khoanh tay đáp: "Khỏi . Thây kệ nó !" .

Nói xong nó lại tiếp tục xúc mì ăn . Cả nhà nín thinh, chẳng ai nói câu gì . Lát sau thằng Gino kể:

- Mẹ biết không ... thằng Bianco mất hết hai trăm mười ba đôla, còn ông già nó bị tới năm ngàn đôla lận !

Mẹ nó không nói gì nhưng rõ ràng ánh mắt sáng lên khoan khoái, in hệt lúc này nghe tin ông chủ lò bánh bị nhà băng giật tiền vậy . Tuy nhiên nghe Gino kể tiếp Pasqual nhậu say tới té lăn thì mẹ râu rĩ lắc đầu:

- Đời này là vậy đó ! Khôn ngoan đến mấy cũng cứ bị ...

Mẹ nhìn Octavia . Hai mẹ con cùng hể hả . Đúng là khôn ngoan cho lắm chừng bị vẫn cứ lãnh đủ như thường ! Mẹ con mẹ đâu có biết gì ? Cũng may là dành dụm được bao nhiêu tiền là gửi quỹ tiết kiệm Bưu điện . Hồi đó mà gửi nhà băng thì ... Chẳng qua là cả hai mẹ con cũng muốn vào nhà băng gửi và đã đi ngang rồi . Trời thương là nhìn vào thấy hàng cột vĩ đại quá, mặt tiền lộng lẫy quá mà số tiền gửi lại nhỏ nhoi quá nên khớp luôn, đâu dám bước chân vào ?

Nhờ vậy còn tiền ... nhưng thấy bà con lối xóm bị mất đau xót quá Lucia Santa cũng râu rĩ chứ và còn đôi chút ngượng ngùng .

Mẹ bảo các con:

- Kể ra vợ chồng nhà Bianco cũng tội nghiệp chứ ? Lúc lấy nhau mẹ vợ nghèo mạt rệp và ra làm ăn lão chồng chỉ biết có tiền . Vậy mà lại có hạnh phúc chứ ? Thế mà bây giờ cũng chẳng khỏi !

Mấy đứa con cứ để kệ cho mẹ nói vì chúng dư biết tính mẹ đầu óc lúc nào cũng bi quan, mở miệng ra là kêu khổ . Nhưng sự thực thì mẹ tin tưởng ở vận mạng hơn ai hết, nuôi rất nhiều hy

vọng từ giấc ngủ tỉnh dậy đến miếng bánh ăn vào miệng đều nuôi dưỡng một niềm tin . Đúng là liều thuốc bổ thêm sức cho tình mẹ thương con cương quyết đối phó với đời để cố nuôi chúng nên người .

Bọn con Lucia Santa dư biết một người như mẹ chúng đâu có biết sợ là gì . Có mẹ là vững lòng rồi, cứ việc ăn .

Cơm nước xong Larry đốt thuốc hút ngồi nghe mẹ và chị Octavia ôn lại những vụ mèø mớ của nó hồi trước . Trong khi đó, Vincenzo lấy đĩa mì của chị Lousia lúc nãy, bỏ vào miếng thịt bò và đổ nước sốt nóng lên trên . Nó lấy chiếc đĩa khác úp lại cho nóng .

Lucia Santa khen: "Đúng đấy, vậy mới ngoan chứ ? Mang xuống dưới nhà cho chị đi con" .

Vincenzo bung đĩa mì xuống, xách theo chai nước ngọt . Một phút sau nó trở lên tay không ngồi vào bàn . Larry nhìn nó một chút mới hỏi: "Thế nào, không sao cả chứ ?". Thằng Vincenzo gật đầu là nó lại tiếp tục kể chuyện như không có chuyện gì .

Mario Puzo

Đất tiền đất bạc

Dịch giả: Ngọc Thứ Lang

Chương 10

Vào một buổi chiều chủ nhật cuối tháng ba, Octavia đứng trong nhà bếp nhìn xuống sân sau . Đúng hơn là sân trong vì dãy nhà cho mướn ở đại lộ số 10 căn nào cũng xây ba mặt quây lấy một mảnh sân lộ thiên ở giữa . Sân còn chia ra nhiều khoảng có rào gỗ phân biệt .

Nhà thành phố dĩ nhiên phải là sân xi măng . Có lẽ ông bà nào nhớ gốc nông dân nên xây cái chậu nhỏ đổ đất vào để trồng cây chơi . Có một nhánh cây mọc lên nhưng thân khẳng khiu, gân guốc đâm ra mấy nhánh cũng có ít chiếc lá song vàng úa hết . Ánh sáng bàng bạc soi rõ một chậu hoa bở không sơn đỏ nổi bật trên nền xi măng ! Từ trên nhìn xuống muốn hoa mất vì một rừng dây phơi đồ chằng tứ tung trong một đầu buộc vào cửa sổ còn đầu kia đã có cột đỡ .

Octavia mệt mỏi kinh khủng . Có lẽ vì trời lạnh u ám quá, ít thấy

mặt trời và làm việc quá nhiều . Gặp kinh tế khủng hoảng mức lương cứ xuống dần . Làm nhiều thêm mà tiền ít đi . Đêm nào mẹ chẳng thức khuya để lãnh đơn những khuy áo vào ví giấy cứng kiếm thêm ít tiền ? Bọn con nít thỉnh thoảng cũng xúm vào làm đỡ nhưng chúng chê trả rẻ quá: Có một xu tiền công một ví thì thêm vào làm; Octavia chỉ cười: bọn chúng có quyền chê nhưng người lớn thì chẳng dám .

Nàng thấy tức ngực, đầu nhức mắt hoa và toàn thân nóng hầm hập . Đầu óc lúc nào cũng vương vấn mối lo: Tiền lương Larry không có nữa thì làm sao nuôi nổi bốn đứa nhỏ ? Hồi này tuần nào chẳng phải ra bưu điện rút tiền tiết kiệm phụ vào mới đủ xài . Đã không gửi

Nàng thấy tức ngực, đầu nhức mắt hoa và toàn thân nóng hầm hập . Đầu óc lúc nào cũng vương vấn mối lo: Tiền lương Larry không có nữa thì làm sao nuôi nổi bốn đứa nhỏ ? Hồi này tuần nào chẳng phải ra bưu điện rút tiền tiết kiệm phụ vào mới đủ xài . Đã không gửi thêm vào được lại rút tiền ra hoài thì biết bao nhiêu năm nữa mới tậu nổi nhà ?

Quang cảnh chung quanh buồn bã quá . Thấy một con mèo mon men đi trên hàng rào nàng chợt nghĩ đến thằng Gino, thằng Sal ... Không lẽ đời chúng sau này vẫn lại cứ phụ phen ngu ngốc, bần tiện suốt đời chui rúc nhà ổ chuột và con cái cũng nghèo mạt rệp ? Nàng rùng mình sợ hãi, kinh tởm . Chúng lại sống bám, lại van

xin lòng từ thiện của xã hội, hết như bố mẹ ngày trước ... miễn sao cho sống được thì thôi ?

Còn thằng Vincenzo ? Octavia bàng hoàng, đau khổ vì điều này đòi nó làm sao khá nổi ? Kể như chết tương lai vì nó sắp phải bỏ học đi kiếm tiền phụ với mẹ nuôi các em . Còn cách nào khác ?

Thằng khốn nạn Larry thì kể làm gì . Nó chọn đúng lúc cần sự đóng góp của nó nhất để thành linh bỏ đi ở riêng . Vậy mà còn hèn hạ vác mặt từ tầng hai lên nhà mẹ ăn cơm được ! Nhưng xét ra đàn ông bản tiện như vậy hết ! Tự nhiên nàng tưởng tượng ra hình ảnh bọn đàn ông: người ngợm thô lỗ, lông lá dễ sợ ... như nhau hết . Đúng là ... đực rựa ! Ý nghĩ đó làm nàng thẹn đỏ mặt và người thì mệt rũ rời đúng không nổi .

Vào nhà bếp ngồi, Octavia thấy đau nhói ở giữa ngực . Đau chịu không thấu . Vậy là ốm nặng rồi sao ? Nguy quá đi !

Thằng Gino là người đầu tiên vào trong bếp và thấy chị Octavia nằm gục đầu mép bàn khóc nức nở vì đau ốm, vì kinh sợ . Nàng lại khạc những bãi máu nho nhỏ làm đỏ hết chiếc khăn bàn trắng sọc xanh . Nàng thì thào: "Sang kêu mẹ đăng nhà dì Louche" .

Gino hoảng quá, không nán lại một giây mà quay ngoắt đi vùn vụt chạy . Lúc mẹ Lucia về thì Octavia đã gắng gượng ngồi dậy được nhưng mấy vết máu trên mặt bàn vẫn để nằm nguyên chỗ . Nàng đã định lau đi, nhưng lại thôi . Phải để đó cho bà mẹ thấy tận mắt, ít nhất nếu không thương hại thì cũng không nghi ngờ là

trốn việc, trốn trách nhiệm ! Dĩ nhiên bà mẹ phải hốt hoảng .
Quả nhiên lúc chạy theo Gino về nhà, thấy Octavia ngồi ngo
ngẩn ở bàn nhà bếp và mấy dấu máu văng tùm lum, mẹ Lucia
hốt hoảng la "Trời đất ơi ... con tôi" rồi cuống quýt khóc òa lên .
Thấy mẹ làm dữ quá Octavia đâm bực bội và thằng Gino cũng
nín thinh .

Mẹ cuống cuồng: "Con ... con làm sao đây ? Trời ơi !" nhưng chỉ
một lát thôi . Ngay sau đó mẹ lấy lại bình tĩnh và biết ngay phải
làm gì ... bèn dắt Octavia vào phòng ngủ, bắt nằm xuống giường
hoàng miện la Gino chối lời: "Mau lên ... ba chân bốn cẳng
chạy đi mời bác sĩ Barbato mau lên !".

Nhà có chuyện và được mẹ giao phó trách nhiệm quan trọng như
vậy, dĩ nhiên Gino hào hứng để đâu cho hết ? Nó chạy như bay .
Đặt Octavia lên giường trong khi chờ đợi bác sĩ tới, Lucia Santa
đâu biết làm gì ngoài việc ngồi canh chừng con và lấy chai cồn
đỏ ra xoa tay xoa trán, xoa mặt cho đỡ nóng ? Sau khi cổ trấn
tĩnh, Octavia ngược mắt lên nhìn rõ ràng bắt gặp một nét đau
khổ, lo lắng cực kỳ trên khuôn mặt nhìn đăm đăm của mẹ . Nàng
phải gắng gượng nói đùa một câu cho mẹ yên trí đỡ sốt ruột:
- Mẹ làm gì mà bần lên vậy ? Con có làm sao đâu nào ? Ít ra
cũng không đến nỗi ... không chồng mà chữa ? Đâu đến nỗi ...
Octavia tính lầm . Mẹ Lucia đâu thể cười nổi trong hoàn cảnh
này ? Thấy tình trạng xem bộ nguy hiểm mẹ biết ngay chứ ?

Kinh nghiệm quá mà ? Lẽ ra nó có mệnh hệ nào ...

Mặt âu sầu buồn bã, mẹ Lucia ngồi ghé xuống giường con . Mẹ cố đoán bệnh trạng và ước lượng tầm quan trọng của chứng bệnh ghé gớm này . Số mạng sao quá khắt khe, dồn dập toàn những tai họa ? Nào ông chồng nằm nhà thương điên, nào thằng Larry lấy con vợ con nít, nào kinh tế khủng hoảng tiền kiếm không ra và bây giờ đến lượt đưa con gái cưng cần câu cơm của cả nhà nằm lẫn ra ốm !

Lucia Santa thần thờ suy nghĩ . Octavia bây giờ nằm bệnh đâu phải cá nhân nó nguy ? Nó bệnh là cả nhà bệnh hết ! Bệnh của nó là mối lo chung của cả gia đình . Nó có bề nào thì cả nhà này không chết đói cũng cất đầu không nổi . Bởi vậy mẹ không cuống cuống sao được ?

Này đây thằng Gino đã đưa bác sĩ Barbato tới . Kể trước người sau đã đi thẳng đến bên giường bệnh . Chiều nay sao ông bác sĩ ăn diện thế này, hàng ria con kiến o bé đang hoang .

Trong túi đã có giấy đi xem đại nhạc hội ở viện Brooklyn, ông bác sĩ nôn nóng quá ... đã định từ chối, bảo thằng nhỏ về nói người nhà đưa người bệnh tới nhà thương Bellevue .

Vừa thấy mặt con bệnh Octavia, bác sĩ Barbato bèn nhăn nhó .

Bệnh này thì không đi nhà thương mời bác sĩ tới chữa ở nhà sao nổi ? Biết thế này thì sửa soạn ở nhà đi xem hát sừng hơn !

Tuy nhiên đã lỡ đến thì phải xem bệnh . Bác sĩ Barbato ngồi ghé

mép giường . Octavia xem bộ ngượng ngùng vì sắp bị ông bác sĩ quá trẻ khám người, dù bà mẹ vẫn xó rờ đứng một bên canh chừng . Hấn nghĩ thầm: "Đến ghét mấy thứ dân ngu này ! Tụi nó làm như mình sắp đê bệnh nhân ra quất đến nơi chắc" . Tuy nhiên hấn kéo tấm ri đô rồi cố ôn tồn bảo bà mẹ:

- Cô con bà cần phải khám cẩn thận cả người . Bà bảo thằng nhỏ đi chỗ khác chơi .

Quay lại thấy Gino nãy giờ cứ đứng sững giường mắt nhìn, Lucia Santa bực quá bèn động cho nó một tát tai nên thân . "Cút ngay ... Tao cho đi chơi đấy !" . Bị cái tát tai đau điếng Gino lùi ra ngoài nhà bếp .

Xem bệnh xong bác sĩ Barbato kéo mền đắp lại cho Octavia .

Hấn bảo: "Bệnh cô không đáng ngại đâu ... Đừng sợ ..." . Hấn đứng lên định vẫy bà mẹ qua phòng bên thì Octavia đột ngột cất lời:

- Nếu bác sĩ có nói gì với mẹ tôi thì cứ việc nói ở đây đi . Đàng nào mẹ tôi cũng phải cho tôi biết mà ? Mẹ tôi đâu biết gì ...

Bác sĩ Barbato khựng lại chút xíu nhưng hiểu ngay . Đối với những típ người thực tế, nhà quê này khỏi cần tế nhị, khỏi cần "bí mật" nghề nghiệp ! Do đó hấn phải cho hay:

- Bệnh của cô sưng màng phổi, không có gì đáng ngại, nhưng phải nằm bệnh viện để rọi kiếng và dưỡng sức . Ho ra máu như vậy là phải đề ý . Có thể đau phổi .

Có lẽ ý nghĩ đau phổi, lao phổi khiến ông bác sĩ sức nhớ lại vở ca kịch sắp đi xem . Vở kịch lâm ly, vai đào chánh cũng vương chúng ho lao trầm trọng nhưng đau khổ vì tình phụ nên nhất định lên sân khấu trình diễn đến hơi thở cuối cùng . Một cái chết ghê gớm quá, bác sĩ Barbato bèn nói thực:

- Máy người đừng hốt hoảng, đừng sợ vô lý ! Cho dù có đau phổi thực, đau phổi nặng cũng điều trị dễ mà . Phiền phức nhất là chỉ phải nghỉ làm ít lâu, chứ bệnh có gì đâu mà lo ? Mai bà đưa cô ấy tới Bellevue đi . Còn tối nay tôi sẽ cho ít thuốc xài đỡ .

Bác sĩ Barbato lấy ra một vỉ thuốc của mấy dược phòng biếu làm mẫu đưa cho bà mẹ và dặn dò lần chót:

- Nội ngày mai bắt buộc phải đưa cô ấy tới Bellevue . Nhà này sưởi không đủ ấm, con nít phá suốt ngày mà cô ấy lại cần nhất nghỉ ngơi . Còn phải chiếu điện nữa . Bà đừng sợ ... nhưng đừng quên nghe ?

Bác sĩ Barbato hời hả ra về . Không biết hấn ghê tởm hay hài lòng nữa ! Thay vì lấy tiền khám bệnh hai đôla quèn ... có thể đập mười lăm đôla như chơi chứ ? Chỉ cần bảo tới phòng mạch, để rọi kiếng và điều trị cỡ một tuần là ăn chắc .

Có điều gia đình nhà Lucia Santa này xem bộ nghèo . Đập nhiều không nở mà ít thì lại tiếc cho công khó bao nhiêu năm ăn học tốn kém . Bác sĩ chữa bệnh mà chịu "ăn rẻ" thế sao ? Ông bố đã chịu bao nhiêu nỗi cực nhọc cho con ăn học thành tài chỉ để

mong hốt bạc sau này mà lại hốt ít thế, hốt có hai đôla thay vì mười lăm đôla sao ?

Đột nhiên bác sĩ Barbato có cảm giác có quyền xử dụng máy chém mà không nỡ xuống tay . Hắn muốn "chém" bao nhiêu mà chẳng được ? Giả thử Octavia là con cưng của lão chủ lò bánh mì xem ? Hắn sẽ đập thẳng tay, đập bằng thích . Đập cho lão xính vính, bắt buộc lão phải nhả ra tới đồng bạc cuối cùng mà vẫn là chính đáng, lão có muốn kêu ca cũng không thể kêu ca vào đâu được kìa !

Thôi biết vậy . Nếu để ý tìm thì ít lâu nữa thế nào chẳng mở được phòng mạch ở một khu béo bở nhất, tha hồ chém bệnh nhân mà không hề thắc mắc, ngần ngại . Bác sĩ Barbato đâu phải thầy thuốc của nhà nghèo ? Thấy cảnh nghèo nào khổ sở, đánh hơi thấy sự không tiền ... là khỏi chịu nổi . Xưa nay hắn vẫn vậy nên lâu lâu lỡ bị tình cảm lấn át một lần là hắn dám buồn tới mấy ngày sau ! Theo Barbato thì tình cảm hay tử tế chỉ có hại không thể tốt đẹp .

Trong bếp nãy giờ hai anh em Vincenzo, Sal đi xem xi-nê suốt chiều chủ nhật về đang ngồi ăn đỡ mấy miếng bánh mì đồ dầu giấm . Gino ngồi một góc bàn lo làm bài trường .

Lucia Santa bước vào nhìn quanh một lát rồi bảo:

- Cho mày một cắc đây ... mở ví tao mà lấy . Rồi chạy xuống kêu Lorenzo lên mẹ bảo . Đi liền đi, Gino !

Thằng nhỏ đứng phắt dậy làm đúng như lời mẹ bảo . Lucia Santa thấy thương nó vô cùng . Có nó cũng đỡ mà vừa rồi khi không bị một tát tai oan uổng, nó cũng không dám cưỡng lại lời mẹ một giây .

Sáng sớm hôm sau Lucia Santa có một quyết định quan trọng nhưng ngược đời làm bà con chòm xóm buồn kinh khủng, dù chẳng ai thương hại hoàn cảnh mẹ con mụ . Bồ bịch như dì Louche cũng bất mãn mà đến ông bác sĩ Barbato cũng phải chửi thề một phát .

Từ ngày vào học trường thuốc có bao giờ Barbato dùng tiếng mẹ đẻ chửi thề bao giờ ? Vì Lucia Santa làm vậy là ngược ngạo quá, dù có thương con cách mấy cũng quá lố, chướng đời không chịu nổi .

Xưa nay dân xóm này đau yếu nặng là chỉ có nhà thương thí Bellevue . Bây giờ Lucia Santa là cỡ gì mà dám bày đặt sai thằng Larry đánh xe đưa Octavia lên tận bệnh viện tư của Pháp ở mãi đường 30 kìa ? Vừa xa xôi, vừa tốn tiền quá lắm !

Nằm nhà thương tư là phải mất tiền, tốn kém kinh khủng ... dù chỗ nằm có sạch sẽ, bác sĩ có tận tâm và y tá thì săn sóc rất đúng mức . Ngay mấy người nhận bệnh cũng lịch sự, đằng hoàng chứ đâu có lối bắt người bệnh gần chết nằm chờ cả giờ đồng hồ mới cho một chỗ nằm ? Biết là tốn tiền chứ ... nhưng Lucia Santa vẫn nhất định cho con nằm bệnh viện Pháp .

Phải nói đây là một quyết định liều lĩnh, gần như muốn thách thức số mạng ! Tiền dành dụm được bao lâu nay Octavia nằm bệnh không đi làm được đã hao hụt quá nhiều, hồi này kiếm tiền quá khó thì nằm nhà thương tư khác nào đốt bạc ?

Lucia Santa biết cả . Đau xót và lo sợ lắm nhưng để nó nằm nhà thương thí thì không nỡ . Suốt đêm mù không chớp mắt nổi, mơ mơ màng màng toàn ác mộng . Một đứa con nhỏ như Octavia nỡ lòng nào để nó đã đau ốm còn bị hành hạ trong cái địa ngục Bellevue, vào thăm muốn tìm cũng khó quá và ai muốn chửi lên đầu cũng đành ráng chịu . Một đứa con ngoan dễ thương, xinh tươi như nó ... mà đau ốm bắt vô nhà thương thí sao ?

Vả lại Lucia Santa còn mê tín dị đoan . Chồng mù đó, vào nằm Bellevue đã thấy ra đâu ? Mà chính mắt mù thấy rồi, vào đây khác nào chui vào lò sát sinh ! Chết chắc . Mà chết rồi thân xác nào đã được yên ? Họ mổ xẻ, họ cưa ra từng mảnh ... dám Octavia sẽ biến thành những bộ phận ngâm trong các bồn, các hũ ở phòng thí nghiệm lắm !

Vậy thì thầy kệ thiên hạ chê cười, bà con thân thích dèm pha cũng được ! Mình thấy phải làm thì cứ việc làm . Họ đâu biết mù đã ngồi âm thầm khóc bên cạnh giường con, khóc ngấm ngấm một mình vì biết trông cậy vào ai, có còn ai đâu để mà trông cậy ? Mù đâu thể để người ngoài nhìn thấy ... đành chịu khổ một mình, chẳng cầu mong ai bố thí tình cảm .

Suốt đêm Lucia Santa đã đau khổ với tâm trạng trên . Sáng dậy thì chẳng còn gì thắc mắc . Mụ đã quyết định rồi và vô cùng tự tin, chẳng cần ý kiến ai hết .

Đợi bọn con nít đi học hết, Lucia Santa kêu Larry lên . Octavia đã được bận đồ ấm rồi nhưng hai mẹ con vẫn trùm mền kín mít, đỡ xuống thang gác ra xe của thằng Larry . Nó leo lên cầm tay lái thì mụ thân nhiên bảo: "Mày cho tao lên nhà thương Pháp" . Lập tức Octavia ngóc cổ dậy phản đối "Đừng ... đừng mẹ" . Mụ nạt lớn: "Im cái mồm ! Khỏi có cãi tao . Đi lên nhà thương Pháp" .

Dĩ nhiên thể thức nhập viện mau cấp kỳ . Octavia được đưa ngay vào một căn phòng yên tĩnh, sạch sẽ, duyên dáng . Một cô gái nhỏ nằm chung phòng, trên vách phòng còn treo hình .

Trên đường về nhà Larry xưa nay vẫn có ý nghĩ ganh với chị mà cũng phải hứa mỗi tuần sẽ đưa cho mẹ năm đôla đến khi Octavia khỏi bệnh đi làm trở lại . Mẹ nó đưa tay lên nắm vai nó khen một câu bằng tiếng Ý:

- Vậy mày mới là đứa con ngoan, Lorenzo .

Mẹ nói vậy nhưng Larry thấy ngay là nó chẳng được tin cậy, vị nể, trọng vọng chút nào trong cảnh "gia đình khủng hoảng" này . Nó không thể xem được bằng Octavia . Có điều nếu được ở địa vị của chị thì chắc chắn nó không chịu ngã bệnh rồi .

Mario Puzo

Đất tiền đất bạc

Dịch giả: Ngọc Thứ Lang

Chương 11

Như một tướng soái lâm nguy, Lucia Santa ngoài việc phải nghiền ngẫm cảnh ngộ gia đình, công việc làm ăn của con cái, xét lại số lợi tức phải lo sắp đặt chiến thuật, chiến lược cũng như dò xét lòng dạ của bà con, bạn bè ai thân, ai thù . Giờ đây bệnh của Octavia ít nhất phải nằm nhà thương sáu tháng và nghỉ làm một năm chắc . Mất toi một năm lương .

Thằng Lorenzo thì một tuần lễ đưa về \$5 đều đều, đôi khi còn cho thêm vài đôla . Thằng Vincenzo sẽ phải sang lò bánh làm, một tuần thêm \$5 nữa, dĩ nhiên tiền bánh mì khỏi mất . Thằng Gino thì vô dụng, Sal và Aileen còn quá nhỏ .

Nhưng vợ thằng Lorenzo vừa có bầu . Lại sắp thâm thùng ngân sách chắc ! Cứ kể là nó không đem về đồng nào đi là vừa .

Mà thôi, nghĩ cách khác đi . Ba năm nữa Vincenzo mới xong trung học phổ thông . Nó có cần phải thi lấy bằng không nhỉ ? À,

thằng Gino cứng đầu quá, phải cho nó vào khuôn khổ, nó cũng phải làm một cái gì chứ ? Lâu nay thả lỏng nó tệ quá đi !

Lúc bấy giờ Lucia Santa mới thấy nhà này thiếu Octavia là nguy quá . Đâu phải nó chỉ đi làm đưa tiền về nhà mà thôi ? Đôn đốc buộc mấy đứa nhỏ phải học hành chăm chỉ là nó . Đưa em đi chữa răng, nhổ răng khỏi mất tiền cũng nó . Chính Octavia đã tính toán để dành tiền cách nào, có dư là tự tay đi gửi ngay vào trương mục tiết kiệm ... có cần mua đồ ăn, may mặc cũng khỏi . Có nó là mụ có điểm tựa, có người nương tựa, có người đứng bên giúp đỡ những lúc xuống tinh thần ... Thiếu nó là cái gì mụ cũng phải lo giải quyết một mình hết . Hết như ngày bố nó vừa qua đời ! Có điều bây giờ không đến nỗi chán chường thất vọng, lo bản người như hồi đó, ít ra bây giờ mụ cũng đã già dặn, dày kinh nghiệm khôn ngoan và chai lì hơn nhiều . Khỏi nông nổi điên rồ sinh thời chí hoảng, chịu nhiều đắng cay của cuộc đời quá rồi ! Vấn đề bây giờ là phải tranh sống, làm sao cho sống được cái đã .

Đó là lý do Lucia Santa đành phải xin cứu trợ, đành phải ngửa tay nhờ tiền xã hội trợ cấp vậy . Xét ra chẳng còn cách nào khác, vậy mà mụ phải đắn đo suy tính lợi hại nữa . Nhiều vấn đề lắm . Vấn đề lương tâm khỏi phải đặt ra . Cũng chẳng phải Lucia Santa không tin ở lòng tốt của nhà nước, dù mụ thấm nhuần nếp sống quê hương Ý Đại Lợi, có bao giờ dân và nhà nước tử tế

được với nhau ! Vấn đề xem vậy khó hơn nhiều .

Vì nếu lòng từ thiện là muối thì thằng nhà nghèo là vết thương .
Xát muối vào xót xa lắm . Nhà nước có cứu trợ thằng nghèo thì đại khái cũng như ông nhà giàu nhả tiền ra cho quân bắt cóc vậy . Ngửa tay nhận đồng tiền cứu tế xã hội là nhục nhằn, là phải chịu đựng lời nặng tiếng nhẹ đủ thứ .

Ngay mấy nhà báo cũng được kết nạp để đánh những thằng nghèo mà lì lợm nhất định đòi cứu trợ ... thay vì chịu đói, bỏ đói con cái ! Làm như đi ăn xin nhà nước, sống đồng tiền xã hội bỏ thí sung sướng lắm vậy . Sự thật cũng có những thằng bám víu xã hội thật . Thiếu gì thằng chọc kim nhọn vào thịt, nhai miếng chai bể mà hả hê ? Đó là một "gu" đặc biệt . Tuy nhiên nói chung thì đại đa số đã phải sống nhờ tiền cứu trợ hay bỏ thí là nhục nhằn, là mất tư cách thảm hại lắm rồi .

Chính thằng Larry đứng ra thu xếp, mời ông điều tra viên tới nhà nó "điều tra gia cảnh" chứ ai ? Nhưng lúc người nhà nước tới là nó cố tình lánh mặt ... để tránh thương tổn tự ái nam nhi ! Nó tự tách rời, nó muốn xác nhận là không liên hệ gì với cái gia đình đi xin tiền cứu tế này . Trong khi đó Lucia Santa lật đật chạy đi giấu biến mấy thùng dầu ô-liu thứ chiến, thứ nhập cảng từ Ý qua . Xin tiền cứu trợ nhà nước cử người tới điều tra gia cảnh xem có nghèo mạt thực không mà để hờ mấy thứ nhà giàu này ra thì hư

hết còn gì .

o o o

Mãi xế chiều ông điều tra viên mới tới . Ông ta xem trang trọng, cặp mắt đen tròn xoe đến tức cười . Hàng lông mày rộng đã vòng cung mà phía dưới quầng mắt lại thâm xì trông không khác mắt cú . Xem vậy mà ông ta rất lịch sự, gõ cửa cũng gõ đàng hoàng mà nhiệm vụ đó bắt buộc phải điều tra xông xáo cũng xin lỗi chủ nhân trước đã . Rồi mới đi vạch vôi từng khe hở, thấy cửa là mở banh ra nhìn ... cứ như người đi mượn nhà sợ hổ chứ chẳng phải người nhà nước đi điều tra gia cảnh !

Nói với bà chủ nhà, ông ta "dạ", "thưa" đàng hoàng . Ngay cái tên La Fortezza cũng có chút hơi hướng quý phái ! Nghe Lucia Santa kể về gia cảnh ông điều tra viên gật gù chăm chú lắm . Chỗ nào thấy cần là ghi ngay vào sổ tay và tới khúc nào xem bộ thương tâm là thế nào cũng thở dài tội nghiệp . Ông ta nói tiếng Ý, dĩ nhiên thứ tiếng của người học cao song cũng hiểu chứ ? Bao nhiêu giấy tờ thủ tục được bày ra, bao nhiêu câu cật vấn . Lucia Santa một mực lắc đầu . Cái gì cũng không . Tiền gửi băng không, con gái không tiền, không sở hữu chủ một cái gì ... nói chi tiền đóng bảo kê ? Nữ trang vàng vòng lắc đâu ra ? Cả nhà chỉ có độc một chiếc nhẫn cưới . Ông điều tra viên bảo cái đó

không kể .

Cuộc điều tra tiến hành xuôi rớt . Chùng kết thúc La Fortezza ngồi lặng một lúc rồi ngả người phía trước, hai bàn tay nín chặt cạnh bàn ... Cặp mắt tròn xoe rõ ràng bất mãn . Và sau đó nói lời nào xem ra cũng nhẹ nhàng như búa bổ !

- Xin bà Corbo nghe tôi nói ... Thực ra tôi lấy làm đau khổ hết sức nhưng vẫn có bốn phận nói đề bà hay trước là hồ sơ của bà khó lòng được chấp thuận . Chẳng hạn như bà nói không tiền nhưng giấy tờ còn đó, ông nhà tử nạn thì ba đứa nhỏ hiển nhiên phải có một số tiền tử tuất khá khá . Chúng chưa đến tuổi thành niên thì tiền phải nằm trong trương mục mỗi năm mỗi sinh lời chứ ai rút ra được mà mất ? Như vậy là còn tiền nói hết đâu được ? Xét về nguyên tắc thì chỉ những gia đình nào không một xu dính túi mới được hưởng tiền cứu tế xã hội . Luật pháp là vậy rõ ràng quá ! Nếu tôi mà cố tình lờ số tiền đó giùm bà để bà lãnh tiền cứu trợ thì chính tôi dám kẹt, thấy không ?

Lucia nghe giọng nói thẳng điều tra viên dễ ghét quá ! Mắt nó nhìn trừng trừng . Vậy là bị nó qua mặt rồi . Xem mặt mũi nó sáng láng, ăn nói chững chạc và mới tí tuổi đầu ... ai dè trước khi vào nhà này điều tra nó đã đi hỏi dò lối xóm chán chê . Nó biết hết còn làm bộ ngây thơ không biết gì để cho "bà chủ" sập bẫy ! Nội cái vụ đó Lucia Santa đã tức . Nó còn bảo không một xu dính túi mới được ... nên mụ cay cú vặn ngược lại:

- Vậy hả ? Nói vậy để tui liệng mớ tiền của tui nhỏ đi nghe ?

Ông điều tra viên cười ngất . Chỉ cười mà không có ý kiến gì nên Lucia Santa biết hấn muốn gì . Điều này hồ sơ chưa chắc đã bị bác bỏ . Mụ bèn nhóng hỏi:

- Ông điều tra viên liệu có thể giúp đỡ mẹ con tôi phần nào chăng ?

La Fortezza xem bộ lúng túng . Lúng túng như một con cú mắc nghẹn nuốt chưa trôi con chuột quá lớn vậy ! Sau đó "sự giúp đỡ" được hấn chấp nhận bằng một màn áp úng, quanh co khởi đầu bằng một triết lý vô cùng thiết thực "có bàn tay dơ nào mà tự rửa lấy được đâu" .

Đúng ! Lucia Santa còn lạ gì ông điều tra viên quá trẻ, quá mới mặt có ló mòi tham nhũng cũng vụng về, lúng túng ? Hấn ta nhấn mạnh là cái vụ này kẹt quá, dính vô là mất việc như chơi . Vậy kẻ có của người có công . Cứ nửa tháng hấn sẽ mang tới tận nhà tám séc \$16 tiền cứu trợ ... và bà chủ phải nhớ đền ơn \$3 tiền mặt . Phải hiểu là đúng ra không thể nào được hưởng một xu của nhà nước vậy có ăn thì mỗi người một tí, ai cũng có phần có phải hơn không ?

Cái đó khởi hồi, Lucia Santa gật đầu đồng ý và chấp nhận điều kiện cái rụp . Mụ còn tha thiết cảm ơn, không phải bằng lời nói suông mà cụ thể bằng đĩa bánh ngọt để mời ông điều tra viên dùng tạm dù ai chẳng biết mời một tách cà phê cũng đã là hiếm

khách chán .

Chủ và khách có dịp tìm hiểu thông cảm qua tách cà phê . Ông điều tra viên thở than nhà cũng nghèo không khác nhà này, cha mẹ bóp bụng cho học luật nhưng tốt nghiệp ra đâu có việc làm . Đảng phải nhận đỡ chân "điều tra viên cứu tế xã hội", ăn lương chết đói của thị xã vậy ! Lương ít thì lấy đâu ra tiền "đền ơn sinh thành" ? Lắm lúc cũng cảm thấy đau khổ phải dính vào những vụ như thế này . nhưng chẳng biết làm sao hơn ?

Những khó khăn đó Lucia Santa hiểu hết, ăn thua gì, mỗi người giúp nhau một chút . Không được quyền hưởng trợ cấp mà được thì phải biết điều, biết ơn chứ ? Thế là sau một châu tâm sự chủ khách thông cảm nhau quá xá .

Kể từ bữa đó cứ hai tuần một lần Fortezza lại mang một tấm séc "cứu trợ xã hội" đến . Dĩ nhiên mỗi lần đều phải có một châu đãi đằng nồng hậu, dù đã thân tình như người nhà, xưng hô bác cháu .

Thấy mặt anh Fortezza là Gino lãnh ngay công tác xách tấm séc xuống tiệm đổi thanh toán sổ sách mua dăm bông . Bao giờ nó cũng xách về một gói cỡ trên 100g dăm bông thứ chiến nhất, thịt nạc đỏ hồng viên lớp mỡ trắng tươi, một ổ xăng ụch mềm mại và một miếng pho mát vàng tươi . Anh Fortezza yếu bao tử đâu có ăn được mấy thứ thịt nguội Ý kể cả dăm bông ướp tiêu sọ cay xè và bánh mì Ý giòn và cứng nhai muốn gãy răng .

Những lần thù tiếp anh Fortezza là Gino phải đứng giương mắt nhìn . Một đĩa bầu dục sang trọng sắp lặn lộn dăm bông và phô mát, cả một bình cà phê lớn . Hắn mang đủ thứ chuyện kinh nghiệm bản thân ra kể lể mà mẹ nó không hiểu sao khoái nghe thế . Sao hắn ngồi ăn lại ghếch chân lên ghế bên kia vậy kia ? Thì ra chỉ ngày ngày leo thang gác đi công tác mà chân Fortezza mỗi như sưng lên ! Còn phải cãi nhau phát mệt với mấy ông bà người cùng xứ sở nhưng quá hạ cấp ưa chơi cái lối giấu biệt vụ con cái có việc làm để xin trợ cấp thất nghiệp . Không chịu đề nghị thuận cho họ là bị chửi lên đầu và còn bị liệt vào hạng Do Thái vì họ quan niệm giản dị rằng đã gọi là người Ý, cùng quê hương xứ sở có lẽ nào "bệnh" nhà nước và "hại" bạn đồng hương !

Fortezza ưa than làm công tác điều tra viên này quả có uổng công cha mẹ nhịn đói nhịn khát nuôi cho ăn học, để dành từng xu kham khổ . Làm chỉ vừa đủ nuôi thân mà mệt nhọc đến gần tận thọ được . Mẹ Lucia Santa nghe nói cũng động lòng thương ... Cặp mắt tròn xoe của Fortezza buồn lạ . Nắng mưa, nóng lạnh phải đi làm đều ... toàn chạy ngoài không ! Khỏe mạnh thế nào được ? Huống hồ 4 năm đại học đã ráng quá mức rồi . Hắn thú nhận rằng: "Bác biết không ... cháu học hành có thông minh gì đâu ? Ông bà, cha mẹ cho chí tổ tiên cháu gốc nông dân mù chữ cả ngàn năm có ... Nay đến đời cháu không đến nổi tay làm hàm

nhai đã mãn nguyện quá rồi !".

Bao giờ cũng vậy, thanh toán xong đĩa dăm bông pho mát là Fortezza đứng dậy sửa soạn ra về . Số ba đôla chia chác sẽ được Lucia Santa khôn khéo nhét tận tay, thật kín đáo và ép uống làm như chỉ sợ ông điều tra viên từ chối . Fortezza sẽ ngần ngừ nửa nhận nửa không, rồi khẽ lắc đầu nhường mắt than: "Ồ ..." một tiếng trước khi cầm tiền, rõ ràng là đời sống khó khăn quá, tiền đến tay không lẽ liệng đi sao ?

Fortezza và Lucia Santa hợp nhau lắm . Ông điều tra viên trẻ chịu bác Lucia Santa ở chỗ tiếp đãi nông hậu, ăn uống thịnh soạn và chuyện trò thật là thân tình . Trái lại mẹ Lucia Santa có ý thương cậu Fortezza tối ngày mặt mũi rầu rầu cũng may trẻ nhà này không đưa nào âu sầu buồn bã như vậy . Dù có phải chia chác mất chút ít tiền cũng nở lòng nào tiếc rẻ ?

Ít tuần sau chính Fortezza xoay sở được cho nhà này thêm mỗi tháng \$15 về tiền trợ cấp nhà cửa . Chẳng cần phải đợi hỏi bà chủ nhà cũng tự động nhét vào tận tay ân nhân \$5 thay vì \$3 như cũ . Xưa nay ân nghĩa là phải phân minh, chẳng ai chối cãi được !

Chính vì chỗ "ân nghĩa phân minh" đó mà ít lâu sau gia đình Lucia Santa lại có thêm \$4 một tuần tiền trợ cấp . Cậu Fortezza dĩ nhiên cũng phải có thêm nhưng lần này không phải tiền mặt . Lập tức mẹ Lucia sai con đi mua một gói đồ để hân xách về nhà,

trong đó thế nào cũng có nửa kí lô dăm bông hạng nhất và nguyên chai rượu hồi thứ đặc biệt nhà làm uống mau tiêu cơm nhất hạng . Ngoài ra cậu Fortezza còn được em Lorenzo đánh xe đưa về tận nhà ở đại lộ Arthur bên khu Broux . Gọi xe nhà cho hách chứ xe hơi của Larry chỉ là thứ cũ mèm gần phế thải, chỉ tốn công hì hục sửa máy tới ngày nếu không mắc đi làm !

Mỗi lần Larry lái xe cà tàng đưa Fortezza về là phải có thằng Gino đi theo . Xe nhảy tung tung, lách qua lách lại giữa cả rừng xe cộ . Xe ngựa, xe hàng, xe điện, xe hơi đủ thứ ...

Ngồi băng sau nghe người lớn trò chuyện, Gino để ý thấy anh Larry luôn luôn lịch sự lễ phép ... lâu lâu mới khều nhẹ ông luật sư điều tra viên một phát . Fortezza làm như không để ý đến những câu móc lò mà chỉ luôn miệng tả oán . Nào mấy người lãnh tiền xã hội chi quá ít ... nào căn nhà đang ở tháng tháng phải trả góp chịu không nổi ... nào cha mẹ già hết lộc nếu không gồng mình trả nợ góp thì chừng nào mới thanh toán cho xong món tiền cầm nhà ?

Fortezza tả oán kỹ quá khiến Gino đâm thắc mắc . Chẳng hiểu sao cứ nhắc đến tiền, đến sự thiếu hụt tiền là y như rằng anh chàng điều tra viên xem bộ sợ sệt, hốt hoảng . Nó không hiểu tại sao giàu có như vậy mà Fortezza luôn miệng than khổ vì tiền ? Không tiền mà học lên tới đại học ? Không tiền mà tậu nhà lớn, hai gia đình ở cũng vừa ? Không tiền mà cả nhà dám đi nghỉ mát

đều đều ?

Theo Gino thì hãy cứ được khổ vì tiền như vậy !

Dân xóm đại lộ 10 hùng hục làm việc cỡ bốn mươi năm nữa đã chắc được khổ như vậy chưa ? Họ chỉ mong sao leo được tới địa vị của Fortezza ... Vậy mà anh chàng này cứ rên rỉ đau khổ vì đồng tiền hơn cả mấy ông hàng xóm bản nông của nó !

Lúc tới nhà Fortezza hắn mở cửa xe bước xuống và cặp chặt gói đồ biếu dưới nách là anh Larry châm điếu thuốc nhìn Gino nháy mắt một cái . Dĩ nhiên nó cũng biết điệu nhăm mắt nháy lại một phát . Trên đường về cả hai anh em cùng hể hả . Ra điều đời này là vậy, đã biết rồi thì có gì đâu mà ngán ? Phải thành công chứ ? Phải hì hục leo bốn cầu thang lên nhà mẹ Lucia Santa, bác sĩ Barbato bực bội không để đâu cho hết . Đã thấy tụi nó nghèo, tha không nở đập nặng mà trời đất ơi ... tụi nó lại để cho thằng khác ăn thì chịu sao nổi ? Tại sao lại phải bày đặt đưa đi nhà thương tư, cho đi nằm bệnh viện Pháp kia ? Bộ dư tiền quá hả ? Bộ mấy đứa nghèo mặt rệp ngu ngốc này dám chê nhà thương nhà nước Bellevue ? Phải nằm nhà thương tư, mất tiền để được săn sóc đàn ông, thuốc men tử tế ? Đúng là bọn một xu không dính túi mà còn học đòi làm sang ! Quân ăn mày không có nổi túp lều chui ra rúc vào, sống bám vào tiền cứu tế xã hội, có đứa con gái thì lao phổi còn nằm viện bài lao Raybrook ... mà dám chơi sang lắm vậy đó ?

Ông bác sĩ vừa ló ở đầu cầu thang là cánh cửa mở bật . Nãy giờ thằng Sal có nhiệm vụ canh cửa, nó thấy rồi mà ? Bàn nhà bếp còn bày la liệt những đĩa thức ăn vừa ăn xong, tấm khăn bàn màu vàng còn dính đầy mảnh bánh vụn và trứng chiên . Hai thằng nhãi Gino và Vincenzo lo ngồi chồm chồm đánh bài, đúng là quân đầu trộm đuôi cướp !

Có điều vừa thấy bóng ông bác sĩ là thằng lớn đứng bật dậy, mau mắn đưa ông bác sĩ vào nhà trong ngoan ngoãn nói "Thưa bác sĩ mẹ cháu đau" .

Trong căn phòng nhỏ tối mò bùng bít, bác sĩ Barbato thấy mẹ Lucia Santa nằm sù sụ trên giường . Đầu giường có con bé Lena đứng để mẹ lấy khăn nhúng nước ở cái chậu kê bên chùi tay chùi mặt . Đột nhiên Barbato nhớ lại những tấm tranh tôn giáo cổ Ý Đại Lợi mà hắn có dịp chiêm ngưỡng . Cảnh trí hết như thế này, cũng bà mẹ đau ốm săn sóc con thơ, cũng ánh sáng mờ nhạt ... có điều nơi đây ánh sáng hắt ra từ bóng đèn điện vàng vọt, rọi những bóng lung linh trên vách tường màu sậm .

Cảnh trí đượm màu sắc tôn giáo, dù đầu óc Barbato không vướng vát chút tình cảm nào . Hắn muốn phân tích sự trùng hợp kỳ lạ đó và chợt nhớ ra đã từng đọc ở đâu là các bậc danh họa ngày xưa cũng từng nhờ những người quê mùa như thế này làm người mẫu để diễn tả tình mẫu tử, cho thấy đứa con trọn lòng tin mẹ như thế nào .

Bác sĩ Barbato nhích người đến chân giường, cất tiếng buồn bã: "Bà Corbo ... mấy tháng rồi bà xui xẻo quá" . Có thể hiểu là một lời an ủi mà cũng có thể là một sự trách móc về vụ cho Octavia đi nằm nhà thương tư .

Điều đó làm gì Lucia không hiểu ? Dù đang nằm bệnh mụ cũng giận run người, cặp mắt đã muốn quắc lên . Nhưng biết thân phận nghèo hèn và người ta bề nào cũng đường đường một ông bác sĩ nên mụ phải cố nhịn .

- À, ông bác sĩ ! Tôi đau quá ... nhức lưng nhức chân đi hết nổi . Không làm ăn gì được ...

Bác sĩ Barbato "vậy hả" ... rồi truyền lệnh:

- Để tôi xem cho ... nhưng bảo con nhỏ đi ra ngoài chơi đi .

Con Lena xích lại gần mẹ, bàn tay nhỏ bé đưa lên sờ trán mẹ .

Lucia Santa phải dỗ:

- Con à ... đi xuống bếp xem ? Có bát đĩa nào chưa rửa lo phụ giùm các anh đi con .

Barbato mỉm cười . Thấy nụ cười của ông bác sĩ, Lucia Santa lớn tiếng gọi vọng ra bằng tiếng mẹ đẻ:

- Gino, Vincenzo ... hai thằng mất dạy đâu rồi ? Bát đĩa rửa chưa hay chúng mày tính bày bữa ra đây để khoe ông bác sĩ đây ?

Không làm liền tao bẻ què giò cả hai đứa ! Lena con ra xem chừng ... Tụi nó làm biếng vô mách mẹ .

Được mẹ trao công tác giám thị, bé Lena chạy vụt đi liền . Ông

bác sĩ bèn đi một vòng và ngồi xuống mép giường thông thả kéo tấm mền xuống để đặt ống nghe trên ngực, ngay chỗ cổ áo .

Đúng lúc sắp sửa bảo mẹ kéo áo xuống thì con nhỏ chạy vào giường mắt nhìn và mách mẹ:

- Hai anh Vincenzo, Gino rửa chén . Anh Sal đang lau bàn .

Thấy mặt ông bác sĩ cau có, mẹ phải đuổi nó:

- Tốt lắm ... Nhưng mẹ bảo con đi ra ngoài xem chừng tụi nó kia mà ? Con ở ngoài đó và nói đừng đứa nào chạy vào ... nếu mẹ không kêu nghe ?

Lúc Lucia Santa đưa tay vuốt ve xoa đầu con nhỏ, nựng cho nó đi ra ngoài chơi thì bác sĩ Barbato đã để ý thấy chỗ cổ tay mẹ sưng sưng . Vậy là biết chính bệnh gì rồi ? Cho chắc ăn, mẹ Lucia còn bị ông bác sĩ bắt nằm sấp kéo cao váy lên để quan sát kỹ khúc cuối xương sống . Quả nhiên mấy đốt xương cùn sưng hết . Có gì đâu mà lo, bác sĩ Barbato cười khà:

- Tưởng gì ... bà bị chứng sưng khớp xương ! Chỉ chữa cỡ một tháng là phải hết . Đúng hơn chỉ cần nghỉ ngơi phơi nắng, sưởi ấm . Xuống bãi biển Florida nghỉ cỡ một tháng là đủ dứt rồi . Sau đó, Barbato lấy tay thử nắm bóp mạnh trên khắp người Lucia Santa xem những chỗ nào đau .

Lucia Santa quay người lại ... để thấy ông bác sĩ nhìn chăm chú và nói nhần từng câu:

- Bà nói đau nhức không đi được, không làm gì nổi ... ngay trong

nhà ? Làm gì nữa vậy ? Chúng sưng khớp xương này cần nghỉ ngơi thật nhưng đi lại phải đi được chứ ? Tôi có thấy mấy chỗ sưng ở cổ chân, cổ tay, sống lưng và ở ống chân ... nhưng không đến nỗi nằm liệt đâu !

Sau khi nhìn ông bác sĩ một lát, mẹ Lucia nói: "Bác sĩ làm ơn đỡ tôi dậy chút" . Mẹ nhanh nhẩu vắt chân xuống thành giường nhờ Barbato đỡ một bên để cố gắng đứng dậy . Chừng vừa ngồi thẳng lưng lên thì mẹ la "ôi" và buông người để ông bác sĩ phải vội vàng chịu cả sức nặng rồi thông thả đặt cho nằm trở lại trên giường . Xem bộ mẹ đau chồi xương sống thật chứ chẳng phải vờ .

Barbato bèn kết luận:

- Vậy là bà bắt buộc phải nghỉ ngơi nằm một chỗ thật . Cũng chóng thôi, vì xem vậy chứ cứ ấm áp là hết đau liền . Rồi lại ra lò sưởi ngồi mấy hồi ?

Thấy ông bác sĩ có ý an ủi, Lucia Santa chỉ cười mỉm cảm ơn .

○ ○ ○

Ở nhà bệnh nhân Lucia Santa ra, bác sĩ Barbato đi bách bộ trên đại lộ 10 một quãng để hứng gió và suy ngẫm về cuộc đời, về thân phận con người . Xem cuộc sống mà như gia đình này thì dễ sợ quá, khổ quá ? Sống mà làm gì ?

Có ông chồng khù khờ thì năm nhà thương điên, đứa con gái xem ngực nở nang đồ sộ vậy mà lại lao nặng ... ấy là chưa kể ông chồng trước đang làm thì bất đắc kỳ tử . Thằng con trai lớn đi mèò chó chán thì vợ phải con vợ còn con nít nghèo mặt rệp . Một mình mụ đàn bà nhà quê phải lo gánh vác một đàn con nhỏ thì khi không nhức xương nằm liệt !

Bác sĩ Barbato vừa đi vừa ngắm những dãy nhà ổ chuột . Khổ thật, nhà cửa ở chui rúc như thế kia thì sống làm quái gì không biết ? Ngọn gió lạnh căm căm từ sông Hudson thổi tạt qua khu nhà ga xe lửa hắt vào mặt càng làm ông bác sĩ khó chịu . Thấy tình cảnh cay đắng như thế đó ... thân danh bác sĩ mà không thể làm gì giúp họ sao ? Nó phơi bày ra trước mặt, làm như thách thức vậy . Khổ sở vậy là quá rồi . Phải làm một cái gì phải giúp đỡ họ phen này chứ ?

Ý nghĩ hăng say đó làm Barbato nóng mặt . Rồi cả người cũng nóng ra vì máu chạy rần rật . Trời lạnh, gió rét là vậy mà hắn phải mở cổ áo, cởi bớt chiếc khăn len quấn cổ mà chính bà mẹ đã đan cho .

Chỉ vì muốn làm một cái gì cho họ đỡ khổ ... mà suốt hai tháng trời, bác sĩ Barbato đã làm đúng thiên chức cứu nhân độ thế . Cứ hai ngày một lần hắn đến nhà Lucia Santa nghe bệnh, chích thuốc, lại chịu khó thoa nắn những chỗ sưng đau nhức đến hai mươi phút, vừa làm vừa gọi lại những kỷ niệm ngày xưa . Bệnh

mụ xem bộ đỡ dần nhưng ngồi dậy vẫn chưa nổi .

Muốn mụ cố cho mau khỏi, Barbato phải nhắc tới Octavia, bảo nàng sắp ở viện bài lao về đến nơi mà về nhà thấy mụ đau liệt giường thì buồn quá . Sắp đến ngày đó hân chích liên tiếp cho Lucia Santa mấy mũi vitamin và thuốc khỏe . Quả nhiên đêm trước bữa Octavia xuất viện, hân thành linh bước vào nhà đã thấy mụ đang ngồi ủ một đồng đồ ở dưới bàn nhà bếp . Mấy đứa con nít hơn hờ ngồi vây quanh mẹ, đứa lằng xăng chờ mẹ sai chạy đi lấy nước, đứa gấp đồ phụ . Barbato hân hoan hỏi:

- Thế nào ... ủ đồ được là chắc hết bệnh rồi, phải không nào ?

Tốt lắm ...

Lucia Santa mỉm cười đáp lễ . Một nụ cười ản ý biết ơn ... nhưng cùng lúc đó cũng muốn cãi lại rằng: "Cứ ủ đồ . Có bất cứ một việc gì phải làm ... thì ốm gần chết cũng phải ngồi dậy như thường" .

Điều đó hân bác sĩ Barbato chẳng lạ . Lúc sửa soạn chích thêm một mũi thuốc nữa, Lucia Santa khẽ hỏi bằng tiếng mẹ đẻ:

- Bác sĩ ... xin cho biết tôi thiếu bác sĩ bao nhiêu cả thầy ?

Gặp lúc trước thế nào ông bác sĩ cũng nổi giận ... nhưng bữa nay Barbato chỉ mỉm cười mà rằng:

- Tiền công ư ? Bữa nào Octavia về nhà chồng bà nhớ cho tôi uống rượu là xong !

Câu trả lời của bác sĩ Barbato hàm ý mừng cho gia đình này "sau

cơn mưa trời lại sáng", cuộc đời còn đáng sống và chịu đựng đau khổ chán chê rồi cũng phải có ngày hạnh phúc . Nghĩa là rồi đây dòng đời sẽ trôi êm ả, chuyện gì rồi cũng phải xong . Octavia sẽ lành mạnh và đám con nít sẽ khôn lớn dần .

Mario Puzo

Đất tiền đất bạc

Dịch giả: Ngọc Thứ Lang

Chương 12

Suốt sáu tháng Octavia nằm viện bài lao, Lucia Santa không đi thăm được đến một lần . Đường xá xa xôi, công việc nhà bù đầu mà đi cái xe hơi cà khỏ của Larry ngán quá . Mà đời nào mụ dám để bọn con nít ở nhà một mình !

Bữa Octavia xuất viện và Larry và Vincenzo ra ga đón chị, cả nhà nôn nao chờ . Mụ Lucia mặc bộ đồ đen sang nhất, bọn con nít diện quần áo mới như đi chơi chủ nhật . Dì Louche cũng chạy sang chơi, chạy lăng xăng trong bếp hết châm thêm nước sôi đến đánh sốt cà chua .

Gino đứng ở cửa sổ đằng trước canh . Nó chạy ào vào bếp la:
"Họ về kìa ... mẹ ơi !".

Lucia Santa mừng rớt nước mắt vội lau cho khô . Dì Louche
cuồng quít nhúng mì vào nước sôi cho mau chín . Bọn con nít
mở bật cửa phòng chạy ra đầu cầu thang bám chỗ tay vịn thò đầu
xuống nhìn . Chúng lắng nghe từ bước chân lên thang .

Lúc Octavia bước chân về nhà đầu có nhận ra ? Cứ tưởng đầu
con nhỏ sẽ xanh mét, bệnh hoạn cái điệu người vừa ốm nặng
dậy, cả nhà sẽ phải o bế, săn sóc . Chao ôi, nó lớn bồng hăn lên,
trông rõ ràng gái Mỹ ! Nước da hết mai mái, hai má đỏ hồng
hồng và mái tóc uốn từng lọn như Mỹ vậy . Octavia mặc váy
ngắn áo thun . Có chiếc áo vét phủ ngoài và mang thắt lưng dề
hoàng .

Bằng ấy thứ chưa lạ ! Lạ nhất là giọng nói, điệu bộ của Octavia .
Chẳng ai nhận ra .

Nụ cười duyên dáng, đôi môi khẽ mím lại ... Octavia reo lên
sung sướng nhưng không quá trớn . Nàng ôm chầm lấy hai đứa
bé nhất la "Tao nhớ tụi bây quá xá !" . Rồi chạy lại chỗ mẹ ôm
hôn nhưng không hôn môi mà chỉ khẽ hôn lên má: "Về nhà
mừng quá mẹ ơi !" .

Lát sau hai anh em Larry mới vác va ly bước vào, xem bộ lúng ta
lúng túng . Octavia vuốt má Gino: "Thằng này mau lớn quá, xem
đẹp trai ghê" . Nó vội rút ra . Cả nhà cứ nhìn Octavia .

Chỉ có hai đứa nhỏ chịu chị Octavia . Thằng Sal và con Aileen cứ đeo bám theo, nhìn bằng mắt nghe bằng tai chưa đủ chúng còn lấy tay sờ mó cho đã và được chị ôm lấy vuốt tóc là sướng lắm . Octavia cứ luôn miệng: "Chao ôi, hai đứa này mau lớn quá !".

Trong khi đó Lucia Santa không buồn để ý những thay đổi của Octavia mà chỉ buộc phải ngồi xuống nghỉ mệt đã . Leo bốn thang gác một lúc mệt lắm chứ ?

Mụ Louche vừa bùng thức ăn vào dọn cơm vừa liếc nhìn

Octavia: "À, tạ ơn trời cháu về mạnh giỏi ? Thiếu cháu mẹ cháu mệt quá đi !". Trước khi nàng kịp trả lời mụ đã lật đật quay trở lại lo cho xong mấy món ăn .

Bữa cơm trùng phùng của gia đình Lucia Santa cũng bằng ấy đứa con song tẻ nhạt lạ kỳ, có chuyện trò cũng nhạt nhẽo như có khách lạ vậy . Hai thằng Vincenzo, Gino không dám ngất véo nhau đã đành mà hai đứa nhỏ Sal, Aileen cũng không ganh nhau miếng thịt to miếng thịt nhỏ !

Lúc Lousia bỗng con lên gặp chị Octavia nó cũng tới hôn mừng nhưng cẩn thận đứng đằng sau lưng hôn khẽ ở vành tai . Ra điều hôn người lao dấm lây bệnh như không ! Nó ngồi bên cạnh chồng cố bỗng con cho xa bà chị nên Octavia cũng biết ý chỉ ngồi một chỗ âu yếm hỏi đứa nhỏ chứ không sờ tới người nó .

Trong khi đó Larry ăn ào ào cho chóng xong bữa, xin lỗi cả nhà

vì còn phải đi làm ca chiều từ bốn giờ tới nửa khuya .

Vừa xong bữa cơm, Octavia dợm đứng dậy để thu dọn bát đĩa thì bị cả nhà ngăn lại . Ngay thẳng Gino cũng vùng dậy, giăng mấy món đồ dơ lại, không cho chị rửa, còn mẹ Lucia Santa thì hét lên: "Mày tính làm gì đó ? Mày điên hả, muốn đau trở lại hả ?" Octavia đành ngồi chơi với hai đứa nhỏ ngắm đôi mắt chúng nhìn nàng vô cùng trìu mến .

Nàng cười nói vui vẻ lắm chứ nhưng bà mẹ cảm thấy nỗi buồn chất chứa bên trong . Nhìn nhà cửa đồ đạc bày la liệt và ngăn tủ cũng ngập ngụa, bữa bãi quần áo của mấy đứa nhỏ, Octavia không khỏi chán ngán . Từ chiều đến chập tối nàng ngồi một chỗ nhìn mẹ lần lượt hì hục một mình thanh toán biết bao nhiêu việc vặt: nào rửa chén đĩa, ủi đồ, chụm than đốt lò sưởi và thắp đèn măng xông, sửa soạn cho tụi nhỏ đi ngủ mới tạm xong .

Giờ này nếu còn ở viện bài lao thì Octavia đang làm gì nhỉ ?

Chao ôi, nhàn nhã sung sướng quá: Chập tối khoác tay con bạn đi dạo khắp vườn ... rồi tới giờ vào phòng ăn đợi cơm, nói tào lao đủ thứ chuyện . Ăn cơm xong xuống phòng lo chơi bài đến khuya .

Tự nhiên nàng đâm nhớ những ngày trong viện: đời Octavia chưa bao giờ được chiều đãi, săn sóc thế này . Cái gì cũng có người lo cho hết, khỏi lo ngại, khỏi trách nhiệm . Bây giờ về nhà tự nhiên thấy lạc lõng thế nào ấy . Cứ mãi ngồi suy nghĩ mông

lung, Octavia đâu có nhận ra bà mẹ đi lại dọn dẹp trong nhà mà tay chân vô cùng ngượng ngập, dáng đi cứng nhắc .

Lúc hạ giường sửa soạn đi ngủ, hai đứa lớn thì thảo nói chuyện .

Thằng Gino ghé tai Vincenzo:

- Thấy không ... từ hồi về đến giờ không nghe thấy chị Octavia chửi thề, văng tục lần nào ta ?

- Tao chắc ở nhà thương họ cấm cái vụ đó nên lâu ngày chị ấy quên luôn chứ gì ?

- Nếu vậy tốt quá . Con gái lớn mà ăn nói tục tĩu quá đi, thấy không ?

Đêm về chỉ còn hai mẹ con ngồi dưới bếp, trước cái bàn tròn khăn vàng, mấy ly cà phê nằm đợi sẵn . Đồ ủi cũng nằm cả đống ở góc nhà . Không khí yên lặng như tờ nghe rõ tiếng hơi nước sôi phì phì, tiếng mấy đứa nhỏ ngủ ngáy khò khò ở phòng ngoài . Dưới ánh đèn mờ nhạt, Lucia Santa thông thả kể cho con nghe những biến cố trong nhà sáu tháng vừa qua .

Chao ôi nhà nhiều chuyện . Bọn con nít đâm cứng đầu hết, chẳng phải riêng thằng mất dạy Gino ! Vợ chồng thằng Larry đáng lẽ phải tháng tháng gửi tiền giúp đỡ mẹ nhưng thực tế có được bao nhiêu đâu .

Rồi chính mẹ cũng ốm đau, bết bát quá đâu dám viết thư cho Octavia hay, sợ lo nghĩ bệnh nặng thêm thì khổ cả !

Đó là một màn độc thoại dài dài . Mỗi lần Octavia ngắt lời: "Vậy

mà sao mẹ không cho con hay ngay ?" là một lần mẹ Lucia than thở: "Tại tao muốn mi chóng khỏi" .

Lát sau dù bà mẹ không biểu lộ chút tình cảm nào, Octavia cũng lo trấn an:

- Thôi mẹ đừng lo ... Tuần sau con lại đi làm chứ gì ? Còn mấy đứa nhỏ thì cứ để đấy . Có con ở nhà tụi nó đâu dám lười học, bỏ bê công chuyện nhà ?

Dường như Octavia thấy lên tinh thần, khỏe mạnh hẳn vì cảm thấy vai trò cần thiết của nàng trong gia đình này . Bao nhiêu ý nghĩ xa lạ lúc nãy biến mất hết . Dù sao đây cũng là nhà mình, là tổ ấm . Đợi lúc mẹ ủi đồ nàng vào trong phòng lấy ra cuốn sách vừa đọc vừa nói chuyện với mẹ cho vui . Octavia về nhà được một tuần mới có dịp gặp ông điều tra viên Fortezza . Dĩ nhiên nàng phải tươi tỉnh, duyên dáng, ăn nói cũng rành dịu dàng, từ tốn chứ đâu dám ... hét lên như thường lệ ?

Bữa đó cỡ năm giờ chiều, Octavia thành lỉnh ở phòng ngủ bước sang phòng khách thì bắt gặp ngay ông điều tra viên đang thản nhiên ngồi ruỗi dài, chân gác lên ghế nhâm nhi ly cà phê ướp xăng ếch dấm bông . Đang thưởng thức mấy món ruột, ông Fortezza giật mình ngược nhìn khuôn mặt bầu bầu xinh xắn của cô con bà chủ nhà . Bèn vội vàng đứng dậy rất lịch sự để nghe Lucia Santa giới thiệu:

- Đây là Octavia ... con gái lớn nhất của bác .

Fortezza vút gấp cái vỏ Ý để vào đề thẳng băng, thân tình như Mỹ ! Hấn nói ngay:

- À, Octavia ! Tôi nghe nói về cô bây giờ mới được gặp . Ít lâu nay tôi lại thăm bác gái và đi lại thân tình ...

Octavia gật đầu một cách lạnh nhạt, cặp mắt nhìn ông khách tuyệt nhiên không chút tình cảm . Lucia Santa e ngại nhất là mắt lòng khách quý, bèn giả lơ nói:

- Con ra tiếp chuyện cậu Fortezza đi ... Xem cả nhà tôi chỉ có con nhỏ này chịu học hơn cả . Đọc sách tối ngày ...

- Thế ạ, Octavia ngồi uống cà phê đi . Tôi vẫn muốn có dịp nói chuyện với Octavia ...

Đến ghét cái thằng cha này ! Nếu không kịp dần có lẽ Octavia đã buột miệng rủa một phát . Ai cho phép hấn gọi tên con gái của người ta ... lại làm ra vẻ thân tình lắm vậy . Bực quá không biết làm gì hơn nàng bèn nhỏ một phát ... vào chiếc khăn tay . Có biết cũng chẳng làm gì được vì mới ở viện bài lao ra mà ?

Cả mẹ nàng và Fortezza cùng nhìn Octavia dăm dăm xem bộ "như thông cảm hoàn cảnh" lắm . Nàng bèn cứ ngồi ỳ ra nghe hai người ngồi chuyện trò với nhau .

Theo ý Fortezza và ... như trong những tiểu thuyết hấn đã có dịp đọc thì có ra gì thân phận một đứa con gái nhà nghèo ? Được một cậu công tử ngon lành ở giai cấp trên chiếu cố nhìn xuống thì chỉ cần cười duyên một cái là em sẽ xiêu lòng cấp kỳ và ngả

vào vòng tay vô điều kiện . Dĩ nhiên nàng si mê chẳng phải vì tiền ... nhưng giai cấp trí thức không thừa đủ sao ? Có điều Fortezza nhìn nhận là mình yếu hơn mấy thằng Mỹ ở chỗ vui vẻ, trẻ trung, nhộn nhạo mà các em rất chịu . Cũng như lấy đâu ra bạc triệu như thằng triệu phú Mỹ ? Nhưng với người tử tế đảng hoàng thì tiền bạc có ra gì !

Vì đã có quan điểm gái nghèo như vậy, nên Fortezza có dịp trở tài ăn nói, giở hết duyên dáng, linh động của miệng, của mắt ... nhưng không nhận ra là Octavia càng ngày càng lạnh nhạt, hờ hững . Hai thằng Vincenzo, Gino vừa về nhà thấy nét mặt bà chị như nước đá bèn bảo nhau đứng quanh đó để xem sắp có chuyện lạ xảy ra .

Trong khi đó, Fortezza hào hứng chuyển sang chuyện văn chương, tiểu thuyết . "... A, văn sĩ thì kẻ nhất Zola ! Viết về đời sống của dân nghèo như Zola thì tuyệt . Phải công nhận là đại văn hào người Pháp . Cô đọc Zola chưa ?".

Octavia chỉ vắn tắt: "Có chứ !". Ông điều tra viên bèn bắt vào: "Phải chi ngày giờ này và ở đây chúng ta có một Zola, để viết về những cảnh nghèo thì tuyệt tác ! Những gia đình thán thán lãnh ít tiền còm trợ cấp xã hội đó ? Phải biết là giầu ! Bác nên nhớ là chuyện của Zola đọc bỏ ích lắm, có thể nói là học hỏi được rất nhiều . Octavia biết không, đọc Zola là tìm hiểu chính mình và môi trường sống chung quanh mình ..."

Octavia nín lặng gật đầu . Nàng thấy ngửa ngáy, muốn nhỏ vào cặp mắt tròn xoe như mắt cú kia quá !

Cho đến lúc bấy giờ Fortezza và mẹ nàng cũng còn tưởng bỏ .

Hắn giương cặp mắt lên và đưa đề nghị rất trang trọng:

- Nếu thích văn chương sách vở vậy thì bữa nào tôi mời Octavia đi xem kịch đi . Tôi mời Octavia tử tế, đảng hoàng ... với tất cả lòng quý mến và trước mặt bác gái đây . Bác gái hiểu tôi nhiều, biết tôi là người như thế nào mà ... phải không ạ ?

Làm gì một bà mẹ tinh khôn như Lucia Santa không biết ? Mẹ tươi cười gật đầu liên tiếp: "Biết chứ ! Tôi biết cậu người đảng hoàng, tử tế quá mà" . Trong đầu óc mẹ Lucia Santa đã vẽ ra một nguyện vọng: "Ước gì con Octavia nhà mình có được thằng chồng luật sư như thế này thì đỡ khổ !" . Mẹ là mẹ, là chủ gia đình nên vô cùng thực tế chứ đâu có mơ mộng viễn vông như trong tiểu thuyết . Lucia Santa bèn bốc luôn: "Tôi còn biết cậu gia thế đảng hoàng, nhà hơi cổ một chút kìa" .

- Đúng vậy ! Vậy là bác hiểu cháu quá rồi . Chẳng gì cũng chuyện trò bao nhiêu lần rồi . Vậy cháu mời Octavia lâu lâu đi xem kịch chơi đâu có sao phải vậy không ạ ? Xem kịch khoái hơn xi nê nhiều lắm, Octavia ! Huống hồ tôi công chức thị xã đi xem kịch là có quyền mua giấy giá rẻ rất nhiều ...

Đi xem kịch thì Octavia đã đi bao nhiêu lần với bọn bạn gái chứ có xa lạ quái gì ? Mà mua giấy giá rẻ thì mấy tiệm may cũng

mua được, hà tất phải công chức thị xã ?

Cũng nhờ đọc tiểu thuyết, nàng có xa lạ gì với những hoàn cảnh đau khổ của con gái nhà nghèo ngây thơ đâu có biết gì, bị những quân nhà giàu lợi dụng làm ô danh, những quân cạy có của thả ra mỗi chài gái . Nàng cũng chẳng lạ gì ý định hắc ám của thằng cha điều tra viên hạng bét này, tưởng đâu gạ gẫm nàng quá dễ chắc . Octavia tức nổ đom đóm mắt, tức rung người bèn quắc mắt nạt thẳng cánh:

- Xem kịch đâu có sao hả ? Tôi đâu thèm đi chơi với những quân bần tiện bần thủ !

Đứng ở góc nhà, thằng Gino ghé tai Vincenzo: "Thấy không ? Tao nói thế nào cũng có vụ nổ mà !".

Tội nghiệp cho Lucia Santa hốt hoảng không biết ăn nói làm sao ! Mụ như người tỉnh cờ ngồi trên thùng thuốc súng mắt thấy ngòi dẫn hỏa đang xèo xèo cháy đến gần cuống cuống tìm chỗ nhảy thoát thân vậy . Ông Fortezza ngồi chết trân, ngồi lạng người như vừa bị sét đánh . Toàn thân như bốc lửa, cặp mắt cú tròn xoe đỏ sọng hấn .

Trên đời này còn gì dữ dằn bằng cơn bốc đồng của một đứa con gái Ý ? Không ngờ Octavia làm dữ vậy ! Nàng hét lớn, giọng lạnh lạnh sang sảng ... rõ ràng không xem ai ra gì:

- Anh nghe đây ... anh là một thằng bần tiện, bần thủ và ăn cắp . Anh nghiêm nhiên ăn chặn mỗi tháng tám đôla của mẹ tôi, anh

cướp cơm chim của bốn đứa nhỏ và của một đứa bệnh hoạn là tôi đây này . Anh dư biết gia đình này bao nhiêu hoạn nạn đau khổ mà anh đâu có tha ? Anh rút rĩa như thường và anh còn đủ can đảm để mời tôi đi xem kịch nữa hả ? Có người nào khốn nạn, chó đẻ như vậy không ? Anh mà đứng đắn đàng hoàng ? Anh làm rồi, con này đâu phải nhà quê để cho anh gạ gẫm rẻ tiền thế ? Ít ra nó cũng học xong trung học, cũng từng đọc Zola và kịch thì xem quá nhiều rồi ! Anh nên đi kiếm con nào, một con chết đói mới ở tàu bước lên mới tán tỉnh, gạ gẫm cái kiểu đó được . Còn tôi thì xin lỗi, tôi biết quá mà ! Anh là một thằng điếm, một thằng bị hạng bét !

Octavia giận sùi bọt mép, xài toàn những danh từ đao để chua ngoa . Mụ Lucia Santa muốn bịt mồm nó cũng chẳng kịp nên cứ hét lên: "Octavia ... Octavia, ta bảo im ngay !" .

Quay sang ông điều tra viên, mụ quát: "Fortezza ... cậu đừng buồn . Con nhỏ khi không bị sảng rồi!" .

Lucia Santa không kịp giữ lại thì Fortezza đã vọt thẳng một mạch khỏi nhà, không thèm quay cổ lại . Gói quà biếu thường lệ cũng để quên ở mặt bàn, khỏi xách theo . Mặt hấn hằm hằm giận dữ nhưng vẫn không dẫn nổi sự mắc cỡ của một thằng móc túi bị bắt quả tang, hết đường chối cãi . Dĩ nhiên từ đó trở đi là hết thấy mặt hấn ở nhà này luôn !

Nhưng tai hại cho Lucia Santa là đúng hai tuần lễ sau ông điều

tra viên cứu tế xã hội vẫn đến . Có điều một ông khác, một ông lạ mặt người Mỹ đứng tuổi . Ông ta đến để cho hay từ nay tiền cứu trợ của gia đình này cắt luôn dù vẫn xác nhận là số tiền từ tuất của mấy đứa trẻ không bị xem như "vốn liếng" của gia đình xét vì tòa chỉ có quyền cho phép trích ra trong trường hợp một đứa nhỏ phải cần đến ... chứ mẹ chúng hay anh chị chúng dĩ nhiên không được phép đụng tới .

Dù ông điều tra viên Fortezza chạy mất luôn, không dám trở lại tới một lần hai, thằng Gino, Vincenzo vẫn nhớ như in cơn thịnh nộ quá bất ngờ và ghê gớm của bà chị Octavia . Chúng nó thấy vậy cũng hết hồn, "chạy mất" luôn ... cho ăn kẹo cũng chẳng dám rước về một bà chị dữ dằn cỡ đó !

Sau vụ làm giặc với Fortezza thì cả nhà đâu còn xem Octavia như một đứa ốm dậy phải gượng nhẹ, nhường nhịn nữa ?

Nghiễm nhiên nàng lại trở về địa vị của Octavia ngày xưa, giúp mẹ cai quản gia đình chặt chẽ . Lại mạnh khỏe như cũ . Ngay Lucia Santa cũng chẳng thể buồn mãi cô con gái về vụ nổi giận bậy bạ nhưng mẹ vẫn không hiểu nổi tại sao nó dám chửi tạt mặt ông điều tra viên Fortezza tàn nhẫn như vậy . Muốn sống ai mà chẳng phải làm ăn .

Mario Puzo

Đất tiền đất bạc

Dịch giả: Ngọc Thứ Lang

Chương 13

Bữa nhận được lá thư của dưỡng trí viện Raveswood gửi tới, Octavia phải đợi con nít đi ngủ hết mới dám đọc cho mẹ nghe . Đại khái chỉ là một công văn thông báo vẫn tắt cho hay người bệnh Frank Corbo sau một cuộc trắc nghiệm thần kinh có thể được gia đình lãnh về nếu bà vợ chịu ký giấy cam kết trông nom, săn sóc đúng mức .

Thư thì ngắn nh+ng kèm theo còn có một tờ khai để điền vào gửi trả lại nhà thương . Phải khai rõ tên tuổi mấy đứa con, mức lợi tức của toàn gia đình nói chung và của từng người nói riêng . Đọc xong công văn thì phải hiểu là người bệnh có thể được xuất viện nhưng về nhà vẫn còn phải là người bệnh phải nuôi như thường .

Vừa uống cà phê, Lucia Santa vừa bồn chồn ngỏ ý:

- Tao chắc chắn hấn chưa khỏi lắm . Điều này người ta muốn cho

về để thử thách xem sao đây ...

Octavia nói ngay:

- Đâu phải, hấn có thể hết bệnh ... song chưa đủ sức làm việc .

Đại khái như một người bệnh thông thường còn phải chăm sóc vậy mà . Ít lâu sau may ra đi làm trở lại được . Nhưng con hỏi thực ... mẹ có muốn cho ông ấy về đây không ?

Tuy hỏi thẳng mẹ như vậy tự nhiên Octavia mắc cỡ nóng bừng mặt . Nàng bèn cúi xuống che giấu những tư tưởng không mấy lành mạnh, cao đẹp vừa chột đến về ý muốn của bà mẹ . Kỳ cục thật ! Thấy con làm bộ e thẹn, Lucia Santa đáp ngay boong:

- Ô hay, cái đó sao mi còn phải hỏi tao ? Ít nhất hấn cũng là cha ba đứa nhỏ, cũng từng kiếm cơm mang về nhà này mười năm nay . Có là trâu, là ngựa thì làm lúc mạnh, lúc đau yếu già nua mình cũng còn phải chăm nom tử tế ... huống hồ lại là con người ! Hấn là chồng tao mà mi nhè hỏi "có muốn cho về đây không!" .

- Nếu vậy mẹ khỏi lo về phần con .

- Đồng ý, nhưng tao vẫn phải lo phần tao chứ ? Lỡ hấn lên cơn bậy làm gì nguy hiểm đến bọn con nít thì sao ? Mình đã chịu nhiều đau khổ . Vậy có phải chịu đựng thêm ít nhiều đau khổ nữa cũng phải cứ ráng, chứ bỏ hấn đâu được phải không ? Có điều ráng không nổi, khó quá đấy !

Octavia lặng thinh . Hai mẹ con im lặng ngồi cả mấy tiếng đồng hồ liền . Nàng sẵn sàng lấy bút ra đợi mẹ sai viết thư trả lời

Dưỡng trí viện .

Lucia Santa suy nghĩ dữ . Mụ hồi nhớ lại xã hội này thiếu gì những vụ án mạng xảy ra chỉ vì Dưỡng trí viện ra, người bệnh đâu còn nhớ vợ, nhớ con là ai và sẵn sàng chém giết như điên . Bây giờ để hấn về nhà ở lỡ ra con Octavia có chuyện đụng chạm bỏ nhà ra đi ... hay lấy bừa một thằng chồng để có có đi cho rảnh nợ thì sao đây ?

o o o

Trong óc Lucia Santa nổi bật hình ảnh một con thú dữ nhốt trong cũi sắt, đã nhốt là phải nhốt vô thời hạn . Để hấn về mà chứng cuồng trí chưa dứt thế nào chẳng có chuyện ? Không thể liều lĩnh như vậy được . Thôi thì cứ để hấn y chỗ . Dù hấn là cha bọn nhỏ, là người chồng đầu gối tay ấp, người từng một lần gặp gỡ đã mang lại cho sự hứng thú đến bây giờ vẫn chưa quên ... cũng không thể chấp nhận để hấn trở về . Đành phải vậy .

Mụ lắc đầu bảo con:

- Thôi, tao không ký . Cứ để hấn yên chỗ trong đó là hơn .

Octavia giật mình sững sờ . Nàng không thể ngờ mẹ quyết liệt vậy . Tự nhiên nàng hồi tưởng lại ngày xưa, cha nàng tử nạn tuy còn nhỏ xíu nàng đã đau đớn như thế nào . Cảm giác đau khổ năm đo "chợt sống dậy y nguyên . Chết là hết, làm sống lại con

người sao được nhưng giờ đây ông cha ghẻ có thể được trả về với gia đình, vợ con lành lặn lắm chứ ? Nếu có thể "cứu sống" được hân mà từ chối thì nàng mặt mũi nào nhìn thấy mấy đứa nhỏ Gino, Sal và bé Aileen ? Nàng đâu thể bắt buộc chúng cũng mất cha ?

Octavia thông thả khuyên mẹ:

- Mẹ à ... cái vụ này thử hỏi mấy đứa nhỏ xem ? Bề nào ông ấy cũng là cha chúng . Để xem chúng nghĩ sao ... và sau đó rất có thể mẹ nhận cho ông ấy về chứ ?

Lucia Santa đưa mắt nhìn con . Cặp mắt dò hỏi, cặp mắt giục giã nhưng ôi chao, nhìn sâu vào chúng Octavia vẫn thấy xao xuyến khó tả . Tự nhiên cặp mắt mẹ nàng có vẻ xa vắng lạc lõng như mất hồn . Bà mẹ dần từng tiếng:

- Bọn con nít mà biết gì mà nói với chúng ? Cứ để tụi nó riêng ra ... vì đời chúng sau này còn nhiều cay đắng, còn kẹt, còn lo nhiều . Bây giờ tao cho mi hay là cha chúng không lãnh về nhà ở được !

- Sao mẹ cả quyết vậy ? Sao mẹ không thử xem ? Chứ để ông ấy biết trong đó tụi nhỏ cũng nhớ chứ bộ ?

Lucia Santa lắc đầu quây quây:

- Không, không phải vậy ! Mày nghĩ vậy là sai . Mày muốn tao lãnh hân về để ra bộ tử tế, tốt bụng chứ gì ? Tốt lắm, dễ lắm !

Chừng nào vì chính sự tử tế của mày mà mày kẹt lớn thì mày sẽ

hối hận vì trót lỡ tử tế ... nhưng mây sẽ kẹt gỡ không ra . Mây sẽ la trời chỉ vì tử tế mà kẹt ! Chắc chắn vậy vì chính đời tao kẹt cũng đã quá nhiều cho mây hay có người nào tốt bụng với mình, mây cũng phải để ý coi chừng vì chưa chắc họ đã biết hậu quả lòng tốt của họ . Lúc này trông chờ sự tử tế của họ thì chính họ ... họ sẽ cho mình rơi .

Mây biết không ... hồi cha mây tử nạn, hàng xóm láng giềng đổ xô lại giúp . Họ tử tế quá làm tao phát khóc kia mà ? Hồi ơi trên đời có mấy ai tử tế mãi, tốt bụng mãi được ... nhất là những đứa nghèo như mẹ con mình ? Kể cả bà chị họ tao là dì mây nữa . Bà ấy đâu có nghèo ?

Biểu diễn lòng tử tế trong thời gian nào thì được chứ ? Đẹp lắm ! Kéo dài ra thì không xong chỉ vì nó đi ngược lại căn bản của đời sống, của loài người . Chẳng hạn như lòng tử tế của mây muốn để cha chúng nó trở về cho vui cửa vui nhà . Được chứ ! Nhưng mây đã tiên liệu được là chỉ ít lâu sau sẽ có biết bao nhiêu phiền phức, lộn xộn, cãi cọ, chửi bới ? Bao nhiêu thứ đó sẽ làm mây điên đầu chứ ? Chịu hết nổi mây sẽ tung hê hết, bỏ nhà ra đi bất cứ lúc nào, miễn là ra thoát . Lúc bấy giờ mây không đau khổ lắm đâu . Người đau khổ vì lòng tử tế của mây lại là tao ! Biết vậy thì cứ để hấn y chỗ đi ...

Vậy là mẹ nàng có quyết định rồi . Như vậy là Frank Corbo chẳng bao giờ có dịp "sống lại" trong nhà này .

Quyết định xong là hai mẹ con lo rửa chén bát, dọn dẹp . Một mình Octavia trở vào buồng nằm suy nghĩ mông lung . Ngày mai đây phải giải thích cho mấy đứa nhỏ như thế nào . Ít ra cũng cho chúng hiểu là mình không ghét bỏ cha chúng, mình không có lỗi đối với chúng .

Nàng suy nghĩ mãi không hiểu tại sao mẹ dám quyết định cứng rắn như vậy . Khó hiểu ! Chợt nhớ còn để quên văn thư của Dưỡng trí viện trên bàn nhà bếp . Octavia cứ để nguyên quần áo ngủ mò xuống lấy . Quái, sao giờ này ai còn để đèn nhà bếp kia ? Ra bà mẹ còn ngồi ở bàn, trước mặt la liệt những túi, gói, hộp ... để thông thả đổ vào hũ đường, chậu muối, thùng bột mì . Lá thư của Dưỡng trí viện cũng nằm sờ sờ con dấu nhà nước tổ bố màu đen, bên cạnh là phong bì có dấu hiệu nhà nước . Bà chăm chú nhìn từng chữ, từng hàng một, xem thư nói cái gì dù mù chữ hoàn toàn và ngược lên bảo Octavia:

- Mi để tao giữ lá thư này đi . Sáng mai hãy trả lời ...

Trong khi đó ngoài nhà, thằng Gino đầu đã ngủ . Nằm cạnh thằng Sal đang ngáy khò khò nó lắng nghe không sót một tiếng những gì mẹ bàn với chị nhờ cánh cửa sổ ăn thông nhà bếp .

Thấy mẹ quyết định vậy nó không dám giận mẹ, không tức tối .

Chỉ thấy nhói đau một phát như người bệnh bao tử . Lát sau thấy đèn bếp tắt, bóng mẹ nó lò dò đi ngang rồi Gino thiếp ngủ lúc nào không biết .

Lucia Santa không sao ngủ được, mẹ sờ soạng thấy con bé Aileen đang nằm sát vách . Vách lạnh lạnh nhưng da thịt nó mềm mại, ấm nóng . Chỉ cần sờ vào núm thịt da thân yêu đó là mẹ như được truyền thêm sức . Cơ thể nhỏ nhoi đó là của mẹ, mẹ có bốn phận bảo vệ, nuôi nấng nó ... cùng với mấy thằng anh nó . Vận mạng chúng hiển nhiên đang nằm trong tay mẹ, tốt xấu hay dở cũng hoàn toàn do mẹ ... Chính vì chúng nó mà mẹ phải quyết định cay nghiệt với chồng .

Hơn thế nữa Lucia Santa chưa quên nổi những lần chính mẹ bị hấn thẳng tay đánh đập, mấy đứa con riêng bị hấn chửi mắng tàn nhẫn và mới đây nửa đêm hấn lên cơn la hét dữ dội chính mấy đứa con đẻ của hấn khiếp sợ tới cực độ mà hấn đâu có tha ! Đầu óc hấn thế nào mà công việc bỏ bê ... có hồi lại nhắm mắt chạy theo tôn giáo một cách ngu muội mới là kỳ cục !

Trách móc hấn như vậy đó nhưng chỉ cần một tiếng kêu lên thẳng thốt là Lucia Santa sẵn sàng bỏ hết để thương hại cho tình cảnh hấn . "Frank, tại sao mình không biết tự lo lấy thân mình, suy nghĩ gì đâu cho ra nông nổi ?". Tự nhiên mẹ nhớ lại ngày nào mới quen biết, hấn đã tới nhà với những cảm tình tốt đẹp, hấn từng giúp đỡ đàn ông, nhất là hôm đưa tiền mẹ không lấy, hấn đã cầm lấy toan xé bỏ, trông hấn đau khổ thật tình quá mà !

Nhưng rồi cũng đành, đành phải chấp nhận sự thực đau khổ là

chỉ vì nghèo quá đói nên có muốn thử thương hại, thử cứu vớt một người mình từng yêu thương mà cũng không dám . Khỏi thương hại ai, không thể thương hại ai nữa hết !

Một lần nữa, Lucia Santa lại đưa tay sờ soạng đưa con nít đang bình thân ngủ kế bên . Mẹ khoanh tay nhìn ngược lên khoảng không đen ngòm, kiên nhẫn chờ đợi giấc ngủ . Vậy là mẹ vừa thả tay chối bỏ, không cho Frank Corbo được phép sống lại thử để nhìn đám con hấn lớn lên, để chia sẻ cái giường này và một ngày kia được hân hạnh làm ông nội . Mẹ khe khẽ rên lên bằng tiếng mẹ đẻ "Trời ơi ... xin chứng giám cho lòng con" làm như rồi đây mẹ cũng sẽ không được hưởng lòng thương hại mà chính mẹ vừa từ chối với người bạn đầu gối tay ấp .

Đêm hôm sau, cơm nước xong, Octavia ra phòng khách kêu Gino và Sal tới bảo . Nàng nói thật ôn tồn, dịu dàng đặc biệt như cô giáo giảng bài làm gì chúng không hiểu ? Thằng Gino biết ngay vụ nó nghe lóng khuya hôm trước quả có đúng .

Chừng Octavia giải thích tại sao không thể lãnh ông cha dựng về nhà được, tự nhiên Gino nhớ lại những lần được cha dẫn đi hớt tóc . Hai cha con ngồi đầu lưng lại nhau, cha bên dãy kia, con bên này nhưng nhìn trong gương là thấy hết, không sót một cử chỉ, một bộ dạng nào . Tha hồ mà ngắm qua mấy lần gương phản chiếu, khỏi có ngượng ngùng như những lần nhìn thẳng tận mặt ... nhờ đó cha con có thể nhìn nhau thật lâu để cảm thấy

cùng một huyết thống, chung một thứ tình thiêng liêng máu mủ . Gino không sao quên nỗi cảm giác thú vị khi ông thợ già ria mép bạc trắng vừa chuyện trò với cha nó bằng tiếng quê hương xứ sở vừa gọt những cụm tóc cho rớt trên chiếc khăn rằn ri, rồi bay nhẹ nhàng xuống nằm trên nền gạch bông trắng bóng . Nó khoan khoái nghe tiếng kéo lách tách, nhìn ngược, nhìn xuôi bốn bề toàn gương nên chỗ nào cũng thấy một chiếc quầy cao đá trắng bên trên bày lủ khủ những chai nước bông lớn nhỏ, màu xanh, màu vàng . Gino nhớ lại nhiều lúc nó thấy ngơ ngác cha nó nở nụ cười và muốn chọc cho nó cười luôn nhưng nó vẫn ngồi nghiêm trang, chững chạc . In hình chưa bao giờ và chẳng ở đâu cha nó cười lâu, cười tươi như vậy .

Khi chị Octavia giảng giải cho chúng nghe xong là cả hai thẳng lại nhấp nhồm tính vọt xuống dưới đường chơi . Ở vào tuổi chúng thì lo nghĩ gì - cha tụi nó đau nằm nhà thương thì khỏi bệnh lại về, sớm muộn cũng vậy thôi ! Octavia thử quan sát kỹ xem có đứa nào rầu rĩ không và còn lên tiếng hỏi: "Tụi bây có muốn cha về ngay bây giờ, liền tức thời không ?"

Thằng Sal trả lời gần như mếu:

- Không đâu, chị ơi ! Bố về em sợ quá, em chịu thôi !

Câu trả lời bất ngờ, phũ phàng làm Octavia và Gino giật mình .

Xưa nay trong mấy đứa nhỏ chỉ có Sal là thương cha nhất mà !

Gino cảm thấy lúng túng khó chịu vì xưa nay mỗi lần nó làm

biếng hay trốn việc, bướng bỉnh là y như rằng bị mẹ la "Sao mày giống thằng cha mày thế ? Rồi lại đến như thằng cha mày mất thôi ?". Nếu thật vậy thì bao nhiêu chuyện rắc rối trong nhà này thủ phạm là cha nó và nó luôn chắc ? Thôi cũng được đi, Gino chấp nhận . Cho nên nghe chị hỏi, nó trả lời "lí nhí":

- Ở nhà thì mẹ muốn làm gì cũng OK hết ! Em không biết ... mà em khỏi cần .

Chúng nó chạy khuất là Octavia ra cửa sổ nhìn xuống . Hai đứa hối hả chạy ào ra đường . Chưa bao giờ nàng thấy buồn bã chán chường như thế này . Một nỗi buồn không rõ rệt mà chỉ vẩn vơ thôi . In hình nỗi khổ của ông cha ghẻ cũng là nỗi khổ chung của cả loài người . Trong đó có nàng, dĩ nhiên nàng cũng chẳng thoát nào . Chưa đến lúc đó thôi .

Mario Puzo

Đất tiền đất bạc

Dịch giả: Ngọc Thứ Lang

Chương 14

Đưa con thứ hai ra chào đời công việc làm ở Hỏa xa bớt đi đúng một nửa - tuần lễ đang làm việc sáu ngày chỉ còn ba - thì Larry mới bắt đầu thấm mệt vì sự sống khó khăn . Lúc bấy giờ nó mới hiểu con người thực của mình chẳng là cái gì cả !

Bữa chủ nhật đưa vợ con đi thăm người bạn, Larry bỗng đưa nhỏ, vợ ẵm đứa lớn dắt dìu nhau ra góc đại lộ 10 và 34 đợi xe điện . Đứng bờ đường bên kia nhìn qua thằng Gino xem bộ ngơ ngẩn, thương hại cho ông anh lớn vợ con đùm đê . Buồn quá ! Larry đưa tay vẫy em qua .

Gino hồi này lớn bộn . Nét mặt nó rám nắng, già dặn hẳn ! Larry không khỏi xao xuyến . Mới ngày nào đây nó là thằng con nít, thấy anh cười ngựa chạy ngang là phải chạy ra cửa sổ nhìn bằng được !

Larry mỉm cười ngao ngán bảo em:

- Chú mày thấy chưa ? Vợ con vào là như thế này đây .

Dĩ nhiên là anh em nó nói chơi với nhau, có điều không bao giờ Gino quên cái cảnh "thê tróc tử phọc" của anh nó ngày hôm ấy .

Nhất là bà chị dâu mặt sát tới xương tròng mắt nhìn dần dỗi vặn hỏi chồng: "Thế này là thế nào ? Chán lắm rồi hả ?"

Không muốn có chuyện, Larry cười hề hề: "Nói giỡn chơi mà bỏ !". Nhưng Gino không giỡn chơi chút nào . Nó ngao ngán nhìn vợ chồng ông anh lớn như nhìn vào khoảng không ! Tuy vậy bốn phận nó là phải ráng đứng với anh chị và với các cháu cho đến khi xe điện tới chứ ! Nhìn thẳng em, Larry nhớ lại hồi lớn bằng này đã phải đi kiếm việc làm rồi . Nó hỏi "Lên trung học mày học hành thế nào ?" thì Gino chỉ đáp vắn tắt "Cũng đỡ đỡ vậy thôi" .

Gino đứng sững nhìn ông anh dìu vợ, dắt con lên xe điện . Xe chạy rồi nó còn bần thần đứng nhìn theo .

Ngồi trên xe điện, nghe tiếng bánh xe rít róng lướt trên đường sắt và xa dần khuôn mặt thẳng em, dù sáng chủ nhật trời như mạ vàng mà rõ ràng Larry vẫn cảm thấy mát mát một cái gì và đời nó kể như tàn . Đúng thế ! Và cũng do buổi gặp gỡ đó, ngồi trên xe suy nghĩ về thân phận con người mà Larry đâm ngao ngán . Sống thế này thì sống làm chi ? Nó phải sống khác, phải bỏ cái công việc tù túng ở sở Hỏa xa, dù tà tà sống lâu lên lão làng chắc . Nó không ngần ngại bỏ luôn tám năm thâm niên công vụ !

Tuần sau tình cờ Larry sáng dậy xuống phố đi lại lò bánh mua ổ bánh mì ngọt về ăn sáng . Đêm qua nó đâu có đi làm ? Công việc ở Hỏa xa hời này bết bát quá mà ?

Vừa thấy bóng Larry bước vào thẳng Guido đã tươi cười chạy ra đón . Cha, hời này Guido cũng để ria mép cho hách chặc ? Lâu không gặp, hai đứa quán lấy nhau trò chuyện . Guido ăn nói chừng chặc ra phết . Nó bỏ học để ở nhà chăm nom lò bánh của ông già lâu rồi mà ! Thảo nào nó ăn nói cứ như người lớn:

- Thế nào, Larry ? Có công việc ngon lành lắm, mày có khoái làm không ?

Larry cười cười cái điệu mọi lần "Làm chứ . Làm liền" nhưng thực ra nó nghĩ đến việc bỏ sở đi kiếm ăn cách khác, nghề khác đâu ? Nào ngờ thẳng Guido lại mau mắn:

- Làm hả ? Làm thì vào đây !

Nó kéo Larry tuốt vào nhà trong . Larry đi theo và thấy bà Guido đang ngồi nhâm nhi ly rượu hời, chuyện trò cùng một ông bạn xem bộ thân thiết lắm . Dĩ nhiên phải người đồng hương, nhưng thoát nhìn biết ngay là tay đao để chứ chẳng phải thứ ngất ngư vừa rời tàu đặt chân lên xứ sở này ! Khách lạ cũng trạc tuổi chủ lò bánh, gốc Ý không thể lắm được nhưng ăn mặc lối Mỹ, đồ lớn, đứng đắn, chừng chặc, cavát sậm màu đàn hoàng và ngay mái tóc cũng hót tia sát rạt đặc biệt của Mỹ .

Miệng thẳng Guido tía lia:

- Chú à, đây là thằng bồ bịch nhất của cháu xưa nay - thằng Larry cháu vẫn nói với chú đó . Còn đây là ông Di Lucca mà tao vẫn gọi là chú Pasqual vì chú tao và ông già thân tình còn hơn họ hàng, hai người chơi với nhau từ hồi còn chút xíu ở bên nhà mà ? Larry đồ bùng khoái chí, không ngờ tên nó còn được bà con nhắc đến mà lại nhắc nhiều lần nữa ! Ông khách này Guido kêu bằng chú ... nhưng hiển nhiên không có bà con, chỉ vì chơi thân với gia đình từ lâu như nó vừa giới thiệu .

Larry bèn bật cười thật tươi, đưa tay kính cẩn bắt xua ông khách . Lão chủ lò bánh thân mật rót cho Larry một ly rượu hồi và bảo nó: "Ngồi xuống đi cháu . Làm một ly với tụi tao" . Nhưng Larry chỉ dạ dạ: "Ngồi thì cháu ngồi liền ... nhưng rượu thì cháu đâu biết uống ! Bác cho cháu xin ly cà phê đủ rồi !" .

Rõ ràng Larry thấy ánh mắt ông Di Lucca nhìn nó hài lòng ra mặt, ra điều "con trai thời buổi này mà không đụng tới rượu là quý lắm, hiếm lắm !" Làm như ông ta chỉ cần liếc sơ sơ là đánh giá được con người nó rồi và điệu này nó có hỏi con gái ông thì "ông bố vợ" Di Lucca cũng cứ chịu chắc .

Thằng Guido lẹ làng rót rượu đầy ly cho ông chú và quay sang phía bố nói một hơi:

- Bố à ... có phải chú Pasqual nói với bố chú đang để ý tìm một người cộng sự, một thằng trẻ tuổi thật đáng hoàng phải không ? Nếu chú tính tuyển lựa người thì còn ai ngon hơn thằng Larry,

chú Pasqual ? Biết bao nhiêu lần cháu từng thưa với chú mà ?

Thằng Larry được lắm, con chơi với nó quá lâu mà !

Hai người lớn nhìn Guido cái điệu trách yêu: "Làm gì mà hăng thế mày ? Chuyện làm ăn phải từ từ ... để thùng thặng xem sao chứ nôn nóng như mày đâu được ?". Giữa lúc bố Guido đưa tay ra hiệu đừng nói nữa thì ông Di Lucca nhìn ông ta, hỏi bằng thô ngữ quê hương:

- Thằng nhỏ này thế nào ? Được không bạn ?

Còn hỏi ! Ông chủ lò cười khà: "Được mà thôi hả ? Nó số một !"

Hai người lớn nhìn nhau mỉm cười . Guido cũng nhìn Larry cười khoái, nhưng bố nó và chú Pasqual vẫn khề khà tộp từng ngụm rượu hồi . Họ chẳng nói gì thêm, cứ đứng đĩnh đót điệu xì gà Di Nobili ngồi kéo khói nhìn nhau . Tuy nhiên chẳng ai cần phải nói ra, thấy Di Lucca ngồi gật gù thế kia phải hiểu rằng ông ta chịu rồi .

Đó là một điều Larry xưa nay vẫn lấy làm hãnh diện . Nó biết là trời cho nó duyên ngầm, từ lời nói đến cử chỉ, điệu bộ ... ai có dịp tiếp xúc với nó là chịu gấp . Đàn ông cũng như đàn bà !

Larry dù biết mình có lợi khi chinh phục lòng người như thế đó nhưng lại rất biết điều . Nó không nhăng nhít, vung vít mà rất lấy làm khiêm nhượng, như thầm cảm ơn cái duyên trời cho ... nên ai đã có cảm tình với nó còn có cảm tình thêm nữa ngay từ buổi đầu gặp gỡ .

Giữa lúc đó, ông Di Lucca hỏi thằng Larry:

- Thế nào ... cháu có muốn về làm với tôi không ?

Một câu hỏi tầm thường mà mảnh lối như vậy càng làm Larry "lên" thêm chắc ! Nó cũng có thứ giác quan bén nhạy nhìn người là biết ai được ai không . Là những típ người đặc biệt như Di Lucca . Ông ta hỏi khơi khơi vậy mà có đầu óc thì phải hiểu là: "Mày thấy tao thế nào ? Có đáng mặt đàn anh, cha chú ... để mày tôn phục ?"

Nếu xón xác nhè đặt vấn đề hỏi ngược lại công việc gì, lương bao nhiêu, làm ở đâu, làm với những ai và nhất là có gì để bảo đảm chắc chắn không thì chắc chắn trăm phần trăm "đi chỗ khác chơi" ! Chỉ cần một câu hỏi bậy là vứt bỏ hết .

Đời nào Larry ngu ngốc vậy ? Cho dù có chưa biết việc gì để mà nhận, chưa dám nghĩ đến việc vứt bỏ tám năm "thâm niên công vụ" thì mặt mũi nó cũng cứ tươi tỉnh, hân hoan . Ít ra cũng có người nghĩ đến mình mà ? Larry bèn nói như reo lên, hoàn toàn không giả trá:

- Được về làm với ông thì nhất !

Di Lucca vỗ tay đánh đét một phát . Mắt ông ta sáng quắc, nét mặt không giấu nổi sự vui mừng pha lẫn ngạc nhiên . Ông ta đưa tay như phân bua: "Tạ ơn trời ... ngày giờ này bên nước này mà còn có một thằng trẻ tuổi không hổ danh gốc Ý mình !" .

Thấy chú Pasqual chịu Larry quá xá, thằng Guido khoan khoái

cười ha hả: "Chú thấy không ... cháu đã nói trước là thế nào chú cũng chịu quá mà !". Bố Guido cũng cười sảng khoái . Chỉ một mình Larry mỉm cười khiêm nhượng ...

Di Lucca bèn có cử chỉ đẹp ngay . Rất tự nhiên, ông ta móc túi lấy ba tờ \$20 thân mật nhét vào tay Larry cười ha hả: "Nếu vậy hay lắm . Tao chịu những thằng ngon mà đang hoang . Đây chú mày lấy tiền xài đỡ . Cứ lấy đi kể như lĩnh lương một tuần trước vậy mà ! Sáng mai đến văn phòng tao và mình bắt tay vào việc liền . Nhớ ăn mặc cho chỉnh tề, đồ lớn và cavát tử tế ... nhưng kỳ nhất là xe xua lô lạng . Mình người làm ăn phải có bề ngoài thật Mỹ ... và đúng mốt như tao đây này ! Thấy chưa ? Chú cầm lấy cái địa chỉ này ..."

Di Lucca cho tay vào túi áo vét lấy ra một tấm danh thiếp nhỏ nhỏ ... rồi lại thản nhiên ngồi bật ngựa ra ghế tiếp tục kéo khói Di Nobili .

Larry cầm tiền, cầm danh thiếp . Ngạc nhiên quá nó còn biết nói gì hơn là đáp ứng cảm ơn ? \$60 tiền lương một tuần là quá nhiều, lại lãnh trước nữa . Sơ sơ mới khởi sự đã gấp đôi lương bên Hỏa xa tính tuần lễ làm đủ cả sáu ngày .

Mọi người cùng vui cười hề hả, chuyện trò thân mật và giải khát thêm một chén nữa . Đúng lúc có thể hỏi qua công chuyện làm ăn ... Larry mới khôn khéo nhắc thử thì được Di Lucca giải thích rõ .

Công việc hàng ngày của Larry thật nhẹ nhàng, đại khái chỉ làm thuê ngân viên cho Nghiệp đoàn các chủ lò bánh . Nó ngày ngày lo đi thuê tiền nguyệt liễm nhưng chỉ phụ trách một khu thật hiền, xưa nay chưa hề có chuyện lộn xộn . Làm ăn đứng đắn ít lâu sẽ có châu lên chức, lên lương ... nghĩa là nhảy qua ngành khác ngon hơn nhiều .

Theo lời ông sếp mới thì đâu phải công nhân lò bánh mới phải vào nghiệp đoàn ? Chủ nhân cũng có nghiệp đoàn chủ nhân, hàng tháng cũng phải đóng nguyệt liễm ... và dĩ nhiên phải đóng góp nặng hơn người làm công chứ ?

Làm chân đi thuê tiền dĩ nhiên Larry cũng phải có sổ sách, biên lai như cuộc chèo các hãng bảo hiểm vậy . Và còn phải tôn trọng luật lệ của nghề, đại khái khôn ngoan lịch thiệp biết giao du tốt đẹp với mọi người, biết xài thì giờ rộng rãi, giờ làm ăn không được uống rượu và cấm tuyệt không được gạ gẫm mấy em bán hàng . Xem vậy muốn thuê được tiền thiên hạ đâu phải dễ, có lãnh lương ngon lành cũng đáng .

Lát sau Di Lucca làm cạn ly rượu hồi, đứng dậy bắt tay Larry dặn dò: "Nhớ đúng mười giờ sáng mai nghe !". Với ông bạn già thì ông ta chỉ chào hỏi từ biệt đúng mức nhưng với Guido thì xử sự rõ ra vai cha chú . Sau khi tát yêu nó một cái, ông ta gấp một tấm giấy bạc nhét vào túi Guido kèm theo một khuyến cáo:

- Cố giúp ông già nghe mi ! Ông già vui quá dễ, quen cái lối Mỹ

rồi nhưng mi phải xem chừng tao ! Tao mà nghe mi có chuyện lộn xộn là tao xuống liền và cho mi vào khuôn khổ lập tức, nhớ nghe mi ?

Larry chịu quá . Rõ ràng vừa yêu thương, vừa đe dọa làm thẳng Guido phải nói ngay: "Cháu mà, chú yên trí, đừng lo" .

Thế là hai chú cháu nó nắm tay nhau thật chặt . Guido khoan khoái đưa chú Pasqual ra tận cửa, vừa đi vừa cười ha hả . Larry còn nghe tiếng chú vọng vào: "Mi nhớ kiếm con vợ đàn ông hoàng để nó trông nom cửa hàng đỡ chớ !" .

Lúc đi trở vào, thẳng Guido vui mừng thật tình . Nó nhảy cẫng lên chạy quanh bồ bịch: "Vây mày ngon rồi, ngon chắc ! Yên chí đi, hai năm nữa thế nào mày cũng tậu được nhà riêng bên Long Island . Làm ăn với chú Pasqual là vậy đó ! Con nói đúng không bố ?" .

Ông chủ lò bánh gât đầu xác nhận liền . Thông thả làm từng ngụm rượu hồi, bố thẳng Guido không trả lời con mà bảo Larry: - Lorenzo ... cháu Lorenzo ! Bác mừng cho cháu . Cháu là thẳng được ... cháu sẽ có dịp học hỏi với đời và trở thành người lớn, người đàn ông hoàng !

o o o

Đúng cuộc đời Larry hồi này sung sướng chán ! Nó có quyền

ngủ trễ, ăn cơm trưa ở nhà rồi làm một tua các lò bánh trong vùng trách nhiệm . Máy ông chủ gốc Ý dĩ nhiên đòi với nó rất điều . Đã mau mắn đóng tiền còn mời cà phê, bánh ngọt hoài hoài . Máy cha gốc Ba Lan mới đầu lạnh nhạt nhưng thấy nó chơi đẹp cũng dần dà biết điều hết, dù mời rượu mạnh là Larry từ chối gấp . Họ chịu nhất là những em bé ngồi uống cà phê trong tiệm thấy anh Larry tới là nói chuyện dứt không ra phải gạt ra để còn đi "làm ăn" mấy tiệm khác . Lâu lâu Larry còn dám vi phạm luật lệ trong nghề, thấy em Ba Lan nào xem được và dễ dàng còn dám tán tỉnh trực tiếp và mượn ngay phòng trong của ông chủ tiệm để làm chỗ hẹn hò kia mà ? Hình như ông chủ còn khoái nữa, bằng không Larry đâu dám hẹn hò em y chỗ cũ ? Xét cho cùng mấy ông chủ gốc Ý có chịu chi dễ dàng cũng đâu có lạ ? Họ quen nếp sống bên nhà quá rồi: Cái gì mà chẳng phải "lì xì" ? Ông cha sở đạo giùm lá thư cũng phải xách tới biểu chục hột gà cho đúng lệ và có chút việc tới nhà làng hỏi thăm thầy thư ký là phải kèm theo chai rượu . Các ông chủ lò bánh gốc Ba Lan nếu có đóng góp chỉ vì chút cảm tình với thằng đi thầu tiền . Nếu có kệt Larry chỉ kệt vì mấy thằng cha gốc Đức .

Đâu phải họ không muốn chi mà thôi ? In hình họ còn không thềm chi cho một thằng Ý ranh con kia ? Cực chẳng đã đành phải xì tiền góp cho xong nên không mấy khi Larry được họ mời ly cà phê, miếng bánh ngọt . Thông thường thấy mặt nó là móc

tiền ra, đại khái như trả tiền điện, tiền nước vậy . Một ly cà phê mời mọc Larry đâu có ham ? Suốt ngày cà phê cũng phải ngấy ... nhưng chính sự lạnh nhạt của họ làm Larry có cảm tưởng "găng to" đi ăn cướp rồi !

Có một gã cứng đầu nhất . Dĩ nhiên hẳn gốc Đức và là người duy nhất không chịu "đóng nguyệt liễm Nghiệp đoàn" . Mà tiệm hẳn lại đắt khách nhất, bánh gì cũng ngon hơn, trội hơn tất cả các đồng nghiệp nhiều ... dù là ổ bánh mì, xăng uých ngọt hay bánh kem, bánh sinh nhật ! Hàng của hắn bán quá chạy mà thu ngân viên Larry chịu không thu nổi một xu . Dĩ nhiên nó phải báo cáo lên sếp nhưng lần nào Di Lucca cũng gạt đi: "Chú mày sống hồi này đỡ khổ chứ ? Thôi ráng đi ... Còn nó để thùng thỉnh xem" .

Một hôm, Larry đi thu tiền trễ . Tình cờ lại đi ngang tiệm Hooperman ... Larry không muốn vào chút nào vì nó ghét mặt thằng chủ mập lùn đầu sói ... Đã không đóng tiền còn ưa giỡn mặt, xem nó không hơn một thằng con nít ! Cứ mỗi lần giáp mặt nó là thế nào Larry cũng phải bỏ tiền ra mua vài ổ bánh mì . Vừa tỏ vẻ nhã nhặn, biết điều vả lại xưa nay nó vẫn khoái mọi thứ bánh ở tiệm này . Để mua chuộc tí cảm tình của thằng chủ nữa thì có đi đâu mà thiệt .

Phải nhìn nhận chơi như Larry là quá đẹp . Ít lâu nay nó không muốn đòi quá găng, sợ sinh chuyện lôi thôi nên tốt hơn là cứ

"thùng thẳng" xem sao rồi sẽ tính và trong khi chờ đợi đành hy sinh móc tiền túi ra đóng nguyệt liềm giùm Hooperman đều đều vậy . Kẹt cái lại thêm hai thằng chủ tiệm noi gương thẳng cha lùn, thường lệ đóng đều nhưng bữa nay có tiền cũng không đóng . Tụi nó cười xỏ bảo Larry tuần sau hãy tới ! Công việc đang ngon trớn mà Larry bỗng thấy nản quá, đã tính quay về làm Hỏa xa cho xong .

Tiệm Hooperman nằm gần góc đường, bên kia là bót Cảnh sát . Thằng chủ chắc ỷ tình hàng xóm láng giềng với mấy thầy chú nên mới dám găng với "Nghiep đoàn" đây ! Có gì la lên một tiếng là lính tới liền mà .

"Đến phiên vì cái thằng lùn cứng đầu này ! Không lẽ chỉ vì một mình nó mà mình phải bỏ về sở cũ để mỗi tuần lãnh \$15 thì khổ quá", Larry nghĩ vậy . Hay là đợi lúc tiệm không có ai thử vào rí tai nó nếu không chịu chi thì đích thân Di Lucca sẽ tới viếng ? Để xem phản ứng nó thế nào ? Thuận lợi thì nỏ đại vài tiếng, chừng không xong hãy hay . "Thôi đành một ăn hai thua" vậy ... chứ "găng tơ" quái gì nó ?

Nó mà bị xem là "găng tơ" ngày ngày đi dọa dẫm người bắt nạt tiền tháng thì tức cười quá ! Bà chị Octavia biết chuyện chắc sẽ cười bỏ ra và bà mẹ dám nọc nó ra cho một châu tackeril quá ! Cũng tại thằng cha đầu bò ngang chướng mà ra hết .

Larry đi vòng vo có đến một giờ đồng hồ, qua lại mấy lần nhìn

vào mới thấy tiệm Hooperman vắng khách . Nó bước vào gật đầu chào và em đứng bán hàng cũng gật đầu chào lại khiến Larry xăng xái đi vào phòng trong .

Phòng trong là lò bánh mì và mấy chiếc bàn la liệt những khay bánh . Có mặt Hooperman và cả hai gã vừa noi gương cứng đầu lúc nãy . Ba người đang ăn nhậu, giữa bàn bày một thùng lave bụi .

Vừa thấy bọn họ, Larry đã "quê" chịu hết nổi và chúng lại còn cười âm lên khoái trá nữa . Vậy khác nào chửi vào mặt thằng ranh con học đòi làm gãy tở, nhè người lớn bắt nạt thuê ! Điều này chẳng bao giờ lấy nổi của Hooperman một xu chắc vì dưới mắt chúng thì dù một vợ hai con, Larry vẫn cứ là một thằng con nít hỗn láo .

Đang cười sằng sặc, thằng lùn sói đầu chửi xỏ: "Tưởng ai hóa ra cậu thâu ngân của "Nghịệp đoàn" . Bữa nay cậu tính thâu bao nhiêu ? Một chục, hai chục ... hay năm chục đô la ? Thiếu gì tiền đây ... lại mà lấy nè !" . Nó cười hô hố quơ cả đồng tiền liệng ra mặt bàn .

Quê quá và bị hạ nhục tệ hại quá ... Larry muốn cười cầu tài một phát cũng không nhếch mép nổi . Nó đành ráng bình tĩnh nói:

- Xin lỗi, ông không phải đóng gì hết . Bữa nay tôi đến để thông báo cho ông Hooperman hay là ... ông không còn tên trong "Nghịệp đoàn" nữa . Có vậy thôi .

Hai gã bạn đang cười bèn khựng lại nhưng riêng Hooperman nổi sùng, lồng lộn lên làm dữ:

- Nghiệp đoàn gì ? Tao có bao giờ thèm biết đến cái Nghiệp đoàn khốn nạn của tụi bây ... mà còn tên hay hết ? Tụi bây nã tiền là không có mà một ly cà phê, một mẩu bánh tao cũng không thèm thí cho tụi bây .

Larry cố làm hòa và cho hắn biết:

- Tiền đóng Nghiệp đoàn chính tôi đã xuất ra đóng cho ông . Tôi không muốn một tiệm bánh làm bánh ngon thế này gặp những chuyện rắc rối .

Tiết lộ của Larry làm Hooperman hết say . Nhưng hắn nghiến răng chỉ tay tận mặt Larry chửi bới:

- Đúng là quân găng tơ ! Mày nồ nạt, dọa dẫm tao không xong tính chơi trò tình cảm hả ? Bỏ đi ! Sao mày không lao động như tao đây này mà cứ chơi gác đòi cướp tiền, cướp cơm của tao nhỉ ? Một thằng làm quần quật một ngày mười hai giờ, mười bốn giờ như tao mà phải nạp tiền cho quân cướp cạ ? Cút ngay khỏi nhà tao, cút gấp ... thằng ăn cướp trẻ ranh !

Thấy nó làm hung hãn quá, Larry không biết phản ứng cách nào . Đành quay mặt đi cầm đầu bước ra vậy . Ra ngoài cửa hàng vẫn còn ngạc nhiên quá nhưng nếu đi ngay thì hèn quá, sợ nó quá ... nên để chứng minh là chẳng ngại gì nó, Larry dừng lại ở quầy hàng, bảo con nhỏ bán cho một ổ bánh mì, một chiếc bánh bơ

pho mát . Con bán hàng lấy chiếc bánh bơ ra, đang cầm hũ đường rắc lên bánh theo lệ thông thường thì phòng trong có Hooperman hét ầm ầm rồi nó hùng hục chạy ra la lối: "Đồ ăn cướp ... khỏi bán chác gì cho nó hết ! Không bán" .

Hooperman giựt đại hũ đường nơi tay con nhỏ, điếm mặt Larry và chỉ tay ra cửa hét lớn: "Cút ngay ! Tao bảo mày cút khỏi tiệm tao mà ?"

Giận dữ run người, Larry còn nhìn nó chằm chằm thì bị Hooperman đưa tay xô ra . Dĩ nhiên hũ đường phải đổ hết cả vào cổ nó nên Larry thấy mất mặt quá . Nó lẹ làng đưa tay lên chỉ cốt gạt tay Hooperman ra và nắm cứng lấy theo phản ứng tự nhiên . Thế rồi một cú thôi sơn tay phải bay vào giữa mặt thẳng mập . "Rầm" một phát, sức mấy Hooperman đứng nổi ? Cái đầu sói bị một cú quá nặng bật tới bật lui ... nếu không có cần cổ dám bay tuốt luột luôn !

Nhìn lại bộ mặt Hooperman quả là cả một sự tàn phá ghê tởm . Cái mũi xẹp lép máu tuôn ồng ộc ra mặt quầy trộn lẫn với đường đỏ lôm . Cặp môi nát ngườu chẳng còn hình dạng gì ngoài một cục thịt bầy hầy máu . Bên trong thì nguyên hàm răng bên trái nằm sang một bên . Thấy máu mình đổ ra, Hooperman đăm say máu lạng quạng từ trong quầy đi ra như một thằng say rượu, nhưng vẫn cố chạy ra đằng trước để chặn cửa Larry, không cho thoát chạy . Miệng nó thều thào: "Cảnh sát ... kêu cảnh sát" .

Con nhỏ bán hàng và hai ông bạn chạy luôn cửa sau . Một mình Hooperman giang tay chặn cửa trước ... cặp mắt giương lên thấy ghê vì mặt mũi bầm giập đầm máu . Nhìn trước nhìn sau Larry tính vọt đằng cửa sau thì bị Hooperman chạy theo nắm cứng ... không dám làm gì, không dám đụng chạm nhưng cổ nín cứng, nhất định không buông . Larry hất mạnh một cú là nó văng tuốt nhưng không lẽ lại xông vào đánh nữa ?

Đánh không nổi mà đằng nào cũng bị bắt đến nơi, dám tù tội mất mặt cả nhà nên Larry bỗng nổi sùng lên phóng ra một đá bẻ tan cửa kính quầy hàng trước . Mảnh kính vụn bay tứ tán và Larry liên tiếp đá văng bằng hết mấy giá bánh bày dài dài . Tiếc của như phát khùng, thằng Hooperman nhào tới liền, ôm hai chân Larry vật té lăn . Vì vậy lúc lính tới hai thằng còn mãi ghì nhau, vật nhau lăn lông lốc trên nền nhà đầy những mảnh vụn và mảnh kính bẻ . Không đứa nào chịu buông hết !

Vào bót cảnh sát hai gã điều tra viên đồ sộ áp giải Larry vào phòng sau . Một gã vặn hỏi:

- Thế nào, đầu đuôi ra sao ... chú nhỏ ?
- Tôi đang hỏi mua bánh . Hắn gây sự, hắn hất đường vào mặt tôi . Nhân chứng là cô bán hàng ...
- Rồi chú mày đập nó lăn ra chứ gì ?

Larry lắc đầu . Đúng lúc đó có một cái đầu thẩm vấn viên thò vào cửa bảo: "Thằng mập vừa khai thằng nhỏ này đi thuê hội

chết cho Di Lucca đó nghe" .

Gã điều tra viên đang lo vụ Larry bèn đứng dậy bỏ phòng đi ra .
Mấy phút sau, hắn trở vào châm điếu thuốc hút, bỏ dở hời cung .
Gã chẳng buồn hỏi Larry thêm một câu nào nữa . Nhất định gã
chờ một cái gì .

Chưa bao giờ khổ tâm đến vậy . Việc ra cò bót thế nào chẳng có
báo đăng, thế nào lối xóm cũng biết ? Rồi ra tòa, rồi lãnh án và ở
tù thì ... đẹp mặt cho cả nhà ! Tất cả chỉ vì làm ăn với Di Lucca .
Gã thẩm vấn viên nhìn đồng hồ . Hắn tắt tả đi ra và mấy phút sau
lại trở về y chỗ . Nhưng lần này hắn kêu Larry, ngón tay trái chỉ
trỏ phía cửa:

- Rồi, xong rồi . Vụ của chú có người lo rồi !

Larry ngây người . Nó đâu biết gì, cứ tưởng tai mình nghe lầm .
Gã thầy chú lại phải nói:

- Kia ra đi chớ ! Sếp chú đang chờ ngoài đó ...

Một vị thầy chú khác mở bật cửa cho Larry đi ra và người đầu
tiên mà nó thấy là sếp Di Lucca đang đứng chờ ngoài bậc thêm
cửa bót . Sếp bắt tay một thầy chú cảm ơn và vỗ vai kéo Larry đi
xuống đường . Có chiếc xe mui kín chờ sẵn . Hai thầy trò lên
ngồi phía sau . Thằng tài xế tưởng ai hóa ra thằng bạn học cũ của
Larry biệt mặt từ lâu nay .

Gặp lại nó, Larry đã ngạc nhiên . Sự ngạc nhiên thứ hai là tự
nhiên ... Di Lucca lại choàng vai nó âu yếm, dùng tiếng mẹ đẻ

khen ngợi:

- Tuyệt ... chú mày vừa chơi một cú tuyệt vời ! Thằng khốn đó phải đập như thế đó nó mới ngán . Mặt mũi nó bây giờ méo xẹo, một bằng chứng hiển nhiên là chú mày chơi ngon . Nghe tụi nó báo cáo là nó từ chối không bán bánh cho chú mày ... là chú mày cho nó nằm luôn phải không ?

o o o

Xe Di Lucca đi dọc đại lộ 10 vào trung tâm thành phố . Larry nhìn qua khung cửa kính, nhìn vào khu nhà ga . Dường như trong con người nó thay đổi lớn, đang lột xác từng giây, từng phút để biến thành một con người mới . Một con người khác hẳn . Từ nay khỏi có vấn đề trở lại làm Hỏa xa, khỏi ngán chuyện cò bót . Pháp luật từ nay đối với nó chẳng có nghĩa lý gì, kể từ giây phút nó vào bót gặp mấy thầy chú và ra đụng đầu sếp Di Lucca "bắt xua" bồ bịch . Nó không phải có cảm giác có vào bót cũng không được sếp gỡ ra dễ dàng .

Larry không thể quên được vũng máu thằng Hooperman đổ ra, cảnh tượng nó đầy mặt máu mà vẫn liêu lĩnh đứng chặn cửa và nhất là cặp mắt đỏ lửa giữa đồng thịt bày hầy Ghê tởm quá .

Vì vậy nó phải nói thẳng với sếp:

- Ông Di Lucca ... Tôi không thể làm công việc đi đánh đập

người ta để trả tiền . Làm thầu ngân viên thì được chứ "găng tơ" tôi không dám đâu .

Di Lucca vỗ vai Larry hỏi lại:

- Ủa, ai bảo chú mày làm "găng tơ" ? Tao làm "găng tơ" hồi nào ? Tao làm ăn nuôi vợ, nuôi con và đàn cháu nội, cháu ngoại ... chứ "găng tơ" mà làm Bố Già cho bao nhiêu đứa con cái bè bạn hả ? Chú mày đã biết đời sống bên Ý nó tàn nhẫn thế nào chưa ? Phải bới đất mà kiếm từng miếng xương như con chó vậy . Thế mà đã xong đâu ? Đụng đến ai, nhờ một cái gì cũng phải lo lót ! Một ông địa chủ nghỉ hè về làng chơi là phải biết ! Con gái cả làng phải tới quét dọn hầu hạ, cắm bông tươi tràng hoàng ... để được ông chủ ban một nụ cười và cái danh dự được hôn tay người !

Chừng bỏ quê hương di cư sang Mỹ thì mọi sự thay đổi hết .

Biến đổi như một phép lạ của Chúa vậy ! Còn ở bên Ý thì nhất mấy ông chủ đất . Nói gì một mẫu bánh chỉ cần đến một trái ôliu, một củ cà rốt của ông chủ cũng cần phải bỏ xứ trốn sang Phi châu . Còn ở xứ sở dân chủ này thì lại khác . Ông chủ không thể lực ghê gớm nữa mà thằng nghèo còn có hy vọng mở mặt . Vậy phải có một cái giá nào phải trả chứ ?

Chú mày xem bộ thương hại thằng chó chết chủ tiệm đó ? Bỏ đi ! Chú mày thấy thầy chú đối xử tử tế không ? Một phần vì chú mày làm cho tao, dĩ nhiên . Nhưng thằng cha chủ tiệm đó thì bần

tiện, khó thương quá . Cò bót ở ngay kế bên mà nó có chịu lâu lâu biếu ít bánh, mời uống cà phê làm thân đâu ? Ngay thẳng có nhiệm vụ đi tuần tiểu trong khu của nó mà vào uống cà phê vẫn cứ phải chi như thường . Một người cư xử như vậy có thể gọi là được không ?

Di Lucca ngừng một hồi, xem bộ tởm thẳng cha Đức đó hết chỗ nói . Ông ta lắc đầu:

- Thằng khốn đó tưởng đâu hiền, có cơ sở làm ăn đảng hoàng chăm chỉ và không đụng tới pháp luật là chẳng sợ chuyện gì xảy ra . Vậy nó mới khùng ! Bây giờ chú mày nghe tao nói đây ...
Hãy cứ lo mình trước đã . Chú mày chăm làm, đảng hoàng và kiêng pháp luật . Chú mày lao động quá xá chứ ? Cứ xem cái cánh tay khổng lồ như đười ươi của chú mày là phải biết . Nhưng chú mày nghĩ lại xem, thời buổi này lấy đâu ra công việc ? Có ai, có ông chủ nào tới nhét một phong bì lương vào tay chú mày để tưởng thưởng cho sự lương thiện đâu ? Đồng ý là chú mày không phạm pháp thì chẳng ai dám tống chú mày vào tù thật ... Nhưng có mãi được cái lương thiện ra để nuôi vợ nuôi con cho khỏi đói được không ?

Vậy những người như mình thì làm sao mà sống ? Việc làm không có, không ai trả lương, không dám phạm pháp, không dám trộm cắp chỉ vì hai chữ lương thiện . Và hậu quả gần nhất là đói chắc . Đói cả vợ chồng và con cái !

Di Lucca nhìn vào mặt Larry, đợi nó cười ... nhưng Larry vẫn nhìn chăm chú, có ý đợi ông sắp nói nữa giảng giải thêm cho nghe nữa . Ông ta biết vậy nên nói thật trang trọng:

- Cái vụ đánh đập vừa rồi lâu lâu mới xảy ra một lần chứ đâu có phải xử dụng tay đung chân hoài hoài ? Vậy đủ rồi ! Bây giờ chú mày còn muốn làm ăn với tao không nào ? Mỗi tuần \$100 và có đất khá hơn . Chịu chứ ?

Larry đáp khẽ:

- Cảm ơn ông ... Tôi thì thế nào cũng xong .

- Vậy thì tốt ! Nhưng chú mày bỏ cái lối xuất tiền túi ra đóng cho chúng nữa nghe ?

Di Lucca vừa nói vừa thân mật điểm mặt làm Larry cũng phải mỉm cười: "Sẽ không còn cái vụ đó !".

Ở trên xe Di Lucca bước xuống, Larry muốn đi bộ dọc bờ thành xe lửa một lát để suy nghĩ chuyện đời . Nó cảm thấy ở đời khó lòng từ từ mà ép buộc mỗi người ta làm một cái gì theo ý mình muốn . Phải chơi dữ, phải đều . In hình thấy nó dám ra tay hành hạ một người nào đó có kẻ còn thỏa mãn . Nếu không Di Lucca đã chẳng hân hoan sung sướng ra mặt sau khi hay tin nó đập bẻ mặt thằng Hooperman .

Nếu Di Lucca không sung sướng vì chuyện đó thì chưa chắc Larry đã có một công việc nuôi vợ, nuôi con ... và còn thừa thì phụ giúp mẹ để nuôi bảy em nhỏ . Nếu đời là vậy thì Larry đành

phải chấp nhận vậy, cũng như nó vững tin là chính nó đập bể mặt Hooperman thật nhưng chẳng phải vì tiền thì đâu có vấn đề nó từng phải xuất tiền túi đóng "nguyệt liễm" giùm thẳng chủ tiệm người Đức khó thương đó ?

Mario Puzo

Đất tiền đất bạc

Dịch giả: Ngọc Thứ Lang

Chương 15

Là chủ gia đình dĩ nhiên Lucia Santa phải lo tổ chức sao cho đứng vững được trước mọi phong ba bão táp của cuộc đời . Con trẻ lớn lên, bà con chết chóc là phải tốn tiền, ngoài bao nhiêu chuyện khác tính không nổi .

Năm năm trời sống gay go quá, nhưng rồi cũng qua mau . Tất cả chỉ còn là những kỷ niệm mờ nhạt của một đời người tranh sống .

Cũng thời gian đó, bà con xóm đại lộ số 10 mất mát đi nhiều chứ ? Bằng có là đám đàn bà con gái đêm đêm tụ họp nói chuyện tầm phào đâu còn đủ mặt, cũng như bây con nít nô đùa chạy nhảy ngoài đường nhưng tới mùa hè ẩm áp đã giảm nhân số thấy rõ . Biến cố lớn nhất là sở Hỏa xa Nữ Ước đã xây một cây cầu nổi băng ngang đại lộ số 10, xe lửa đâu còn chạy xen giữa đám dân đông đúc . Cho nên mấy cậu cao bồi mũ kết, đồng phục oai vệ

đêm đêm xách cây đèn đỏ cưỡi ngựa mở đường đâu còn việc làm ? Không phải thất nghiệp ... mà đành phải chịu phế thải vĩnh viễn . Dĩ nhiên cây cầu sắt cũng cùng chung số phận ... nghĩa là tháo gỡ làm sắt vụn .

Mấy năm sau cả một vùng ngoại ô phía tây còn bị giải tỏa luôn làm đám người di cư vùng xứ sở quen sống chen chúc nhau nay phải rải rời mỗi người một phương lập nghiệp . Thiếu gì người ông cha tổ tiên cùng làng, cùng xóm bao nhiêu đời liên tiếp mà vì đời sống, không thể sống sum họp chung nhau một chỗ ?

Phải nói là Lucia Santa đã gồng mình gánh chịu để đưa gia đình vượt qua bao nhiêu nguy nan cũng trong khoảng thời gian năm năm đó . Hàng xóm người già yếu đi, con nít lớn lên lấy vợ, lại bao nhiêu người thất nghiệp ... nhưng gia đình này vẫn vững, dù đám con cái trong nhà không thể không chịu ảnh hưởng xấu mà xã hội Mỹ đã tạo ra cho lớp trẻ lớn lên ở xứ sở này là sự vô trách nhiệm, lơ là bổn phận . Có điều mẹ Lucia Santa đâu biết là sức người chẳng thể gánh chịu mãi mà phải yếu dần vì làm sao đi ngược lại vận mạng ?

Mẹ đã tạo được thế giới riêng, đích thân ngự trị . Mấy đứa nhỏ sáng dậy còn ngái ngủ từ giường ấm áp nhảy xuống là có sẵn mấy miếng bánh mì bơ, quần áo lành lặn để mặc đi học đã máng sẵn trên lưng ghế dựa, cạnh lò sưởi . Đi học về là thấy mẹ không ủi đồ thì may vá hoặc loay hoay nấu bếp ! Mẹ chỉ quanh quẩn ra

vào nhà bếp, lúc ẩn, lúc hiện như một bà tiên giữa đám hơi nghi ngút. giữa mùi vị ấm áp của tỏi, của nước sốt cà chua và thịt hầm . Còn có chiếc radio kiểu cổ văng vẳng giọng ca mùi mẫn, ngọt ngào của Carlo Buti - một Bing Crosby của dân Ý - phải nói là thần tượng của mấy mù sồn sồn mặt mỏng quẹt nhãn nhó ư đội cái mũ cối trắng nhà quê đứng dán mũi nhìn mấy món pate, xúc xích ở tủ kính các tiệm chạp phô đại lộ số 10 .

Với Lucia Santa thì đám con đi học, đi chơi về nhà là cửa mở sẵn sàng, trời giông, trời bão thì trên bàn ăn vẫn cứ có mấy đĩa đồ ăn nóng sốt . Cũng như đêm đêm con ngủ ngon giấc hết rồi mới đến lượt mẹ cố chợp mắt một giấc . Có bao giờ mẹ nhắm mắt buông tay không lo cho đàn con ?

Cứ như vậy, ngày tháng năm trôi qua, Lucia Santa sống vì các con, sống rập theo chúng . Có một hôm trời giá lạnh, mẹ thui thủi ở nhà một mình . Có thằng Gino ở trường về là hai mẹ con hú hí trọn buổi chiều, chẳng cần nói gì nhiều .

Gino ngồi yên lặng nhìn mẹ hì hục ủi đồ, bên ngoài trời bắt đầu hoàng hôn . Sau đó nó héch mũi đánh hơi rồi đi lật từng cái vung nồi để xem bữa nay cơm có món gì . Thấy đầy một nồi rau xào là Gino nhăn mặt chán ngán . Lại một nồi khoai tây luộc nữa ! Nó úp sập vung nồi kì kèo: "Bữa nay ăn có thế này sao ?" rồi quay qua chiếc radio vặn tuốt sang đài Mỹ .

Gino muốn phá chỉ vậy thôi . Mẹ nó vừa giơ tay dọa là nó biến .

Vả lại nó cũng khoái nghe mấy vở tuồng Ý lắm chứ, nhất là những buổi phát thanh bi ca kịch cổ điển mẹ nó vặn nghe này giờ . Đối thoại vô cùng sống động, Gino đủ sức nghe kịp . Nó không giống lời ca kịch rẻ tiền của Mỹ chút nào .

Đại khái cái mục romance trên radio thì quanh quẩn lại cũng chỉ có đánh đấm đùng đùng, cũng mấy bậc cha mẹ hà khắc làm con cái đau khổ, cũng mấy ông chồng ghen hạ sát tình địch thẳng tay chứ không sắp đặt gì hết . Và nếu vợ có giết chồng thì tất nhiên phải bằng cách đầu độc và ... đầu độc bằng một thứ gì đau đớn lắm, phải nghe tiếng kêu rên rùng rợn kìa ! Bi ca kịch phải đau thương lâm ly vậy đó thính giả mới khoái .

Gino vác cuốn sách vừa mượn ở thư viện về đọc dưới nhà bếp . Phía bên kia bàn bà mẹ lo ủi đồ . Cả nhà rộng hân vì trở trụ hai mẹ con, thằng Sal và bé Lena chạy chơi dưới đường, Vincenzo mắc đi làm . Mỗi người một bên bàn, mẹ ủi đồ con đọc sách cho đến khi trời sẩm tối thì Gino mới chịu buông cuốn sách ngược lên thấy mẹ đang đứng nhìn đăm đăm . Nhà bếp lúc bấy giờ rõ ràng có mùi tỏi phi mỡ và mùi khoai chiên thơm thơm . Mẹ nó đưa tay bật đèn .

Gino mỉm cười với mẹ rồi cúi xuống chăm chú đọc sách . Lúc bấy giờ mẹ Lucia đã thanh toán xong đóng đồ ủi, liếc nhìn con . Thằng này có mấy khi nó cười ? Gino đã lớn bộ, cử chỉ chừng chạc đàng hoàng chứ đâu có lí lắc như hồi trước ? Nó có vẻ lì

lợn, cứng đầu và lâu lâu cũng ngang ngang như bố nó vậy . Mụ mang đi cất xếp đồ vừa ủi rồi trở về nhà bếp, hí hoáy gọt khoai xắt thật mỏng và đặt chảo lên bếp .

Mỡ nổ tí tách trong chảo, những miếng khoai nhỏ đã vàng đều, Lucia Santa mới lấy hai chiếc hột gà đập lên trên . Đổ ra chiếc đĩa bàn còn nóng bỏng, mụ lẳng lặng mang tới đặt trước mũi thằng con .

Gino khoái chí la: "Ngon quá ta" nhưng mẹ nó phải hỏi thúc:

- Ngon thì ăn lẹ lẹ lên cho rồi ! Để mấy đứa kia về chúng thấy là lại ế nguyên nồi rau xào ngon lành của tao mất .

Chẳng phải đợi mẹ hỏi thúc lần thứ hai, Gino hối hả mở hết tốc lực thanh toán đĩa khoai ... rồi lo phụ với mẹ dọn bàn ăn cho cả nhà .

Mùa đông năm đó, gia đình Lucia Santa chịu một cái tang lớn, dù người qua đời chẳng phải bà con ruột . Mụ Louche âm thầm từ giã cõi đời làm mụ Lucia khóc hết nước mắt ! Cha đẻ cũng chỉ vật vờ xót thương đến thế là cùng vì đối với mụ phải công nhận là Louche vừa là đàn chị vừa là ân nhân những phen sóng gió nhất .

Tội nghiệp nhất là Louche đã "đi" giữa đêm đông lạnh, không một ai hay biết vì hai chục năm nay ngoài gia đình Lucia Santa mụ có chơi bởi giao thiệp với ai ? Mụ sống cu ky nên chết cũng chết trong cô độc ... chết như con sâu, con bọ chết khô ! Lốp da

sần sùi đóng vẩy khô đét, hai cẳng chân cứng ngắc co quắp vào nhau và đến mấy đường gân máu cũng tím bầm lại . Bên cạnh giường người chết còn bếp lò dầu hôi bên trên còn đặt ấm nước . Lucia Santa thương xót cho người bạn già xấu số, chết mà chẳng một đứa con cháu săn sóc, đưa tiễn ra tận huyệt . Mới ngày nào Lucia Santa còn nói ra miệng là thà sống một mình như vậy lại khỏe, chồng con làm chi cho khổ thân ? Giờ đây thấy trước mặt cái chết cô độc, lạnh lẽo của Louche thì mục bồng tỉnh ngộ mà thấy rằng dù sao mình cũng còn có phước chán . Ít ra cũng còn để lại đàn con, cũng còn có chúng lo lắng cho đâu đến nỗi vùi nông một nắm như con sâu cái kiến .

Cũng vì cái chết của Louche mà gia đình này kết giao với một bà bạn mới: không có bà bạn già này dĩ nhiên Lucia Santa phải kiếm một bà bạn khác để "có chị có em chia sẻ vui buồn" chứ ? Tình cờ đưa đẩy thế nào lại "cặp" với mục Teresina Corcalitti và hai người chóng thân thiết đến đứt không ra .

Bà bạn "đồng minh" Teresina đâu phải tay vừa ? Cả xóm nghe danh và ngán mục quá xá ! Mục Teresina cao lớn và thuộc típ đàn bà lớn xương nên xem dễ nể, góa chồng hai mươi năm vẫn ở vậy nuôi con, tứ thời chỉ bận đồ đen . Dĩ nhiên bà góa Teresina chẳng hiền lành gì ... vì dân bán hàng rong hay chủ tiệm cũng chạy mất hết mà trả chậm tiền nhà chủ phố cũng chẳng dám ho he . Đến mấy ông điều tra viên ở sở Cứu tế xã hội cũng chẳng dám kiếm

chuyện khó dễ ! Giấy tờ hồ sơ cứ đưa mù ký, chẳng hoành hợ một câu .

Mụ Teresina tinh khôn ra mặt và quý quyết cũng ra gì . Miệng lưỡi mụ có chịu thua ai về khoản độc địa ... nhưng nếu cần giờ khoa khéo léo, lịch sự thì cũng chẳng chịu thua hẳn độc bao nhiêu !

Ai chẳng biết mụ có bốn thằng con, thằng nào cũng công ăn việc làm ngon lành ! Nhưng trợ cấp thất nghiệp thì gia đình Corcalitti vẫn cứ lãnh đều, lãnh đủ ! Mụ đáo để ở chỗ mua chục trái cây đem đủ đầu rõ ràng nhưng sau khi trả tiền thế nào cũng hốt thêm một trái và ông chủ sạp thịt cũng ngán luôn bàn tay ư "xin thêm" mấy chỗ mỡ màng hay những khúc đầu thừa đuôi thẹo .

Mụ Teresina mua bán là chơi ác vậy đó, có nể nang ai ?

Nhờ có bà bạn mới truyền thụ mánh lới mà Lucia Santa học được phương pháp "tiền bỏ ra ít mà mua hàng là phải ... đồ nhiều, đồ tốt" .

Hột gà ra tiệm mua làm chi cho mắc ? Phải biết căn để "ngoại giao" với chú em đi theo xe đi giao trứng, giao thịt gà từ nông trại đến thẳng mấy cửa tiệm, "nhảy dù" một mớ trứng - lâu lâu còn từng bọc thịt gà nữa - thì rõ ràng đã tươi ngon còn rẻ rề !

Muốn mua ít quây chuối (một thứ trái hiếm ở Nữ Ước vì phải nhập cảng từ mấy xứ nóng qua) hay một vài bộ đồ lớn ư ? Cứ dặn mấy anh em dân phu dỡ hàng ngoài bến tàu là trước sau

cũng có . Không hiểu sao trên tàu lại sẵn những bộ đồ lớn mới toanh, có điều có com-măng là họ xoay bằng được .

Nếu muốn mua hàng lụa, hàng len thứ đắt tiền thì tội gì phải đi đâu ? Đã có những đấng mày râu rất lịch sự mang dăm bán tận nhà với giá rẻ mạt vì hàng toàn là "hàng không vốn" mà mỗi lần "nhảy dù" là phải nhảy nguyên một xe ! Cứ kể ra mua bán với mấy tay này còn tử tế hơn đám con buôn gốc mấy tỉnh miền Bắc nước Ý sang lập tiệm ở đại lộ số 9, thấy tiền là nhâu nhâu như kên kên vậy !

Tuy nhiên đời là thế ? Sống khác đi đâu được ?

Cứ thế năm tháng qua dần . Năm năm trời chỉ như một thoáng .

Thời gian đi quá mau đi ! Chỉ có chết là hết .

Chẳng hạn như cái chết của cụ chủ lò bánh . Một bữa ông chồng vào thấy vợ nằm chết thẳng cẳng từ hồi nào, dưới chân linh kính những hộp lớn, hộp nhỏ đầy chắt những bạc đồng và nét mặt người chết thì thư thả như đã gặp được Chúa trên nước Thiên Đàng vậy . Có điều vợ vừa chết là lão chủ lò bánh biến đổi hẳn . Đang làm ăn như ngựa quằn quật cả ngày, lão bỗng đổi tính suốt ngày chỉ lo đông dài đi chơi, bao nhiêu công việc phó mặc cho Guido lo hết .

Thằng Guido thì cứ gầy rạc đi vì lò bánh quá nóng trong khi ông bố chỉ chơi . Chưa chập tối đã đóng cửa, khỏi lo bán thêm càrem, xăng uých ... mà chỉ rủ rê mấy gã bạn già tối ngày tụ họp cờ bạc

đằng sau cửa tiệm hớt tóc . Đồng tiền bạc, tiền đồng mụ vợ lo cất giữ bao nhiêu thì bây giờ lão vung phí bấy nhiêu, không thương tiếc . Nếu không cò bạc thì đi rong chơi như một ông hoàng trên đại lộ số 10, miệng ngậm điều xì gà Mỹ tổ bố .

Cũng nhờ rong ruổi chơi tối này mà lão là người đầu tiên trong xóm được thấy cậu ý trung nhân của Octavia, cô gái của Lucia Santa . Hai đứa cặp kè ở góc đường 31 chứ đâu xa . Lão khoái chí nhìn Octavia dắt chàng về giới thiệu với mẹ, mà bà mẹ lúc bấy giờ cũng làm bộ chẳng biết gì, vẫn ngồi khời khời trên ghế đầu trước nhà để nói ba điều bốn chuyện với bà con lối xóm .

Vừa thấy mặt cậu rể tương lai là bà mẹ vợ giật mình rồi ! Điều này lại sắp có chuyện nữa ...

Nó đi đâu mà kè kè ôm sách cả chồng vậy ? Làm trông ra vẻ lắm, mớ tóc đen sù sụ bông bênh, đeo kính gọng đôi môi mà dáng điệu nhàn nhã thế kia thì chán chết, nó cũng dân Do Thái . Lại là thứ Do Thái văn nhược, trói gà không chặt nữa !

Xem, cô con cưng của bà Angeluzzi Corbo nhũ danh Lucia Santa có học và thông minh nhất nhà khi không dám rước một thằng Do Thái về làm chồng ? Nó vậy là chơi ngang ... bộ dân Ý hết đàn ông con trai rồi sao ? Mà tại sao Do Thái chứ ? Hai bên hàng phố, dọc đại lộ số 10 bên trên và bên dưới bộ nó không tìm nổi một thằng đạo Công giáo, không Ý thì Ái Nhĩ Lan, Ba Lan đi . Nó cố tình làm vậy cũng như từng cố tình mặc bộ đồ thật đứng

đấn, nghiêm trang để che bớt eo người ?

Vậy mà bao nhiêu thành kiến chồng đôi bỗng bị dẹp cái rụp .

Các bậc trên trước, ông cô bà cậu cũng phải hiểu cho rằng làm thân con gái chỉ có một thời thôi chứ ? Năm nay Octavia đã hai mươi lăm rồi . Lẽ ra đã phải có tám chồng từ lâu mà ngày giờ này còn vợ nổi một thằng chồng không đến nổi ăn hại thì phải mừng cho nó chứ ?

Có chồng là Octavia đỡ khổ . Chờ đợi mãi cũng phải biết mùi vị cuộc đời nó ra thế nào và ít" ra cũng không đến nỗi kéo dài cuộc đời gái già sầu thảm . Nó đâu có đui què mẻ sứt mà phải chịu ế chồng, tàn tạ cuộc đời như một trái cây hư thối ? Mà đừng quên một điểm then chốt vô cùng thực tế: Nếu kể đến tài kiếm tiền và tài làm giàu thì bánh nhất phải là dân Do Thái . Chồng làm ra tiền thì sung sướng con vợ . Nó sẽ không thiếu thốn một cái gì và một đứa con có hiếu như Octavia có bao giờ nó để mẹ, để các em khổ sở mà lo ?

Quan niệm chắc chắn như thế đó nên bà con lối xóm có lòng mừng cho Octavia, từ ông chủ lò bánh đến dì Teresina . Chỉ trừ mỗi anh chàng chủ tiệm hớt tóc, thấy "thằng cha trí thức nông nghênh" đó chớp được con nhỏ là ghen tức đến ói máu !

Bà mẹ tương lai không lạc quan cho lắm . Đồng ý là nó xem cũng đẹp trai, người mảnh dẻ nho nhã và ăn nói dịu dàng như con gái . Đạo Do Thái thì cũng chẳng sao . Không phải vì Lucia

Santa không có thành kiến chống Do Thái ! Sự thực mẹ cũng khó chống nhiều thứ quá, mẹ chẳng tin được ai nên đại khái Do Thái thì cũng như Hồi giáo, Công giáo vậy thôi ! Điều làm Lucia Santa không chịu là tại sao đi đâu và lúc nào nó cũng cứ kè kè cuốn sách dưới nách ? Và lúc nào nó cũng đọc sách được mới lạ !

Dân nghèo như Lucia Santa phải biết lànhiều thành kiến kỳ quặc, rút tĩa từng kinh nghiệm sống mà rạ Họ quan niệm thật vô lý và cũng thật tức cười . Dĩ nhiên Lucia Santa cũng có sẵn một quan điểm riêng và thật lạ lùng là "những quân đọc sách chỉ được cái ... bỏ đói gia đình" .

Thì tấm gương đọc sách của Octavia còn sờ sờ đó - đọc cho cố, đọc đến nửa đêm đi ! Rồi ho lao đi nằm bệnh viện (về vụ này mẹ chỉ mới nghĩ vậy chứ đâu dám nói) . Cái thời giờ đọc sách đó phải chi để may đồ cho người ta thì bao nhiêu là tiền ? Ngay xóm nhà cũng bao nhiêu là người sẵn sàng mượn nó may đồ cho con gái họ . Uống biết bao nhiêu là tiền !

Bây giờ chúng bệnh đọc sách lại lây sang cả đến thằng Vincenzo, thằng Gino và trời đất ơi ... cả thằng bé Sal nữa ! Bây giờ chúng bảo nhau vào thư viện mượn sách, toàn thư "sách vô nghĩa . Còn sự làm cách nào sống khỏi cần . Cuộc sống rành rành ra đây không học lại chúi mũi vào đống sách cho mẹ mẫm cả đầu óc ... để rồi ra đời chẳng làm được cái gì . Sao lại điên

khùng thế nhỉ ?

Vốn người nhà quê mù chữ, Lucia Santa tự cho thoát nạn sách . Không cần biết nó nói gì hay nhưng vẫn phải nhìn nhận sức mạnh của nó . Thực tế cuộc đời cho thấy nhiều kẻ sợ sống, không dám gánh vác trách nhiệm nên theo ý mù đã nghèo mặt một thằng đàn ông không được phép lãng phí thời giờ, tiền bạc vào hai mục cờ bạc và rượu chè . Đàn bà khỏi được để thứ hạnh phúc giả tạo ru ngủ, làm mềm yếu đi ... thì bọn con nít phải tranh đấu với đời nhiều, đâu thể cho phép chúng tự đầu độc bằng sách vở mơ mộng, hão huyền mà chúng cầm cúi đọc sáng đêm, hết chương này qua chương khác ?

Phải chi nếu Lucia Santa biết chắc chắn ý nghĩ của mù là đúng thì thấy mặt cậu rể tương lai Norman Bergeron là mù đã xách cây tackeril rượt ra khỏi nhà . Sao đời này lại có thể có một thằng gàn dở đến độ nếu đời là phải tranh ăn thì nó nhất định không tranh ăn cùng đồng loại ? Còn ra điều người tử tế, có bằng đại học mà cán bộ xã hội cũng không thềm làm . Vả lại nó muốn làm cũng không nổi kia mà ? Không lẽ một ông đồ tể vừa thấy máu đã té lăn ra chết giấc ? Hình như ông chú, ông bác gì của nó là ông chủ hãng may đồ lớn nên cho nó một chân thư ký quên cốt đủ sống . Nhờ đó Norman mới gặp được Octavia chứ ? Như bất cứ một đứa nào không biết kiếm tiền, nó có một cái tật lớn . Norman Bergeron làm thi sĩ, trời đất . Không phải thơ Ăng-

lê mà là thơ tiếng Do Thái mới gay . Gay go nhất là chính nó
"cũng không xa lạ gì văn chương Do Thái có mấy ai đọc, kiếm
tiền sao nổi ? Nhưng sở trường của nó đấy, trên đời này nó chỉ
biết và chỉ tha thiết có mỗi một cái đó mà ?

Tụi nó chưa lấy nhau nên sướng khổ ra sao chưa biết thật . Điều
lạ lùng mà chính Octavia cũng không ngờ là làm như bà mẹ lại
chịu . Thà một người Do Thái, chứ dân Ý thì vô tích sự .

Tuy nhiên quan điểm chọn dâu của Lucia Santa khác hẳn kén rể !
Dâu con nhà này thì nhất định phải người Ý, con nhà đảng hoàng
và ngay từ hồi còn ẵm ngửa phải được nhồi sọ kỹ về nghĩa vụ
làm vợ . Nghĩa là "chồng chúa vợ tôi", phải hầu hạ từ miếng ăn
thức uống, trông nom nhà cửa con cái là cấm được kêu than .
Chúng nó không thể lấy một con vợ không phải Ý vì gương
thằng anh lớn Lorenzo còn đó . Từ ngày lấy con Lousia có phải
đời nó đỡ khổ hẳn không nào ?

Đời mẹ còn lạ gì những ông chồng người Ý ? Mẹ đã khổ muốn
chết thì đời nào bắt con gái cung tái diễn cái thân phận nô lệ cho
mấy thằng khốn hành hạ cái điệu cả đời bắt nó ru rú xó nhà, chỉ
có đám cưới chồng cho đi mới được đi hoặc đi chơi chán không
sao, vừa đặt chân về nhà cơm nước chưa xong là gằm lên quát
tháo ! Chồng con gì mà vợ bụng chưa vượt mặt vẫn phải làm như
trâu như chó ? Chồng ngồi phì phà kéo khói xì gà Di Nobili chơi
dài người để mặc vợ vác cái bụng bầu leo lên lau chùi cọ rửa cửa

sổ, cửa kính, sơ sẩy một chút dám rớt mấy tầng gác rụng xuống như không !

Một đứa con gái thông minh như Octavia đòi nào chấp nhận nối một người chồng Ý ? Nó biết chứ ? Nó kén một thằng chồng biết chiều vợ, chiều con . Nó đúng quá nên có muốn chửi nó cũng chẳng thể bởi lòng tìm vết nối ! Mãi sau này Lucia Santa mới kiếm ra được một câu phê phán sự kén chồng của cô gái lớn . Số là một hôm ngồi nói chuyện tào lao như thường lệ, dĩ nhiên phải mang con gái ra chửi nên Lucia Santa điềm mặt từng đứa, đứa thì vô ơn bạc bẽo, đứa thì ngu như chó . Nhưng con Octavia có tội lỗi gì đâu ? Mu . nghĩ mãi không ra nên sau cùng đành phải than thở trước mặt bà con cô bác :

- Mấy bà biết sao không ? Đứa con gái lớn nhất của tôi, đứa thông minh nhất nhà ... chừng kén chồng kén đúng ngay thằng chồng Do Thái . Một thằng Do Thái duy nhất không kiếm tiền, không thiết gì đâu đến đồng tiền thì có khổ thân tôi không chứ ? Xét đi xét lại thì đám cưới Octavia dù sao cũng là một cơ hội lớn để đánh dấu khoảng thời gian năm năm ăn nên làm ra của gia đình này . Vậy phải làm đám cưới đàng hoàng, phải dâng lễ ở Nhà Thờ chứ ! Đối với một thằng đọc sách như Norman Bergeron thì lại dễ quá đi, muốn sao cũng xong . Nó chiều bằng đủ vì có gì để phản đối đâu ? Nó đạo Do Thái nhưng lấy vợ Công giáo, con cái sau này theo đạo Công Giáo hết cũng chẳng

sao . Gia đình này, phản đối chứ ... nhưng Norman thản nhiên nói thây kệ, trục xuất cũng được mà xem nó từ giờ như một thằng chết rồi càng hay .

À, nếu vậy hay thật . Đối với Lucia Santa thì vậy càng dễ giải quyết, càng đỡ được nhiều thứ . Gia đình nó từ, thì gia đình này nhận . Mụ lại nhận thêm một thằng con vì Octavia và Norman sẽ thuộc về nhà này vĩnh viễn .

Mario Puzo

Đất tiền đất bạc

Dịch giả: Ngọc Thứ Lang

Chương 16

Đám cưới cô gái đầu lòng Octavia thì Lucia Santa đâu dám tiếc tiền ? Phải thật là rình rang, phải làm sao cho đẹp mặt cả .

Nội khoản rượu chát thì lấy ở kho của lão chủ lò bánh ra, bao nhiêu vò bụi bày chật hành lang . Cả núi dăm bông hạng nhất, cả mâm pho mát toàn thứ chiến ! Bàn tiệc thì dĩ nhiên phải trải khăn trắng hoàng cho nổi bật từng đĩa bánh ngọt đủ màu, xen vào những đĩa kẹo hạnh nhân đám cưới đúng truyền thống . Còn nước ngọt thì phải nhiều hơn, chất đông cao tới trần nhà bếp, từ vĩ ba hộp một: nước cam, kem sô đa, nước dâu ...

Nhà Lucia Santa có đám cưới thì bà con tới đủ mặt, có thể nói là không sót một nhà ở đại lộ số 10 . Máy người họ hàng, quen biết từ lâu nay làm ăn khá giả tậu nhà bên Island được mời ăn đám cưới cũng tới chia vui . Đi đám cưới gặp bà con nói dóc chơi đã vui, hướng hồ lại được dịp thấy tận mắt một thằng vô thần chịu

làm rẻ nhà này !

Dưới lớp lớp hoa đèn giăng kín phòng khách, bọn trẻ được dịp ôm nhau khiêu vũ bằng thích . Máy hát, đĩa hát đã có ông chủ tiệm hớt tóc hy sinh cho mượn . Người lớn chia nhau ngồi chật kín nhà, bàn ghế đi mượn về cũng bày chật cứng, không còn có chỗ đi lại . Mỗi lần bà con tới mừng, đưa phong bao cho cô dâu là Octavia lại mau mắn chạy đưa cho bà mẹ để Lucia Santa khoái chí, bao nhiêu cũng thâu hết vào chiếc túi lụa đeo tòn ten ngang hông . Mỗi lần long trọng kéo khóa sắt rền rẹt cho túi mở banh ra nuốt thêm một phong bao là một lần khuôn mặt bà mẹ vợ sáng rõ .

Nếu đám cưới là một ngày vui thì đời Lucia Santa đã có lần nào vui như thế này, dù đám cưới là thế nào cũng có chuyện bất ưng hơi phiền lòng một chút .

Chẳng là Octavia có một con bạn từ hồi còn đi học trung học tên Angelina . Con này nhà giàu, trong nhà gắn telephone kia mà ? Nghe tin Octavia lấy chồng, nó tới chia vui, đưa đồ mừng thật hậu . Ông nào, cậu nào cũng nháp nhồm hết !

Xem khuôn mặt Angelina đã ngộ sẵn mà con nhỏ còn trang điểm hơn cả cô dâu nữa ! Phấn hồng đánh thật nổi, cặp mắt tô đậm như đào xinê mà cặp môi chỉ phơn phớt chút son hồng vừa đủ để che cái miệng quá rộng và nổi bật nét ngây thơ . Môi nó mòng mọng như nho vừa chín tới . Đến bộ đồ đi đám cưới của nó mới

tối tân . Không có một nào hết, chỉ để hở gần nửa bộ ngực, dĩ nhiên ở phía trên cho thiên hạ ngắm chơi .

Vì vậy bà con tranh nhau mời người đẹp Angelina khiêu vũ không kịp thở . Thằng Larry mê tít bèn lờ luôn con vợ để bản nào cũng nhảy với nó khiến Lousia phát khóc mới thôi . Con vợ chịu sao nổi cảnh hai đứa ôm nhau đi lả lướt, nè thằng chồng còn giở đủ mọi ngón duyên dáng, lịch thiệp để tán tỉnh, lúc nào cũng nhe hàm răng trắng nhớn ra cười khoái trá .

Được cái Angelina không khoái riêng ông nào, cậu nào . Ai mời cũng chiều lòng hết . Nó liên tiếp nhảy với lão chủ lò bánh góa vợ, với thằng con Guido cũng mùi mẫn như với gã chủ tiệm hót tóc mắt ti hí . Ngay cụ chủ tiệm kẹo Angelo năm nay bảy mươi lăm tuổi cũng phải ráng nhảy với nó một bản mới chịu kia mà . Phải công nhận Angelina là cây đình bữa đó . Đàn ông con trai mắt la mày lét, đang nhậu nhẹt hay đấu láo cũng bỏ hết để bám lấy người đẹp, không được hân hạnh nhảy một bài thì cũng đứng trơ ra nhìn cho đã ! Thế rồi Angelina nhảy đến mỗi chân, nhảy nóng cả người và còn sợ lớp phấn sáp làm mặt dăm rã rời loang lổ đến nơi đành phải rủ tai Octavia xin cho về sớm sớm chút kéo hết xe về Island .

May quá ! Octavia lẹ làng ôm hôn cô bạn một cái rồi từ biệt cho rồi, chậm trễ dám sinh giặc vì ngay chú rể Norman Bergeron chỉ ngày cưới vợ mới chịu buông cuốn sách ra mà nãy giờ còn

giương mục kính nhìn người đẹp Angelina lom lom bằng đôi mắt thật thi sĩ kia mà ?

Sau cùng cũng chẳng chuyện gì xảy ra, bất quá cũng chỉ là một chuyện bất ưng vốn đầy rẫy trên cõi đời này . Lộng lẫy như thế đó rồi Angelina chồng con vào cũng đến mái sê, cũng ngồi lê la nói chuyện tào lao như các bậc đàn chị để nhường chỗ cho lớp nhỏ lên thay . Tạm thời thì người đẹp có quyền cho rơi các đàn anh xóm đại lộ số 10 để vào chào từ biệt bác Lucia Santa, nhí nhanh như một nàng con gái Mỹ chính cống biết mình trẻ đẹp . Trong khi đó bà mẹ Octavia chỉ mỉm cười đáp lễ với dáng điệu lạnh lùng, cao ngạo trưởng giả . Mụ thầm hài lòng với ý nghĩ tao còn con nhỏ Lena ... Rồi đây lớn lên đâu chịu thua mi, nhà nó cũng sẽ ở Long Island như mi và chắc chắn nó cũng duyên dáng Mỹ rất vậy chứ ?

Chao ôi, tai họa thường bất chợt vào phút chót . Đúng lúc Angelina dặm bước trở ra thì tình cờ chạm mặt Gino . Nó đâu đã đủ 16 tuổi nhưng người to con, vạm vỡ, rắn chắc . Bộ comple xám mới toanh, đặc biệt mua của dân "nhảy dù" bến tàu nhân đám cưới chị Octavia càng làm cho nó người lớn hơn nhiều . Suốt ngày hôm nay nó tỉnh nguyện lãnh chân mở rượu, khui nước ngọt hầu hạ khách khứa . Nó cứ làm làm lì lì làm như máy, lo chu toàn nhiệm vụ nên ai cũng tưởng đâu nó ngoan ngoãn, dễ thương lạ ! Chỉ một mình Lucia Santa hiểu tính thẳng con vì

Gino làm xem xôm vậy nhưng ngần này người quây quần ở đây đối với nó có nghĩa gì đâu ? Nó chẳng buồn nhìn ai, chẳng muốn nghe chuyện gì ... muốn nghĩ nó xấu hay tốt bất cần cũng như ai sống ai chết nó chẳng quan tâm . Làm như chỗ của nó chẳng phải ở đây, nó lạc lõng và bị cầm chân trong một ngày nên đành phải nhận làm một cái gì đó cho qua thì giờ .

Dĩ nhiên ý nghĩ riêng của Gino chẳng ai đọc được nên bà con thấy nó "ngoan" vậy là chịu lắm, nhất là ông bác họ Piero Santini lập nghiệp bên Tuckahoe . Ông này râu rậm đêm ngày lo làm việc quá nhiều nên người quắt lại như một cây đinh . Chẳng gì cũng làm chủ bốn cái xe vận tải chứ ít sao ? Bà vợ mập ú, tính ba trợn đeo đầy người đồ vàng giả và tiêu thụ bánh kẹo thì như điên trong khi đứa con gái mười bảy tuổi then thùng ngồi xen giữa bố mẹ mà ánh mắt rời anh Gino không nổi !

Nãy giờ con nhỏ Caterina mê mết Gino làm sao qua mắt ông già nó nổi ? Giữ gìn nó bao lâu nay làm gì Santini không biết tính nết cô gái cứng ? Mới đầu thì bực bội, sau đó đổi ý ngay . Con nhỏ bị bố kiểm soát kỹ, đúng lẽ lỗi con nhà làm ăn bên Ý chứ đâu được phép ăn chơi buông thả như gái Mỹ, nay xin phép đi chơi, đi xem hát với anh này anh kia ? Nhất là vụ xin đi "khieu vũ" gia đình thì cấm tiệt vì ông bố Santini đầu óc nặng trĩu thành kiến: "Chúng nó mà ... nhảy cái quái gì ? Bọn nhãi con bây giờ chỉ gở gạc !" .

Kinh nghiệm quá mà ? Santini tuyên bố chẳng còn lạ gì đầu óc mấy thằng nhãi con đời nay ? Chúng chỉ muốn có mỗi thứ con gái mà nhẹ dạ cả nể với chúng là chém chết cũng lãnh một bầu sống dờ chết dờ chỉ làm khổ cha mẹ . Nhưng phải nhìn nhận là con bé Caterina đã "chín mùi" rồi, cấm cản nó mãi không nổi ! Mụ vợ thì chẳng trông cậy được tí gì ... mà hấn lại sắp phải mua sắm thêm hai chiếc xe nữa mới là kệt nặng . Thêm xe là thêm việc và tiền cũng vào thêm chắc . Lại phải bận rộn đếm tiền đến sáng đêm và xem chừng mấy chú em giúp việc cũng đủ mệt . Sơ sẩy, ỷ y vào người làm là có châu bị chúng rút ruột .

Chúng làm sao qua mặt nổi đàn anh Piero Santini ? Hấn quá rành cái nghề có xe vận tải chạy mướn theo thời thế mà xoay như chong chóng . Cái gì có ăn là nhào vào liền . Đang chuyên chở mướn xoay qua đồ rác ... mà chở uýt ky lậu cũng ok miễn có kẻ chịu chi tiền đúng mức .

Vụ con Caterina làm hấn suy nghĩ nhanh như chớp . Không chừng đi ăn đám cưới bữa nay lại hóa hay . Thằng Gino ít lời và làm luôn tay luôn chân nhanh nhẹn thế kia nhất định dai sức : Minh nó lên hàng xuống hàng dám bằng cả thằng tài xế lẫn hai thằng lơ làm biếng cộng lại ! Nếu vậy người nó đúng là vàng khối, có giá lắm .

(Phải chi ông bác họ Piero chịu hỏi ý kiến Lucia Santa và bà con lối xóm đại lộ số 10 về giá trị lao động của cậu cháu quý Gino

thì chắc chắn họ sẽ cười rũ ra và phong liên cho nó chức vô địch thất nghiệp toàn khu, cam đoan hết thuốc chữa) .

Santini vẫn nhìn Gino đăm đăm . Lúc mẹ vợ hắn xề lại gần đĩa bánh mới, bỏ trống chiếc ghế là hắn ngoắc nó lại bảo rót ly rượu và ra hiệu ngồi xuống nói chuyện chơi .

Bà con thấy thằng cháu nghèo mặt khi không được ông bác nhà giàu chiều cổ, kêu lại nói chuyện thân mật thì chú ý lắm . Bao nhiêu con mắt nhìn xâu xé . Dù hiền lành, dù nhà quê chẳng biết gì mà được bồ Teresina nháy nhó điềm chỉ một phát là Lucia Santa biết ngay chuyện gì đang xảy ra .

Không ai bảo ai sau khi nhìn hai bác cháu Gino là bao nhiêu con mắt lại tự động "chiều tướng" con nhỏ Caterina . Chỗ người đồng hương với nhau còn ai không biết tấm gương sáng lạn của Caterina Santini ? Lâu nay nó chẳng từng được tiếng con nhà làm ăn "gần bùn mà chẳng hôi tanh mùi bùn" đó sao ? Nghe nói nó đã có nết mà tài tề gia nội trợ cũng đảm lắm . Mới tí tuổi đầu mà nấu bếp rất cừ . Chủ nhật nào bố nó chẳng có một món ăn đặc biệt ? Ngay mì ống Caterina còn cán lấy ở nhà kia mà ? Nó lại chẳng phấn son, tối kỵ đi thứ giày cao gót mà theo truyền thống chỉ làm lệch lạc xương hông !

Nhưng chừng mê thì nó cũng mê vậy . Đến thánh cũng còn bị mà . Xem nó mê mết ra mặt thế kia còn giấu nổi ai ? Mặt đỏ bừng bừng, ngực phập phồng lên xuống dữ, cả cơ thể nó như muốn vỡ

ra . Cặp mắt to long lanh ướt rượt giả vờ nhìn xuống, nhìn cặp chân bắt chéo, người nó hùng hực bốc lửa được .

Trước cảnh đó, Lucia Santa mừng húm . Mụ mừng giùm cho thằng con mặt mũi vô duyên, chỉ được cái khổ người sống động - kết quả của mấy năm chạy nhảy đông dài phơi nắng thay vì làm vi[^].c ! Đám cưới con chị không ngờ lại may thằng em ! Như một con sói đánh hơi thấy máu, Lucia Santa cố ghên người vênh tai ra nghe xem gã cáo già Santini nói gì với thằng nhỏ nhưng tiếng nhạc ầm ầm chẳng nghe thấy gì hết .

Lúc ấy bác Piero dùng tiếng mẹ đẻ ngọt ngào hỏi thằng cháu: "Thế hiện giờ cháu làm gì, cháu dự tính làm gì ... hay chỉ ngày ngày đi học ?". Quái lạ, nó cứ giương mắt nhìn mãi . Nó làm như không biết nghe tiếng Ý vậy . Mãi sau mới mỉm cười ngượng . Santini hiểu ngay: ra cu cậu bất ngờ được ông bác hỏi đến lấy làm cảm động và ngượng ngừng nói không nên lời ! Để nó mạnh dạn, tự nhiên mà cũng để tiến dần vào đề, bác Piero bèn thân mật vỗ vai Gino trách yêu: "Cháu để con gái bác, con Caterina chết khát hay sao đây mà không cho uống một cái gì ? Một ly kem sô đa chẳng hạn ? Mà con khát nước phải không, Caterina ?"

Con nhỏ ngượng chín người . Nó đâu dám nhìn lên mà chỉ cúi mặt gục gật đầu .

Gino cũng vậy . Nó chỉ nghe mỗi tiếng "kem sô đa" và thấy con

nhỏ gật đầu là đứng lên, đi bung tới mời một ly . Nó đâu biết gì mà sự thực biết làm sao được ... vì chính nó có đề ý đến sự hiện diện của ai đâu ? Đưa xong ly nước là nó lẹ làng quay ngoắt đi, chẳng thấy ông bác Piero đập đập xuống mặt ghế ra hiệu ngồi xuống nữa .

Piero Santini xem vậy là mắt mặt bèn nhăn nhó, nhún vai cho bà con thấy hết ra điều: "Quân chết đói bày đặt làm tàng ! Hà tất tao thèm hạ mình trò chuyện ..." Chắc bà con cũng đồng ý với ông bác nhà giàu bị thằng cháu xem chẳng ra gì và còn có ý thương hại con nhỏ hiền lành nét na đang ngồi chết cứng chúi mũi vào ly kem sô đa . Ai cũng thấy vẻ giận dữ của Lucia Santa và thằng con đốn đời, cung cách dở người này rồi cũng đến ... Dưỡng trí viện như thằng bố !

Lúc bấy giờ người đẹp Angelina đang từ giã ra về bỗng khựng lại . Rõ ràng con nhỏ này cũng khoái Gino ! Dù sao cái vụ thứ nhì này còn dễ hiểu . Đám đàn ông con trai bữa nay già trẻ đều quần quýt lấy nó ... chỉ một mình Gino lạnh lùng cao ngạo, được người đẹp ban cho một ánh mắt cũng không buồn nhìn lại một cái . Làm gì Angelina không đề ý thấy ?

Vả lại biết bà con này giờ hầu hết đổ kị mình, Angelina còn cố tình chọc vào mắt họ bằng cách tiến tới thằng con nhưng ngỏ ý thách với bà mẹ: "Chà, bác có cậu Gino đẹp trai quá đi thôi! " .

Nó làm thằng nhỏ rung mình sững sờ vì hơi ấm của lòng bàn tay

truyền sang, vì mùi nước hoa ngào ngạt, vì đôi môi tô mòng mọng như trái nho chín gần gụi quá . Chưa biết là cái gì song Gino chịu quá, đứng chờ người ra . Lúc Angelina cần khoác tấm áo ngoài vào để ra về biết bao anh chàng tình nguyện chạy đi lấy áo, mặc giùm ... và còn có anh hào hoa đề nghị xin một chân hộ vệ viên đưa người đẹp ra tận nhà ga xe điện ngầm .

Angelina chau mày nói: "Thôi cảm ơn mấy người . Để nhờ cậu Gino đây, đỡ ngại có chuyện !".

Vì nhà chật ních nên lấy chỗ đâu xếp áo ngoài, cất đồ dù mũ cho khách ? Phải để nhờ dưới căn của vợ chồng Larry nên Angelina thản nhiên nắm tay Gino: "Đi xuống dưới nhà lấy áo đi ..."

Hai đứa nắm tay đi . Cuộc vui lại tiếp tục, Lucia Santa nhìn theo e ngại . Mẹ đã tính bảo thằng Vincenzo xuống nhà dưới canh chừng song nghĩ đi nghĩ lại thì Gino cũng đã lớn rồi, có đi cùng một đứa con gái đẹp cũng có sao đâu mà sợ ? Có khi còn là một dịp thử thách có lợi vì trước sau nó cũng phải gần gũi đàn bà ! Nó có thiệt thòi gì đâu mà đã phải lo ngại giùm ? Thây kệ nó . Đúng như lời hứa bữa trước, ngày cưới Octavia là phải có mặt ông bác sĩ Barbato . Người tới để chia vui với gia đình này, để nhảy với cô dâu vài bài và để "ăn miếng bánh, uống ly rượu nhạt" . Người đưa mừng một bao thư thì Lucia Santa chỉ hờ hững cảm ơn, cầm lấy nhét ngay vào túi lụa phong bao . Bà chủ nhà bữa nay được sẵn đón quá nên ông bác sĩ cảm thấy mình bị lơ là

đâm buồn bực . Bực mình thật đấy chứ, cứ tưởng đâu ông bác sĩ ân nhân tới chia vui thì toàn gia phải nồng nhiệt đón rước ! Nào ngờ bị lừa đi ...

Thảo nào ông cụ thân sinh hồi đó ưa nói: "Đừng nói chuyện ân nghĩa với giống lừa và bọn nhà quê" - Úc thật .

Một ly rượu, hai ly rượu và làm Barbato mềm lòng . Tội gì buồn bực họ cho mất công ? Họ là vậy, đời sống của họ là như vậy mà ! Thực tế là nghèo mạt như gia đình này thì ai họ chẳng ít nhiều chịu ơn ? Nếu ai cũng "ân đền nghĩa trả" thì e Lucia Santa chỉ lay cảm ơn mà gãy lưng mất !

Người nghèo quan niệm ân oán là thực tế cuộc đời . Trời sinh ra như vậy . Có đứa xấu phá hại thì phải có người tốt làm ơn ... sự đời hiển nhiên như vậy, hà tất phải khư khư mỗi chút mỗi ân oán cho mệ ? Chẳng hạn như vụ làm ơn chữa bệnh miễn phí của ông bác sĩ hồi đó ...

Bác sĩ Barbato ngồi ngay người lại, đưa tay vuốt hàng ria mép . Lâu nay chữa bệnh cho thiếu gì đứa ở bên nhà nghèo mạt di cư qua đây, chúng có xem cái nhà ông bác sĩ ra gì ? Đại khái cũng như đám cho vay lời cắt cổ, chủ đất bóc lột ... hay chủ nhà đòn đám ma, nghĩa là thấy người là thấy mất tiền, bắt buộc lắm mới phải vời đến ... dù miệng họ ngon ngọt: "Dạ ... thưa bác sĩ" đằng hoàng .

Chính những kẻ đó đã gieo cho bác sĩ Barbato cảm giác "làm ra

tiền trên sự đau khổ của chúng" hoặc "Chúng có ốm đau bác sĩ mới có tiền" . Đối với những quân nhà quê vô học đó chỉ có gần chết mới phải triệu đến ông thầy thuốc và nghề thuốc là nghề cao thượng "cứu nhân độ thế" chứ đâu phải mua bán tiền bạc như ở chợ ?

Chúng đâu thèm biết muốn hành nghề thuốc là ông bác sĩ cũng phải học, phải tốn rất nhiều tiền ăn học cái đã ? Còn phải cầm cúi gò gẫm tử công phu mấy năm trời trong khi chúng chỉ ăn chơi tà tà suốt ngày, không nhậu nhẹt thì cờ bạc thỏa thích .

Nếu muốn không mất tiền bác sĩ thì sẵn nhà thương thí đó . Cứ việc đi . Cứ việc vào Bellevue để họ chữa thí cho . Đừng kêu bác sĩ Barbato . Bên Long Island còn thiếu gì con bệnh đang hoang, sẵn sàng chi tiền rất đẹp cho ông bác sĩ để được săn sóc tận tình ?

Chính vì tư tưởng thiết thực đó mà bác sĩ Barbato sẵn sàng bỏ qua cho đám người nghèo mặt đánh giá quá thấp nghề nghiệp cao đẹp của mình . Đâu cần phải sống với chúng kia ? Barbato bèn cúi đầu chào rất lịch thiệp, dùng tiếng mẹ đẻ của những người trí thức để nói đôi lời chào từ biệt nên bà con có hiểu gì đâu ? Chỉ thấy ông ta ra về là nhẹ nhõm cả người !

... Dưới nhà Larry này giờ, Angelina và Gino cứ lục đục kiếm mãi chưa ra tấm áo khoác . Quái, quần áo ở đâu ra mà chất đống nhiều đến thế này ? Đồng ý là trong nhà vắng vẻ, chỉ có hai đứa

... nhưng chẳng có chuyện lộn xộn ! Angelina xem vậy chứ đâu đã đến nỗi hư thân mất nết "cọc chạy tìm trâu" . Cũng như thằng Gino đâu đã dám lơl dụng cơ hội vắng vẻ tấn công sảng ?

Khoác áo vào chuẩn bị xuống thang ra xe, người đẹp Angelina rất tự nhiên ôm hôn Gino . Một nụ hôn dài nghe nóng nóng trên môi . Hai cơ thể áp sát vào nhau ấm cúng khoan khoái thế này họa có nằm mơ may ra Gino mới được hưởng .

o o o

Đám cưới Octavia là một thành công . Một trong số mấy đám cưới lớn nhất hồi nào tới giờ ở đại lộ số 10 . Dĩ nhiên đó là một thành tích chung cho gia đình Angeluzzi Corbo, một điểm son cho riêng Lucia Santa . Một chiến lược gia như mẹ thì lập xong thành tích là phải khai thác tiếp chứ ? Thấy trước mắt bố con Caterina Santini như vậy ... tại sao không thể kết chặt tình bà con, trưa chủ nhật này mời vợ chồng con cái hấn sang chơi ! Con nhỏ lâu nay bị bố giữ rịt, ru rú một xó Tuckahoe hẻo lánh xa xôi, tại sao không bảo thằng Gino đưa nó đi chơi một vòng thành phố cho biết !

Trưa chủ nhật Santini đưa vợ con sang sớm . Vụ thằng nhãi con hạ nhục trước mặt đông đủ bà con nhớ làm chi cho mệt ? Cứ mỗi cái nhục, không chịu mềm dẻo cái lưng đúng lúc thì ngày giờ này đâu có làm chủ bốn xe vận tải, có khế ước thầu đổ rác ?

Sáng ra thằng Gino đã bị mẹ quát cho một cú muông cây lên đầu

tét một đường dài . Đồ ngu như chó, mẹ đã mời khách sang chơi, họ sắp tới liền tức thì mà con chỉ lăm le chạy xuống đường đánh bóng ! Mụ lo đánh một mớ sốt thấy vua chúa ... và mì ông phải cán lấy ở nhà bằng một thứ bột ngoại hạng . Mụ sẽ cho vợ chồng con gái nhà này biết mùi xà lách trộn dầu dấm "nhà quê" . Lấy đâu ra thứ dầu ô liu béo bở này ? Năm nào ở bên nhà dì xấp nhỏ chẳng tự tay lựa từng trái ép bằng tay gửi sang biếu chị, dù nghèo mạt cũng ráng mỗi năm vài chai ! Phải quý vợ chồng Santini lắm mụ mới đặc biệt khui một chai ô liu ép nước nhất trăm phần trăm !

Dĩ nhiên Gino phải bận bộ đồ xám bữa đám cưới . Con Caterina diện váy lụa đỏ lộng lẫy được ép ngồi sát bên Vincenzo tiếp khách chu đáo lắm, mấy bà mấy cô chịu là phải . Bà bác đỡ người mập ú vậy đó mà nó vẫn cố chiều, lấy bộ bài tây ra xem bói .

Dọn bàn ăn, chùi rửa chén đĩa dĩ nhiên là công việc chung của Sal và Lena, chẳng trút cho ai được ! Cuối cùng, đúng như mẹ đã dặn trước và không nói là tackeril ... thằng Gino bèn đành hoảng, điềm tĩnh hỏi Caterina có đi xem xinê không . Đương nhiên con nhỏ đâu dám có ý kiến ! Bố ngồi bên thì phải nhìn xem xem có được phép gật đầu không đã chứ ?

Piero Santini lấy làm khó nghĩ . Hắn nôn nao làm như chỉ sợ hồ là mệt . Rõ ràng hắn nóng lòng hết như những lần cho mượn xe

chở ւ́ýt ky ậu, tự nhiên xe đi biệt tằm năm bảy ngày mà không biết nằm đâu, vì sao . Bây giờ cho con gái đi xem hát với Gino cũng vậy . Nhưng biết sao được ... giữ nó mãi đâu được ? Đất này là đất Mỹ mà ?

Sau cùng Santini phải nghiêm nét mặt bảo con:

- Được, tao cho đi ... nhớ về sớm sớm, mai còn nhiều việc .

Thấy hai đứa cùng đi xem hát với nhau, Lucia Santa cười hả hê . Mụ hân hoan đập mấy trái hạt dẻ rang ngọt béo để thưởng công cho hai đứa nhỏ vừa hoàn thành công việc dọn dẹp . Ông anh họ bèn được mụ rót thêm rượu mời và bà chị thì ... cả đĩa bánh kẹo đầy đặt kế bên . Vợ chồng Larry cũng lên góp mặt, uống cà phê và bữa nay Lucia Santa đặc biệt pha thật đậm, đổ thật nhiều rượu hồi thơm phức .

Lucia Santa và ông anh Piero Santini đưa mắt nhìn nhau . Ánh mắt láo liên của hai người xem thân tình hẳn và chuyện trò cũng thoải hơn nhiều ! Ô hay, chưa tới một giờ sau ... sao đã nghe tiếng chân con nhỏ rầm rập lên thang và một mình Caterina nhào vào, mắt ngơ ngác và còn nguyên dấu nước mắt thể này ? Nó ngồi đại xuống ghế, chẳng buồn nói một tiếng .

Cả nhà sững sờ, Santini buột miệng chửi thề, còn Lucia Santa thì hốt hoảng chấp tay lạy cầu trời . Chuyện gì thế này ? Bộ thằng súc sinh Gino dám làm hỗn con nhỏ trong rạp hát ... hay ngay ngoài đường ? Ôi chao, thằng khốn này dám dất con nhà người

ta lên tầng thượng lắm ! Trời đất ơi, sao vậy ?

Hỏi mãi con nhỏ vẫn ỳ ra . Sau cùng hỏi Gino đâu thì nó bảo ... đang ngồi xem xinê . Phim gì đâu mà xem chăm chú, chán quá Caterina phải bỏ ra về . Chuyện chỉ có thế .

Tuy nhiên ai mà tin nổi nó ? Mấy người lớn đang hăm hờ chuyện trò dứt không ra bỗng lạnh nhạt hẳn và ngồi trơ ra nhìn nhau .

"Chuyện gì vậy ... mà phải nói cho thực ?" thì Caterina đáp ... thực thà chỉ có vậy mà ! Ra bọn con nít bây giờ ghê gớm thật ! Mới có thế nó đã lì lợm không chịu nói thật sao ? Gặng hỏi và nạt nộ mãi cũng vẫn có thể nên sau cùng vợ chồng Santini đành sừng sờ xin phép ra về .

Xem, chính danh thủ phạm Gino đi đâu mất biệt không buồn về ? Chỉ chờ nó về hỏi một câu là ra ngay nhưng thẳng trời đánh đi một hơi bốn giờ đồng hồ liền ! Cả nhà nôn nóng ngồi chờ nó, kể cả vợ chồng Larry và hai đứa nhỏ, để Gino ló về là hạch hỏi ngay lập tức . Nó về kia ...

Nó bực tức nhảy mấy bậc thang một lúc chạy về, vừa bước vào vừa la đói quá, bốn giờ liền ngồi xem hát chẳng có cái gì vào bụng . Chừng giương mắt lên thấy cả nhà ai cũng nhìn dữ quá, Gino đứng khựng lại như xe phanh quá gấp vậy .

Lucia Santa tính nhảy lên làm dữ phủ đầu, cho nó một trận .

Nhưng mụ rụt ngay lại . Nó có làm gì không đã chứ ? Phải hỏi xem nó làm giống gì mà con nhỏ phải tát tả bỏ về ... nào lỗi có

phải ở nó không đã chứ ?

Chưa biết chắc nó có lỗi hay không, Lucia Santa phải hỏi chặn đầu:

- Thằng khốn ... mày làm gì con nhỏ ở cinema ?

Gino tròn tròn mắt ngạc nhiên:

- Ủa, có làm gì đâu !

Xem nét mặt bơ bơ của nó, mẹ biết thằng Gino không nói dối .

Nhưng nó làm điên cái đầu, trái hay phải không biết lắm . Lucia Santa đành phải nén giận vắn hỏi tới:

- Mày không làm gì sao con nhỏ bỏ về trước ?

Nó nhún vai đáp:

- Nó tự nhiên nói đi vào phòng vệ sinh chút mà lại xách cả áo ngoài theo . Thế rồi nó không trở lại, con chắc là nó không ưa con . Vậy thầy kệ, cho nó đi luôn cho rồi, con cứ ngồi xem xinê . Mà mẹ cũng kỳ quá, nó vậy sao còn bắt con đưa nó đi xem xinê ... mà cả ông già nó cũng cho đi ? Con nhỏ cũng kỳ cục, từ lúc đi nó chẳng nói một câu !

Larry lắc đầu thương hại thằng em và nói cà giỡn với mẹ:

- Cái thằng cù lần quá đi . Mẹ thấy không, phải tay con thì cam đoan có chắc một cái xe xách về nhà rồi !

Lousia háy chồng một cái . Vincenzo bảo Gino:

- Mày ngu quá . Con nhỏ chịu mày quá mà !

Mỗi người nói vào một tiếng thành câu chuyện đang nghiêm

trang bỗng trở thành trò chơi ! Trừ Lucia Santa thì nổi giận thật tình vì thấu đáo sự đòi quá nên mụ bực bội cho thằng con cứng đầu, ngu dốt . Thằng này phải cho nó một chầu tackeril cho mở mắt mới được ... bằng không lại phát cuồng như thằng bố .

Nếu nó không điên đầu ngu ngốc sao dám nói khơi khơi là con Caterina không chịu nó mà không tự ái, giận hờn ? Bộ nó tưởng đâu nó hách lăm, nó xem con nhà người ta không ra gì chắc ? Nó há không biết vợ được con vợ nhà giàu như Caterina là tương lai bảo đảm ấm no ? Mà con nhỏ người ngợm xem được quá, khỏe mạnh tốt nái lăm chứ ?

Con nhà người ta nét na ngoan ngoãn như vậy mà nó chê ? Nó là thằng mất dạy, ăn hại đái nát ... cái thằng chỉ có lên ghế điện ... mà cứ tưởng đâu là ông hoàng nước Ý chắc ? Con nhỏ nhìn nó nồng nàn đến vậy mà nó không biết gì hết thì thằng này điên khùng hệt như thằng bố, rồi lại đến khổ một đời .

Phải lấy cây tackeril ra quất cho nó một hồi cho đã, cho hả giận chứ con cái ngu dần như nó thì chịu sao nổi ? Lucia Santa xách cây roi ra, chưa kịp hỏi tội thì nó đã chạy vù một mạch . Đúng là quân có máu bất lương, không có tội gì mà bị rượt cũng cứ cắm đầu chạy lấy được ! Nó chạy như bay như biến xuống dưới đường .

Lucia Santa thở hắt ra chán chường . Cái vụ gán ghép này đúng là điên đầu, chẳng ra sao mà còn pha tính chất hài hước nữa .

Tuy nhiên là lần đầu tiên mọi cảm thấy uất hận thặng Gino . Quân
cứng đầu, làm sụp đổ cả một giấc mơ tốt đẹp.

Mario Puzo

Đất tiền đất bạc

Dịch giả: Ngọc Thứ Lang

Chương 17

Bảy năm trời nhờ nằm nhà thương điên nên Frank Corbo không gieo tai họa cho gia đình . Rồi một đêm hắc đột ngột trở chứng . Đang yên lành trong Dưỡng trí viện Pilgrim ở tuốt bên Long Island một đêm hắc quyết định tìm lại tự do . Hắc đã lựa lúc tối trời nhất để cố vận dụng bộ óc bệnh hoạn để thoát đi từ cái giường cũi bằng sắt . Không hiểu hắc đã tính toán thế nào mà chui lọt qua hàng chấn song, lén lút bò ra ngoài phòng nhốt bệnh . Thoát ra ngoài cũi sắt rồi hắc mới chịu thở hơi cuối cùng . Đúng lúc đó điểm linh hồn chợt le lói sáng của Frank Corbo mới rời bỏ thân xác để vĩnh viễn từ giã cuộc đời ...

o o o

Điện tín báo tử đến nhà Lucia Santa vào giữa buổi sáng, lúc mụ

đang uống cà phê đợt hai cùng bà chẳng Teresina . Có bao giờ bà bạn mới này chịu tiết lộ đọc được tiếng Anh, hiểu đàn hoàng đầu ? Thấy mẹ cảm xúc điện tín đọc vanh vách, Lucia Santa còn ngạc nhiên hơn là tin chồng chết . Ra mẹ Teresina này ghê gớm thực . Ánh mắt mẹ nhìn lạnh lùng, tuyệt đối không thương xót giả tạo .

Một người từng gửi gắm vận mạng cho mình nay có tin đột ngột từ già cõi đời ... nghĩa là từ nay hết nhờ cậy, hết phải lo lắng giùm nữa thì tránh sao khỏi xúc động ? Đồng ý vậy . Nhưng Lucia Santa thẳng thắn nói ngay thà hẳn chết được vậy còn đỡ khổ, đỡ thấp thỏm e ngại có ngày hẳn vượt ra rồi lại phải đau khổ tống vào nhà thương điên lần nữa . Mẹ nhìn nhận khiếp sợ lắm rồi, suốt ngày nơm nớp sợ hẳn về gây họa cho đàn con nên hẳn sống còn lo ngại thêm là khác .

Hơn nữa nếu đời này có thể tin được ở Thượng đế, ở sự chết đi là hết tội thì thà rằng Frank Corbo chết đi cho rảnh nợ . Cứ mỗi lần lâu lâu đi thăm chồng về, nhìn thấy hẳn bị nhốt trong cũi sắt là một lần Lucia Santa cắt dần hy vọng, không mong gì hẳn lành mạnh trở về đời .

Đó là lý do mẹ không buồn vì chồng chết mà chỉ thấy trút bỏ được một gánh nặng . Vì trong tim mẹ người chồng đầu gối tay ấp, có với mẹ ba mặt con là Frank Corbo đã chết dần chết mòn từ ngày nằm Dưỡng trí viện . Có nhìn thấy hẳn Lucia Santa cũng

chẳng nhìn như một người sống mà chỉ là một cơ thể đang chết dần .

Chắc hẳn không lạ gì hoàn cảnh của Lucia Santa nên bà bạn Teresina bèn có đề nghị rất thiết thực . Đồng ý là chồng chết phải chôn . Nhưng tội gì phải làm rình rang, mượn người đưa xác về tận nhà để làm đám tang, tốn tiền nhà đôn vô ích ? Bộ muốn khoe với bà con lối xóm là "thằng chồng tôi chết trong nhà thương điên" đây ? Tốt hơn là cả gia đình kéo sang Dưỡng trí viện Pilgrim, làm đám tang ngay tại chỗ . Vả lại Frank Corbo đâu có bà con dòng họ gì bên này mà sợ phiền nhiễu, có ai phúng điếu không đã chứ ?

Theo ý Teresina thì làm vậy vừa giản dị, đỡ tốn cả mấy trăm đô la, vô ích mà thiên hạ hết còn xầm xì . Mụ tính gọn gàng thiết thực vậy đó ... không nghe theo sao ?

Tối hôm đó cả gia đình Lucia Santa quây quần quanh bữa cơm tối hơi cầu kỳ một chút vì đang giữa mùa hạ . Nhà có "đám ma" ?

Nghe tin Frank Corbo từ trần, cả nhà cũng chẳng buồn thảm mấy, dù hẳn trên nguyên tắc là chồng, là cha ... nghĩa là chủ nhân gia đình . Ngay Gino nghe tin bố chết chỉ nhìn mẹ một lát rồi nhún vai, xem như chuyện ắt phải xảy ra . Sự hờ hững ngoài mặt của nó làm Lucia Santa đau xót . Thà còn nhỏ chưa biết gì như Sal và Lena đi . Hồi đưa bố nó đi nhà thương Gino đã mười một

tuổi chứ phải đâu không biết ?

Gia đình Angeluzzi Corbo bình thản lo cho người chết, vừa ăn vừa bàn tính phải làm gì . Trước đó chính Larry đã phone tới bệnh viện cho hay đám tang sẽ cử hành trưa hôm sau và đặt trước một bia mộ . Về vấn đề chuyên chở đã có sẵn chiếc xe của sếp Di Lucca cho mượn - ép buộc phải mượn - để Larry lái đưa cả nhà sang Long Island . Phải đi từ bảy giờ sáng mới kịp về trong ngày dù Frank Corbo được chôn ngay nghĩa trang của bệnh viện .

Như vậy có hơi gấp gáp ... song chỉ mất đúng một ngày . Đi đưa đám ông cha ghẻ về, vợ chồng Octavia sẽ ngủ lại một đêm ở căn phòng cũ, bé Lena sẽ vào ngủ với bà mẹ là xong .

Sau khi hồi hả cho xong bữa, Gino lặng lẽ thay quần áo có chuyện đi . Nó ra tới cửa Lucia Santa phải gọi giật lại, dặn tối nay phải về sớm để sáng mai còn phải lo nhiều việc . Gino chỉ ậm ừ: "Nhớ chứ ! Làm sao quên được ?"

Nó đi rồi, Larry mới lên tiếng với mẹ:

- Cái thằng kỳ quá . Đêm nay nó còn tính đi chơi được ?
 - Đêm nào nó chẳng tới hội quán Hudson ! Quen chân rồi !
 - Quen sao được ? Ông già chết còn nằm đó mà ? Máy buổi tối tôi còn về ngang cầu lạc bộ Hudson vẫn thấy tụi nó tụ họp chơi giống với mấy đứa con gái . Nhưng đêm nay nó đi đâu có được ?
- Ít ra mẹ cũng phải bảo cho nó biết chứ ?

Nghe Larry nghiêm trang đặt vấn đề luân lý, Octavia cười phá lên: "Sao mày không bảo nó ? Không phải ... ở tuổi nó mày mê gái đi tối ngày sáng đêm hả ?"

Thấy chị nói đúng tim đen, Larry nhoẻn miệng cười nhưng mắt không quên liếc chừng con vợ . May quá, Lousia mắc bận đùa nhỏ !

"Sao chị trù tôi quá xá vậy ?" Larry chỉ nói có thể và câu chuyện gia đình lại xoay qua kể lại những chuyện xưa tích cũ trong khi Sal và Lena đứng lên lo dọn dẹp . Anh Norman Bergeron lại mở cuốn thơ và đọc vài bài để thằng Vincenzo rầu rĩ úp mặt vào trong lòng bàn tay nghe chăm chú .

Đúng lúc đó mẹ Teresina bước vào . Lucia Santa bèn xách ra chai rượu, một mớ hạt dẻ và ít chai nước ngọt . Có mặt mẹ là cả nhà trở lại những mẩu chuyện về người vừa khuất bóng Frank Corbo . Vụ điên đầu của ông cha ghê được chính Octavia gợi nhớ lại trước hết: "Biết sao không ? Thấy ông ta khen thằng Vincenzo nào "ngoan ngoan ... được lắm" là tôi biết đầu óc lộn xộn rồi !"

Sáng sớm hôm sau, Lucia Santa ngạc nhiên vì thằng Gino không về nhà ngủ . Hồi này nó ưa đàn đúm chúng bạn đi chơi suốt đêm là thường lắm . Ai mà biết nổi chúng làm trò ma mãnh gì ?

Nhưng thằng khốn nạn nhe đúng lúc ông bố già nó chết, cả nhà phải đợi một mình nó để đi đưa đám ma cho kịp giờ ... thì mẹ

chịu sao nổi ?

Mọi người bảo nhau ăn cho xong bữa sáng vẫn chưa thấy mặt nó . Bộ quần áo của nó đã được ủi sẵn để nằm kia ! Nóng lòng quá, Lucia Santa sai hai anh em Larry, Vincenzo xách xe đi nắm đầu nó về gấp . Biết nó ở đâu mà tìm bây giờ, nhưng Larry vẫn cho xe chạy rề rề chỗ hội quán Hudson kiếm thử . Tụi nó ưa tụ họp chơi ở đây sáng đêm và ở tiệm kẹo bên đại lộ số 9 nữa .

Nơi đây lão chủ tiệm mắt lấp láy cho hay Gino vừa ở đây xong . Cách đây cỡ một giờ còn thấy mặt nó và nghe tụi nó rủ nhau đi xem cinema xuất sắc, không hiểu ở rạp Paramount, Capitol hay Roxy nữa !

Hai đứa trở về lập tức cho mẹ hay . Dường như Lucia Santa choáng người . Mẹ bảo vẫn tắt: "Vậy mình đi . Chờ nó đâu được ?"

Lúc cả nhà ra xe thì đột nhiên mẹ Teresina từ đường 31 chạy tới . Mẹ mặc toàn đồ đen, mặt mũi rầu rĩ, đúng là "đi đưa đám ma" . Mẹ chỉ tính thò đầu vào cửa xe bảo "Thôi, mẹ con ráng đi chôn cất hẳn cho mồ yên mả đẹp" nhưng xe còn một chỗ trống, Lucia Santa mới cho đi luôn .

Rõ ràng Teresina cảm động ra mặt . Vừa đi đưa ma cho trọn tình nghĩa, vừa có dịp đi chơi nguyên ngày cũng hay . Mẹ mở cửa xe lên liền, ngồi kế bên Vincenzo và hứng thú ra mặt . Phải đi cùng với họ mới biết chuyện gì xảy ra để sau này có quyền kể lể mẹ

con Lucia Santa bữa đó làm đám tang cho Frank Corbo như thế nào, thằng con ruột lớn nhất của hần mê chơi làm sao "nghĩa tử là nghĩa tận" mà bố chết không xem mặt một lần chót .

Mụ sẽ kể lể khỏi sót một chi tiết và nhấn mạnh cả nhà chẳng có ai khóc trừ mụ Lucia Santa ... mà xem ra mụ đồ lệ chẳng phải vì thương xót ông chồng mà vì quá uất giận thằng con nên khóc lóc cho hả . Chắc chắn Teresina sẽ lắc đầu cho hay trước:

- Cái vụ này là không xong chắc ! Ai chứ mụ Lucia Santa đời nào chịu chấp nhận thứ con độc địa, trời đánh đó ?

Mario Puzo

Đất tiền đất bạc

Dịch giả: Ngọc Thứ Lang

Chương 18

Từ chập tối Lucia Santa sù sụ một mình nơi bàn nhà bếp, cố ý trông đợi cho tiếng ồn ào dưới đường bớt hẳn đi để ngồi hóng chút gió mát .

Suốt ngày đằng đẳng không hiểu sao chỉ thấy chát chùng những chán chường, tinh thần dao động đến mất hết tin tưởng ở cuộc sống . Mụ cố thu nhỏ người lại, núp một mình dưới nhà bếp, khỏi gặp ai ... không nghe, không nhìn bất cứ một cái gì xem là thân thiết xưa nay . Chỉ muốn chìm mình vào một giấc ngủ an lành, tuyệt đối không mộng mị .

Mụ chán chường đến muốn buông thả hết song cuộc sống đâu có dễ dàng vậy ? Mụ còn phải gánh vác . Thằng Sal và bé Lena còn chạy chơi dưới đường, Gino thì thả rêu tối ngày như giống thú hoang trong khi Vincenzo ngủ thiêm thiếp trong căn phòng cũ của Octavia còn phải chờ mẹ đánh thức dậy, ăn một cái gì để kịp

đi làm ca đêm ở Hỏa xa .

Bây giờ không phải lo hầu thằng Lorenzo thì lại phải hầu đến mấy đứa con nhỏ, bà nội phải lo bông cháu đi ngủ ... trong khi con vợ nó đau yếu liên miên, chán chường đến nỗi phải lo săn sóc nó, bắt nó uống cà phê cho lên tinh thần, cố bầu víu vào cuộc đời để sớm bỏ bớt đi những mộng mơ ảo tưởng của một thời con gái .

Lucia Santa chán nản đến nỗi ngồi gục đầu lên bàn lúc nào không biết . Áp má vào tấm khăn bàn lạnh lạnh thấy đỡ mệt hẳn nhưng chỉ đỡ mệt xác còn tinh thần vẫn cứ bấn loạn . Làm như trong đầu mù lúc nào cũng dồn dập từng đợt lo nghĩ suy tư đến độ có ngủ thiếp đi được cũng run rẩy . Có khi nào thức mà bị đến nỗi này đâu nên mù ám ức khóc thầm .

Chao ôi sao đất nước này biến đổi đăm con nít dữ vậy ? Cũng máu, cũng xương, cũng thịt ấy ... nhưng chúng thực sự đã khác rồi . Mẹ nói con không hiểu . Con cái khóc mẹ cũng chẳng biết vì sao ? Tại sao thằng Vincenzo có thể nằm khóc lả lùng như vậy, nước mắt chầm ngòm trên đôi má bắt đầu mọc râu như người lớn ? Lucia Santa hoảng quá phải ngồi ghé xuống giường dỗ dành, an ủi nó không khác hồi còn bé .

Làm sao khóc mới được chứ ? Lớn rồi có công ăn việc làm lương đủ ăn, có gia đình chăm lo, có nhà cửa đàng hoàng . Nó có thiếu thốn gì đâu mà phải khóc ? Nó bảo buồn quá, không có lấy

một thằng bạn ? Ô hay, thế là nghĩa lý gì ?

Khôn nạn, nó còn muốn gì nữa ? Sống được không phải đã may rồi sao ? Tội nghiệp nó chưa ra đời đã mồ côi bố nên cứ bị mặc cảm ám ảnh hoài ! Sao nó không nghĩ đến vụ phải sống cho mấy đứa em, rồi sau này lấy vợ đẻ con ... rồi thời gian qua dần sau cùng cũng đến ra đi và tất cả bất quá cũng chỉ là một giấc mộng dài ?

Mụ không dám mang số mệnh ra dọa . Có hai đứa con ngoan nhất thì cả Octavia lẫn Vincenzo đều không thấy sung sướng đâu . Trong khi đó hai đứa ấu là Lorenzo và Gino thì cứ "đường chúng ta đi", sung sướng ngăm và còn cười mẹ là khác ! Như thế thì trời đất đâu, công lý ở đâu ?

Sự thực chúng đâu đã sống trót đời ? Có chắc đâu đã sung sướng mãi nào ? Nhưng bề nào cũng là tình mẹ con, nghe mấy con mụ muốn chồng rỉ tai nhau thằng Lorenzo làm gắng tơ mụ vẫn gạt bỏ như thường . Bậy ?

Điều mà Lucia Santa sẵn sàng chấp nhận là thằng Lorenzo chẳng thể nào được như đàn ông con trai đúng bản chất Ý . Nó không thể là chồng tốt, cha hiền như mấy ông chú, ông bác sang đây lập nghiệp hay như ông ngoại nó bên nhà ... Nghĩa là đàn ông phải là rường cột gia đình, phải lo kiếm tiền nuôi vợ con, phải đứng mũi chịu sào để bất chấp mọi hoàn cảnh . Thà là mình hóa đá chứ vợ con gia đình sống vững vàng .

Sự thực là mấy đứa con trai mẹ không đứa nào được như vậy hết . Nhưng thằng Lorenzo là xem như hỏng rồi . Mẹ đã sinh nó ra và đã làm xong bốn phận . Nó không còn là một núm ruột của mẹ nữa .

Giữa lúc mơ màng làm như Lucia Santa cảm thấy sắp nằm mơ gặp con quỷ dữ . Mẹ không dám thấy nó nên cố gắng gượng vùng dậy . Mẹ biết bây giờ đang ngồi một mình trong gian bếp tối om, mẹ vừa mới chợp mắt một lát và sửa soạn xách chiếc ghế đầu xuống dưới đường góp mặt, góp chuyện với bà con lối xóm . Nhưng đầu mẹ bỗng nặng trĩu gục xuống mặt bàn . Con quỷ dữ xuất hiện và thành hình dần . Thằng Gino .

"Mày lại đến như thằng cha mày mất ..." Thằng con cưng nhất lại luôn luôn làm mẹ đau khổ nhất sao ? Nó đi khỏi nhà là ánh mắt lạ lùng của nó còn in sâu trong tâm trí mẹ . Nó có bao giờ gây gổ lớn tiếng đâu ? Nó chỉ lừ lừ đi và ngày mai lại trở về, điềm nhiên như không hề có chuyện gì xảy ra .

Thằng Gino làm mẹ đau khổ thật tình . Nó in hệt cha nó, cặp mắt xanh lơ lảo liên trên khuôn mặt sạm nắng của giống dân Địa Trung Hải . Cũng một vẻ lạnh lùng, xa lạ ... lười đến không buồn nói và đứng dưng trước mọi lo lắng của chính người thân thiết, ruột thịt . Con cái gì nó, nó chỉ hại mẹ như thằng cha nó từng hại, đúng vậy ! Nó xem mẹ như người xa lạ, có bao giờ chịu tuân lệnh đâu ?

Nó làm mẹ khổ ... mà còn mất hết danh giá gia đình . Nhưng nó cũng phải học, mẹ sẽ cùng với cuộc đời dạy cho nó một bài học chứ ? Nó là thứ gì mà có quyền đêm đi hoang ngoài đường, ngày chạy chơi công viên mãi trong khi thằng Vincenzo cúi mũi lo kiếm ăn ? Nó gần đủ 18 tuổi rồi, đâu thể con nít vô trách nhiệm mãi ?

Trong giấc mơ rõ ràng mẹ nghe tiếng nó cười, thằng con tai họa, thằng con tội lỗi ! Đồng ý ngay là bên Ý cũng thiếu gì những thằng con bất nhân, bất hiếu, phá hoại danh giá gia đình ! Nhưng có đứa nào ... như thằng Gino này ? Nó có một tội quá lớn, không thể tha thứ dù mẹ chưa thèm nhắc tới và chính nó thì lơ là, xem như không có gì . Khốn nạn bố chết còn nằm đó chưa chôn mà nó nở lòng nào bỏ đi chơi, không thèm nhìn lần chót người đã sinh thành ra nó ? Có nằm mơ mẹ cũng phải chửi nó, nguyên rửa nó cho tới tận cùng địa ngục ...

Đúng lúc đó đèn nhà bếp bật sáng . Rõ ràng Lucia Santa vắng nghe những bước chân lên thang và còn không muốn cho ai nghe thấy những tiếng thốt ra trong cơn mê sảng . May quá ngừng mặt lên thấy Octavia đang đứng sừng sững . Cũng may là mẹ chưa kịp thốt những lời nguyên rửa thằng Gino, đứa con cứng nhất nhà .

Octavia mỉm cười bảo mẹ:

- Mẹ nằm mơ nói sảng gì nghe ghê quá ? Con mới lên tới tầng

hai đã nghe tiếng mẹ rồi !

- Mi đi pha giùm tao ly cà phê đi . Bữa nay không muốn xuống dưới đường chút nào hết .

Octavia hiểu ngay . Cái vụ hai mẹ con ngồi trò chuyện với nhau trong nhà bếp thì có đến cả ngàn lần chắc ?

Hai mẹ con từng ngồi với nhau biết bao nhiêu đêm để lắng nghe từng tiếng ngáy, từng hơi thở của bọn nhỏ vọng sang, qua cánh cửa sổ thông hơi kia ? Quen quá rồi ! Cái thằng Gino vốn đã phá hoại từ bao lâu nay, từ ngày nó còn chui dưới gầm bàn núp mà ?

Người cũng như vật trong nhà này, Octavia đâu còn lạ ?

Kìa là cái bàn để ủi đồ, dựng sẵn sàng trong góc nhà kế bên cửa sổ . Kìa là chiếc radio cổ lỗ, lắp cong vòng như nóc nhà thờ . Kìa là chiếc bàn buyarô với bao nhiêu ngăn kéo nhét đồ, từ chén đĩa đến khăn ăn, khay áo, giấy lót ...

Gọi là nhà bếp song Octavia từng ăn nơi đây, làm việc và sống cũng nội một nơi này . Biết bao nhiêu món đồ linh kinh, bẻ bộn nhưng xa nó là nhớ, nhớ quá !

Căn nhà hiện thời của vợ chồng Octavia bên khu Bronx thì quá sạch, quá sang . Mặt bàn lát sứ và mấy cái ghế cũng xi bóng loáng . Ngay cái chậu rửa bát cũng láng trơn .

Octavia quen với căn nhà bếp này . Sau mỗi bữa ăn nó bừa bãi như một bãi chiến trường: nồi xoong dơ cả đống, chén đĩa nhầy nhụa những dầu ô liu và nước cốt . Chao ôi, chén đĩa dơ đâu có

ít: đầy ngập một bồn rửa .

Octavia nhìn mẹ đang ngồi im lặng, sững sờ . Không phải riêng nét mặt và toàn thân bà mẹ như toát ra sự chán chường, mệt mỏi . Hồi xưa nếu thấy cảnh tượng này chắc nàng run sợ quá nhưng bây giờ thì Octavia cứ bình tĩnh như không . Xem vậy đó mà ngủ một giấc, sáng mai lại tỉnh táo, hăng hái như thường .

Tuy nhiên mắt thấy mẹ xem bộ mệt mỏi, bết bát, Octavia vẫn phải hỏi một câu:

- Mẹ ... mẹ có sao không ? Mẹ đau hả ? Con đi kêu bác sĩ Barbato nghe ?

Được thể, Lucia Santa rên rỉ một cách cay đắng và phờn tuồng:

- Đúng, tao đau thật . Tao đau nặng, tao đau đớn vì con, tao hết muốn sống !

Miệng nói chán chường vậy ... nhưng nói ra được là Lucia Santa thấy khỏe, mặt đã có sắc hồng . Octavia mỉm cười:

- Thế hả ? Con thì nhớ nhà quá và nhớ nhất là những lời mẹ la, mẹ chửi tối ngày sáng đêm .

- Mi nói vậy chứ tao chửi rửa mi hồi nào ? Mi là đứa con ngoan nhất nhà . Nếu đứa nào cũng như mi thì tao đâu có đau khổ ?

- Mẹ nói vậy ... chứ tại nó con thấy có gì bậy đâu ? Larry tuần nào chẳng đưa về cho mẹ ít tiền ? Thành Vincenzo lãnh lương về đưa mẹ nguyên phong bì chứ đâu có mở ra ? Gino và hai đứa

nhỏ đâu có dám lộn xộn ? Vậy mẹ muốn gì nữa ?

Nghe Octavia lý luận vậy, Lucia Santa ngồi thẳng người dậy, bao nhiêu vẻ mệt mỏi đi đâu mất hết . Mụ sùng sộ làm như sắp sửa gây lộn với ai, dáng điệu hùng hổ như một người suốt đời chỉ khoái có món gây gổ ... mà lại giở tiếng mẹ đẻ vốn là thứ ngôn ngữ chua ngoa, cay độc nhất:

- Mi nói nghe hay đấy chứ ? Hà hà ... thằng Lorenzo con trai lớn nhất ! Mấy đứa em mồ côi bố, mẹ phải nuôi và mỗi tuần nó thí cho được đúng \$10 . Bao nhiêu tiền kiếm được ở Nghiệp đoàn nó còn lo bao gái, nuôi mấy con điếm ranh con chứ ? Thế nào cũng có ngày con vợ khốn khổ của nó nổi sùng giết chết ngay trên giường . Mi nhớ đi, nếu xảy ra đúng như vậy ... tao không trách con Lousia chút nào hết, trước tòa tao sẽ không buộc nó một lời !

Octavia cười ha hả, chọc giận mẹ:

- Tưởng mẹ trách ai ... chứ ông con Lorenzo yêu quý hả ? Mẹ nói sao chứ hồi tối này nó vừa cho mẹ tám giấy \$10 ... mẹ quý báu nó đâu khác ông hoàng ? Bộ mẹ chê tiền sao ?

À, con nhà vô phép quá ! Phải bắt nó câm miệng, nếu muốn "móc lò" thì mày móc lại tao sao nổi ? Mày có đánh đá tục tằn thì cũng chỉ hời hợt lồi lõm Mỹ . Bằng thế nào con mẹ mày chính gốc Ý Đại Lợi ? Nghĩ vậy nên Lucia Santa vẫn giở tiếng Ý chậm rãi nói:

- Tao tưởng mày đi lấy chồng đã bản cái tròn thì mồm miệng ăn nói phải sạch sẽ hơn phần nào chứ ? Nào ngờ ...

Nghe mẹ xài danh từ ví von ghê gớm quá, Octavia ngượng đỏ chín mặt . Lucia hài lòng thấy rõ .

Có tiếng chân bước ở phòng ngoài . Vincenzo bước vào nhà bếp, mặt mũi ngờ ngạc nhiên vì vừa ngủ dậy . Nó mặc áo thun quần dài, rõ ràng một người lớn nhưng đã lùn còn gầy ốm, cả người không thấy một chỗ thịt nào dư ... râu quai nón nhưng chẳng khỏe mạnh chút nào . Nếu không quá gầy thì nét mặt Vincenzo xem hào hùng, bặm trợn lắm chứ ? Miệng rộng, môi dày, mũi bự nhưng cặp mắt to đen không giấu được vẻ nhút nhát, khờ dại . Có mấy khi nó cười đâu, dù chỉ cười mỉm ?

Tuy nhiên, điều làm Octavia lo ngại giùm nó là tính nết Vincenzo tự nhiên biến đổi hẳn . Hồi trước nó là thằng tính nết hiền hậu, dễ thương, lúc nào cũng cư xử, ăn nói đàng hoàng chừng chạc mà hoàn toàn dung dị . Bây giờ dĩ nhiên mẹ bảo nó vẫn nghe lời cũng như vẫn nhã nhặn với mọi người nhưng bên trong cái vỏ ngoan ngoãn lịch sự đó ẩn chứa một vẻ cay đắng ngạo nghễ ... đến là khó chịu . Thà nó hỗn láo ra mặt còn đỡ . Nếu Octavia lo ngại cho nó thì chính Vincenzo cũng làm cho nàng khó chịu . Đúng là cả một thất bại, chán chường . Nàng mỉm cười cay đắng . Xét cho cùng thì trên đời này mấy ai không ... thất bại, chán chường ? Nàng nghĩ đến chồng, vào giờ này

cũng ru rú một mình trong căn phòng bên Bronx hết đọc sách đến viết lách để đợi vợ về .

Vincenzo cần nhả cái điệu ngái ngủ . Nghe giọng nói nó đã vỡ hẫng nhưng sao vẫn có vẻ gì con nít, lè nhè: "Mẹ à ... sao không đánh thức con dậy kia ? Con đã dặn bữa nay con phải đi chơi một chút mà ? Phải gọi dậy đi làm thì khỏi dặn mẹ cũng kêu mau, kêu đúng giờ lắm !".

Octavia gất lên:

- Mẹ buồn ngủ ... mẹ cũng ngủ gục chứ bộ ! Lo cho chúng mày bộ không đủ mệt chắc ?

Nó chưa trả lời thì bà mẹ đã bênh:

- Xem kia ... có gì mà mi la nó ? Nó làm việc quần quật cả tuần lễ mà ? Vừa thấy mặt chị ... chưa gì chị đã la rồi . Lại đây uống cà phê rồi ăn một cái gì cho đỡ đói đi con ! Không chừng bà chị lại cưng chiều đây !

- Mẹ kỳ quá ... Mẹ giả dối, không thành thực chút nào ...

Nàng còn gất gỏng nữa nếu không nhìn thấy nét mặt Vincenzo .

Làm như bị chị la và được mẹ bênh thoát đầu nó xem bộ hả hê lắm nhưng thấy Octavia cười xòa thì Vincenzo mới hay nó bị mẹ vuốt nên chua chát với ý tưởng "kẻ la người vuốt" cho xong chuyện thì thôi . Bộ nó muốn vuốt thế nào cũng được, dễ dàng thế ư ?

Sau đó ba mẹ con lại ngồi ăn uống chuyện vãn, những chuyện

không đầu vào đầu nhưng phải vậy đời sống gia đình mới khỏi ngán, mới là người cùng một nhà chứ ?

Cũng nhờ nói chuyện chơi mà nét mặt Vincenzo nhẹ nhõm hẳn, đã muốn lấy lại được vẻ hiền hậu ngày nào . Nghe Octavia kể chuyện được lên chức ở tiệm may nó khoái chí cười lớn và còn mang mấy chuyện ở sở ra giễu . Lúc bấy giờ nàng mới thấy rõ đi lấy chồng xa mẹ, xa em là tạo một cái gì mất mát trong sinh hoạt gia đình, vắng mặt một người mà buồn bã chung . Thiếu nàng ở gia đình ngay thẳng Vincenzo cũng âu sầu mà ?

Chính nàng đi lấy chồng có sung sướng, hạnh phúc đâu ? Ít ra cũng không bằng lúc này, rõ ràng Octavia vừa mang lại niềm vui cho thằng em cô độc mà nét đau khổ hiện rõ trên khuôn mặt còn ngái ngủ .

Nàng thương em chứ ... nhưng có làm gì được cho nó đâu ? Làm thân con gái thì phải đi lấy chồng, trước sau cũng phải rời bỏ gia đình . Được một người chồng như Norman là tốt quá rồi, xóa sạch được bao nỗi ám ảnh lo sợ của một thời con gái . Hai đứa cùng biết tính toán cả, chưa có tiền thì có con làm gì vợ ? Lo làm ăn cả hai vợ chồng thì mấy hồi mà khá, chắc chắn phải khá . Lúc Vincenzo mặc xong quần áo sửa soạn đi chơi nó được chị, được mẹ nhìn một cách cưng chiều, đầm ấm . Làm như cả hai mẹ con cùng có cảm tưởng nó là ông hoàng của mấy đứa con gái dưới phố . Nhiều cô sẽ mê nó, bạn bè có đứa nào không thương

nó, một thằng con trai bản chất dễ thương, đáng hoàng như Vincenzo ?

Nó diện đồ lớn hàng xọc xanh đậm, thắt cà vạt nổi bật hai màu xanh đỏ và tối nay còn chải đầu kỹ càng, rẽ đường ngôi giữa phân hai mớ tóc đen đều đặn, ăn diện thế này là chỉ đi chơi với bạn gái nên Octavia nheo mắt hỏi:

- Mà đi chơi với bồ hả ? Đứa nào đấy ... sao không dẫn về nhà giới thiệu ?

Tuy nhiên Lucia Santa còn thắc mắc nên nửa đùa nửa thật vặn hỏi con:

- Vincenzo ... mà chọn con bồ người xứ sở mình, con nhà đáng hoàng chứ, không cặp với bọn gái Aí Nhĩ Lan mất nét bên đại lộ số 9 chứ ?

Nó lấy làm khoái vì mẹ và chị sẵn đón đến bồ nên nhe răng cười làm bộ duyên dáng, được cả chục đứa bạn gái mê lên mê xuống vậy . Nhưng lúc soi gương để nắn lại nút cà vạt, Vincenzo nhìn kỹ bộ mặt trong gương và nụ cười giả tạo của nó ... không rầu rĩ nét mặt .

Xưa nay ở nhà nó vẫn được xem là "một thằng kín đáo, nó làm gì chỉ có trời biết nên phải xem chừng ... nó dám giấu năm bảy con bồ một lúc ở ngay sát bên mà cả nhà không hề hay biết" . Dĩ nhiên được "ca ngợi đất mèo" thì thằng con trai nào chẳng khoái cứ gì Vincenzo ? Nhưng nó cũng đã thông minh để đặt câu hỏi

làm sao họ có thể tin được một chuyện vô lý đến cùng độ như vậy kia ?

Trời ơi, ngày nào cũng làm quần quật từ bốn giờ chiều cho đến đúng nửa đêm, trọn tuần chỉ được nghỉ có mỗi một ngày lại nhằm ngày thứ hai ... thì đi săn gái, mèo mỡ vào lúc nào được ? Thời giờ đâu ? Ngay bạn trai cùng lứa tuổi cũng kiếm không ra một thằng, còn nói gì bạn gái, bồ bịch ? Gọi là quen biết chỉ có mấy ông già, mấy người đáng chú, đáng anh bốn năm nay cùng làm chung một chỗ là phòng Hàng hóa sở Hỏa xa !

Đó là điều đau khổ của Vincenzo . Nó không muốn ở nán lại nhà mà lật đật bỏ đi chơi .

Còn lại hai mẹ con, Lucia Santa nhóng hỏi Octavia:

- Quái, đêm hôm rồi mà thằng nhỏ còn đi đâu kia ? Nó đi chơi ... nhưng đi chơi với những ai, ở đâu và làm những giống gì kia ? Thằng Vincenzo nhà mình khờ khạo lắm, chơi với ai cũng bị chúng chơi gác chắc !

Octavia không trả lời mà ngồi dựa người ra ghế vớ cuốn sách mở ra đặt trước mặt, chỉ mong đánh được một giấc trên cái giường ngày xưa thì khỏe quá . Đâu được kia ? Giờ này trên căn phòng êm ả, láng coóng, sạch không một hạt bụi ở bên Bronx chắc chắn Norman đang vò võ một mình đợi vợ về . Căn phòng trải thảm thật êm, đèn chụp hắt ra ánh sáng thật dịu mắt, hấn sẽ ngồi đọc sách, ngồi viết cho đến khi thấy tiếng vợ về . Hấn sẽ chạy ra hỏi

sẵn hỏi đón và sẵn sàng mở nụ cười kẻ cả, hỏi rằng: "Em về chơi với mẹ, với các em có vui không ?" Sau đó chắc chắn sẽ là một nụ hôn hiền từ, nhẹ nhàng . Vợ chồng mà ? Chỉ có vậy thôi .

Đang thả hồn theo dòng tưởng tượng bổng đâu bà mẹ cắt ngang:

- Này mi có về thì về cho sớm nghe ? Trễ quá không được đâu .

Hồi này ăn cướp như rươi mà mi đi xe điện ngầm tao sợ quá !

- Ô, mẹ đừng lo . Còn thiếu gì thì giờ ? Con còn đang lo cho mẹ đây này . Không chừng con còn về nhà ở luôn ít ngày để trông nom tụi nhỏ cho mẹ nghỉ ngơi đỡ mệt một chút ...

Lucia Santa nhún vai, từ chối thẳng:

- Thôi đi mi ... còn chồng thì ráng chăm nom, săn sóc cho mình nó đã rồi . Bằng không lại như tao thì khổ một đời đây, cho mi hay trước .

- Như mẹ cũng chẳng sao ! Như mẹ con lại về ở với mẹ chứ sao ?

Dĩ nhiên Octavia nói đùa, cười khanh khách cho mẹ vui . Vậy mà bà mẹ nhè nhìn chòng chọc, nhìn đăm đăm như muốn phanh phui một cái gì chứ không chịu tin con nói giỡn chơi . Có vậy Octavia mắc cỡ đỏ cả mặt . Biết thế nên Lucia Santa đánh trống lảng sang chuyện khác:

- Tao đang ngủ mi nè kêu tao dậy vô duyên quá . Tao nằm mơ thấy sắp sửa nguyên rửa thằng con quý sứ, tưởng chừng như nguyên rửa nó thực vậy .

Octavia phải lên tiếng can mẹ:

- Thôi mẹ à ... chuyện đó bỏ đi !

- Bỏ sao được ? Nếu có trời, có đất ... tao phải rửa cho nó bị trời tru đất diệt kìa !

Lucia Santa cúi đầu, đưa hai tay lên bưng mặt . Một mỗi chán chương đến vậy là cùng độ . Mụ nghiêng răng kẻ lẻ day dứt:

- ... Có đời thưở nào chôn bố mà thằng con lớn nhất bỏ đi chơi bao giờ ! Thử hỏi ai đào tạo ra nó, ai nuôi nó ăn học mà chết đi nó không nở rở một giọt nước mắt ? Chết thì chôn, nó không thềm ngó ngang ! Mi cứ bảo tao để cho nó về, đừng đánh, đừng mắng gì hết . Đúng, tao không làm gì nó ... nhưng thằng quỷ sứ làm như không cần biết cái gì, kh^ng cần biết đến ai . Tao sợ nó điên đầu rồi, lại phải tống vào nhà thương điên như thằng cha nó mất .

Mi biết không, nó lẳng lạng mò về và làm như đứa câm, có mồm mà không biết nói vậy . Tao giận ứa gan mà phải cố giãn xuống vậy mà bức bối chịu hết nổi . Thằng Gino đâu phải con người ? Nó là quân ác quỷ, quân trâu bò . Thấy mặt nó ai cũng phải chửi quân vô phúc ... vậy mà nó dám vác mặt về nhà . Ăn, uống, ngủ ... cứ như thường, xem như chẳng có chuyện gì ! Vậy đó tao không nguyên rửa nó sao được ? Con đứt ruột đẻ ra mà trong giấc mơ tao còn muốn thấy tận mắt nó chết tàn, chết mặt ...

- Xem, mẹ làm gì mà rửa xả ghê thế ? Nó làm như thương xót

ông ấy lắm không bằng ! Con thì con nói ngay là ghét như đào đất đổ đi, nhưng đưa đám vẫn đi như thường . Còn mẹ con thấy mẹ khóc lóc hồi nào ? Thương xót mà vậy hả ? Con hỏi thật trọn năm cuối cùng ở nhà thương điên mẹ có vào thăm ông ấy được một lần không ? Đâu có ?

Muốn cho bà mẹ chấm dứt mục rửa xả, Octavia phải phũ phàng đốp chát như thế đó . Có vậy mới chịu ngồi yên . Quả nhiên ngay sau đó hai mẹ con cùng nín lặng, ngồi nhăm nháp ly cà phê . Mãi sau, Octavia mới kiếm cách an ủi:

- Mẹ đừng sợ thằng Gino điên đầu . Nó tỉnh táo ra phết . Không chừng mai sau còn khá kia kìa !
- Đúng, mai sau nó sẽ khá chứ ? Đi ăn cướp, giết người, đi ma cà bông chẳng hạn ! Còn làm người lương thiện, kiếm ăn đàng hoàng nuôi vợ con thì cái mặt đó khá sao nổi ?

Giọng Lucia Santa chua chát quá ! Octavia phải vặn hỏi:

- Nữa ... vẫn cái vụ làm ăn ! Thì ra mẹ vẫn giận dữ với thằng Gino chỉ vì đi học về nó không chịu làm phụ, chỉ lo đông đi chơi, phải không ? Vì nó cứng đầu, mẹ không kèm nó nổi chứ gì ?
- Chứ còn gì ? Nó còn ở cái nhà này thì còn ai kèm được nó, ngoài tao ? Hay là mi cũng nghĩ như nó ... là rồi đây chẳng ai kèm nó nổi ? Nó là vương là tướng gì mà đòi ăn không, ăn hỏng măn đòi ? Đâu có được, mi ? Tao còn lạ gì cái tật ăn chơi đông dãi của nó . Chừng biết được những nỗi khó khăn của cuộc đời

thì chỉ có chết ! Chơi cho lắm, sung sướng quá là vậy đó . Đòi tao đã bị rồi, tao phải dạy nó . Nó phải học ngay cái gương của tao đây này, khỏi học đâu xa ...

- Đâu được ... mẹ nói vậy không được ...

Ngần ngại, do dự một lát, Octavia mới nói tiếp:

- Như thằng Larry đó ! Mẹ lo lắng cho nó tới vậy nhé ...

- Vậy thì làm sao ? Thằng Lorenzo làm sao ?

- Nó làm sao thì mẹ biết chứ ? Đại khái cũng gần như một thứ găng tơ, tiếng là đi thầu tiền Nghiệp đoàn chứ nghiệp đoàn quái gì ?

Lucia Santa trợn mắt lên:

- Mi nói gì vậy ? "Găng tơ" gì thằng Lorenzo ? Đến cầm roi nạt bọn con nít nhà này tao cũng không thèm nhờ đến thứ gà chết đó !

- Ủa, ra mẹ vẫn nghĩ như vậy thật ? Không ngờ mẹ lại ngây thơ cỡ đó ! Mọi khi cái gì mẹ cũng biết mà ?

Vừa nói Octavia vừa lắc đầu chán nản . Bà mẹ lơ đãng nhắp một ngụm cà phê thở dài: "Mày phải biết nó đâu còn ở cái nhà này ? Nó đâu còn là con của tao" . Octavia quay mặt đi chỗ khác mà bà mẹ đâu có hay ? Bà vẫn cứ than thở:

- Nhà này có đứa nào làm tao buồn phiền, khổ sở là thằng Gino . Nói đâu xa ngay cái công việc tao kiếm cho nó ở tiệm چاپ pho nhẹ nhàng là thế mà nó nhè làm được vồn vện hai ngày . Đúng

hai ngày là bỏ đi ! Người ta có công có việc dám làm tới năm chục năm . Còn ông con tôi thì ... hai ngày đúng !

Octavia cười ha hả:

- Có hai ngày thôi ? Nhưng tự ý nó bỏ ... hay bị người ta đuổi ?

- Chuyện như vậy đó mà cười được ? Có gì đáng cười ? Dĩ nhiên đi làm cho người ta mà làm cái điệu đó ... không đuổi sao được ? Ở trường ra còn đi đá bóng đã, rồi mới đến làm . Nó tưởng đầu cửa tiệm người ta cần phải có nó, phải đợi nó đến, lúc nào nó đến mới được phép mở cửa chắc ? Không có nó người ta không làm ăn, buôn bán được chắc ? Vậy chỉ có hai ngày người ta tổng cổ đi phải lắm !

- Thôi được ... Để con nói cho nó hiểu . Mà chừng nào nó về ?

- À, cái đó còn tùy . Ở nhà này nó làm tướng, nó đi về tùy thích . Có thể ngay bây giờ ... mà ba giờ khuya cũng là ! Tao không hiểu tại chúng nó tụ họp làm cái gì ở ngoài đường, ngoài phố cũng lê la khuya khoắt như vậy ? Tao đứng cửa sổ nhìn xuống thấy đủ hết . Chúng ngồi bực cửa nói chuyện còn dai hơn mấy mụ già nữa kia !

- Mẹ không biết thì con cũng đến chịu ...

Octavia lắc đầu dợm đứng lên sửa soạn đi về . Lucia Santa cũng đứng lên lo dọn dẹp bàn ghế, ly tách . Mẹ con từ biệt nhau, thản nhiên kẻ đi người ở . Khỏi có mục hôn hít dạn dò .

Octavia thản nhiên bước ra làm như có chút chuyện đi đâu một

lát và sẽ trở về ngay vậy . Trên nhà Lucia Santa đứng cửa sổ nhìn theo bóng đứa con cho đến khi nó đi khuất, cho đến khi nó rời đại lộ số 10, đi tới ga xe điện ngầm .

Mario Puzo

Đất tiền đất bạc

Dịch giả: Ngọc Thứ Lang

Chương 19

Cuộc đời tươi đẹp như thế này, được chính xứ sở này hậu đãi đến thế, được hưởng thụ quá mức dự tưởng thì còn than thở kêu ca nổi gì ? Bên Âu châu có giặc, nào Anh - Pháp - Đức đua nhau nung nấu như điên ... ngay ông Mussolini còn dám xài sang biết bao nhiêu xương máu con em thì đám dân Ý sống lây lất chen chúc trọn khu Tây Nữ Ước có kẻ nào không ăn nên làm ra đến no bóc ké ?

Thời buổi kinh tế khủng hoảng đã qua rồi, có gia đình nào kiếm không đủ ăn ? Tất cả đều thừa thãi đến độ khỏi phải ăn bám xã hội, thấy mặt mấy đáng điều tra viên Sở Cứu tế có quyền đuổi đi

gấp . Có gia đình nào không chuẩn bị rời bỏ khu ổ chuột này, tậu nhà bên Long Island ở cho sung sướng ?

Có thể nói họ làm giàu nhờ giúp phương tiện cho những người khác . Bên Âu châu còn chiến tranh là nơi đây hăng xướng nào cũng cần người làm, cần quá nhiều người nên công việc ê hề cho cả đám tay mơ và những thằng quen làm biếng, gây chuyện lộn xộn nhất . Xưa nay chỉ có mỗi dịp này là đám dân cùng đinh ở bên đây đỡ khổ, nhiều thằng còn làm giàu nhờ chiến tranh .

Đám dân Ý ở đại lộ số 10 Nữ Ước đa số gốc gác từ mấy tỉnh miền Nam, không Sicily thì Naples nên đối với họ dù Mussolini có thắng hay bại cũng chẳng ăn nhằm gì ! Đất mẹ quả xa xôi quá, đâu có nghĩa gì với họ vì họ có yêu nước bao giờ ? Mà yêu đất mẹ làm sao nổi ? Bao nhiêu thế kỷ liền, nhà cầm quyền nào cũng tự đặt làm đối thủ, hành hạ ông cha họ đến đau khổ cất đầu không lên . Nghèo hèn mà bị đám nhà giàu bắt nạt, phỉ nhổ ... còn bị mấy ông lớn La Mã rút ria đến tận xương . Sang được đến đất Mỹ là yên trí có hy vọng làm giàu !

Vậy mà có một người vẫn chưa được hài lòng . Đó là Teresina Cocalitti . Thời buổi cần người làm như vùng này đâu thể tiếp tục khai mấy đứa con thất nghiệp hết ... mà làm sao lãnh mãi tiền cứu tế xã hội ? Mụ phải hối hả chạy hàng xách, buôn bán chợ đen: đường từng bao bột, dầu mỡ thì cả thùng và quần áo thì hết bành này tới kiện khác . Hồi này mụ Teresina hay ưa rí tai bồ

Lucia Santa: "Cho bò hay ... rồi đây thế nào cũng có một ngày ...". Nhưng một ngày làm sao, bao giờ tới thì mù bí mật đưa tay lên miệng "suyt ... suyt ". Mù chỉ tiết lộ có thể . Mù định nói gì mà úp mở ? Động viên đi lính chắc ? Cũng chả sao . Bao nhiêu gia đình ở đại lộ số 10 này mới có một nhà có con đi lính . Có gì đâu mà lo ?

Sự thật thì Lucia Santa thời giờ đâu mà hỏi . Mù còn mắc kiếm tiền, mắc hút bạc . Có bao giờ kiếm tiền như hồi này ? Trẻ con nhà mù đi học về là đưa nào cũng lo kiếm tiền thêm hết . Ngay hai đứa nhỏ nhất là thằng Sal và bé Lena còn "bắt" được việc làm ngày một buổi ở hãng thuốc tây mới mở bên đại lộ số 9, còn Vincenzo dĩ nhiên tuần lễ làm đủ bảy ngày, khỏi cần nghỉ . Nếu mấy thằng bên Âu châu khoái chiến tranh, đánh giết nhau thì cứ tha hồ đánh giết nữa đi . Có đánh đến tan nát Lucia Santa cũng khỏi cần . Mù chỉ còn kẹt mấy người bà con thân thuộc bên Ý ... nhưng cái làng nhãi nhép, vô giá trị đó thì ai thèm đụng tới mà lo ?

Mù chỉ còn mối bận tâm duy nhất là thằng con khó dạy Gino vẫn ở không ăn chơi . Cho nó chơi hết năm học này nữa đi . Tháng giêng tới học hết lớp trung học là bắt buộc phải tốt nghiệp, để xem nó còn nói mắc học hành nữa hết ? Gửi gắm nó đi làm đâu cũng uống công, uống lời vì chỉ mấy ngày sau là đã bị đuổi cổ rồi .

Không lẽ nó không giúp được việc gì ? Chẳng hạn như thằng Vincenzo để quên gói thức ăn trưa mà không nhờ được nó đưa tới sở Hỏa xa cho thằng anh được sao ? Thấy nó đã đeo găng tay, cầm cây gậy tính đi đánh bóng, Lucia Santa phải giang tay chặn thằng Gino lại bảo "Mày mang ngay tới sở cho anh mày đi" .

Gói đồ ăn giấy nâu xem nó dơ dáy thật, nhưng mẹ vẫn ép nó phải cầm lấy, phải làm . Bộ nó là ông vua con sao mà ở không ăn chơi, mẹ nhờ có chút chuyện dám chê dơ dáy ? Gino viện cớ:

- Sợ trễ quá má ?

- Trễ cái gì ? Mày có làm gì đâu mà sợ trễ ? Mày sợ trễ giờ đi hỏi vợ hay ... hết giờ mang tiền gửi băng ? Hay mày có hẹn với ông chủ nào để đi làm ?

- Kia, việc gì mẹ phải nói như vậy ? Ở sở cũng bán đồ ăn nữa mà ?

Thằng Gino thế này thì mất dạy quá . Mẹ nói thật chua chát:

- Mày là thằng không có đầu óc . Thằng Vincenzo lo làm ăn tối ngày giúp đỡ tao nuôi các em, trong đó có mày . Nó đâu dám chơi bời lêu lổng như mày ? Vậy mà có bao giờ tao thấy mày rủ thằng anh cô độc đi chơi cho nó đỡ buồn ? Bây giờ nhờ mày mang tới cho nó gói đồ ăn mà mày cũng từ chối thì mày bất nhân quá ! Thôi mày muốn đánh bóng thì đi mà đánh với mấy thằng mất dạy cho sướng . Để tao mang tới cho nó cũng được .

Bị mẹ nói móc quá ngay giữa đường, Gino đành phải cầm lấy

gói đồ ăn . Mặt mẹ nó xem hả hê quá càng làm Gino tức thêm . Nhưng bề nào cũng còn thằng Vincenzo . Nó phải mang đi cho thằng anh đang đói chứ ?

Nhanh như cắt, nó chạy vùn vụt, chạy trên đại lộ số 10 cho tới đường 37 mới rẽ sang đại lộ số 9 . Giữa trưa nắng phải chạy nhanh như bay thế này mới khoái ! Hồi còn nhỏ nó chẳng từng cố hết sức "bay" khỏi mặt đất và cho là có thể dư sức bay thật tình sao ? Bây giờ thì lớn đầu quá rồi ! Vậy mà tới gần sở thằng anh, nó cố tung bổng gói đồ ăn lên trên không rồi bay tới chụp dính .

Gino bước vào thang máy . Công sở gì đâu mà toàn ngửi mùi ồ chuột ! Gã gác thang máy mặc đồng phục xem dờ dáy quá, chỗ tay áo còn bày đặt mấy vạch vàng ngòong ngoèo như con giun . Gã chậm chạp mở cửa thang máy cho Gino nhảy vọt ra, chạy tuốt đến một văn phòng ở đầu hành lang đằng kia .

Đứng ở ngoài nhìn vào văn phòng, Gino chợt có cảm giác lạnh lạnh . Đòi nó rồi cũng đến chôn chặt nơi đây sao ? Biết bao nhiêu bàn buyarô sắp ngay hàng thẳng lối, bên trên là cả dãy máy tính, máy chữ đang cho ra ào ào những dộc số dài . Sử dụng máy là những viên chức, ông nào cũng mặc đồ lớn chững chạc, ca vát nói lỏng ra cho dễ chịu .

Giữa tiếng máy chạy rào rào, ông nào cũng chăm chú làm, tất cả đều nhiều tuổi hơn Vincenzo nhiều . Cả gian phòng rộng lớn chỉ

có ánh đèn mờ mờ, trừ chỗ quầy chất đầy những tấm vé . Bàn buyarô nào cũng phải có ngọn đèn chụp nhỏ nhỏ . Ánh sáng bên ngoài không lọt vào nội văn phòng nên Gino có cảm tưởng những người làm việc ở đây như chui trong một nấm mộ khổng lồ mà phía dưới ầm ầm tiếng xe lửa đôi toa, dòn toa . Vì chưa vào đây bao giờ nên Gino nhìn đảo đạc một lúc mới kiếm ra chỗ Vincenzo ngồi .

Trong tất cả những người làm văn phòng chỉ một mình Vincenzo không mặc đồ vét . Nó mặc sơ mi trần lại chọn màu sẫm để hai, ba ngày mới phải thay một lần . Mớ tóc quăn đen sẫm của nó trông như ươn ướt nước . Nhìn thẳng anh, Gino thấy rõ công việc nó làm chậm chạp, khó khăn hơn những người khác mặc dù Vincenzo rất chăm chú trong khi các bạn đồng nghiệp chỉ ơ hờ như người máy cũng xong việc .

Đúng lúc ấy, Vincenzo ngược lên nhìn về phía Gino nhưng mắt nó vẫn lơ đãng như không thấy . Nó đốt điếu thuốc hút . In hình những người đang ngồi bên trong cũng không ai nhìn thấy nó luôn . Chừng nhìn lại mới hay nó đứng trong vùng bóng tối của hành lang . Gino xằng xái bước vào, đi ngang dãy bàn buyarô ngoài cùng, lọt vào vùng sáng đại vàng vọt . Như đang có ánh sáng bị chắn bóng, bao nhiêu cái đầu ngẩng lên . Vincenzo cũng ngẩng lên .

Vừa thấy Gino, rõ ràng khuôn mặt Vincenzo sáng rõ . Nó nhe

răng cười thật tươi như hồi nào hai đứa còn bé . Gino cười tung gói đồ ăn cho Vincenzo chụp lấy điệu nghệ như chụp bóng rồi hớn hở bước tới cạnh buyarô anh .

- Cám ơn nghe nhỏ !

Mấy người đang ngồi đánh máy bên cạnh ngược lên, Vincenzo giới thiệu khơi khơi:

- Thăng em ruột tôi đây nè, mấy bồ ...

Thấy giọng thằng anh hân hoan và hai người lên tiếng chào "chú nhỏ", Gino tự nhiên thấy lúng túng . Nó nhìn xuống chiếc quần cao bồi xanh của mình và chiếc áo thun trắng cộc tay và chính nó cũng thấy lạc lõng, lắc các thế nào ấy .

Sếp chủ sự mặt xám cất tiếng oang oang: "Hóa đơn hàng hóa đâu ? Lệ lên chứ ? Trễ rồi nghe các cha ". Sếp bước tới bàn Vincenzo thả ra một mớ giấy tờ, rõ ra người nhà nước mẫn cán và cần nhần: "Xem, chú mày làm chậm quá đó nghe ".

Sếp nói là quay lưng đi, nhưng Vincenzo vẫn nói với theo:

- Lát nữa mấy người nghỉ ăn trưa, tôi làm ráng chút là rồi chứ gì ?

Gino lật đật quay ra . Vincenzo đứng dậy đưa em ra khỏi văn phòng, đưa tới chỗ thang máy . Trong khi chờ đợi chiếc thang máy cũ kỹ như lồng sắt được kéo lên ken két, Vincenzo thân mật vỗ vai Gino:

- Mày đi bằng ngang khu nhà ga về cho gần ... miễn đừng xón

xác để đầu máy ủi bể đất . Cảm ơn chú mày mang đồ nghe . Bữa nay thứ bảy mày đã đi đánh bóng chưa ?

Hai anh em đứng đợi thang máy khá lâu . Gino muốn đi phất cho rồi vì này giờ Vincenzo cứ nôn nóng, ngó chừng trở lại văn phòng xem ông chủ sự có việc gì cần tò mò ra ngay chỗ Gino đứng lúc này nhìn theo . Cửa thang máy mở ra là nó nhào vào sau khi từ biệt thằng anh . "Lát nữa nếu ngủ dậy kịp thì thể nào cũng chơi chứ ?"

Thang máy gì đâu xuống chậm quá . Chậm rề rề mà còn nồng nặc mùi mốc meo, ổ chuột hôi hám làm Gino phát ón ! Vừa tới đất là nó hối hả chạy ra ngoài trời trưa nắng, nắng tháng chín tươi màu và âm áp biết mấy . Đây là không gian thoải mái của nó .

Dù có băng ngang khu nhà ga về cho gần đúng như Vincenzo căn dặn, Gino cũng không nhớ tới thằng anh nữa . Bất cần cẩn thận, nó vừa chạy vừa nhảy, lo tránh từng đường ray ngang dọc như ổ nhện . Chân nó bước thoăn thoắt như máy trên những cây "tà vẹt", tay phải còn điệu bộ thu thu vào ngực như cầu thủ túc cầu ôm bóng chạy tới gôn vậy . Đụng một đường ray là có châu té bể mặt mà Gino "bay" càng ngày càng nhanh . Có chiếc đầu máy xe lửa nào đằng xa chạy tới đụng đầu mà nó còn cố tình đợi phút chót, lù lù trước mặt mới khẽ nhảy tạt sang một bên, không bên phải thì bên trái . Việc gì mà phải sợ hãi, lúng túng nào ?

Gino còn có ý muốn chạy đua với đầu máy xe lửa là khác . Vừa vặn có chiếc đầu máy chạy húc đằng sau đít . Nó hăm hở mở tốc lực, hay chân bay như máy trên các "tà vẹt" . Cúi cổ khom người để chạy cho nhanh ... Đâu được ? Gã tài xế nhè cho đầu máy chạy nhanh thêm, thúc còi rồi rít đằng sau đít . Gino đành phải nhảy tạt qua một bên, "cho phép" nó chạy trước vậy . Gã tài xế cho đầu máy lướt đi, chạy ngang Gino còn nhìn nó một phát xem thú vị lắm .

Nó vượt qua thì Gino bám đằng sau, có gì lạ ? Nó cầm cổ rượt miết theo đầu máy . Cho đến lúc gã tài xế cho chạy tuốt vào khúc rẽ, chắc để kéo những toa xe hàng màu nâu màu vàng đang chờ đằng sân ga hàng hóa ... nghĩa là trước mắt nó lại trống trơn thì Gino mới chịu ngừng chân chạy .

Ôi cha là nó thở ! Một muốn đứt hơi luôn, mệt chịu hết nổi . Mồ hôi tuôn ra như tắm, thân ướt đầm chiếc áo thun len trắng . Đã mệt lại đói bụng, lại khát nước quá mất ... Nhưng về gần đến nhà rồi !

Gino thấy khỏe, hào hứng hẳn . Nó vùn vụt bỏ đường ray chạy cắt ngang, chạy theo con đường mòn từ trong sân ga ra ngoài đại lộ số 10 . Tới khúc này băng ra là đụng công viên Chelsea chứ gì ?

Đúng vậy . Quen quá rồi mà ? Vừa lọt vòng thành nhà ga mặt Gino đã sáng lên khi thấy đám bò bịch đang vác gậy quật bóng

huỳnh huych . Dĩ nhiên chúng phải đợi nó rồi !

Mario Puzo

Đất tiền đất bạc

Dịch giả: Ngọc Thứ Lang

Chương 20

Cỡ một tuần sau mới sáng dậy, Lucia Santa sao cứ bản thân khó chịu lạ ? Điều này thế nào cũng có chuyện gì ?

Giờ này thì hai đứa nhỏ Sal và Lena còn ngủ chắc ? Còn thằng Gino thì khuya lắm nó mới bò về: rõ ràng mẹ có nghe thấy nó thay đồ khuya lộn xộn một hồi . Nhưng Vincenzo đi đâu suốt đêm chưa về kìa ? Mẹ đã lo ... nhưng chợt nhớ ra bữa nay thứ ba bèn yên trí ngay . Tối thứ hai nó được nghỉ nên ưa đi chơi khuya lắm . Nhiều khi nó còn về sau thằng Gino mà ?

Dù biết dư là nó chưa về - đêm hôm thật nhưng có ai ra vào nhà này mà qua mặt nổi Lucia Santa - mẹ vẫn cứ mở cửa phòng nó nhìn vào cho chắc ăn . Từ ngày Octavia đi lấy chồng, Vincenzo độc chiếm căn phòng duy nhất trong nhà có cửa đóng lại đàng hoàng . Quả nhiên nó không về ngủ thật . Giường nệm vẫn y nguyên ... nhưng Lucia Santa vẫn chưa lấy gì làm ngạc nhiên,

hốt hoảng .

Cho mấy đứa nhỏ đi học xong cả, mẹ mới ra đứng cửa sổ nhìn xuống, ngóng xem Vincenzo có về không . Về là thấy mặt nó liền chứ gì ? Xem, mẹ đi ra đi vào và tựa cửa sổ chờ . Chờ đến khi thấy đám phu tan tằm sờ ra về lũ lượt - tức là sắp 12 giờ trưa đến nơi - mà vẫn chẳng thấy mặt Vincenzo đâu hết .

Có bao giờ thằng này dám về trễ thế này ? Giờ này chưa thấy mặt nó mẹ không nóng ruột sao được kìa ? Lucia Santa bèn khoác vội chiếc áo len, tất tả chạy xuống nhà vợ chồng Lorenzo . Mẹ biết tính thằng con trai lớn . Ngủ dậy là nó bắn gắt kinh khủng ... nhưng cũng phải xuống cho nó hay chứ đợi chờ mãi thì chịu sao nổi ?

Larry đang ngồi uống cà phê sáng, áo ngủ nó mở phanh ra xem lông lá thấy ghê quá ! Vừa nghe mẹ nói nó đã cắt ngang:

- Tưởng gì mà mẹ lo ! Nó chưa về bây giờ thì lát nữa nó về ... đằng nào nó cũng phải về để làm ca chiều mà ? Nó đâu còn con nít mà mới đi có thể mà mẹ đã bắn lên ?

- Mà nói thế ... chứ lỡ nó gặp chuyện gì không hay thì sao ? Ở nhà làm sao mình biết ?

- Ô, có gì mà mẹ tưởng tượng quá vậy ? Chẳng gì qua mắt bọn cớm được hết ! Cái gì tụi nó cũng biết hết và có gì đã cho mình hay rồi ... mẹ yên trí đi ...

Lousia pha cho mẹ chồng ly cà phê . Nó nghe chồng nói cứng

vậy nhưng chính nó có yên tâm chút nào ? Khuôn mặt sáng sủa của nó bỗng tối sầm lại ... chúng tỏ nó cũng đang e ngại vì sự vắng mặt bất ngờ của Vincenzo lắm lắm . Ngoài Lucia Santa còn ai hiểu và thương thằng em nhút nhát này bằng nó, dù nó chỉ là chị dâu ? Nó biết tính nết Vincenzo quá mà ? Có bao giờ thằng này dám đi chơi sáng đêm đến trưa mãi cũng chưa về để cả nhà phải lo ? Điều này dám có chuyện gì ...

Vì nghĩ như vậy và thấy chồng này giờ cứ ngồi ỳ ra uống cà phê, Lousia phải lên tiếng hỏi thúc: "Larry ... mình phải đi xem chứ ? Đi liền đi !". Nó chỉ nói có vậy mà lạ thay Larry đứng phắt lên liền ... và tới bên mẹ trấn an:

- Chưa gì mẹ đừng bấn lên chứ ? Để con uống xong chỗ cà phê này là con đông thằng tới sở nó hỏi là ra liền chứ gì ?

Thấy tận mắt thằng con lớn hỏi hỏi đi hỏi thăm tin em, Lucia Santa mới yên trí trở lên lầu đứng cửa sổ đợi .

Đúng ba giờ chiều trẻ con đi học về hết, Gino cũng mò về mà vẫn chưa thấy tăm hơi Vincenzo . Bảo thằng Gino ở nhà nó cũng lờ đi, làm như không hiểu mà còn không nói không rằng lù xù xách cây gậy đi đánh bóng . Hai đứa nhỏ lấy sách vở ra học bài dưới bàn nhà bếp, bữa nay không nấu cơm nên dành mỗi đứa vài miếng xăng ụch đồ giấm lên vậy .

Năm giờ chiều, Larry mới về tới nhà . Nó bảo thằng Vincenzo không đến sở làm chiều nay mà chẳng ai biết nó đi đâu . Lucia

Santa liếc nhìn thằng con lớn và thấy chính nó cũng lo lắng ra mặt . Thế là mẹ nóng lòng đi ra đi vào xoắn tay vào nhau kêu trời kêu đất .

Lát sau Lousia đưa cả mấy đứa con lên, cô trấn an bà mẹ chồng . Vì bọn con nít ríu rít nên cả nhà có ai nhận ra theo sau nó còn có người lạ ? Đột nhiên có mấy bóng người sững sờ ngoài cửa . Đi đầu là một viên chức an ninh Hỏa xa đồng phục đen, theo chân có lão chủ lò bánh mì, đột nhiên bước lên mấy bước chặn trước ông lính Hỏa xa làm như cố ý chắn, không để cho Lucia Santa thấy mặt hoặc nghe hắn nói . Lão tự nhiên chìa hai tay ra đàng trước hướng về Lucia Santa điệu bộ muốn an ủi mà nói không nên lời làm mụ đứng chết trân ngơ sững . Người hét lớn lên đau khổ chính là Lousia .

o o o

Đang ngồi đầu hót với chúng bạn ở thêm hội quán Hudson, Gino bị thằng Bianco kêu giật ngược: "Về ngay đi, nhà mày đang có chuyện lộn xộn gì đó" .

Nó chỉ nói vậy rồi quày quả bỏ đi . Gino cũng chẳng buồn kêu nó lại hỏi chuyện gì vì ít lâu nay lớn lên hai thằng hết bỏ bịch, gặp nhau không thân thiết nữa mà còn có ý ngượng ngùng . Gino còn không định về kia, nếu không thắc mắc muốn biết "cái

chuyện lộn xộn gì đó" .

Nó đi tắt ngang công viên Chelsea, rảo bước dọc đại lộ số 10 cho tới góc đường 30 . Thấy trước nhà có lối nhỏ nhiều người, Gino bèn bước chậm lại . Dĩ nhiên người nhà nó đâu có ai nên Gino tắt tả bay lên tầng .

Ôi chao, sao nhà nó đông hàng xóm láng giềng thế này ? Hai đứa nhỏ đứng như trời trồng ở góc cửa sổ, sợ xanh mặt .

Mấy người hàng xóm dạt sang một bên, Gino mới thấy mẹ đang ngồi chết trân trên ghế . Larry phải ra sức ghì thật chặt mà mẹ nó vẫn cố vùng vẫy lăn lộn . Bác sĩ Barbato đang rút thuốc vào ống chích giờ lên nhìn .

Mặt mẹ Lucia Santa nhăn nhúm cực kỳ đau khổ trông không dễ gì nhận ra, miệng méo xệch đi và môi cứ lắp bắp, ú ớ . Hai con mắt mở banh nhưng rõ ràng như mắt người đui, có nhìn gì đâu ? Có Larry ôm chặt nửa người trên thì nửa người dưới mẹ vùng vằng ùng ùng .

Bác sĩ Barbato vung mạnh tay cắm kim vào bắp tay Lucia Santa . Sau khi thận trọng bơm thuốc còn cẩn thận đứng sang một bên nghe ngóng .

Quả nhiên nét mặt mẹ Lucia Santa ngây dại trong khoảnh khắc rồi bình thản dần dần . Đôi mi mắt nhắm lại, thiếp dần đi, hết vẫy vùng .

Bác sĩ Barbato ra lệnh:

- Cho bà ấy vào giường ngủ giùm đi . Ít ra cũng được một giờ .
Chừng nào dậy kêu tôi ngay .

Cùng mấy bà hàng xóm, Larry khiêng mẹ vào phòng trong . Lúc bấy giờ tỉnh cờ Gino đứng cạnh mẹ Teresina . Lần đầu tiên từ ngày quen biết nó mới trò chuyện cùng mẹ bà chẳng này . Nó hỏi khẽ: "Mẹ cháu sao đó, bác ?"

Thốt nhiên Teresina lấy làm khoái chí . Mẹ có ý chờ một dịp đau khổ như thế này để cho thằng khốn một bài học làm người ... mà nó lại nhè hỏi trước thì tiện quá . Giọng mẹ ngập ngừng chua chát:

- Không, mẹ mi có sao đâu ? Thằng Vincenzo đó chứ ... Người ta vừa lại cho hay tìm thấy xác nó trên đường ray trong sân nhà ga . Bị một đầu máy cán ngang . Nghe tin dữ là mẹ mầy rụng rời vậy thôi ... Chuyện, cha mẹ nào nghe tin con chết chẳng vậy ? Hãy thương hại mẹ mi một chút ...

Cặp mắt xoi bói trên khuôn mặt điều hâu của mẹ Teresina, ngay lúc đó oán hận nhìn nó ... Gino làm sao quên nổi ? Cái chết đau đớn của thằng anh chẳng làm nó xúc động bao nhiêu . Nó không thấy thương lắm nhưng ngạc nhiên không hiểu tại sao mấy người kẻ cả mẹ nó - lại đau đớn, khổ sở làm như muốn chết luôn vậy ? Ở trong phòng ngủ bước ra, Larry đưa tay ngoắc Gino . Nó tất tả đi xuống trước, thằng em chạy theo sau . Không nói một câu, Larry ra hiệu cho em lên xe, rồ máy chạy . Trời sập tối . Chạy tới

góc đường 36 và đại lộ số 9, nó cho xe tấp lại trước một căn phố lâu đài ong . Lúc bấy giờ nó mới bảo Gino:

- Xuống xe đi ... lên tầng ba kiểm thẳng Lefty Fay bảo nó xuống ngay, tao có chuyện gấp ...

Đúng lúc đó ở cánh cửa sổ tầng ba có ai thò đầu nhìn ra . Larry cúi đầu nhìn qua tấm kính xe, cất tiếng kêu:

- Fay đó hả ? Xuống tao nhờ chút việc ... Hạ thấp giọng nó bảo Gino: "Mày xuống băng sau ... nhường chỗ cho nó ..."

Lefty Fay người cao lớn, to con gốc Ái Nhĩ Lan . Gã đang làm Hỏa xa và hồi nhỏ cũng chơi với Larry . Đúng ra phải nói cả khu này chỉ có mình Fay dám ăn anh nó . Lúc hai người mời thuốc Gino chuồn xuống băng sau . Mấy lời của mẹ Teresina còn văng vẳng bên tai nhưng Gino chẳng có cảm giác gia đình nó vừa mất thẳng Vincenzo . Fay ngồi vào chỗ của nó cạnh Larry .

Giọng Larry bình thản, mệt nhọc:

- Trời ơi, có một ngày hôm nay mà bao nhiêu người mệt .

Trong bóng tối tiếng Fay cất lên ồ ồ như mọi lần nhưng bữa nay rầu rĩ hẳn:

- Đúng thế ! Tao vừa đi nhậu một mạch về xong . Ăn hết nổi ...

- Nói thật với mày, tao không hiểu sao mày không biết nó là em tao khi tai nạn đã xảy ra rồi .

Giọng Larry tuyệt đối không có vẻ oán trách, đổ tội gì cả ...

nhưng Fay vẫn cần nhần:

- NỮA ... mà tính đổ vạ cho tao sao, Larry ? Cái vụ này xảy ra ở tuốt trong sân ga, ngang đường 42 lộn ... Hồi tao với mày chơi với nhau nó còn nhỏ quá, bây giờ nó lớn lên làm sao tao nhận ra em mày ? Người nó chẳng có giấy tờ gì hết .

- Cái gì mà đổ vạ ? Thằng an ninh có cho tao hay sau khi tai nạn xảy ra mày viết vào tờ trình rằng thằng em tao lao vào đầu xe .

Sự thực thế nào ?

Ngồi băng sau tôi om, Gino trông chờ Fay lên tiếng . Xem, nó suy nghĩ gì lâu thế ? Mãi sau nó mới ồ ề nói, lần này có pha chút ghen ngào:

- Tao thề với trời đất là có sao tao nói vậy . Phải chi lúc ấy tao nhận ra thằng em mày thì tao viết vào tờ trình làm chi ? Nhưng phải nhìn nhận là tự nó lao vào ...

Larry gằn giọng bác bỏ ngay:

- Tầm bậy ! Thằng Vincenzo nhà tao không đời nào làm vậy .

Mày chắc còn nhớ nó nhút nhát từ hồi còn nhỏ, sợ cái bóng nó sợ đi . Nói nó say rượu còn có lý ... hay nó luống cuống té vào chẳng hạn . Mày làm lại tờ trình đi Fay ...

- Đâu được, Larry ? Mày biết tao không thể làm lại được mà ? Không thể được ... cò bớt kiểm chuyện lời thôi chắc . Và còn đuổi sở nữa kia !

- Đuổi sở làm chỗ khác . Tao bảo đảm ...

Larry nói quả quyết lắm . Chờ không thấy Fay nói gì, nó tiếp

luôn:

- Mà nhìn lắm, tao biết ! Mà cứ giữ nguyên tờ trình cũ thì chỉ khô, chỉ tội nghiệp bà già tao . Chắc bà ấy điên mất . Dám chết không chừng ! Mà nỡ để mẹ tao vậy sao, Fay ? Hồi tui mình còn nhỏ, mà ăn ngủ tại nhà tao nhiều quá mà biết chứ gì ?

- ... Nhưng vợ tao, các con tao ai thương ? Mà biết nếu tao làm lại tờ trình thì sở Hỏa xa phải bồi thường cho bà già mà, vậy là tui nó cứ tao mà gõ, mất việc chắc . Vậy tao làm lại đâu được mà mà đừng ép tao chứ, Larry ?

Giọng Larry lạnh tanh:

- Tao đâu có ép ? Tao chỉ yêu cầu mà thôi . Và phân nửa số tiền bồi thường sẽ là của mà ...

Thế là Fay cười hăng hắc, không cần giấu vẻ bức bối "À há, bây giờ mà cậy làm cho Di Lucca ... mà áp lực cả tao nữa đây, phải không Larry ?"

Thằng Fay có ý ngầm thách thức vậy . Nó muốn nhắc lại những ngày mới đây nó còn đánh cho Larry nằm lê nằm lết vỉa hè .

Đúng lúc đó có một giọng cất lên . Gino nhận không ra nhưng sợ quá, sợ dựng tóc gáy . Người nó chột lạnh ngắt vì giọng nói ấy rõ ràng ghệt những tàn ác, độc địa, oán thù chất chứa trong người phải tuôn ra cho hả . Dĩ nhiên giọng Larry, anh nó chứ còn ai ? Áp lực hay dọa dẫm gì ? Rõ ràng một báo hiệu thanh toán nhau không sai chạy và thật bất nhân:

- Tao không dọa . Tao ... xác mày ...

Cảm giác kinh khủng phút chốc ngập ngụa trong xe làm Gino ón quá . Nó vùng đẩy cửa xe bước xuống . Chịu hết nổi . Nó muốn bỏ đi lập tức ... nhưng chỉ sợ nó đi lỡ Larry làm gì Fay thì sao ?

Còn đang chần chờ thì Gino thấy Fay lật đật xuống xe và Larry chìa tay qua thành cửa xe đưa cho nó mấy tờ giấy bạc gấp nhỏ .

Fay đi khuất là Gino leo lên xe ngồi băng trước song nó không dám liếc nhìn thẳng anh . Vừa lái xe về nhà, Larry mệt mỏi nói:

- Nó nói vậy chứ tin là hồ nghe Gino ? Tao còn lạ gì, đụng đến tai nạn là thằng nào chẳng nói láo ? Chỉ sợ trách nhiệm mà ?

Thằng an ninh cho tao hay là Vincenzo say rượu, nồng nặc mùi rượu . Thôi thì lỗi nó ... nó ráng chịu đi ... Nhưng bảo là nó nhảy vào đầu xe là tao không tin, tao không chịu ...

Ngập ngừng một lát như kiếm cách giải thích, Larry cất tiếng than: "Tao chỉ lo cho bà già ... Trời đất, lo cho bà ấy quá !".

Cả hai anh em không đứa nào nhắc tới Vincenzo hết .

Mario Puzo

Đất tiền đất bạc

Dịch giả: Ngọc Thứ Lang

Chương 21

Xưa nay nhà có người chết bao giờ chẳng bận rộn, nhiều thứ mệt . Người thân thích đến chịu tang là phải lo cơm nước, rượu chè, cà phê này . Bà con xa hay bạn bè có lòng tốt tới chia buồn phúng điếu, đúng phép thì cũng phải lo trả lễ lại cho đảng hoàng chứ ?

Với những chỗ cần thông báo khắp lượt và kịp thời mà phải do "đại diện tang gia" chính thức cáo phó . Ít nhất cũng phải cho bố già, mẹ già nó bên New Jersey hay đã . Còn bà con họ hàng ở Long Island, còn mấy người bạn thân ở tuốt Tuckahoe ... À, mấy người này phải liệu đối xử cho khiêm cung, có một tang gia mà muôn mắt trông vào nên tối kỵ những vụ sơ sót .

Còn vấn đề tang lễ nữa . Xưa nay chỉ có thứ chân ướt chân ráo mới sang mới làm đám ma ở nhà . Dân ở đây lâu đời là phải để ở một Vãng sinh đường, cắt người trông coi đảng hoàng để có

người lại phúng diếu và ít nhất cũng phải có mặt một đại diện túc trực để nhận lễ và đáp lễ .

Xác thẳng Vincenzo đưa về quán Văng sinh đường thì để nó cô đơn trên cõi đời này sao được ? Nó sống không có bạn ... nhưng chết đi lại có nhiều người canh cho đỡ buồn là vì vậy .

Ngay chiều hôm xảy ra chuyện chẳng lành cho Vincenzo, toàn gia đình Angeluzzi Corbo tụ tập đủ mặt ở căn gác nhà cũ . Cả nhà ngồi dưới bếp lạnh tanh: tối nay sắp đi hết cả nhà thì đột lò làm gì cho tốn dầu hôi ?

Lucia Santa ngồi xù xụ một đồng, râu rĩ trong bộ đồ đen, mắt sung húp húp mở không ra . Mụ có cần nhìn tới ai đâu, mặt vàng ra như nghệ . Mụ ngồi uống cà phê mà Octavia phải kê ghế ngồi ngay bên để mẹ có cục cựa hay làm một cử chỉ gì khả nghi là can thiệp gấp . Thấy mẹ cứ ngồi trơ trơ không buồn nhếch mép, nàng lo ngại quá .

Mụ đưa mắt nhìn mọi người chậm chậm làm như người lạ vậy .

Mãi sau mới nói hững hờ: "Cho hai đứa nhỏ cái gì ăn đi" .

Gino đứng bật dậy "Đề tôi lo" . Bữa nay nó mặc bộ đồ tang, đeo băng tang đen ngòm . Nó cố tình đứng khuất sau lưng mụ để bà mẹ khỏi nhìn thấy . Đi lấy đồ ăn là phải ra ngoài chỗ tủ lạnh . Cửa ra khỏi phòng này lúc nào là Gino để thở lúc ấy .

Trọn ngày nó lo ở nhà để phụ giúp mẹ . Việc gì cũng làm mau mắn hết, từ pha cà phê, rửa bát ... đến tiếp khách, dọn cơm cho

em ăn . Vậy mà Lucia Santa có nói với nó nửa lời ? Nó phải hỏi mẹ "Mẹ có ăn chút gì không ?" mà còn không được trả lời kia mà . Mẹ nó chỉ nhìn trừng trừng một lát rồi quay ngoắt đi, lặng thinh . Từ lúc đó Gino không nói gì nữa . Nó vẫn ở nhà nhưng cố tình lánh mặt .

Lúc nó lên tiếng hỏi "Nào cả nhà có ai ăn gì không để tôi làm cho ?" Lucia Santa còn giương mắt nhìn nó ai oán .

Octavia nói khe khẽ "Lấy thêm cà phê cho mẹ" . Cả nhà chẳng ai buồn nói to .

Gino lẹ làng xách ấm cà phê tới đồ đầy ly cho mẹ . Nó rót cà phê và đứng lên, khẽ chạm vào người mẹ mà Lucia Santa rụt người lại né sang bên, cặp mắt sâu hoắm cứ nhìn nó không chớp làm Gino rùng mình, xách ấm cà phê đứng sững xem "quê" .

Có tiếng Larry hỏi thúc: "Nào, đi bây giờ là vừa" . Dĩ nhiên tối nay nó phải mặc bộ đồ tang đen, ca vát đen và sơ mi trắng bong . Quái lạ, nó mặc đồ tang mà trông vẫn đẹp trai ! Băng tang của nó xem bộ hơi lỏng lẻo, vừa thấy là Lucia Santa đưa tay gài lại giùm cho chặt, Octavia hỏi:

- Còn dì Teresina thế nào ? Có đi cùng không ?
- Để đón sau . Đằng nào tôi cũng còn phải đi đón ông chủ lò bánh và ông già bà già Lousia mà ?
- Để ý nghe Larry ... Tới chỗ Văng sinh đường đừng để con nít bu đông kỳ cục lắm . Nhắc họ đừng dắt con nít đi cả lố nghe ?

Không ai trả lời Octavia . Cả nhà này giờ cứ đợi Lucia Santa .
Thằng Gino vẫn đứng cửa sổ quay lưng lại cho khuất mặt mẹ ...
nhưng đầu nó này giờ cúi xuống .

Sau cùng Octavia đứng dậy . Nàng khoác áo vào, cài lại băng
tang cho hai đứa nhỏ . Lousia đã chuẩn bị xong này giờ và Larry
nôn nóng chờ ở bậc cửa . Thấy mẹ tiếp tục ngồi ỳ một chỗ như
tượng đá, tất cả đều ngán hết .

Nóng ruột quá, Octavia phải giục: "Gino lo vào lấy áo ra cho mẹ
chứ" .

Gino vội vã chạy vào xách chiếc áo ra . Nó đứng sau lưng mẹ,
đặt chiếc áo lên tay ghế rồi nghĩ sao lại cầm lên, mở ra sẵn sàng
để mẹ chỉ đứng dậy khoác vào . Lucia Santa vẫn cứ lờ đi làm nó
phải giục: "Mẹ ... mặc áo vào mẹ" . Đây là lần thứ nhất mới nghe
nó thương xót mẹ một chút .

Nhưng lúc Lucia Santa quay lại thì nét mặt mẹ xem kinh khủng,
rùng rợn quá . Gino mau chân né xa ra một chút đúng lúc mẹ lên
tiếng khời khời:

- Ủa, mày đây hả ? Mày cũng đi đưa ma nó cơ à ?

Có ai hiểu bao nhiêu căm thù uất ức bấy lâu nay mẹ dồn hết vào
câu hỏi tầm thường nhưng vô cùng độc địa . Chừng thấy mặt
Gino tái mét, đau khổ mới "thăm thía" sự cay đắng nên đứng tro
ra nhìn . Đang cầm chiếc áo đợi mẹ khoác vào, Gino vội cầm
chìa ra khoảng giữa như muốn làm cái móc đỡ đạn vậy ! Trời,

sao ánh mắt nó dễ sợ thế kia ?

Nhìn lại thì cặp mắt Lucia Santa còn dữ dội, ác độc nhiều hơn .

Rất thông thả mụ gần từng tiếng:

- Thôi ... đưa ma làm gì ! Thằng con tao làm gì có hân hạnh thế ?

Cha mày chết mày có thèm về nhìn mặt đâu ... mà bây giờ đi đưa ma thằng anh . Còn sống mày chẳng thèm tha thiết đến tình máu mủ ruột thịt, bỏ mặc nó để chạy theo mấy ông bạn quý chơi tối ngày . Mày mà thương xót nó ? Mày có giúp được nó cái gì, có bao giờ thí cho nó bất cứ cái gì ?

Lucia Santa ngáp ngừng một lúc để nói móc, nói độc địa thêm:

- Chùng nó chết rồi mày mới làm bộ thương xót ! Ra điều cũng thương thằng anh đây . Mày pha cà phê, mày lấy áo tao mặc ...

À, té ra mày vẫn còn có phần người chưa đến nỗi thú vật ! Mày là người thì tao hỏi mày nghe ? Mày biết thằng Vincenzo thương mày cỡ nào không ... và nó tử tế như thế nào không ?

Mụ dừng lại, tưởng đâu chờ nó đáp . Nhưng không, Lucia Santa chỉ buông ra một câu giản dị, vẫn tắt:

- Mày cút đi ... Cái mặt mày tao không muốn thấy .

Làm gì Gino không biết thế nào mẹ nó cũng gay gắt vậy đó ?

Biết hết nhưng đành chịu . Đành đứng chờ người ra, chịu trận mà phút cuối cùng đành đưa mắt nhìn quanh, xem có ai lên tiếng bênh chút đỉnh không . Chẳng ai dám hết . Cả nhà đều đứng sững sờ nhìn, mặt mũi người nào cũng nhăn nhó đau khổ như

đang phải chứng kiến một tai nạn gì mà nạn nhân chết thê thảm, tàn nhẫn lắm vậy .

Tự nhiên Gino thấy lóa mắt . Nó đứng ngây đờ người mà có nhìn thấy gì đâu ? Hai tay đang cầm chiếc áo đang hoàng thế mà nó bỏ ra lúc nào không biết . Nó loạng choạng lùi mấy bước, hai tay quờ quạng nắm cứng thành cửa sổ .

Gino quả thực không hiểu sao mắt nó nhắm lại kỳ cục vậy . Có thể nó không muốn nhìn thấy mẹ, không muốn nghe những lời xỉa xói vô cùng đau đớn nữa . Xem, khi không mẹ nó còn quát lớn:

- Mày cởi đồ ra ! Tao không muốn mày đi đưa đám . Mày phải ở nhà ... và thú vật như mày thì chó chường mặt ra, trốn đi !

Đúng lúc đó mới có người dám xen vào . Đó là Octavia . Nàng thấy mẹ la lối dữ quá phát sợ nên cũng phải to tiếng ... nhưng dĩ nhiên phải xuống nước nhỏ:

- Mẹ ơi, cho con xin đi . Việc đâu còn đó mẹ làm gì dữ vậy ? Mẹ thương tụi con đi ... Mẹ đừng nói nữa ...

Đúng lúc đó, bé Lena ré lên khóc phụ họa . Thế rồi Gino vẫn nhắm mắt nhưng rõ ràng thấy những bước chân bước rời khỏi phòng, đi xuống thang gác . Nó đâu đã mở mắt ? Loáng thoáng có tiếng quần áo sột soạt rồi giọng cười tai ác của mẹ nó ré lên ... Chợt có tiếng ai thủ thỉ bên tai . Chị Octavia chứ ai ? Chị nó an ủi:

- Gino ... mẹ nói gì thầy kệ mẹ nghe mà ? Mà cứ ở nhà đợi chút đi, rồi tới ngay đằng Văng sinh đường nghe ? Mẹ la vậy nhưng mà phải đến . Ủa, mà làm sao vậy Gino ?

Octavia nói nó nghe thông hết nhưng Gino chỉ ậm ừ gật đầu . Có lẽ mới thấy lò mờ, thấp thoáng . Ít nhất cũng nhận ra chiếc bàn tròn nhà bếp bên trên linh kính những ly tách, khăn trải bàn bị mấy vết dơ dáy, ánh đèn vàng vọt như chụp xuống xem vẫn thấy từng mảng mờ .

Thôi thì đằng nào cũng phải chờ đợi một lát mới tới Văng sinh đường được ... mà nhà không có ai nên Gino lúi húi dọn dẹp, lau chùi, quét tước cho đỡ bừa bộn vậy . Nó lo làm xong mới mặc quần áo vào, xem lại miếng băng tang tay áo, thùng thỉnh bước ra sau khi khóa cửa chu đáo . Chiếc khóa đồng đúc to tướng chẳng sợ gì trộm cắp ... nhưng lỡ có ai về thì sao ? Gino phải nhét chìa khóa vào chỗ mọi lần vẫn giấu, cả nhà biết hết là ngay dưới gầm tủ lạnh, đứng ngoài thò tay vào là thấy . Chỗ cầu thang dưới nhà ai đã đặt sẵn một vòng hoa tang phúng điệu vậy nè ? Những bông hoa đen ngòm trong bóng đêm .

Gino chậm chạp đi ven đại lộ 10 . Chỗ này trước là cây cầu sắt đây, nhưng bây giờ chỉ còn một khoảng dốc thoải thoải và một đầu sừng sững tòa bin đình . Nó ngược nhìn lên cột đèn, thấy rõ ràng tấm biển "công viên St John" nhưng ngày giờ này đâu còn một cành cây bụi cỏ ? Hồi còn nhỏ anh Larry ưa kể ngày nào

cũng lên ngựa từ công viên St John . Nó cứ tưởng đâu phải tàng cây râm mát, lá cành sum suê chứ đâu có trơ trụi thế này ?

Văng sinh đường nằm trên đường Mulberry . Vậy phải rẽ qua tay phải . Đúng . Đi ngang quầy hàng phải dừng lại mua ít điều thuốc hút cái đã . Bao nhiêu người đang quây quần chung quanh nhưng toàn dân thợ thuyền ăn mặc tồi tàn hết . Hình như không khí quầy hàng rời rã thế nào ấy . Gino bỏ đi ngang chẳng nán lại .

Nó lững thững đi giữa đường phố tối mò . Thỉnh thoảng mới có ánh đèn đường vàng vọt . À, đầu đường đằng kia có chữ thập đèn néon nhấp nháy . Chắc đó rồi . Tự nhiên Gino có cảm giác hai chân nhũn ra hết đi nổi . Phải ngồi bệt xuống một thềm nhà châm điều thuốc hút .

Ôi chao, cho đến lúc bấy giờ khuôn mặt của thằng anh bất hạnh mới bật ra trong đầu nó . Vincenzo chết rồi . Tự nhiên Gino nhắm mắt lại nhớ những buổi tối như thế này đây ... hai anh em leo thành cửa sổ ngồi nếu không nhắm mắt ngủ lơ mơ thì đua nhau đếm những vì sao nhấp nháy dọc bờ biển Jersey .

Tự nhiên hai hàng nước mắt trào ra . Không hiểu từ đâu . Có mấy đứa con nít ào ào đùa giỡn, chạy nhảy lung tung dưới ánh đèn mờ nhạt . Thấy có người ngồi lù lù đấy bọn chúng bảo nhau dừng lại nhìn cười âm âm chẳng sợ hãi gì hết . Gino đứng dậy bỏ đi .

Ngay trước nhà làm đám tang có màn đen phủ xuống bay phát phơ . Gino băng qua cửa vào phòng đợi, đi dọc hành lang vào một căn phòng lớn có vòm cao vút như nhà thờ, bao nhiêu người đứng lố nhố chực sẵn .

Dĩ nhiên toàn bà con quen biết lại phúng điếu Vincenzo nhưng nó có nhận ra ai và ai đâu ? Nhìn mãi mới ra lão chủ lò bánh mì, mặt mũi, quần áo đen kịt như cục than và thằng con Guido cũng râu rĩ không kém . Đến điên đầu như thằng cha chủ tiệm hớt tóc cũng ngồi chằm bằm một đồng, chỉ thấy cặp mắt .

Giáp vách tường là mấy hàng ghế dài, đủ mặt mấy bà hàng xóm láng giềng . Xóm đại lộ số 10 đi hết . Đứng xó rợ phía sau đám đàn bà ngồi nghiêm trang, cung kính là những thằng bạn đồng nghiệp Hỏa xa cùng làm ca đêm với Vincenzo .

Có cả vợ chồng bác Piero Santini qua và dĩ nhiên phải có con nhỏ Caterina nhưng ngày giờ này em đã có chồng từ lâu nên có quyền ị ạch, khệ nệ vác cái bụng bầu mặt đỏ hồng hào mắt sáng long lanh xem bộ sung sướng hạnh phúc lắm . Một mình bà chị dâu Lousia ngồi giữa đám con, riêng biệt hẳn ra một góc nhưng vẫn để ý nhìn phía chồng .

Lúc ấy Larry đang đứng cùng đám viên chức Hỏa xa . Lẳng tai nghe thì Gino thấy lạ thay đi đưa ma mà họ lại chuyện trò tỉnh như không, có râu rĩ chút nào đâu ? Họ kể cho nhau nghe nào công việc làm ăn, nào giờ phụ trội, nào mua nhà bên Long Island

. Mà Larry cũng tươi tỉnh ứng đối, kể chuyện Nghiệp đoàn chủ lò bánh mì ... cứ trông khóe miệng nó và cung cách mấy người kia thì cứ tưởng đâu họ đang ngồi phòng trà đầu lão .

Thấy mặt Gino là Larry vẫy tay kéo tới, long trọng giới thiệu cùng các viên chức Hỏa xa . Họ bắt tay nó ngon lành, có ý chia sẻ nỗi buồn . Sau đó thằng anh mới ghé tai nó nói khẽ:

- Mày vào nhìn mặt thằng Vincenzo lần chót đi . Lựa lời mà nói với mẹ .

Xem, nếu không có chữ lần chót theo đuôi, nó dám có ý tưởng thằng Vincenzo giờ này đang ngồi trong đó, còn sống nhăn răng .

Gino lật đật theo chân anh bước tới một phòng nhỏ hơn ở phía trong cùng, vòm nhà cũng cao cao và phía ngoài nhiều người đứng tùm tùm che bít cửa vào .

Vừa dọm bước đi thì Gino suýt bị hai đứa nhỏ rượt nhau đụng phải . Sàn nhà gỗ đánh xi bóng loáng . Có tiếng mẹ chúng nạt nộ và con chị cỡ mười bốn tuổi chạy theo, nắm cứng cả hai đứa lôi về hàng ghế sát vách tường . Gino lách một lúc mới vào được phòng trong và còn phải vào thêm một ngách nữa . Kia rồi, quan tài kê sát vách kia ...

Xác Vincenzo nằm giữa lòng quan tài lót sa tanh trắng . Mấy chỗ gò má, chân mày, sống mũi sưng vù lên bên cạnh hai hố mắt trũng sâu nhắm lại . Dĩ nhiên khuôn mặt còn phẳng phất giống ... nhưng không phải thằng anh nó nữa . Không còn lấy một nét gì

của thằng Vincenzo ngày nào, cái dáng người khom khom, cặp mắt lơ đãng, tính nết nhút nhát, luôn luôn chịu thua thiệt . Dĩ nhiên bao nhiêu dịu dàng, tử tế cũng biến đi mất . Trước mắt Gino nằm lù lù một "pho tượng" bất động, vô hồn, tuyệt đối không gọi được một cái gì .

Tình cảnh như vậy đó mà mấy con mụ ngồi dựa vách xa xa, đối diện với quan tài còn thì thăm trò chuyện được sao ? Gino thấy bức bối . Cả mẹ nó cũng khề khà nói chuyện, dù ít hơn . Để mẹ vui lòng nó cũng phải đứng lạng người phía trước quan tài nhìn mặt thằng anh lần chót . Gọi là "nhìn mặt" nhưng thực ra mặt Gino cúi gằm xuống, mắt nhìn tấm vải nệm phủ sa tanh lót phía dưới đầu nằm thằng anh . Nó nghĩ đây đâu phải thằng Vincenzo anh nó thực ? Bảo là biểu hiện chết chóc đúng hơn .

Gino nhìn sững một lát tính bỏ đi ra thì Octavia bước tới nắm tay nó dẫn về phía mẹ . Lucia Santa quay sang nói với mấy bà bạn: "Đây là Gino ... thằng lớn nhất của tôi sau thằng Vincenzo" . Câu đó phải hiểu là thằng này là con đời chồng thứ hai .

Một mụ già, mặt nhăn nhúm khi không nhận danh bà con xa bảo ngay mặt Gino một câu làm Octavia còn phải mím môi dù chẳng dám cãi . Bà con là có quyền mà ?

- Thằng nhỏ ... mà thấy con cái làm khổ cha mẹ chưa ? Ráng nghe mà ? Chớ làm mẹ mà buồn thêm nữa ...

Gino lẳng lẳng cúi đầu . May quá mẹ nó không nặng lời mà còn

hỏi "Nãy giờ mày ăn uống gì chưa ?" . Nó lắc đầu . Không muốn nói gì cũng không thể nhìn thẳng vào mặt mẹ . Xem, mẹ nó quá giận dữ ... dám đập cho nó một trận trước mặt đông đủ mọi người lắm chứ ? Vậy mà mẹ nó vẫn ngọt ngào: "Thôi, mi đi ra phụ anh Lorenzo đi . Nó bảo gì làm nấy" . Lạ quá, rõ ràng mẹ nó còn có thể khoe với mấy bà bạn bằng một giọng hào hứng: "Thằng Vincenzo nhà tôi đông bạn bè đáo để . Đám tang cỡ này là đông rồi phải không ?"

Nghe giọng mẹ nó, Gino thấy giả dối quá ! Bao nhiêu người đến đưa ma thật nhưng mấy ai biết đến thằng anh nó, mấy ai thương xót thằng Vincenzo đâu !

In hình Lucia Santa đọc được ý nghĩ của Gino . Làm gì mù chẳng biết bản mặt nó lì lì, chống đối lại những sự giả dối của cuộc đời này . Mụ đành để nó đi, sau này nó sẽ biết .

Lúc bấy giờ căn phòng rộng có đèn mà vẫn mờ mờ sáng . Gino lãnh việc ra đón khách và dẫn họ vào chỗ mẹ nó ngồi cạnh quan tài Vincenzo . Sàn gỗ nhà trơn quá đi ! Mỗi lần có người vào chia buồn dường như mẹ nó thấy an ủi phần nào, dù thực sự chính mấy người đi phúng điếu này có nghĩa gì đâu đối với bà ta hay với thằng anh vừa bất hạnh ? Phải chi còn dì Louche thì lại khác . Bà ta sẽ thương tiếc thằng con đỡ đầu thật tình, có điều dì Louche đã chết cả mấy năm nay ! Ngay đến chị Octavia cũng chưa chắc có thương xót Vincenzo nhiều như nó tưởng .

Như người máy, Gino dẫn bà con đi phúng điếu tới vào sổ, chỉ cho họ chỗ bỏ tiền phúng ... Xong việc là nó lại "thả" cho họ trở ra, cũng trên cái sàn nhà trơn trượt đó . Thiếu gì người từ ngày ông già nó chết Gino mới lại thấy mặt . Đây là lần đầu tiên trong đời Gino mới sắm vai trò "người trong gia đình" để đón khách vào, tiễn khách ra . Nó cũng trò chuyện, cũng thăm hỏi vắn vơ, ai hỏi tai nạn xảy ra ghê gớm thế nào thì cũng được chắc lưỡi lắc đầu kể lại, tuy nhiên vẫn không quên nhìn nhận ngầm nó chỉ là ... thằng em cùng mẹ khác cha, thằng em trời đánh trong gia đình này ! Nó cảm thấy vợ chồng bác Piero Santini xem bộ đồ khổ ra mặt vì hồi đó may không kết thông gia nên bây giờ đỡ phải chia sẻ cái tang đau đớn . Ngay ông bác sĩ Barbato cũng chỉ đến lỗi vài phút để vỗ vai Gino một cú ra chiều thân mật trong khi lão chủ lò bánh tuy không có bà con nhưng lấy danh nghĩa xóm giềng thân thiết (ít ra cũng có một hồi Vincenzo đã làm công cho lão chứ bộ) để bảo Gino rằng: "Ừa, vậy là tai nạn thật sao mày ? Tội nghiệp thằng anh mày, mặt mũi nó lúc nào cũng râu rĩ!" . Gino không buồn trả lời .

Trong số những người có mặt, chỉ có một mình bà chẳng Teresina là ngồi im không dám hó hé một câu . Mụ ngồi cạnh Lucia Santa, cố thu nhỏ người lại làm như chỉ sợ thần chết ghen ghét, dám nhận ra mụ và bốn thằng con khỏe mạnh ... cũng như khám phá ra vụ ăn gian tiền cứu tế hoặc chất chứa đầy một nhà

hàng chợ đen . Biết bao nhiêu là bột, là đường, là dầu ăn ... sau này chắc chắn một gia sản chứ bộ ?

Thằng Guido cũng đến và mặc đồ lính đảng hoàng . Nó râu rĩ thực tình nên thấy ngay . Cả xóm mới có một mình nó thời bình cũng bị kêu lính, cũng may vừa được nghỉ phép về thăm nhà . Nó buồn bã ôm hôn Lucia Santa an ủi mà mấy hàng nước mắt ròn ròn .

Nhân vật hách nhất tới phúng điếu Vincenzo còn ai ngoài ông chủ Di Lucca ? Dĩ nhiên để chia buồn cùng "thằng em" Larry . Trong cái hộp gỗ treo trên vách tường đựng tiền phúng điếu, tấm giấy lớn \$100 còn của ai vào đấy ... dù người sang trọng, lịch sự như vậy ai đi đề tên họ vào tấm thiệp kèm theo ?

Chỉ một lát sau là đám người đi đám đông ngồi chật cả gian phòng rộng . Cũng may là đám con nít đã lăn ra ngủ trên ghế sát tường, khỏi sợ chúng chộn rộn .

Khoảng gần 11 giờ khuya, khách đã vãn bót Larry mới khều Gino ra một chỗ ghé tai bảo:

- Bây giờ tao với mày đi làm mấy cái xăng ụch đỡ đi . Tao nhờ Guido xem chừng giùm rồi .

Hai anh em đi tìm một quán ăn nho nhỏ . Vừa nhấm nháp ly cà phê Larry vừa dặn thằng em:

- Cứ lờ cái vụ bà già la lối đi nghe mày ? Mẹ la đấy mà sáng mai quên hết liền chắc chắn ! Cho mày hay là từ nay chị Octavia và

tao bàn nhau tháng tháng mỗi người đưa cho mẹ \$50 để mẹ khỏi buồn tủi . Mà rắng nghe Gino .

Thoạt đầu nghe Larry căn dặn Gino có hiểu gì đâu . Mãi sau nó mới vỡ lẽ . Vincenzo chết đi thì nhà chỉ còn mình nó là lớn .

Không riêng mẹ nó mà cả chị Octavia và anh Larry cũng trông cậy vào nó để "đứng mũi chịu sào" cho mẹ và hai em nhỏ . Bao năm ăn chơi đông dài vô trách nhiệm thì rút cuộc cũng phải có ngày nay .

Thế là từ nay nó phải lo kiếm việc làm, phải ăn phải ngủ điều độ và giữa mẹ nó và nó sẽ không còn hàng rào ngăn cách . Nó phải hòa mình nhập một với gia đình để kiếm sống chứ ? Hết ở không ăn chơi là cái chắc, cả một cuộc đảo lộn lớn chứ chơi sao ?

Nhưng không ngờ nó chấp nhận vai trò mới dễ dàng, tất nhiên đến thế ! Đã đến lúc nó hiểu đời rồi, mau mắn lắm . Bằng không nó chẳng thản nhiên bảo Larry:

- Em sẽ kiếm một việc làm ...

- Yên trí đi . Tao sẽ thu xếp cho chú mày . Ngay sở Hỏa xa, trạm chờ Vincenzo cũng được . Làm một buổi, còn thời giờ đi học mà ?

- Đúng vậy ... Vậy là hay lắm .

Tự nhiên Gino nhoẻn miệng cười . Larry khoan khoái nắm chặt vai nó:

- Tao biết mà ! Tao biết mày đâu có phải một thằng hư hỏng ?

Chưa đến lúc lo đấy thôi . Nhưng mày phải cố tu tỉnh cho thật
đàng hoàng nghe Gino ?

Làm gì nó chẳng biết từ nay phải "tu tỉnh" ... nghĩa là phải nghĩ
đến gia đình cái đã, chẳng thể thích gì làm nấy . Nó phải làm
người lớn, phải chiều ý mẹ, phải chấm dứt sự ngỗ nghịch . Có
vậy thôi chứ gì ? Gino gật đầu . Sau đó mới khẽ hỏi:

- Anh à ... có phải thực sự Vincenzo ... tự ý Vincenzo lao đầu
vào xe lửa không ?

Larry đâu ngờ Gino hỏi câu này nên đang tươi tỉnh mặt nó tối
sầm lại dễ sợ quá . Trông nó vẫn đầy đủ nét đẹp trai nhưng hình
như bao nhiêu bắp thịt trên khuôn mặt Larry căng cả ra, nặng
thêm và ửng đỏ hết . Tưởng chừng như nó giận dữ tới bốc khói
được !

- Bậy bạ quá ! Mày biết không, tao đã sửa cho thằng tài xế một
trận, luôn cả thằng đốt lò nữa . Từ giờ này nghe đũa nào bịa
chuyện vậy ... bất cứ đũa nào ... nhớ bảo tao ngay nghe ! Tao sẽ
tính liên, tính cái một ... Nhớ nghe mày ?

Larry nhìn tận mặt Gino nghe ngóng ... để căn dặn rằng:

- Mà câu chuyện hôm nọ giữa tao và thằng Fay mày chớ có hở
cho ai biết nghe ? Mà giả dụ mẹ có hỏi dò bất cứ câu gì và cho
dù có bắt thề thốt nữa ... mày cũng phải nói hoàn toàn tai nạn
nghe ? Chớ lộn xộn .

Dĩ nhiên thấy anh làm dữ vậy Gino phải gật đầu .

Hai anh em đi trở về Vãng sinh đường . Lúc bấy giờ Larry thân mật khoác vai Gino rí tai khế:

- Cho mày hay mình khỏi lo . Mày yên trí cỡ ít năm nữa thế nào tao cũng bốc lớn . Chiến tranh mà mày ? Giàu chắc, giàu lớn ... dư sức nuôi cả nhà . Chừng đó mày tha hồ muốn làm gì thì làm . Hồi bằng mày tao cũng chơi, cũng phá chứ bộ ?

Vừa về đến chỗ tắm băng tang đen ngòm giăng ngang lối vào đã thấy Octavia đứng ngó chừng, run rẩy sợ sệt . Nàng nói quỳnh quáng:

- Xem, tụi bây rủ nhau đi đâu mà lâu vậy ? Nãy giờ mẹ cứ bán lên, chỉ sợ thằng ranh Gino bỏ đi .

- Trời đất, đâu có chuyện đó ? Để tôi vào nói ... Gino, mi đứng ngoài chờ chút .

Khi không thằng Gino hoảng hốt . Không hiểu lại có chuyện gì đây ? Nếu không có anh Larry ở một bên lo giùm, chỉ bảo chắc nó cũng dám bán lên lắm .

Nhưng sau đó Larry đã lộ mặt ra tươi cười:

- Gớm, bà Octavia là chúa hay quan trọng hóa . Chẳng có quái gì cũng làm như trời sập ! Mẹ sợ là sợ ở đây đóng cửa mà chưa thấy mặt tụi này đó ...

Bà con lần lượt ra về . Như một bà con ruột của chết chóc ... lão chủ Vãng sinh đường cũng xuất hiện để cùng tang gia đưa tiễn bạn bè, họ hàng . Sau cùng chỉ còn lại mấy người thân . Gian

phòng rộng hẳn lên, phòng trong có tiếng kéo ghế lạch cạch là Gino biết ngay đến lượt mẹ nó và mấy bà bạn bồ bịch ra về .
Vậy là sắp xong hết rồi . Phòng bên yên tĩnh hẳn . Gino đã lo nhanh chân chuồn về trước để khỏi chạm mặt mẹ . Sao một ngày hôm nay nó thấy mẹ dễ sợ quá ? Nó sợ như chưa từng sợ một điều gì trên cõi đời này .

oOo

Bất ngờ Lucia Santa đi ra . Nó giật mình hãi hùng, tránh không kịp nên đành đứng ngây người . Đúng lúc đó, mẹ hò hét lên thất thanh, khóc bù lu, bù loa rồi kêu tên kẻ lẻ: "Vincenzo ... con ơi . Con đi đâu bỏ mẹ ... Vincenzo ..." Tiếng khóc thê thiết, náo nùng quá, nó nghe chịu không nổi . Gino chỉ muốn chấp cánh bay khỏi nơi đây . Miễn khỏi phải nghe .

Ô hay, sao lão chủ nhà đòn mặt tỉnh bơ này lại đoán được ý nó nhỉ ? Rất tự nhiên như biết thế nào cũng xảy ra vụ khóc kể, lão đưa tay nắm cứng vai Gino .

Đột nhiên bốn cái bóng đen ngòm xuất hiện, xoắn xuýt vào nhau, cuốn lấy nhau không chịu rời . Thì ra chỉ có một mình mẹ nó níu kéo nhất định đòi ở lại mà ba người ôm chặt, kéo ra đẩy đi một cách quá khó khăn . Mẹ nó la khóc ghì lại còn ba người Octavia, Lousia và Teresina hè nhau lôi kéo không muốn nổi .

Trước đó Lucia Santa còn níu cứng, bám chặt mấy ngón tay vào quan tài thẳng con . Khuyên bảo thế nào cũng vô ích, mụ nhất

định không buông . Bao nhiêu người xúm lại khuyên can hết lời . Bề nào nó cũng chết rồi mà còn năm đứa ... hai đứa nhỏ còn phải săn sóc bỏ lại cho ai .

Khuyên bảo dỗ dành không được thì ba người xúm lại kéo bật ra . Ở lại đâu được ? Có phải thương xót con mà thành điên đâu được đâu ? Họ kéo thẳng cánh . Người chết chết rồi, người sống còn phải lo sống chứ liệu mình đâu được ? Phải chia nhau giằng giật . Octavia ôm vai và một cánh tay, Lousia phụ trách tay bên kia nhưng kéo nhẹ tay hơn một chút để người Lucia Santa phải chao nghiêng một bên để mẹ Teresina lãnh trọng trách nắm cổ, ôm lưng kéo lê trên sàn gỗ trơn như mỡ .

Tưởng đâu Lucia Santa cường không nổi . Nào ngờ mẹ nín bật, không cường lời ... nhưng cô tình đứng sững một đồng ghì người nặng trĩu xuống . Mũ, mạng lật qua một bên . Nét mặt mẹ trùng trợn dễ sợ, sung sĩa lên, bướng bỉnh như một loài thú điên . Chưa hề thấy mẹ giờ quẻ dữ dằn cỡ này bao giờ . Dường như Lucia Santa đau đớn quá, nhất định đòi ăn thua đủ với chính cái chết vậy .

Cả ba người đều buông mẹ ra . Lousia khóc hu hu, còn Octavia ôm mặt đau khổ, phải cầu cứu ngay: "Ê, Larry ... Gino lại đây giùm chút xem" .

Hai đứa bèn sấn tới . Gino đâu dám sờ tới người mẹ ? Mẹ ngẩng đầu lên, thấy mặt nó là nói thật tỉnh táo:

- Mày phải ở lại nghe ? Đừng để thằng anh mày nằm một mình, tội nghiệp nó ! Nó nhút nhát quá mà ! Khốn nạn nó tốt quá ... thì làm sao mạnh dạn cho được !

Gino cúi đầu . Nó không đáp ... nhưng vậy là bằng lòng rồi .

Lucia Santa giọng thêm một câu: "Còn mày ... mày chưa bao giờ nghe lời tao" . Gino đành áp ứng: "Được mà ... con ở lại sáng đêm nay . Con hứa ..."

Cố gắng lắm nó mới nhích được người tới bên mẹ ... để đưa tay sửa lại cái mũ chưa ngay . Giản dị có vậy mà chưa bao giờ nó có cử chỉ đẹp, chiều chuộng mẹ ! Rất thông thả, Lucia Santa đưa tay lên lột cái mũ và chàng mạng che mặt ra cầm nơi tay để đi thủng thỉnh bước một ra cửa . Dường như mục muốn nói lên sự quyết tâm, không cần che đậy nữa ... nhất định phải đối phó với cuộc đời đầy trái ngang phũ phàng này .

Ông chủ nhà đôn bèn đề nghị cho Gino mượn chiếc ghế bố xếp nằm đỡ và xin lỗi phải khóa cửa ngoài, dặn có cần gì cứ nhấn chuông kêu văn phòng, muốn đi ra đường chẳng hạn . Còn ông ta thì ngủ lại ngay căn phòng trên lầu . Gino gật đầu lia lịa để lão ta đông mau mau cho rồi .

Còn một mình trong gian phòng rộng thênh thang tối mò, phòng bên kia là thằng anh nằm trong quan tài, hai đứa chỉ cách nhau một vách tường, một khuôn cửa tò vò mà tự nhiên Gino vững bụng lại . Nó hí hoáy nhắc mấy cái ghế gỗ đặt sát vào nhau vừa

vặn ngả lưng . Lấy áo vét cuộn lại làm gối, nó nằm nghiêng đốt điều thuốc, một tay dựa vách ngắm nghĩ sắp phải làm những gì trong mấy ngày sắp tới .

Gino mỗ xẻ lập tức những điều vừa học hỏi được . Điều này Larry đúng làm "găng tơ", thiên hạ ngán rõ chỉ sợ bị nó thủ tiêu . Larry mà găng tơ cũng lạ ! Xưa nay chẳng hề đánh đập, nạt nộ bọn em bao giờ . Mà thằng Fay dám phúc trình ầu thật . Nhút nhát cỡ Vincenzo lớp sau này ngồi cửa sổ còn ngán sức mấy dám nhảy vào đầu xe ? Mà mẹ nó làm ghê gớm quá, khóc lóc kẻ lẽ om sòm thật khó chịu ... chỉ cốt để ra điều thương xót lắm . Quá đáng và nặng trình diễn rõ !

Lúc này ngồi bậc thềm nó cũng khóc chứ ? Nhưng sự thực nó chỉ nhỏ lệ thương xót một thằng anh hồi còn nhỏ, hai đứa cùng chơi đùa, cùng ngồi dựa cửa sổ đếm sao với nhau mà thôi . Còn thằng Vincenzo vừa bất hạnh và đang nằm kia thì trái lại ... nó chẳng thấy đau đớn bao nhiêu . Rõ ràng nó có cảm giác là thấm thía niềm đau tử biệt, bất quá chỉ có ít người . Cho nên mới có vụ có người nằm ra chết thì phải có tang ma, bắt buộc phải bày vẽ ra chỉ cốt để giấu nhẹm đi một điều quá thực: một con người thì sống chết nào có ra gì đâu ?

Chẳng hạn như Vincenzo . Tội nghiệp nó, sống có là cái quái gì, có kẻ nào gần gũi đâu ? Ngay mẹ nó cũng chịu không nổi sự chậm chạp của nó tới phát cáu lên nhiều phen kia mà ? Nếu có

thương xót là thương xót một thằng con từng nuôi lớn lên, một thằng Vincenzo từ thuở nào kia . Cũng như nó vừa khóc vậy mà ? Nhà này thực sự có ai đau xót cho một thằng Vincenzo lớn lên trong bất hạnh, kể cả Larry, kể cả Octavia ? Chỉ có một mình chị dâu Lousia, lạ vậy đó ! Còn dì Louche, mẹ đỡ đầu của nó nữa . Mụ này chắc chắn thương Vincenzo lắm .

Đột nhiên trước khi buồn ngủ Gino muốn chạy vào bên trong cánh cửa tò vò kia để nhìn tận mặt Vincenzo lần nữa xem có đau xót thương nhớ thêm chút nào không . Nhưng chịu thôi, mệt mỏi quá . Điều thuốc cầm tay còn rớt xuống sàn, tàn than cháy đỏ chút xiu . Hình ảnh lửa hỏa ngục . Gino thiếp ngủ, co quắp trên ghế lạnh dựa lưng vào vách . Cố chống lại giấc ngủ, nó thảng thốt la lớn mà đâu có biết ? Nó la đến nỗi lão chủ trên lầu giật mình kia mà ?

Đâu phải vậy ? Nó mà giết Vincenzo sao ? Nó giờ cái áo lên, chỉ cốt che mặt bà mẹ nhưng sao tay nó mỗi cỡ này . Mắt mẹ nó lại nhìn nó sòng sọc làm nó buộc phải phân bua: "Con cũng khóc nó chứ bộ ? Ở thêm cửa lúc này đó ... nước mắt còn đầy cả mặt đây nè ..." Mẹ nó cười gằn: "Láo, mày lại giờ trò dóc láo, bịp bợm, quân súc vật !" .

Thế rồi tự nhiên mẹ nó nhìn nó cười cười . Nụ cười dễ thương quá ! Suýt nữa nó tưởng bỏ nói phăng sự thật ra thì hồng bét ! Suýt nữa nó thú nhận bữa đó nó đã đứng chờ dưới nhà mái, chờ

mẹ đưa bố về . Đời nào nó ngu vậy nhỉ ? Cứ cúi đầu xuống, không nhìn nữa là xong ! Mẹ nó biết đâu mà trách nó nào . Gino run rẩy, tự hứa sẽ trở thành một thằng Vincenzo ngoan ngoãn . Nó sẽ làm Hỏa xa, sẽ lấy vợ và mua nhà ở quanh đâu đó . Nó sẽ bỗng đưa con đứng đợi xe điện ... nghĩa là sẽ xiềng xích chân nó vào cuộc đời vô vọng, tăm tối mà trong đó nó đã được sinh ra là lớn lên .

Mario Puzo

Đất tiền đất bạc

Dịch giả: Ngọc Thứ Lang

Chương 22

Cũng như mọi đêm hè ẩm áp, mấy mụ sồn sồn ở đại lộ số 10 quây quần tụ họp nói chuyện tào lao . Đêm nay chủ đề xung quanh vẫn đề thời sự những nổi bất hạnh của gia đình Angeluzzi Corbo .

Mới đầu là thương xót chứ ? Đời mụ Lucia Santa khổ quá . Chồng thứ nhất tử nạn . Chồng thứ hai chết trong nhà thương điên . Có đứa con trai ngoan ngoãn đang kiếm ra tiền thì xe lửa đụng chết . Bao nhiêu xui xẻo dồn dập là "họa vô đơn chí" . Như vậy thì có trời, có đất ở chỗ nào ?

Bao nhiêu cái đầu gật gù khen phải . Cho đến khi một cái đầu bạc khế lắc ... là ngưng lại hết . Một mụ già bạc trắng đầu vì những đau khổ chồng chất của cuộc đời - ai chẳng phải công nhận - sau mấy cái lắc đầu mới gật gù: đúng hết ... song đã chắc gì Lucia Santa khổ .

Này nhé, mẹ có đứa con gái lớn có học đàn hoàng . Thằng chồng nó cũng tử tế quá chứ ? Còn đám con trai thì ở đây đã chắc có ai bằng ? Thằng lớn Lorenzo thật ngon lành, vợ ngoan ngoãn, con một đồng ... giờ này hiểu thuận chính công con trai gốc Ý: nó làm Hỏa xa chăm chỉ, có lộn xộn với cò bót hồi nào ? Thằng Sal u ? Khỏi nói là đi học toàn phần thưởng danh dự, mai sau giáo sư chắc . Còn Lena đứa con gái út thì nét na vậy là kiểu mẫu còn gì ? Vâng lời mẹ, chăm làm ... việc gì trong nhà khỏi tay nó ?

Thử hỏi còn muốn gì ? Có ai nghe thấy đám con Lucia cãi lời mẹ đâu ? Hai đứa lớn ra ở riêng cả mà tháng nào không gửi tiền biếu mẹ đâu ? Còn thằng Gino phong bì lĩnh ra là đưa về nguyên vẹn . Năm đứa con được cả . Đồng ý là hai đời chồng không đậu ... nhưng chồng con mà như mấy thằng đàn ông trời đánh xóm này thì thà ở góa cho sướng .

Dĩ nhiên mới có chừng ấy con chưa phải là có phúc . Nhưng đừng quên là ngay thằng Vincenzo chết rồi cũng chưa dám làm gì để mất danh giá gia đình nghe ? Nó đau ... nó đi không vững té vào đường ray xe lửa quả là rủi ro . Nhưng tai nạn mà, biết nói sao ? Đám ma đông đủ, chôn đất thánh đàn hoàng chứ bộ ? Kể ra thằng bé cũng tội nghiệp ! Số mệnh bắt nó thế ... ngay từ hồi nhỏ cũng đã rầu rầu tới ngày .

Phải nói có bắc đồng cân lên cũng khó nói Lucia Santa sướng

hay khổ . Đúng thế, bà con lối xóm này thiếu gì người cực khổ hơn mụ quá nhiều ... và nói cho ngay có một người nào không từng chôn ít nhất là một đứa con ? Chồng tử nạn thiếu gì ? Con cái sinh ra tật nguyên ... bệnh sơ sơ cũng lăn cổ ra chết mới là đau kia !

Phải công nhận là Lucia Santa khôn ngoan, dạy dỗ con cái được lắm chứ ? Đâu có nạn con gái lớn mang bầu mà tìm thủ phạm, tác giả mấy ngày không ra ? Con trai có đứa nào ra tù vào khám hay cứng đầu đến một chiều ... lên chơi ghế điện đâu ? Rượu chè, cờ bạc, trai gái còn không hề mà ?

Đời đàn bà sinh ra để gánh chịu nhục nhằn, khổ sở mà tránh né được đến như Lucia Santa là nhất ! Đám con cái lành mạnh, tương lai bảo đảm, sáng sủa rõ ... chỉ nay cho mẹ nhờ, tha hồ khá .

Chẳng qua là phải can đảm . Đây là Mỹ quốc chứ đâu phải Ý Đại Lợi ? Số mệnh có khát khe vẫn còn chiến thắng được mà ? Ở đất nước này con trai lớn lên có quyền cõ cõn ca vát đi làm, mưa không đến mặt, nắng không đến đầu . Con gái có quyền cấp sách đi học, giày cao gót, tất lụa chứ đâu phải chân heo tối ngày và vác củi quần quật tới cong lưng ... mang sức người thay cho lừa, ngựa ?

Bởi vậy, sung sướng biết hưởng thì khổ sở phải chịu chứ ? Và lại, mấy ai sinh ra đời mà không khổ, không khóc một lần ? Họa

chẳng chỉ có mấy người chết ! Phải rồi chết là hết khổ, chết được là sướng thân .

Mấy cụ già thấy cái chết bỗng được hoan nghênh bèn vỗ tay loạn, mắt tóe lửa ... bao nhiêu tinh thần vận dụng hết . Chuyện gì xảy ra trong xóm cũng biết rành, biết hết và động mang ra kể là cãi om sòm, nghe con cái nhà nào dám làm bậy là chửi ào ào .

Tuy nhiên có ly cà rem lạnh buốt hay miếng xăng uých nóng hổi cũng không quên chiều cố mạnh mẽ, thản nhiên . Mấy hàm răng già lão đâu chịu tha lớp bánh mềm mại phết đầy sốt cà chua béo bổ hay pho mát nóng chảy ngon lành ? Những quân lão lêu lắt dám đụng đến đời sống của họ hay của con cái họ dĩ nhiên cũng bị nghiêng ngả tương tự .

Họ còn phải sống . Cả cái thành phố xi măng, sắt thép, thủy tinh này ... cũng như lê đường đá xanh, mặt đường đá tảng kia vững chắc là vậy một ngày nào sẽ trở thành tro bụi chắc ! Nhưng họ, họ còn sống và sống vững .

Mario Puzo

Đất tiền đất bạc

Dịch giả: Ngọc Thứ Lang

Chương 23

Có thể nào một thằng con quỷ sứ phút chốc hóa thiên thần ?
Trường hợp Gino Corbo đúng vậy . Lão chủ lò bánh mì, gã chủ tiệm hớt tóc dở người hay bác sĩ Barbato đã đành ... ngay bà chẳng Teresina Coccalitti khó tính là thế mà cũng phải mừng cho thằng Gino nên người . Quả nhiên tai họa cũng dám biến đổi con người từ xấu nên tốt trong phút chốc . Bây giờ Gino lo làm văn phòng Hỏa xa chăm lắm, chịu khó làm giờ "súp" và phong bì lương lĩnh ra mang về đưa mẹ nguyên vẹn .
Nó chăm làm đến nỗi số tiền túi mẹ cho tăng gấp đôi thằng anh Vincenzo hồi trước mà Lucia Santa còn hể hả cho là phải vậy mới đúng vì bây giờ mới biết thằng anh nhút nhát chẳng bao giờ chịu kê khai khoản tiền giờ làm phụ trội .
Tối thứ sáu Octavia có lệ về thăm nhà bao giờ cũng được nghe mẹ khen: "Tao biết mà ... Gino đâu phải thằng hư hỏng ?"

Octavia có muốn chống đối cũng chẳng được vì lẽ hiển nhiên là làm việc. từ chiều đến 12 giờ đêm, chủ nhật cũng làm để lãnh tiền súp mà Gino đâu có chịu bỏ học. . Tháng giêng tới cũng ra trường đang hoàng, xong bậc trung học . Không hiểu sao năm chót nó lại có tên trên bảng Danh dự - lần đầu tiên từ ngày biết cấp sách - thì Lucia Santa không hân hoan sao được ?

Mụ bèn lên lớp cô gái lớn:

- Mi thấy tao nói đúng không ? Chỉ chơi đông dài mới tối tăm đầu óc chứ chăm làm, làm nhiều có sao ?

Octavia thật sự còn xúc động sau cái chết của thằng em nên ngạc nhiên kinh khủng thấy mẹ mau lên tinh thần . Chẳng khác gì ngày xưa mà lại còn con nít nói, dễ dãi với xấp nhỏ hơn nhiều . Cứ tưởng đâu mụ hết đau khổ vì thằng em chết dữ . Nào ngờ một tối ngồi nhắc lại chuyện Vincenzo hồi còn nhỏ, Lucia Santa chép miệng than thân:

- Biết thế hồi đó cứ để nó cho vợ chồng Filomena nuôi bên New Jersey thì ngày giờ này nó đâu đến nỗi chết ?

Nghe mẹ nói vậy, Octavia biết ngay mẹ còn xót xa Vincenzo lắm vì xưa nay Lucia Santa vẫn tự khen cách xử sự hợp lý và can đảm làm "nhất định đòi lại thằng Vincenzo bằng được" . Nhưng trọn tin ở tương lai thì bà mẹ này cũng rất triệt để .

Mà sao không tin tưởng kia ? Gia đình ăn nên làm ra, Gino làm ra tiền ... Sal học rất cừ chắc chắn lên đại học mà Lena cũng

không thua, nay mai cô giáo đến nơi . Nghỉ học cả hai cùng xuống đứng bán hàng cho lò bánh mì, lĩnh tiền rất khá . Tối thứ sáu nào Lucia Santa chẳng khoái chí tính sổ gửi băng với Octavia ? Tuy nhiên bảo là bà "lạc quan" quá mức là trật đấy ! Đâu có ? Tự miệng bà còn nói ra là khoản tiền của hai đứa nhỏ hiện giờ chỉ là nhất thời, cỡ Giáng sinh này thằng Guido mãi lính ... dĩ nhiên nó sẽ về đứng bán hàng lấy chứ việc gì phải mượn ai .

Ngay đến ông rể quý của Lucia Santa cũng lo kiếm tiền mới la . kinh khủng . Dĩ nhiên phải viết sách kiếm tiền . Ba cuốn sách lãnh nhăng bán cho cơ quan nhà nước thì chắc ăn thật ... song có ra gì ! Còn làm thơ thì Norman cũng sẽ làm chứ ... Nếu bên Âu châu thử hết giặc, hết đánh nhau và bên này thử có một cú kinh tế khủng hoảng nữa xem ?

Niềm vui vĩ đại nhất của Lucia Santa là Gino nên người mà người làm ăn đàng hoàng . Nó không làm buồn mẹ chút nào nữa nên bao nhiêu thứ tội lỗi trước gần như xí xóa hết . Nó còn đứng đắn hơn mục dự liệu mà ? Nếu vậy đã đến lúc mục có quyền nghỉ ngơi, hưởng thụ chắc ? Có bao giờ mục nghĩ bậy vậy nhưng "mưa lúc nào mát mặt lúc ấy" thì Lucia Santa đâu có ngu ngốc gì mà từ chối .

Chẳng hạn như việc làm của Gino . Hồi đầu chính nó cũng không ngờ có thể chăm chỉ tới vậy . Mỗi lần lên thang máy, bước

vào cái văn phòng ánh đèn mờ mờ, máy chữ, máy tính chạy rào rào Gino còn tưởng đâu như nằm mơ . Mãi rồi cũng quen .

Sở lại đổi nó qua ca đêm hẳn, từ 12 giờ khuya tới 8 giờ sáng hôm sau thì văn phòng vắng tanh . Chỉ có bụi . Còn tủ đóng, máy chữ, máy tính nằm ... ngay cái "chuồng sắt" của gã thầu ngân viên cũng khó thấy . Nhờ vắng vẻ Gino đánh máy hùng hục suốt đêm, không mệt, nó đã khỏe còn tinh mắt quá xá . Tiêu chuẩn 350 hóa đơn một buổi làm thì ... vừa làm vừa chơi cũng xong dễ dàng . Có khi Gino ngồi đọc báo hàng giờ mới có "đồ mới" dưới ga chuyển lên làm .

Nó không chuyện trò với ai hết, góp chuyện cũng không . Sếp trưởng ca nhét cho nó làm những hóa đơn gay nhất, Gino cũng chẳng nói . Phản đối làm chi cho mệt, vả lại để ý làm gì khi chính những công việc này nó cũng muốn liệng bỏ cái mệt ? Cả cái tòa nhà Hỏa xa lẫn văn phòng hơi chuột này đều chẳng ra gì ! Gino cảm hận tuốt . Hận từ cái bàn máy chữ dơ dáy, hận phải chui đầu vào cái chỗ bẩn thỉu một sếp xem sáu thẳng hùng hục đánh hóa đơn .

Đó là một niềm phần hận thực sự . Bằng không nhiều khi nó đã cảm giận đến lạnh người rợn tóc, mồm miệng đắng ngắt phải đứng dậy tới cửa sổ tối thui nhìn xuống dãy phố tù hãm mà lính canh là những trụ đèn vàng vọt . Chừng nghe sếp Charlie Lambert hách dịch hô "Hóa đơn đi ... Gino" có bao giờ nó đáp

lời hay vào làm ngay đâu ? Nó không thèm để ý . Biết bị sắp trừ chứ nhưng Gino cũng chẳng thèm hận Lambert . Đối với những thằng muốn xem là người cũng không được cỡ nó thì giận hờn, bực bội chi cho mệt ? Gino lờ đi .

Thì ra làm ăn là xài cuộc đời như thế này để kiếm sống, để cho khỏi đói . Vụ này mẹ nó biết từ lâu, cả chị Octavia nữa ... còn bố nó dĩ nhiên quá biết rồi . Chắc thằng Vincenzo phải đứng ra nhìn chỗ cửa sổ này cả ngày cả ngàn đêm mất trong khi nó nếu không tụ tập chúng bạn chơi rông thì cũng nằm lăn ra giường ngủ .

Xem vậy mà ngày tháng qua mau, rồi cũng chịu đựng được hết . Không hiểu đến bao giờ mới hết cái nạn này, dám không bao giờ lắm .

Gia đình làm ăn được thì dĩ nhiên bà chủ nhà có quyền xài sang phần nào chứ ? Than đá hay dầu hôi có tốn tiền nhưng ăn nhằm gì, cứ để lò sưởi líp cho ấm áp nhà cửa . Tội gì không làm ra thêm chút mì ống để bà con láng giềng lỡ bữa có quyền ăn ké một đĩa ? Tội gì không mua thức ăn nhiều nhiều một chút để con cái xong bữa đứng lên vẫn thấy còn vài viên thịt, ít khoai xúc xích tắm trong nước sốt ? Phải sắm thêm ít cái muống nữa thứ đặc biệt chỉ xài trưa chủ nhật, trong bữa cơm linh đình đúng truyền thống mà con cái dẫu rẻ bắt buộc phải đủ mặt . Cái gì chứ tẻ tẻ hàng tuần để ăn ngon thì mau lắm !

Chủ nhật đầu tiên của tháng mười hai này có tiệc . Thằng con

đầu lòng của vợ chồng Larry chịu lễ Mình Thánh Chúa mà ? Bà nội có quyết định thết cả nhà một châu ravioli . Mụ Lucia Santa hợp lực cùng Octavia lo làm bột từ sớm, cái bàn đánh bột phải thật rộng . Cả núi bột mì thứ tốt, đánh vào ba lần, mỗi lần 12 trứng gà đầu phải ít . Bột trắng tinh, lòng đỏ trứng gà lóng lánh ... lát sau là có từng nắm bột vàng tươi . Lucia Santa hì hục và tươi cười cán bột thành từng lớp mỏng . Hai đứa nhỏ phụ trách đánh sốt pho mát: cả một khuôn ricotta xay ra nhỏ biển, đánh cho thật nhuyễn rồi thêm tiêu muối, hột gà thì còn gì ngon bằng ! Khi nấu chín mì và nước sốt cà chua ngấm đều thì Lucia Santa mới bày từng đĩa dăm bông, pho mát lên bàn . Còn mấy đĩa thịt bò cuộn với hột gà, hành tây và nguyên một tảng sườn cốt lết hầm như màu nâu sẫm đã đẹp mắt mà như đến độ chỉ khẽ lách nữa vào là chỗ thịt mềm mại đã tuột rời khỏi xương lập tức .

Bữa cơm gia đình vui vẻ đến nỗi có mấy khi Octavia chịu chuyện Larry mà hai chị em còn cười vui vẻ quá . Còn Norman vừa nhâm nhi ly rượu chát vừa trao đổi quan điểm sách vở với cậu em vợ Gino . Chừng xong bữa thì hai đứa nhỏ chỉ chia nhau dọn bàn và rửa một núi bát đĩa cũng ngất ngư .

Bữa chủ nhật đẹp trời quá, nhà bao nhiêu là khách . Có lão chủ lò bánh và thằng con Guido mới giải ngũ ra . Có lão tiệm hớt tóc dở người, tay nâng ly rượu nhưng mắt không ngừng quan sát những cái đầu mới coi có phải vẫn hớt tiệm mình không . Được

mời đĩa ravioli nóng hổi, ông hàng bánh láng giềng chịu quá .

Món ăn ruột của lão xưa nay mà hồi sinh tiền mẹ vợ làm biếng mấy khi chịu nấu ? Còn mắc đêm tiền cất đi !

Kín đáo mồm mép như bà chẳng Teresina - chuyện dĩ nhiên nếu có đóp tiền cứu trợ thất nghiệp bất hợp lệ - xưa nay chỉ có lệ một ly rượu cũng phải rót thêm . Miệng nhóp nhép bánh mì xúc xích nhưng mẹ vẫn duyệt lại cùng bồ Lucia Santa cả một thời con gái sung sướng ở nhà quê . Coi tôi ngày hốt phân mà khổ sở sao ?

Thậm chí mọi hôm có ai tò mò gọi chuyện cá nhân là mẹ đưa tay lên miệng "suýt ... suýt" nhưng đặc biệt hôm nay vui lòng giải thích thắc mắc của "đàn anh" hàng bánh à ... làm cách nào hay vậy, qua mặt nhà nước lĩnh cứu trợ dài dài ? Mẹ Teresina mỉm cười công bố phương pháp "mọi tiền chính phủ được bao nhiêu cứ việc moi" bởi lẽ nuốt được hay không thì sau này nhà nước vẫn cứ bắt mửa ra sơ sơ cỡ mười lần nhiều hơn .

Nghe chuyện người lớn chán quá Gino bỏ đi, ra ngồi bệt bên cạnh chiếc radio cũ kỹ vặn nghe ... chương trình tức cầu . Dĩ nhiên nhà có khách nó chỉ vặn nhỏ nhỏ để một mình nó nghe, nhưng Lucia Santa cũng cau mặt . Sau cùng lờ đi ...

Tự nhiên Norman Bergeron thấy nét mặt Gino nhìn kỳ cục quá .

Nó áp tai sát radio lắng nghe cho rõ ... nhưng đưa mắt nhìn quanh, nhìn hết mọi người trong phòng và đến mẹ nó thì ngó sững sờ . Hình như Gino mỉm cười thì phải . Một nụ cười nhạt có

phần độc ác . Thấy chồng nhìn thẳng em dăm dăm Octavia cũng phải quay lại .

Nàng có nghe thấy gì đâu nhưng nhìn nét mặt Gino đủ biết có một biến cố gì quan trọng . "Cái gì đó ?"

Gino quay mặt đi . Miệng nó nói: "Nhật Bản vừa tấn công Mỹ . Đánh lớn rồi !" . Nó vặn lớn radio lên, át cả tiếng mọi người ở trong phòng .

Gino đợi ăn lễ Giáng sinh đã . Một buổi sáng đi làm Hỏa xa về nó đi đầu quân thẳng, vào trại luôn không cần về nhà . Mãi đến gần chiều nó mới gọi điện thoại tới sở anh rể cho hay nó đi lính rồi, nhờ nói lại với mẹ giùm .

Được gửi sang trại huấn luyện tân binh California, Gino vẫn viết thư về nhà đều, vẫn gửi lương về . Trong lá thư đầu tiên nó giải thích giản dị là nhà có hai anh em, một thằng phải đi lính thì nó tình nguyện xung phong đi trước để thằng Sal khỏi phải đi, tiếp tục học lên đại học . Nó chỉ nhắc có một lần rồi thôi ...

Mario Puzo

Đất tiền đất bạc

Dịch giả: Ngọc Thứ Lang

Chương 24

Cho đến lúc đại chiến lan tràn khắp thế giới thì đám dân Ý chạy sang miền đất tiền đất bạc quả thực là thỏa ước nguyên: những bàn tay cứng tha hồ quơ bạc ! Phải nói là tiền chảy vào nhà như nước .

Ngay dân Hỏa xa còn làm đúp, làm gấp hai chứ chẳng giờ phụ trội gì nữa . Kẻ nào có con tử trận hay bị thương còn lo làm hăng hơn nữa . Có tiền thì bao nhiêu đau khổ cũng phải hết, xưa nay chỉ những thằng nghèo đau khổ lâu hơn cả .

Gia đình Lucia Santa quả sống thời vàng son . Chiến tranh tàn hại nhiều người ... nhưng nhà này thì tậu nhà bên Long Island bằng tiền mặt ! Lucia Santa quyết định mua hai căn liền kề để mẹ con gần nhau: Larry và Lousia ở căn bên để có gì bà nội còn ngó chừng bày cháu . Nhà rộng thì mỗi người có quyền có phòng riêng đàng hoàng . Còn có một phòng để chờ thằng Gino mãi

lính về ở .

Ngày cuối cùng dọn dẹp bên nhà cũ, Lucia Santa đâu còn lòng dạ nào thu xếp đồ cùng đám con ? Đêm chót nằm một mình trên giường mẹ không ngủ nổi . Mẹ nằm lắng nghe từng đợt gió tạt vào cửa sổ, những chỗ khe nứt vẫn phải lấy "băng keo" dán lên . Trên vách có những ô vuông màu sáng hơn một chút, những chỗ treo khung hình vừa gỡ ra . Lắng nghe chỗ nào cũng có tiếng lịch kịch, những tủ, những ngăn kéo kẹt như những hồn ma vừa được thả ra sau bốn mươi năm chung sống trong căn nhà này .

Cứ nhìn ngược lên trần nhà mãi phát buồn ngủ . Tay mẹ tự nhiên đưa ra ôm đứa con nhỏ, tai làm như nghe thấy cả tiếng thằng Vincenzo, thằng Gino đi chơi đêm mò về, có cả tiếng bước chân Frank Corbo nữa . Xem giờ này Lorenzo còn mò đi đâu kia ? Rồi mẹ quay sang bảo Octavia "Mày yên trí đi ... còn tao thì không ai làm gì được đám con tao hết" . Ô hay, sao mẹ thấy cả ông bố hồi ở quê nhà, mẹ đến tuổi đi lấy chồng chỉ xin bộ quần áo mới mà không được . Không cho, không an ủi thì sao không khóc được kia ? Lucia Santa cô độc quá . Mẹ có muốn di dân đâu, vượt cả một đại dương hãi hùng quá mà ?

Lucia Santa giật mình tỉnh dậy . Căn phòng lạnh quá . Mẹ vùng dậy mặc quần áo, lấy cái gối mang ra cửa sổ tựa bực cửa nhìn ra như mọi lần . Mẹ ngó xuống đại lộ số 10 mong cho trời chóng sáng và bao nhiêu năm nay lần đầu tiên mới lắng nghe những

đầu máy dồn toa xe rầm rầm bên trong khu nhà ga . Tàn lửa đỏ bay tứ tung . Tiếng bánh xe nghiêng ken két trên đường ray sắt . Xa xa bờ biển Jersey đen ngòm . Thời buổi chiến tranh đèn được tắt hết, chỉ có những vì sao chiếu long lanh .

Sáng ra phải đợi xe dọn nhà lâu quá . Bà con hàng xóm vài người chạy tới từ biệt và chúc mừng . Có điều bạn bè cũ đâu còn ai ? Họ dọn đi hết . Từ ngày Guido mang thương tích nặng trở về không làm gì được thì lão chủ lò bánh đã dọn sang Long Island, chọn một nơi vắng vẻ nhất . Dù sao cũng còn một ông bạn hàng xóm dọn theo về gần bên: gã chủ tiệm hớt tóc cũng đưa bầy con gái sang lập nghiệp bên Long Island . Ở lại làm ăn sao nổi . Thời buổi chiến tranh đàn ông con trai đi lính hết thì lấy đầu đâu ra mà hớt ? Mấy người khác cũng dọn đi mỗi người một nơi lo làm ăn . Ai mà ngờ được ông bác sĩ Barbato cũng xung phong đầu quân, sang đánh tuốt bên Bắc Phi và trở thành anh hùng mặt trận đàng hoàng . Các báo đua nhau đăng hình "chiến sĩ kiểu mẫu" Barbato kèm theo nhiều bài ca tụng chiến công động trời làm ông bố xem báo té ra chết giấc, không ngờ thằng con điên khùng láo lếu vậy . Tội nghiệp mẹ Teresina ! Suốt ngày không dám ra đường vì mắc ở nhà coi chừng đồng dầu ôliu, mỡ, chỉ sợ đĩa nào vào lấy mất thì sau này lấy gì để chuộc mạng ba đứa con trai ?

Còn Bianco, thằng bạn nhỏ láu cá của Gino ngày nào, không hiểu sao đã không phải đi lính mà lại còn bốc lớn, mua được cả

cơ nghiệp đồ sộ bên New Jersey mời cha mẹ qua ở . Vậy thì láng giềng cũ còn ai đâu mà gia đình Lucia Santa không dọn khỏi đại lộ 10 cho rồi ?

o o o

Tưởng xe chở đồ của ai ... hóa ra của ông chủ Piero Santini ! Hồi này khan xe quá, phải bà con quý hóa lắm Piero mới chịu cho xe đến chở giùm, gọi là chút tình người cùng làng cùng nước với nhau . Vả lại dọn nhà đi một chỗ khá hơn thì Piero còn muốn giúp cho mau mau nữa .

Bà chủ nhà Lucia Santa rót ly cà phê mời ông khách quý và hai người cùng đứng cửa sổ nhìn xuống đại lộ 10 trong khi đó ba chị em Octavia lo phụ giúp khiêng những thùng đồ nhẹ nhẹ . Những món nặng đã có hai gã phu khuân vác người Ý khỏe như trâu, một tấm lưng trần dư sức gánh một cái giường hay một bàn buyarô khổng lồ .

Sau một hồi thu dọn rút cục cả nhà trống trơn chỉ còn trần một chiếc ghế đẩu trong bếp . Không lẽ dọn sang nhà mới lịch sự sang trọng quá mà nhè xách theo món đồ rẻ tiền này cho bản ?

Để hối thúc mẹ đi mau mau, Lousia dắt cả ba đứa con mò lên .

Ba đứa nhỏ thừa dịp nhà dọn đồ đạc đi hết rộng thênh thang tha hồ chạy nhảy, đùa giỡn phá phách những món đồ lặt vặt vô giá

trị bỏ lại .

Có chiếc xe nhà thật sang ngừng trước cửa . Trước kia là xe của ông chủ Di Lucca nhưng nay Larry đã mua lại . Nó đã đánh xe chờ sẵn thì không chần chừ được nữa . Octavia và Lousia phải đuôi từng đứa nhỏ xuống chúng mới chịu xuống cho . Sau cùng cô con gái lớn đến bên mẹ hỏi thúc: "Thôi mẹ ... Đi đi chứ ? Đi khỏi cái ổ chuột này cho rồi" .

Cả nhà ai chẳng nghĩ có tiền tậu nhà lớn chừng dọn đi là Lucia Santa phải hân hoan ? Trái lại tự nhiên mẹ ngo ngẩn như người mất hồn . Làm như mẹ không bao giờ tin có ngày phải rời bỏ căn nhà này vậy . Mấy đứa con lớn hỏi thúc, thầy kệ . Mẹ không đi ra mà trở vào nhà bếp, ngồi sụp trên chiếc ghế đầu ôm mặt khóc . Octavia phải bảo Lousia dắt díu mấy đứa nhỏ xuống trước đi . Một mình nàng ở lại dỗ dành mẹ nhưng giọng Octavia vẫn có gì ảm ức:

- Xem có gì đâu mà khóc ? Tụi nó đợi mẹ này giờ rồi . Đi thôi chứ ? Mẹ ngồi xe khóc cũng được mà ?

Lucia Santa vẫn ôm mặt không đáp ! Nước mắt ở đâu cứ trào, ngấn không nổi . Mẹ không muốn nhìn .

Bỗng đâu có tiếng con Lena gất gỏng: "Đừng giục chứ ? Để mẹ yên đi" . Thằng Sal có bao giờ hé miệng nói chơi đâu ? Hôm nay nó cũng bảo Octavia: "Chị xuống trước đi ... Để tụi tôi xuống với mẹ" .

Octavia lật đặt xuống thang thì Lucia Santa mới mở hé mắt . Hai đứa con út lẳng lặng mỗi đứa đứng một bên mẹ .

Chao ôi, mới đây mà chúng lớn mau thế này . Con Lena hết còn nhỏ nữa rồi ! Nó đẹp quá, đẹp lộng lẫy, nước da nâu, tóc đen lánh . Đôi mắt, chao ôi đôi mắt xanh ngấn ngắt đúng mắt thẳng bố mà khuôn mặt nó in hệt thằng anh Gino .

Thằng Sal đặt tay lên vai mẹ . Cặp mắt nó người lớn quá, điềm tĩnh quá . Nó nhìn mẹ làm Lucia Santa sức nhớ lâu nay hai đứa này vẫn làm li ngôi một xó nhà, chúng đã nhìn thấy hết và biết hết . Chúng biết suy xét quá mà ?

Mụ đâu biết đối với hai đứa nhỏ, mẹ chúng lâu nay phải sắm vai trò chính trong vở kịch đời gay gắt quá . Chúng thấy mẹ nghiêng rãnh gánh chịu những cay đắng của số mệnh ... nào hốt hoảng những lúc cha chúng lên cơn ... nào lo lắng đủ điều cho hai anh Lorenzo, Gino ... nào đau khổ rụng rời vì cái chết thương tâm của anh Vincenzo . Chúng biết chứ ? Giờ này hai đứa còn đứng đây đợi mẹ, nắm tay mẹ ắt hẳn là chúng đã hiểu cho nỗi lòng một người mẹ thương con, không tội tình gì hết .

Vậy mà mẹ chúng vẫn cứ ôm mặt khóc trước khi từ giã ngôi nhà cũ ! Lucia Santa đâu có thua kém gì ai ?

Mụ dư biết cuộc sống nay mai bên Long Island tràn trề hạnh phúc "nhà cao cửa rộng, đầy đàn con cháu" . Sal và Lena sắp bác sĩ và giáo sư đến nơi . Octavia một mình trông nom, đứng đầu cả

một nhà may lớn . Lorenzo nghiêm nhiên chủ tịch Nghiệp đoàn, rất là hào hiệp, phân phát công việc cho đám đàn em . Thằng Gino còn đi chiến đấu thật nhưng cả triệu người chết nó vẫn sống nhăn .

Mụ hoàn toàn khỏi bận tâm đến tiền bạc cơm nước và với đàn con cháu như thế thì còn mong gì hơn ? Về già Lucia Santa còn thua kém ai ?

Chao ôi, 40 năm về trước ở quê nhà Lucia Santa đâu có dám mong ước được đến thế này ? Bên tai mụ tự nhiên vang vang cả triệu tiếng ai mơ hồ, văng vẳng: "Lucia Santa, Lucia Santa ... nơi đất tiền, đất bạc ... vậy là mi đã được hậu đãi quá rồi !".

Ngồi trên ghế đầu ôm mặt khóc ròng, mụ muốn cất cao cổ cãi lại . Mụ muốn nói rằng:

- Đúng ... đúng thế là quá rồi thật ! Nhưng tôi, tôi muốn được đủ bấy nhiêu mà không phải trả giá đau khổ kia . Được hết mà không phải chôn hai đời chồng, một thằng con yêu dấu kia . Không phải chịu đựng một thằng con hận đời, không tim . Tôi muốn được hậu đãi mà không phải gánh chịu tội lỗi, phiền muộn, sợ chết, run rẩy đợi ngày tận thế . Tôi muốn được hưởng tử tế kia !

Mỹ quốc ... miền đất tiền đất bạc ... xứ sở của những giấc mộng đại thành ... cho nhiều đến thế sao không cho luôn, cho hết ?

Chao ôi, Lucia Santa khóc vì những tội lỗi vụn vặt đối với những

người thân . Hồi trẻ thơ cũng từng mơ mộng, mơ mộng nhiều lắm nhưng vĩ đại nhất là chỉ mong sao khỏi đói khát, bệnh hoạn tai ương . Miễn sống được là mừng, đâu dám mơ mộng xa vời ? Sang đây, lập nghiệp miền đất tiền đất bạc này đời sống hứa hẹn ấm no nhưng ấm và no đâu có đủ . Nhiều mơ mộng bỗng nảy sinh thêm .

Nhìn lại đám con mụ . Octavia thường mơ mộng làm cô giáo, chắc vậy rồi . Thằng Vincenzo mơ mộng những gì ? Cả một sự khó hiểu không hiểu nổi . Còn thằng Gino ? À, thằng này dám mơ mộng nhiều thứ, có lẽ toàn những giấc mơ ngổ ngược không ! Mụ đã khóc nhiều vì nó, lo sợ cho nó, giận hờn nó chồng chất quá thể ... nhưng rõ ràng thằng này chỉ ham vui, chỉ mong sung sướng lấy mình . Thằng con mụ, chao ôi, nó muốn làm công tử con nhà giàu dù chính con mụ nó ngày nào từng làm buồn ông ngoại, đưa con gái cưng từng làm cha đau khổ vì đi lấy chồng dám đòi quần áo mới, tấm khăn trải giường mới . Mà không được mới đau !

Đúng thế, mụ biết chắc rằng thằng Gino sẽ không trở về nhà nữa, dù hết chiến tranh . Nó hận mẹ như mẹ nó từng hận ông ngoại ngày nào . Rồi đây chính Gino sẽ thoát ly để tìm về những miền đất tiền đất bạc, trong tâm tưởng nó . Tự nhiên Lucia Santa cảm thấy cần cầu nguyện, cần cầu xin Thượng đế gia ơn . Lần đầu tiên trong đời mụ, Lucia Santa lâm nhảm:

Xin Thượng đế dẫn dắt nó trở về, để con nghe tiếng bước chân nó ngoài bậc cửa . Con vui lòng, con nguyện sẵn sàng sống lại 40 năm đau khổ . Con sẽ bắt đầu sinh thành ra con khóc đau đớn và sẽ bỏ quê hương vượt biển ngàn trùng . Con sẽ để mặc cho chồng chết . Con sẽ ôm thằng bé Vincenzo đứng ngoài đường chửi tàn nhẫn con mẹ Filomena như ở New Jersey ngày ấy cũng như ôm quan tài nó mà khóc . Con bằng lòng làm lại hết .

Ôi, cầu xin vậy là quá nhiều ! Lucia Santa thoát ngừng lên: hai đứa con đứng hai bên nhìn mẹ e ngại quá . Chúng lo sợ làm mẹ phải mỉm cười . Thấy chúng nó là mẹ khỏe hẳn, hai đứa con nhỏ nhất cũng dễ thương quá đi . Dĩ nhiên cả hai đứa cùng Mỹ rất ... nhưng Lucia Santa lấy làm khoái chí . Thà vậy cho chúng khác mẹ, không giống ai trong nhà này .

Thằng Sal hai tay nâng chiếc áo . Mẹ chỉ việc xỏ tay vào quá dễ dàng . Giọng con Lena thủ thỉ: "Mẹ à ... về nhà mới việc đầu tiên con phải làm là viết thư ngay cho anh Gino" . Mẹ nhìn nó cái điệu "nhớ nghe ... mình con nhà tử tế... con gái không có nói lớn đấy" . Ôi chao, mẹ suýt bật khóc ! Sao con nhỏ giống thằng Gino thế này ?

Thế là Lucia Santa lật đật nhìn quanh, đưa mắt ba bề bốn bên trước khi rời căn nhà 40 năm kỷ niệm .

Ngoài đường có ba mẹ đàn bà bận đồ đen đứng chờ mẹ xuống,

hai tay khoanh trước ngực . Chỗ quen thuộc quá mà ? Một ngụm tay gầy guộc lên chào, nói lớn "Lucia Santa ... chúc may mắn nghe !".

Chúc may mắn ! Một lời chúc tử tế, tuyệt không ác ý nhưng bên trong cái giọng cao lạnh lạnh ngấm chứa một lời dặn: "Xem chừng nghe ? Đời còn nhiều ... không phải bấy nhiêu đó mà đã xong ... " Biết chứ ? Lucia Santa cúi đầu cảm ơn .

Cả nhà lần lượt chui vào chiếc xe sang trọng mà Larry còn nôn nóng đưa tay đập đập vô lăng hoài . Nó cho xe chậm chậm để hai chiếc xe chở đồ dọn nhà còn biết đường theo nhằm phía cầu treo Queensberough .

Mới đầu thấy mẹ sụt sịt khóc ... có đứa nào hó hé ? Ngồi xe chật chội, mấy đứa con Larry va chạm nhau là đứa nọ đánh đứa kia mách . Mẹ chúng phải quát tháo, đét đít mấy phút mới tạm yên .

Cũng nhờ tụi nó mà không khí đỡ nặng hẫng . Cả nhà quay ra bàn tán về ngôi nhà mới . Larry bảo phải ít nhất một giờ nữa mới tới nhà ... nhưng nhiều lắm là hai phút thế nào cũng có đứa hỏi "Tới nhà chưa chú ? Tới Long Island chưa cô ?" Cô Lena và chú Sal chỉ trả lời "Chưa tới ... còn lâu" cũng phát mệt .

Ngồi băng dưới, Lucia Santa quay kính lên cho mát . Mụ bỗng một đứa cháu lên lòng . Larry tươi cười nói ngay: "Cả nhà quây quần một nơi mới vui chứ, phải không mẹ ?"

Mụ nhoèn cười nhìn Lena . Con nhỏ còn khờ quá - cũng như

thằng Gino nó ầu vầy - nó đâu biết mẹ cười gì ? Chỉ có Octavia hiểu, nàng mỉm cười với mẹ . Hai mẹ con lạ gì đầu óc thằng Larry ?

Dọn nhà sang đây có mẹ ở chung là Larry chịu quá . Ở xa xôi, mình Lousia giữ bầy con thì yên trí thế nào được ? Ở chung thì nhất . Nó sẽ tha hồ thừa thì giờ tán gái, thời buổi chiến tranh mà ?

Xe vọt lên dốc cầu treo Queensberough, chạy vùn vụt giữa cả rừng dây cáp hai bên . Bọn con nít hồi hả tranh nhau đứng dậy nghển cổ nhìn làn nước sông xám xịt phía dưới . Chẳng được bao lâu đã hết cầu, Larry cho xe chạy vùn vụt trên mặt đại lộ rộng thênh thang . Bọn con nít khoái chí lại ó ré om sòm . Không đợi chúng hỏi, bà nội Lucia Santa cất tiếng: "Từ đây trở đi là địa giới Long Island rồi nghe" .

Hết